İSKOÇYA SOKAĞI 44 NUMARA

Alexander McCall Smith

BERTIE BLUES ÇALIYOR

Çeviren: Çiçek Eriş

TÜRKİYE İŞ BANKASI
Kültür Yayınları

İngiltere'nin en çok okunan yazarlarından Alexander McCall Smith, eski burjuvalar, öğrenciler, şairler ve portre ressamlarının yan yana yaşadığı Edinburgh'u **İSKOÇYA SOKAĞI 44 NUMARA** dizisinde anlatmaya devam ediyor.

BERTIE BLUES ÇALIYOR, artık yakından tanıdığımız kahramanların eğlenceli ve ilginç hayatlarını sergilerken zengin gülmece öğelerini, zekice gözlemleri keyifli bir romanda bir araya getiriyor.

Alexander McCall Smith bu kitabında okul, aile, dernek gibi sosyal yapıları konu ederken hayata bakışındaki neşeyi ve örtülü duygusallığı elden bırakmıyor. Matthew ile Elspeth ve üçüzleri, Angus Lordie ve köpeği Cyril, Bertie ve babası Stuart gündelik yaşamlarındaki gülünç olaylarla **BERTIE BLUES ÇALIYOR**'a renk katıyor.

389376
AOD

9 786053 608639

KDV dahil fiyatı
24 TL

KAKTÜSÜN

BELONGS TO
KAKTUS TEAM

Genel Yayın: 2770

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

ALEXANDER McCALL SMITH
BERTIE BLUES ÇALIYOR

ÖZGÜN ADI
BERTIE PLAYS THE BLUES

ÇEVİREN
ÇİÇEK ERİŞ

© 2011 ALEXANDER MCCALL SMITH
© AKÇALI TELİF HAKLARI AJANSI
© TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI, 2011
Sertifika No: 11213

EDİTÖR
ALİ ALKAN İNAL

GÖRSEL YÖNETMEN
BİROL BAYRAM

DÜZELTİ
NEBİYE ÇAVUŞ

GRAFİK TASARIM UYGULAMA
TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI

1. BASIM: MAYIS 2013, İSTANBUL

ISBN 978-605-360-863-9

BASKI
KİTAP MATBAACILIK SAN. TİC. LTD. ŞTİ.
DAVUTPAŞA CADDESİ NO: 123 KAT: 1
TOPKAPI İSTANBUL
(0212) 482 99 10
Sertifika No: 16053

Bu kitabın tüm yayın hakları saklıdır.
Tanıtım amacıyla, kaynak göstermek şartıyla yapılacak kısa alıntılar dışında gerek metin, gerek görsel malzeme yayınevinden izin alınmadan hiçbir yolla çoğaltılamaz, yayımlanamaz ve dağıtılamaz.

TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI
İSTİKLAL CADDESİ, MEŞELİK SOKAK NO: 2/4 BEYOĞLU 34433 İSTANBUL
Tel. (0212) 252 39 91
Fax. (0212) 252 39 95
www.iskultur.com.tr

Roman

bertie blues çalıyor

ALEXANDER McCALL SMITH

Çeviren Çiçek Eriş

TÜRKİYE İŞ BANKASI
Kültür Yayınları

BELONGS TO
KAKTUS TEAM

Bu kitap Mary Davidson için

BELONGS TO
KAKTUS TEAM

1. Doğum Sırası Meselesi

Elspeth Harmony'nin üçüzleri hayatlarının sonuna dek pençesinden kurtulamayacakları bir sıralamayla doğmuştu: İlk, ikinci ve üçüncü. Başka türlüsünün olması elbette mümkün değildi, ama bu sıralama üç oğlan için pek çok şeyin belirleyicisi olacaktı: Duygusal gelişim, kendine güven, akademik başarı, evlilik ve en sonunda –kimi zaman doğanın sıra dışı senkronuyla bağlantılı olarak– bu dünyadan ayrılış. Eğer hastane bebeklerin ortaya çıkış sırasını kaydedip, hemşireler bileklere takılan minik bileziklerle bunu kayıt altına almamış olsaydı, bebeklerin birbirleriyle olan ilişkileri kıdeme değil şansa bağlı olacaktı. Ama bileklikler takılmış ve deyim yerindeyse ok yaydan fırlamıştı.

Matthew doğum sırasının aile içinde önemli olduğunu hissediyordu. Tek çocuk olarak rekabete gireceği veya yoğun duygular hissedebileceği bir kardeşi yoktu, ama böyle pek çok insan tanıyordu. Beş erkek kardeşten en küçüğü olan bir arkadaşı Cumberland Bar'da duygusal bir anında ona açılmıştı. "Beni hiç ciddiye

BELONGS TO KAKTUS TEAM

almadılar," demişti. "Hem de hiç. Evde neyim varsa hepsi beşinci eldi. Beşinci el giysiler, ayakkabılar, mendiller... hepsi."

Matthew kısa bir an düşünmüştü. "Dördüncü," demişti.

Kendine acımakta olan arkadaşı biraz ters bir tavırla, "Dördüncü mü?" diye karşılık vermişti. "Dördüncü ne?"

"El," demişti Matthew. "Beşinci çocuğun eline ulaşana kadar dört elden geçmiş oluyor. Bu yüzden dördüncü el."

Kendisine bilgiçlik taslanmasından pek hoşlanmıyordu. "Beşinci," dedi arkadaşı. "Beş sahip... beşinci el."

Matthew ısrar etti. "Mümkün değil. Kaç elden geçtiğine bakar. İkinci el eşya iki elden geçmiş oluyor: Asıl sahibinin ve yeni sahibinin."

"Bu da beşinci sahibi de eklemen gerektiği anlamına geliyor," dedi arkadaşı. "Giysilerim beşinci eldi. Beş sahip, buna ben de dâhilim."

Matthew'un dikkati dağılmıştı. "Haklısın sanırım. Her neyse..."

"Neticede çok kötü bir şey olduğunu söyleyebilirim. Üstelik bu bütün hayatım boyunca devam etti. En büyük ağabeyimi tanıyor musun? Onu daha önce görmüştün değil mi? Bana hâlâ altı yaşındaymışım gibi davranıyor. Telefon edince eşim pubda olduğumu söylerse şaşırıyor. Yeterince büyümediğimi düşünüyor. Hâlâ."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

"Daha da kötü olabilirdi," dedi Matthew. "Benim gibi hiç kardeşin olmayabilirdi. Kimseyle rekabet edemezdin. Senin çok genç olduğunu düşünecek kimse olmazdı. Anne ve babanın ilgisini dağıtacak kimse olmazdı."

Tabii Elspeth'le birlikte üçüzlerini yetiştirirken en az hatayı yapmak konusunda kararlıydı. Bebek ve çocukların yetiştirilmesi konusunda eksiksiz olduğunu iddia eden bir kütüphane dolusu kitap satın alınmıştı. İkiz anne ve babaları –ikizler için çoklu terimi kullanılıyordu– için özel bir konferansa gitmiş, bireyselliğin tanınması ve dengenin korunması gerektiğine dair verilen tavsiyeleri dikkatle dinlemişlerdi.

"İkizleriniz birer bireydir, sadece ikiz değil," diyordu eğitmen. "Buna paylaşılan benlik paradoksu adını veriyorum. Hepimiz kendimiziz, ama aynı zamanda izole edilmiş benliğimizden farklıyız. Sosyal bireyleriz; birlikte yaşadıklarımız tarafından betimlenen, kendisine farklı roller biçmiş bir birey: Kardeş rolü, çocuk rolü, sevgili rolü, çalışan rolü gibi. Benliğin çok farklı yönleri var."

Bu derinlemesine düşünmeyi gerektiren bir konuydu. Toplantıya katılanlar tarafından yöneltilen sorular oldukça dolaysızdı ve bu sorular arasında çocuğun ikiz olmasının ona ne şekilde etki edeceğine dair bir soru da vardı. Bu da konuyu davranış sorunlarına ve en önemlisi doğum sırası meselesine getirdi.

"Çokluların deneyimi diğer çocuklarınkinden farklıdır," diye açıkladı eğitmen. "İkiz veya üçüz, eğer

BELONGS TO KAKTUS TEAM

ortada daha büyük erkek veya kız kardeşler yoksa, çocuk hak konusuyla uğraşmak zorunda kalmaz. İşleri daha iyi yapabilen ve ailede oturmuş bir konumu olan bir kardeş yoktur: Oyun alanı bu açıdan eşittir. Tabii çocuğunuza hangisinin en büyük olduğunu söylemezseniz. Açıkçası bunu hiç önermiyorum. Neden bir yetki duygusu oluşturasınız ki?"

"Babam da ikizmiş," diye fısıldadı Elspeth. "Erkek kardeşinden küçük olduğunu biliyormuş. Hem de sadece birkaç dakika."

"Neden söylemişler?" diye sordu Matthew.

"Çok küçükken söylemiş olmalılar. Bunu başından beri bildiğini söylemişti."

"Biz söylemeyiz," dedi Matthew. "Bir yetki duygusu oluşturmak istemiyoruz, değil mi?"

"İstemiyoruz."

İstememiş olabilirlerdi, ama oluşturdular. Beş yıl sonra, ısrarlı sorgulamaların sonunda doğum sırasıyla ilgili anne ve babanın tutumu değişmeye başladı, üç oğlanın aynı anda doğduğuna dair algı da bununla birlikte değişti. Aralarından birinin daha önce doğduğunu itiraf etmişlerdi, ama bunun hangisi olduğunu unuttuklarını iddia ediyorlardı. Birkaç yıl boyunca meraklarını dindirmiş olmalarına rağmen, sorular tıpkı Tam Dalyell'in başbakan Thatcher'dan *Belgrano*'nun batırılmasıyla ilgili itiraflar almaya çalışırkenki kararlılığıyla tekrarlanmış ve çocuklar kimin büyük kimin küçük olduğunu öğrenmeyi başarmıştı. Böylece kader ağlarını örmüş, doğum piyangosu etkilerini hissettirmeye başlamıştı.

İlk doğan bebek Rognvald'dı, Matthew büyükannesi tarafından Orkney'liydi ve isim Orkney Kontluğu'nun İskandinav kurucusunun adıydı. Böyle haşmetli bir ismi sırtlanmak için fazla minik olan bebek annesinin kollarından alınmış, bir beze sarılmış ve buruşuk suratına bakarken gurur ve mutlulukla ağlayan babaya verilmişti. "Rognvald," diye mırıldandı Matthew. "Hoş geldin, bir tanem."

Matthew bu durumdan o kadar çok etkilenmişti ki doğum sancısı çekmeye devam eden Elspeth'in dünyaya iki bebek daha getireceğini unutmuştu. Rognvald'la oynamak istiyordu ve kimi son derece hevesli babanın yaptığı gibi hastaneye Hornby Dublo oyuncak tren seti getirmiş olsaydı, hemen oracıkta kurup oğlunu oyuncak trenlerin keyfiyle tanıştıracaktı. Ama eline Rognvald'ı tutuşturan hemşire onu hemencecik geri istedi. "Bir tane daha geldi," dedi. "Bakın."

Matthew kısa bir an hemşirenin aksanından nereli olduğunu anlamaya çalıştı. Hebride Adaları havası vardı... Stornoway olabilirdi. "Nerelisiniz?" diye sordu.

"Mull. Tobermory," diye cevap verdi hemşire.

Matthew minnettarlık hisleriyle dolmuştu. "Bir sonrakine Tobermory ismini vereceğiz," dedi. "Teşekkür olarak."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

2. Oğlanların İsimleri

Tobermory'nin minik ciğerleri havayla dolduktan sonra bu havayı bir isyan çığlığı şeklinde boşaltmakta hiç vakit kaybetmedi. Olayı hatırladığını iddia edenlerin söylediği gibi doğum son derece sarsıcı bir travmaysa, o zaman bu bebek bu deneyimin dikkatlerden kaçmasına izin vermeyecekti. Öfkeden kıpkırmızı olmuş bir suratla haykırırken Matthew onu kucakladı. "Sakin ol Tobermory," diye mırıldandı. "Sakin ol bakalım."

İki oğlan doğurmaya harcadığı çabayla çoktan yorgun düşmüş olan Elspeth başını hafifçe yana çevirdi. "Tobermory mi?"

"Geçici bir isim," dedi Matthew, Tobermory'nin çığlıklarının arasında. "Ona çok uydu, değil mi?"

Elspeth bitkin bir şekilde başını salladı. Daha önce Rognvald ismine karar vermiş ve diğer ikisine Angus ile Fergus diyebileceklerini düşünmüşlerdi, ama çocuklarına kafiyeli isim koymaktan çekinen Elspeth bu iki isme pek sıcak bakmıyordu. Tobermory ise kulağa hoş geliyordu, bir keresinde Oban'dan bindiği

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

bir tekneyle oraya gitmişti ve körfez boyunca uzanan rengârenk boyanmış evlere bayılmıştı. Pembe, mavi veya sarı olabilecekken neden İskoç binaları griydi? Moray Meydanı da Suffolk'taki evlerin pembe tonuna veya Doğu Lothian'daki bir iki evin sıcak kahverengisine boyansa yaşadıkları yer yepyeni bir hale bürünürdü.

"Tobermory," diye mırıldandı. "Evet, hoşuma gitti."

Tekrar dikkatini işine yoğunlaştırdıktan sonra Tobermory'den çok daha sessiz olan Fergus'u doğurdu. Fergus kardeşine sanki ortalığı bu kadar velveleye verdiği için kınayarak bakıyor gibiydi.

Beş kişilik aile tamamlanmıştı. Matthew duygusallaşıp ağlamaya başlamış olan Elspeth'i rahatlatmak için bir saat daha hastanede kalmıştı. Sonra üç oğluna birden gurur dolu bir öpücük gönderip hastaneden ayrılmış ve India Sokağı'ndaki evlerini sattıktan sonra taşındıkları Moray Meydanı'na gitmişti. Eve giren Matthew babasına, Elspeth'in Comrie'deki annesine ve haber ileteceğine dair söz verdiği daha uzak akrabalarına telefon açmıştı.

Ardından aralarında Big Lou'nun da olduğu konuşulması gereken arkadaşlar geliyordu, Big Lou Elspeth'in hamileliği sırasında son derece ilgili davranmıştı.

"Çok güçlü olmak zorundasın Matthew," diye uyarmıştı. "Bir kadının üçüz doğurması kolay iş değildir. Onun yanında olmalısın."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Onun yanında olmalısın. Kaliforniya'nın psikosaçmalıklarla dolu tepelerinden değil de İskoçya kırsalından esintiler taşıyan Big Lou cümlelerine alışık olan Matthew bunu hiç beklemiyordu.

"Onun yanında olacağım Lou," dedi aynı sözü tekrarlayarak. "Nerede olursa olsun yanında olacağım."

"Güzel," dedi Lou. "Üç oğlanla bitkin düşecek. Sen de bitkin düşeceksin Matthew. Yapacak bir şey yok."

"Öyle," dedi Matthew. "Biliyorum zaten. İşim başımdan aşkın olacak."

Big Lou uyarılarını bitirmişti anlaşılan. "Hepsi sağlıklı değil mi Matthew?" dedi telefonda.

Matthew sağlıklı olduklarını söyleyince sevinçle çığlık attı. Bu ortak mutluluk Matthew'u derinden etkilemişti. Onun adına bir başkasının mutlu olmasını, gurur duyduğunda gururlanmasını ve başını döndüren, büyüleyici kıvancı paylaşmasını aklı almıyordu. Çoğu insan içten içe başkalarının mutlu olmasını istemiyor diye düşündü. Her ne kadar böyle değilmiş gibi davransak da arkadaşlarımızın başarılarına içerliyorduk; onların başarılı olmasını hiç istemediğinizden değil, sadece bizden çok daha başarılı olmalarını istemiyorduk. Matthew bir yerde birinin oldukça zalim, ama bir o kadar doğru bir şekilde yazdığı cümleyi hatırladı: *Ne zaman bir arkadaşım başarılı olsa içten içe ölüyorum.* Gore Vidal. Evet, bunu söyleyen oydu. Nüktedan insanlarla ilgili sorun, söyledikleri şeyin gerçekten arkasında olup olmadıklarını anlamamak diye düşündü.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Aynı sorun para için de geçerliydi. Eğer birisi paranız olduğunu biliyorsa –ve Matthew'un babasından kendisine aktarılmış olan dört milyon sterlinden biraz daha fazla parası vardı– kısa bir an için bile olsa kıskançlık duygusu su yüzüne çıktığı sırada o insanın bakışları kararabiliyordu. Arkadaşlarımızın fakir olmasını istemiyorduk, ama genel olarak bizden azıcık daha fakir olmalarını tercih ediyorduk.

Big Lou ise içtendi. Elspeth'in üçüzlerinin iyi olmasına sevinmişti; Matthew'un bu kadar mutlu olması onu mutlu etmişti; ayrıca demografik trendler tam ters yönü gösterse de İskoçya'nın nüfusunun bir anda üç kişi artmış olmasına memnun olmuştu.

"Kutlama yapacağım," dedi Matthew'a.

"Bu harika Lou. Ne yapacaksın?"

"Bir şeyler düşünürüm."

Matthew bu sorusunun biraz düşüncesizce olduğunu fark etti. Big Lou kendi başına yaşıyordu ve tek başına kutlaması, belki Canonmills'teki evinde bir şişe şarap açıp, kimse tarafından duyulmayacak bir şekilde kadehini kaldırması Matthew'u üzüyordu. Hayat yalnız bir yolculuk olabiliyordu ve arkadaşlık pay edilirken pek adil dağıtılmıyordu. Pek çok bencil ve saygı göstermeye değmeyecek insanın etrafı arkadaşlarla doluyken eve gittiğinde birilerinin olmasını çok isteyen, ama böyle bir olanağı olmayan iyi ve cömert insanlar vardı.

Big Lou da böyle biriydi. Matthew onun bazı erkek arkadaşlarıyla tanışmış ve hiçbirini sevememişti. Ala-

BELONGS TO KAKTUS TEAM

bama, Mobile'e gitmiş olan ve genç bir garsonla aşırı derecede ilgilenmeye başlamış şu aşçı vardı mesela. Matthew onu hiç sevmemişti. Sonra Stuart'ların tahta tekrar çıkmalarıyla ilgili susmak bilmeyen ve Matthew'a göre klinik vaka olan Jacobite sıvacı vardı. Big Lou hak ettiği fırsatları elde edememişti, ama bu konuda bir şey yapmak mümkün müydü? Hayatına bir erkek girene kadar beklemeli miydi... tabii böyle bir şey olacaksa. Yoksa arkadaşları ona arkadaşlık ajanslarından mı bahsetmeliydi? Böyle ajanslar kimi zaman işe yarıyordu ve Matthew üç yüz elli sterline bir kadının istediği kadar erkekle tanışmasını sağladıklarını okumuştu. Üç yüz elli sterlini vardı; belki de Big Lou'yla konuşmalıydı... incelikli bir şekilde tabii. Big Lou Arbroath'lıydı ve Arbroath'lılar pek çok açıdan iyi insanlar olsalar da pek samimi değil, hiç tahmin edilemeyecek kadar alıngan olabiliyorlardı.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

3. Auchtermuchty'nin Oğulları

Domenica Macdonald, Rognvald, Tobermory ve Fergus'un doğum haberini Big Lou'dan almış olan nişanlısı Angus Lordie'den duymuştu. Matthew haber vermek için Angus'a telefonla ulaşmaya çalışmıştı, ama Angus evde değildi ve telesekreteri de dolmuştu. Aslında o telesekreter üç buçuk yıldır doluydu –Angus o telefonu aldığından beri– ve mesajlar dinlenmiyordu. Çünkü Angus böyle bir şeyin varlığından bile haberdar değildi. Bazı insan iletileri varış noktalarına hiç ulaşmıyor, elektronik bir arafta, bundan yüzyıllarca sonraki bir gelecekte bir arşivcinin, gündelik şeylerle ilgilenen bir arkeoloğun uzaklarda kalmış sosyal bir geçmişi ortaya çıkarıp yeniden inşa etmesini bekliyordu.

Domenica'nın İskoçya Sokağı'ndaki evine geldiğinde,"Geldiler," dedi Angus, "Üç oğlan. Rognvald, Tobermory ve Fergus. Hastanedeler."

Domenica başını salladı. "Zavallı kadın," dedi. "Gerçi her şeyi çoktan hazır etmişlerdi. Üç bebek. Etrafta üç bebek olduğunu düşünsene. Üç öfke nöbeti... Her şeyden üç tane."

"Başa çıkar bence," dedi Angus. "Pek uysal bir kadın gibi görünüyor. İsminin ona uyduğunu düşünüyorum. Elspeth Harmony... Soyadı güven veriyor."

Domenica üçüzlere konulan isimlerle ilgileniyordu. "Düzgün isimler koymaları iyi olmuş," dedi. "Bir coğrafi özelliğin ismini koyduğun zaman kötü sonuçlar doğabiliyor. Tobermory oldukça hoş."

"Geçen gün Glasgow isimli biri olduğunu okudum."

"Fena değil," dedi Domenica. "Kulağa hoş bir isim gibi geliyor. İnsan böyle bir isimle... pop şarkıcısı olabilir sanırım. Hani şu Amerikalı filan olmamasına rağmen, şarkı söylemenin tek yolunun Amerikan aksanından geçtiğini düşünen insanlar gibi. Çok tuhaf. The Proclaimers'ı hepsine tercih ederim. Atlantik'in ortasından değil de Auchtermuchty'den oldukları şüphe götürmez. Jimmy Shand da öyle... Harika bir adam! Muhteşem insanlar bunlar."

"İsimler," diye hatırlattı Angus. "İsimlerden bahsediyorduk."

"Evet, öyle. Glasgow ismi. Evet, hoşuma gitti. Glasgow Maclean. Glasgow Wilson. Glasgow bütün soyadlara uyuyor, değil mi?"

Angus onayladı. "Tobermory de hoş bir isim. Aynı zamanda akla Toby ismini getiriyor, son derece hoş. O oğlanın mutlu bir hayatı olacak."

Angus bu yorumu yaptığında Domenica'nın mutfağında oturuyor, Domenica yeni aldığı espresso makinesinin önünde kahvenin minik sürahiye damlamasını bekliyordu. İtalya'dan yeni nişanlı bir çift olarak dön-

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

dükten kısa bir süre sonra bu makineyi Angus vermişti. Angus mutluluktan bahsedince Domenica başını kaldırdı, tavana baktı ve kullandığı sözcükleri düşündü. Kaderine doğduğu andan itibaren mutluluk dolu bir hayat yazılmış insanlar gerçekten var mıydı, yoksa bu yola –ya da tam zıttı yöne– daha sonra mı sapıyorduk? O katı ve eski moda anlamıyla alınyazısı kelimesine sarılan, bazı insanların ne yaparlarsa yapsınlar lanetli olduğuna inananlar hâlâ var mı diye düşündü. Burns, Holy Willie's Prayer'da bunu çok güzel bir şekilde yeriyordu. Nasıl başlıyordu?..

"'Holy Willie's Prayer nasıldı Angus? Hani şu alınyazısıyla ilgili kısmı."

Öfleyip pöfleyerek çalışan espresso makinesini izleyen Angus modern kahve kültürüne ayak uydurabilecek yeni bir vecizenin gerekip gerekmediğini düşünüyordu. Eskiden "başında beklenen su asla ısınmaz" denirdi. Günümüzde insanlar belki de su ısıtıcılarını eskisi kadar sık izlemiyorlardı. İzlenen bir espresso makinesi asla... Ne denebilirdi?.. Asla ekspres kahve yapmaz. Evet, işte bu.

"Holy Willie's Prayer mı? Dur bir düşüneyim."

"Burns ifadeni takınmayı unutma." Domenica, Angus'un ve pek çok başka insanın Burns şiirleri okurken belli bir yüz ifadesi takındığını keşfetmişti. Çok ilginç bir ifadeydi: Saygı ve dizeleri hatırlamanın getirdiği tatmin duygusunun karışımından oluşuyordu. Belki de bunun benzeri başka yerlerde de vardır diye düşündü; belki insanlar milli şairlerinin şiirlerini

BELONGS TO KAKTUS TEAM

okurken yüzlerine evrensel bir ifade yerleştiriyorlardı... tabii milli şairleri varsa. Bazı ulusların milli şairi yoktu elbette; havayolu şirketleri vardı, ama şairleri yoktu.

Angus pencereden dışarı baktı ve kimilerinin Mekke'ye dönmesi gibi muhtemelen farkına varmadan Ayrshire'a döndü. "Ya Rab varlığını sürdüren göklerde / Her ne türlü uyarsa keyfine / Yollarsın birini cennete, onunu cehenneme / Oysa hepsi haşmetin uğruna / Ne iyiliği kalır ne kötülüğü / Yaptıklarının senin huzurunda."

Domenica gülümsedi. "Mükemmel bir şekilde anlatıyor. Mükemmel."

"Evet," dedi Angus. "Gerçekten öyle. Hem hâlâ aramızda."

"Holy Willie mi?"

Angus başıyla onayladı. "Farklı bir görünüm altında. Alınyazısı olarak değil, ama başkalarını kınama kisvesinde. Etrafına ders vermekten ve emirler yağdırmaktan keyif alan çok insan var."

Domenica kaşlarını çattı. "Bu aynı şey mi? Holy Willie bunu mu anlatıyor?"

"Bence öyle. Tabii Burns ikiyüzlülüğü de yeriyor."

Domenica ikiyüzlülük konusunun biraz karışık olduğunu düşündüğünü söyledi. "Bir şey söyleyip başka bir şey yapma meselesi mi sadece? Yoksa inanmadığın bir şeyi söylemek mi?"

"O samimiyetsizlik."

"Ama ikiyüzlü bir insan aynı zamanda samimiyetsizdir, değil mi?"

“Hayır,” dedi Angus. “Söylediği şeye gerçekten inanıyor olabilir. Sadece yaptığı şeyler söylediklerine uymuyordur.” Duraksadı. “Samimiyete dair en iyi örnek ne biliyor musun? İbretlik olan ne?..”

“Ne?”

Angus, dışarıda Cyril’in sabırla beklediği kapıyı işaret etti. “Bir köpek. Hiç samimiyetsiz bir köpekle karşılaştın mı? Gerçek hislerini saklayan bir köpekle.”

Domenica düşünceli görünüyordu. “Ya kediler?”

“Fazlasıyla samimiyetsizler,” dedi Angus. “Psikopat gibiler... hem de hepsi. Bana bir kedi göster, sana psikopatı göstereyim Domenica. Tipik bir örnek.”

BELONGS TO KAKTUS TEAM

4. Öyleyse Nerede Yaşayalım?

Angus ile Domenica arasında üçüzlere, ikiyüzlülüğe ve milli şairlere dair devam eden konuşma –ki hepsi şüphesiz çok ilginçti– yeni nişanlanan bir çiftin zihnini daha fazla işgal eden bir konuya kaymıştı: Yaşanacak yer. Bu konu kendilerine ait bir yer ararken tutumlu olmaya çalışan gençler için endişe verici bir sorunken hayatın ileri safhalarındakiler için ihtiyaç fazlası sebebiyle biraz farklı olabiliyordu. Hem Domenica hem Angus yaşadıkları dairelerin sahibiydi. Domenica'nın dairesi İskoçya Sokağı 44 Numara'da, Pollock ailesinin hemen üstündeydi, Angus'unki de biraz ötede, Drummond Meydanı'ndaydı. Dışarıdan bakıldığında Drummond Meydanı en azından maddi açıdan İskoçya Sokağı'ndan daha cazip görünüyordu. Ama nişanlanan çiftin eli darda olmadığı için ikisinden birinin dairesini satması gerekmiyordu. Bu yüzden nerede yaşanacağı konusu tamamen tercihe kalmıştı. Nerede daha rahat edecekler ve böylece daha mutlu olacaklardı? İskoçya Sokağı'nın daha samimi ortamında mı, yoksa Drummond Meydanı'nın çok daha geniş alanında mı?

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Yeni nişanlandıkları sırada taşınmaya dair tek kelime edilmemişti. Angus İskoçya Sokağı'na taşınacağını varsaymıştı, çünkü Domenica'nın karşılıklı anlaşmalarında kıdemli taraf olduğunu düşünüyordu; Domenica onun hayatına değil, kendisi Domenica'nın hayatına eklemleniyordu. Domenica da benzer bir fikir yürütmüştü; onun için en temel sorunlardan biri Cyril konusunda ne yapılacağıydı. Angus'la evlenmek demek Cyril'in de hayatına girmesi demekti ve bu da öyle kolayca geçiştirilebilecek bir konu değildi. Yine de ona karşı hislerinin yumuşadığını ve Angus'un köpeğinin dairede yaşamaya başlayacak olması fikrinin eskisi kadar korkunç gelmediğini fark etmişti. Hatta bunu Angus'a itiraf etmemiş olmasına rağmen Cyril'in evde olması ve Drummond Bahçeleri'nde ya da hafta sonlarında Flotterstone'dan Pentland Tepeleri'ne giden yolda yürüyüşe çıkarılması fikrine sıcak bakmaya başlamıştı. Böyle yürüyüşlerde köpek sahipleri arasındaki sohbetleri ve köpekler sayesinde onları gezdirenlerin rahatça yaptıkları konuşmaları iple çekiyordu.

İki daireden Angus'unki çok daha büyüktü. Meydanın güney tarafındaydı ve George döneminden kalma bir binanın üst iki katına yayılıyordu. 1950'lere kadar bölünmemiş olan bina Edinburghlu bir mimar tarafından bodrum, giriş katı ve birinci kat, üst kat ve çatı katı olarak üçe ayrılmıştı.

Tavanı dört metreden biraz yüksek olan birinci katınki kadar olmasa da üst katta tavan üç buçuk metre, çatı katında üç metreydi. Odalar da epeyce ferahtı ve Angus geniş bir stüdyoya sahipti. Burada

BELONGS TO KAKTUS TEAM

şövaleleri, boya tüpleri ve tiner şişeleri, lekelenmiş yer örtüleri bulunuyordu. Portre yaptığı sırada kullandığı, Edward döneminden kalma, kimi yerlerinden at kılı dolgu malzemesinin çıktığı yeşil kadife kaplı koltuk da buradaydı.

Dairenin geri kalanında dört yatak odası; kâğıtlar, birkaç kez okunduğu belli olan dergi ve kitaplarla dolu bir çalışma odası; antika küvetli soğuk bir banyo ile yemek yapmaya ve misafir ağırlamaya yarayan büyük bir çam masanın bulunduğu mutfak vardı. Yaşanmışlık hissi yaratan rahat bir daireydi ve estetik olarak rahatsız edici bir unsur barındırmıyordu. Ama kesinlikle erkeksiydi ve bu evin sahibini ne kadar çok severse sevsin bir kadının burada yaşaması beklenemezdi.

Domenica'yla evlendikleri zaman Drummond Meydanı'ndaki daireyi stüdyo olarak kullanmaya devam edeceğini düşünüyordu Angus. Bu nedenle İskoçya Sokağı'na taşıyacağı tek eşyası giysileri, tıraş malzemeleri ve Domenica'nın da hoşlanacağını düşündüğü birkaç resimdi. Bunların arasında James Cowie'nin karakalem çalışmas olan dişlek bir çocuk, Philipson'a ait arkasında katedral bulunan bir nü, Alberto Morocco'nun kavun resmi ve Anne Redpath'in karlı bir İskoç manzarası vardı. Cyril'in üç beş eşyası da götürülecekti elbette: İçinde uyuduğu sepet, mama kabı ve Angus'un Queen Caddesi'nde veya Heriot Yolu'nda yaptığı yürüyüşlerde köpeğin tasmasına taktığı renkli bandanalar.

"Daire meselesini düşünüyordum," dedi Domenica. "Bu konuda bir şey yapmamız gerekecek."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Angus pencereden bakmaya devam etti. "Öyle mi?"

"Evet. İki dairemiz olmasının hiçbir anlamı yok... özellikle birbirine bu kadar yakın iki dairenin."

"Bilemiyorum," dedi Angus rahat bir tavırla. "Dairem daha çok atölye sayılır."

"Elbette," dedi Domenica. "Ama buradaki kullanılmayan odalardan biri aynı işe yarayabillir diye düşündüm. Epeyce büyük ne de olsa. Ayrıca iyi ışık alıyor."

Angus karşılık vermedi. Bir odada resim yaptığını hayal edemiyordu. "Bilemiyorum," diye başladı söze. "Aslına bakarsan ben pek..."

Domenica elini kaldırdı. "Baskı hissetmeni istemiyorum Angus, ama bence bir şeyi gözden geçirmeliyiz."

Angus arkasına dönüp ona baktı. "Neyi?"

"Antonia'dan bir mektup aldım ve yapabileceğimiz şeyler konusunda bunun bir etkisi olabilir."

Angus meraklanmıştı. "Nasılmış? Tamamen iyileşmiş mi?"

Domenica'nın karşı dairesinde yaşayan Antonia Collie'yle birlikte İtalya'ya gitmişlerdi. Ancak ne yazık ki Antonia, İtalya'nın muhteşem sanat eserleriyle dolu şehirlerine giden ziyaretçilerin küçük bir kısmını etkileyen Stendhal Sendromu'na yakalanmıştı. Floransa'daki bir psikiyatri hastanesine yatırılmış, oradan da iyileşmesi için Toskana kırsalındaki bir grup rahibenin yanına gönderilmişti.

"İyiymiş," dedi Domenica, "ve bizi ciddi derecede etkileyecek bir şey yapmamı istedi Angus."

"Hadi anlat."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

5. İtalya'dan Bir İstek

Domenica çekmeceli dolaba gitti ve üstündeki meyve kâsesinin içinden bir zarf çıkardı. "Bu dün geldi," dedi mektubu elinde tutarken. "El yazısını hemen tanıdım, fakat nasıl desem, her zamankinden biraz daha düzgün yazmıştı."

"Belki de rahibelerin yanında kaldığı içindir," dedi Angus. "Rahibeler yanlarında kalan insanların hatalarını kolaylıkla görüyorlardır diye düşünüyorum. Tabii bunu kibarca söylüyorlardır."

"Elbette," dedi Domenica. "Rahibeler sadece bakışlarıyla pek çok şey anlatabiliyorlar bence. Çok net bir şekilde 'el yazını geliştirmelisin' veya 'el yazını geliştirmeliyiz' anlamına gelen belli bir bakış vardır." Duraksadı. "Birinci çoğul şahıs eleştirel yaklaşabilmek için ne kadar yararlı hiç fark ettin mi? Sana, 'Daha başarılı olmalıyız,' dediğimde senin daha başarılı olman gerektiğini kastediyor olabilirim, ama nedense 'biz' demek eleştiriyi daha yumuşak kılıyor. Hatayı paylaştığımı ima ediyorum diye mi acaba?"

Angus aynı fikirde değildi. "Hayır. Küçük görüyor bence. Sanki bir çocukla konuşuyormuşsun gibi. Eğer

BELONGS TO KAKTUS TEAM

sorunda senin de payın olduğunu ima etmek istiyorsan o zaman, 'Bu konuda söz sahibi değilim ama..' ya da 'Aynı hata bende de var ve bence...' gibi şeyler söylemen daha iyi olur."

Mektubu zarftan çıkarırken, "Haklı olabilirsin," dedi Domenica. "Ne yazmış bir dinle."

İkisi de oturdu. Domenica okumaya hazırlanırken Angus onu seyrediyordu; son derece huzurlu bir ifadesi var diye düşündü; benim için poz vermesini istemeliyim. *Karımın Portresi.* Bu ismi pek etkileyici buldu ve hem gururlu hem de minnettar olduğunu hissetti: Karım. Teşekkür ederim, teşekkürler... bana bu talihi getiren hangi ilahi varlıksa. Teşekkürler.

Domenica okuma gözlüğünü taktı. Angus'a gözlüğünün üstünden baktıktan sonra okumaya başladı.

"Sevgili Domenica'm.." Duraksadı. "Sevgili Domenica yerine Domenica'm yazmış olması çok ilginç."

"Bazı insanlar böyle yazıyor," dedi Angus. "Aslında hoşuma gidiyor. Daha büyük bir sevgiyi dile getiriyormuş gibi oluyor."

"Evet," dedi Domenica. "Galiba öyle."

Mektubu okumaya devam etti. "Sana İtalya'dan yazıyorum." Angus'a baktı. "Bunu biliyoruz zaten, değil mi?"

"Hadi devam et."

"Sana İtalya'dan yazıyorum," diye devam etti Domenica, "yanında kaldığım rahibeler bana karşı son derece nazikler ve bu zor dönemi atlatmama yardımcı oluyorlar. Uffizi'de olanları pek hatırlamıyorum..."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Domenica kafasını kaldırdı. "Ben hatırlıyorum," dedi. "Çok utanç verici bir şekilde inlemeye başladı. Tüm kilise inlemeleriyle yankılanıyordu."

"Kendinde değildi," dedi Angus.

"Doğru, değildi ama olan oldu. Devam edeyim mi?"

"Lütfen."

"Neyse ki," diye devam etti, "insan hafızası bize büyük sıkıntılar verecek pek çok şeyi unutulmaya terk etme gücüne sahip. Beni Uffizi'de yakalayan bela her neyse ondan kurtuldum ve her şeyi ardımda bıraktım. Hayatta bambaşka bir amaç keşfettiğimi söylemekten çok memnunum. Buradaki küçük çiftliğin işlerinde rahibelere yardımcı oluyorum. Rahibe Celestina arıcımız ve arıcılık konusunda beni eğitiyor. Arıların Tanrı'nın işini böylesine büyük bir enerji ve azimle yapmasını görmek inancı güçlendiriyor! Herkese ilham kaynağı oluyorlar diyor Rahibe Celestina, bence çok haklı.

"Erken dönem İskoç azizlerim burada çok mutlu olurlardı diye düşünüyorum ve şu anda sürdürdüğüm hayat onların Whithorn'da sürdürdüğü hayattan o kadar da farklı değil. Hatta Aziz Ninian'ın yanı başımda durduğunu ve kendi yolculuğumun onunkinden farklı olmadığını hissediyorum."

Domenica duraksayıp Angus'a baktı. "Bu Antonia için bile biraz aşırı! Ninian Roma'ya bir tekneyle ve at sırtında gitmiş olmalı, Antonia ise İtalya'ya Ryanair'le gitti. Bana sorarsan biraz farklı."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Angus gülümsedi. "Bilemiyorum. Bu ucuz havayolu şirketlerinin kimi epeyce kötü. Aziz Ninian'a yabancı gelmezdi."

"Konu dışına çıktık," dedi Domenica mektuba dönerek. "Şöyle devam ediyor: Şimdi de sevgili Domenica'm, senden bir iyilik istemeliyim. Misyonumun burada olduğuna karar verdim ve zaman içinde rahibe olmayı amaçlayan bir üye olarak buradaki rahibelerin arasına katılmam an meselesi. Benden beklenen görev buymuş. Bu da İskoçya'ya dönmemin pek mümkün olmadığı ve artık bir eve ihtiyacım olmayacağı anlamına geliyor."

Domenica tekrar duraksadı. Son cümlesi sanki gözle görülebilecek bir varlığa sahipmiş gibi havada asılı kalmıştı.

"Devam ediyorum," dedi ve Antonia'nın mektubunu tekrar eline aldı. "Bu yüzden İskoçya Sokağı'ndaki daireyi satmaya karar verdim, daireyi satmak için benim adıma McKay Norwell'le iletişime geçersen minnettar kalırım. Senin de tanıdığını sandığım Lesley Kerr bu işi halledecektir. Lütfen ondan vekaletname göndermesini iste ki ben de bu satışta seni yetkili kılayım."

Domenica mektubu masaya koydu. "İşte!" dedi heyecanla. "En sonunda olan oldu. Yeni komşularımız olacak. Ama tabii..."

Angus ona merakla baktı. "Tabii ne?"

"Tabii evi biz almazsak. Evi satın alıp şuradaki duvarı yıktırabiliriz ve hepimizin birlikte yaşayabileceği daha büyük bir evimiz olur; sen, ben ve Cyril için.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Hatta Cyril'in kendi odası bile olabilir... tabii köpekler böyle şeylerden hoşlanır mı bilmem."

Angus ardında yatan alanı gözünde canlandırmak için duvara baktı. Daha önce birkaç kez Antonia'nın dairesine girmişti. Hatta bir keresinde Domenica'nın çalındığına inandığı mavi Spode fincanı almak için izinsiz girmişti.

"Ama çok pahalıdır," dedi. "Bugünlerde daireler..."

Domenica bu itiraza kulak asmadı. "Senin evini satarız," dedi. "Sonra da elimize geçen parayla ya da bir kısmıyla Antonia'nın evini alırız. Çok basit."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

6. Paysage Moralisé

Bertie Pollock için cumartesi günü birkaç sürprizi de beraberinde getirmişti. Her cumartesi olduğu gibi annesi ve kardeşi Ulysses'le Valvona & Crolla'ya yapılan yürüyüşle güne başlamıştı. Ulysses'in bebek arabasını London Sokağı'ndan Broughton Sokağı'na kadar itmesine izin verilmişti. Sonra annesi Albany Sokağı'ndan yukarıya doğru çıkarmak için arabanın ardına kendisi geçmişti.

"Bir *paysage moralisé* Bertie," dedi Irene. "İnsanın yolculuğu başlangıçta kolaydır, ama zaman geçtikçe zorlaşır. Drummond Meydanı ve London Sokağı o kadar zor değil, ama insan Broughton Sokağı'na çıkınca işler değişmeye başlıyor. Hayatta da aynı şey geçerli: Başlangıçta basit, ama gittikçe karmaşıklaşıyor."

Crombie's kasabının ünlü sosislerinin sergilendiği camekânından içeri bakmakta olan Bertie annesinin tam olarak ne demeye çalıştığından emin değildi. Sıklıkla pek açık olmayan yorumlarda bulunurdu ve bunun da onlardan biri olduğunu düşünüyordu.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

"Bay Crombie'nin sosislerinden alabilir miyiz anne?" diye sordu. "Dünyaca ünlü olduklarını söylüyor bak."

Irene hafifçe arkasına dönüp kasabın camekânına baktı. "Aklı hep sosiste olan insanlar arasında dünyaca ünlü olması mümkün Bertie. Tıpkı Macsween'in haggis'leri gibi. Ama sosislere ve haggis'e kafa yoran insanlar değiliz."

Bertie yapacak hiçbir şeyinin olmadığını biliyordu, ama yine de ısrar etti. "Çok lezzetli olduklarını duydum," dedi. "Kızartabiliriz. Tavada. Evde kızartma tavamız var değil mi?"

Irene onu çekti. "Hadi Bertie. Yediklerimizin arasında ne yazık ki sosis yok. Biz Akdeniz yiyecekleri yiyoruz biliyorsun. Çok daha sağlıklı."

"Akdeniz'de sosis yemiyorlar mı?" diye sordu Bertie.

"Yemiyorlar Bertie," dedi Irene. "Kurutulmuş domates ve zeytin yiyorlar. Ayrıca balık ve makarna da yiyorlar. Sosis yemiyorlar."

"Ya salam?" diye sordu Bertie. "Valvona & Crolla'da salam satıldığını gördüm. En son gittiğimde çok büyük bir salam vardı, Bay Crombie'nin sosislerinden bile büyüktü."

"Salam farklı bir konu," dedi Irene. "Ara sıra birkaç dilim salam yemeleri çok tuhaf bir durum değil, ama kararımdan vazgeçmeyeceğim. Şimdi acele etmemiz lazım Bertie, yoksa psikoterapiye geç kalacağız."

Bertie iç geçirdi. Valvona & Crolla'ya gitmekten hoşlanıyordu, ama şarküteriden sonraki kısma pek

BELONGS TO KAKTUS TEAM

o kadar meraklı değildi. Psikoterapisti Dr. Sinclair'le haftalık görüşmesi yapmamak için annesini ikna etmeye çalıştığı ve başarısız olduğu bir konuydu, artık on sekizinci doğum gününe kadar bu işe katlanması gerekeceğine karar vermişti. Terapinin niçin gerekli olduğunu anlamıyordu, annesinin şimdiye kadar yapmaya çalıştığı açıklamalar başarısız olmuştu, meseleyi Dr. Sinclair'e açtığında onun açıklaması da pek tatmin edici olmamıştı.

"Kimi zaman mantıksız bulduğumuz şeyler yapmak zorunda kalabiliriz," demişti psikoterapist. "Ama yine de işe yarayabilirler. Mesela psikoterapi bunlardan biri." Duraksamıştı. "Hepsi büyümekle alakalı. Psikoterapi seni endişelendiren şeylerle başa çıkmana yardımcı olabilir. Tıpkı arının iğnesini çıkarmak gibi. Eğer arının iğnesini çıkarırsan sana acı veremez."

"Ölür," dedi Bertie. "Arkadaşım Tofu söylemişti. Şu kocaman arılardan birinin iğnesini çıkarmış ve arı ölüvermiş."

Dr. Sinclair pencereden dışarı baktı. "Mümkün," dedi. Bertie'nin daha önce de Tofu'dan bahsettiğini duymuştu ve arının iğnesini çıkarmak tam da Tofu'nun yapabileceği bir şey gibi görünüyordu.

Ama psikoterapi seansı sonraydı; o an için şarküteriye gitme heyecanı ve tadımlık bir şeylerin sunulma ihtimali vardı. Bunlar Bertie'nin çok hoşuna gidiyordu, özellikle tepsilerde panforte di Siena veya beyaz kâğıda sarılı küçük bir bademli bisküvi gibi tatlı bir şeyler varsa. Bir keresinde dükkânın sahibi Mary Contini

BELONGS TO KAKTUS TEAM

ona bu bisküvilerden bir kutu vermişti ve eşi Phillip bu bisküvilerin paketi yakılırsa kâğıdın tavana kadar nasıl süzüldüğünü göstermişti.

"Küçük bir uçak," demişti. "Bak, gidiyor işte."

Bertie küçük kare şeklindeki kâğıdın kenarlarından çıkan alevlerin beslediği bir sıcak hava akımıyla nasıl yükseldiğini seyretmişti. Ona büyülü bir manzara gibi gelmişti, yerçekimine mucizevi bir şekilde karşı çıkıyordu. Kendisi de uçmak istiyordu ve çok daha büyük bir kâğıt parçasını ateşe verip ortasına oturarak tavana kadar yükselip yükselemeyeceğini merak ediyordu. Babasının *Guardian* gazetesiyle bunu başarabilir miydi? Eğer sanat sayfalarının ortasına oturup kenarlarını ateşe verirse bademli bisküvinin paket kâğıdı gibi yanar mıydı? Olmaması için bir sebep göremiyordu, ama böyle bir şey mümkün olsaydı sıklıkla karşılaşılan bir manzara olurdu ve bunu başarıyla gerçekleştiren kimse görmemişti... bir kere bile.

Bertie bademli bisküvi kutusunu sıkıca tutarak psikoterapiye gitmişti. Bir tanesini de Dr. Sinclair'e uzatmış, o da gülümseyerek kabul etmişti.

"Kâğıdı yakabiliyorsunuz," demişti Bertie. "Ben de öyle yapacağım."

Elindeki bisküviyi ısırmak üzere olan Dr. Sinclair duraksayıp Bertie'ye bakmış, sonra da gizlice bisküviyi kenara koyup defterine bir şeyler karalamıştı. Ateş. Ne de olsa Dr. Fairbairn'in yazdığı üzere psikoterapiye başlanmasının ilk sebebi buydu. Bertie babasının okumakta olduğu *Guardian* gazetesini yakmıştı. Bu olay Bertie

BELONGS TO KAKTUS TEAM

henüz beş yaşına bile basmamışken gerçekleşmesine rağmen bu düşünceyi sürdürmesi önemliydi.

"Bertie," diye söze başladı Dr. Sinclair rahat bir tavırla konuşmaya özen göstererek. "Sana bir şey sorabilir miyim? Bu paket kâğıtlarını yakmak mı istiyorsun?"

"Evet," dedi Bertie. "İsterseniz size de gösteririm Dr. Sinclair."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

7. Ateşe İlgi

Bertie, Dr. Sinclair'le seansın sonunda normal olarak annesiyle eve gidiyordu. Seans sırasında Irene Ulysses'le birlikte Frederick Sokağı'ndaki küçük bir pastanede oturuyor, gazete veya okuma grubunun tartışmayı planladığı kitabı okuyordu. Irene okuma grubundan pek hoşlanmamaya başlamıştı; birkaç senedir üye olmasına rağmen umduğu kadar keyif alamıyordu ve bunun en büyük nedeni diğer üyelerin seçtiği kitaplardı. Ayrıca bir kitap hakkındaki fikrini öne sürerken gruptaki birkaç kişinin takındıkları tavırdan da hoşlanmıyordu. Özellikle biri Irene ne zaman konuşsa gözlerini deviriyordu, istemsizce yapılan bir hareketti muhtemelen, ama yine de rahatsız ediciydi.

Bu defa Bertie'yi almak için pastaneden geri döndüğünde Dr. Sinclair onunla özel olarak konuşmak istediğini söyledi.

"Bir dergi oku Bertie," dedi Irene. "Ulysses'e de göz kulak ol. Annen Dr. Sinclair'le kısaca bir konuşacak."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Bertie bekleme odasında burnunu *Scottish Field*'a gömdüğü sırada Dr. Sinclair de Irene'i muayene odasına davet etti ve ardından kapıyı kapadı. Psikoterapistlerle konuşmaktan çok hoşlanan Irene masanın önündeki sandalyelerden birine oturdu.

"Her şey yolunda mı?" diye sordu.

Dr. Sinclair kaşlarını çattı. "Hem evet hem hayır. Aslında Bertie'nin terapi seanslarına bir süre için ara vermesi gerektiğini önerecektim... hatta bunun daha uygun olduğunu düşünüyordum. Yine de..."

Irene araya giriverdi. "Buna hiç emin değilim. Bildiğiniz gibi gelişim sürecindeki sorunlar konusunda endişelerim var ve..."

Dr. Sinclair başını salladı. "Artık bunu önermeyeceğim zaten. Hatta tam tersine daha ihtiyatlı olalım diyorum."

"İhtiyat mı?"

"Evet. Anlayacağınız üzere Bertie bugün biraz endişe verici fikirlerden bahsetti."

Irene'in gözleri fal taşı gibi açıldı.

"Size bir şey soracağım," diye devam etti Dr. Sinclair. "Bertie son dönemde ateşe ilgi duyduğundan bahsetti mi? Eşiniz *Guardian* okurken gazeteyi tutuşturmasından sonra yani." Duraksadı. "Bu çok önce olan bir şey, değil mi? O sırada epeyce küçükmüş."

"Sanırım ilgi görmeye çalışıyordu," dedi Irene. "Ancak ardında gizli bir düşmanlık da vardı bence."

Dr. Sinclair başıyla onayladı. "Literatürde çok ilginç bir vaka var. Genç bir oğlan *Guardian* gazetesini ateşe

BELONGS TO KAKTUS TEAM

veriyor ve sonra Muhafazakar oluyor. İlk işaretlerden biri buymuş."

"Çok rahatsızlık verici," dedi Irene.

"Evet ama Bertie konusuna geri dönecek olursak, kendisi bunu tekrar yapmaya dair bir fantezisinden bahsetti."

Irene önce karşılık vermedi. "*Guardian* gazetesini ateşe vermek istediğini mi söyledi?"

Dr. Sinclair başıyla onayladı. "Aslında çocukluk döneminde ateşe ilgi duymak son derece olağandır. Üç ila beş yaşları arasında ateş ilgisi adını verdiğimiz bir dönem vardır. Çocuk ateşin ne olduğuna, nasıl oluştuğuna ilgi duyar. Bu tabii ki anlaşılabilir bir durum, ne de olsa ateş oldukça dramatik bir şey. Bunun dışında gerçekten bir şeyleri ateşe de verebilir. Bu da olağan sayılır. Çocukların büyük kısmı ergenlikten önce bir şeyleri ateşe vermiştir. Özellikle de oğlan çocuklar."

Irene başıyla onayladı. "Ve erkekler," dedi. "Onlar bunu devam ettiriyorlar, öyle değil mi? Daha organize bir şekilde yapıyorlar, ama bombalarıyla bunu yine de yapmaya devam ediyorlar."

Dr. Sinclair sandalyesinde sıkıntıyla kıpırdandı.

"Tabii erkeklere çok yüklenmemeliyiz," diye devam etti Irene hafifçe gülümseyerek. "Ne de olsa yararlı oldukları konular var."

Dr. Sinclair yine rahatsız rahatsız kıpırdandı. "Bertie muhtemelen tabii bir ilgi aşamasından geçiyor," dedi. "Ama yine de durumu gözlemleyelim derim. Tehlikeli bir şey yapması olasılığına karşı."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Irene dikkat edeceğini söyledi. "Bu uyarıyı zamanında yaptığınıza inanıyorum," dedi. "Eğer ilgilenmemi gerektirecek bir meseleyse ki öyle olduğunu düşünüyorum hazırlıklı olmam gerek. Belki de Bertie'yle yeteri kadar vakit geçirmiyorumdur. Hayatına daha fazla girmem gerekiyordur belki."

"Olabilir," dedi Dr. Sinclair. "İlgi genellikle çocukluk meselelerini çözer."

"Yetişkinlerin meselelerini de," dedi Irene. "Hepimiz ilgi peşindeyiz."

Dr. Sinclair bunun kesinlikle doğru olduğunu söyledi. "Sevilme ihtiyacı," dedi. "Pek çok girişimimizin ve eylemimizin kalbinde bu yatıyor."

Irene psikoterapiste baktı. O sevilmek için ne yapıyor acaba diye düşündü. "Hepimizin bir dosta ihtiyacı var," dedi.

Dr. Sinclair pencereden dışarı baktı. "Evet, bu doğru. Biz de zamanımızın çoğunu o dostu bulmak için harcıyoruz. Hepimiz."

Irene tereddüt etti. Ama sonra konuştu: "Ailenizin o kadar uzakta, Avustralya'da olması sizin için zor oluyordur."

Dr. Sinclair ona bakmak için döndü. "Evet," dedi. "Kimi zaman."

"Annenizle babanız hayatta mı?"

"Evet, hayattalar. Annemin durumu çok iyi değil ne yazık ki. Babam idare ediyor. Bunu krikete borçlu galiba. Onun için yaşıyor."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

"Hepimizin bir şeye ihtiyacı var, değil mi? Din. Kriket. Futbol. Hepsi aslında aynı şey. Hayatımıza anlam katan şeyler." Duraksadı. "Sevgi de öyle. Bu çoğu insanın hayatına anlam katıyor."

Dr. Sinclair onaylarcasına başını eğdi. "Öyle," dedi.

Irene cesaret bulmuştu. "Sizin... sizin hayatınızda biri var mı?"

Psikoterapistin rahatsız olup olmayacağını merak ediyordu; sorduğu soru haddini aşıyor muydu? Ama ılımlı bir tavırla yanıt aldı. "Şu anda yok ama..."

Ama sözcüğü o kadar anlamlıydı ki verdiği yanıt tam da Irene'in istediği şeydi. İlgi duyduğumuz insanın hayatında kimse olmadığını öğrenmekten daha fazla mutluluk veren çok az şey vardı gerçekten.

"Bunu duyduğuma üzüldüm," dedi Irene. "Belki bu durum değişir."

Dr. Sinclair gülümsedi. "Belki. Kim bilir?.."

Birkaç saniyeliğine tam bir sessizlik oldu. Sonra bekleme odasından Ulysses'in ağlama sesiyle birlikte şüphe götürmez bir yanık kâğıt kokusu gelmeye başladı.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

8. Kutsal Kâse

Matthew, Elspeth ile üçüzleri, bir değil üç bebek sahibi olacaklarını ilk kez öğrendiklerinde satın aldığı kahverengi steyşınla eve götürdü. Araba ucuz, güvenilir ve üç bebekle eşyalarını taşıyabilecek bir araç arayan Matthew'un iletişim kurduğu, babasının otomobil komisyoncusu George Mackay tarafından alınmıştı.

Matthew ona ne istediğini anlattıktan sonra, "Kutsal Kâse," dedi George. "Ucuzluk ve güvenilirlik otomobil dünyasında her zaman bir arada bulunmayabilir. Ama arayacağım."

Birkaç gün sonra bir arabayı incelemesi için Matthew'u Colinton Yolu'na çağırmıştı. "Pek hoş görünen bir şey değil ne yazık ki," dedi George. "Ama çalışıyor... Bana güven. Çocuklar için de çok yer var. Arka koltuğu yatırabiliyorsun."

Steyşın mükemmeldi, Matthew da arabayı hemen satın alıp George'un etkileyici yorumundan yola çıkarak ismini Kutsal Kâse koydu. "Pek güzel değil," diye açıklamaya girişti Elspeth'e. "Aslına bakarsan... yani

BELONGS TO KAKTUS TEAM

neticede kahverengi. Ama her tür cihazı var... Uydu navigasyonu ve...” George’un gösterdiği ve kendisinin yeterli ilgiyi gösteremediği tüm o düğmeleri düşündü. “Isı kontrolü de,” diye ekledi kısık sesle.

Elspeth gülümsedi. Ah Matthew! İş makinelerle aletlere geldi mi pek becerikli değildi. Oysa babası her şeyi tamir eder ve Comrie’de bahçesindeki atölyesinde makinelerin parçalarını söküp tekrar takardı. Mekaniğe olan ilgisi en sonunda başına bela açmıştı. Gittikçe kötüleşen görme yeteneği motorculuğa duyduğu ilgiye köstek oluyordu ve motosiklet kullanırken rehber köpek kullanması son derece talihsiz bir durumdu. Ama başına gelenlerden sonra akıllanması gerekirdi. En azından Matthew tehlikeli bir şey yapmıyordu... Tabii bildiği kadarıyla. Matthew tam tersine hep dikkatli davranıyor ve sorunlar ortaya çıkmadan önce bunları sezip temkinli davranması için uyarıyordu.

Güvenlik konusunda duyduğu heyecan, arabaya yumuşak taşıma kolları olan üç tane pahalı bebek koltuğu almasına yol açmıştı. Bunları hastaneye getirdiğinde işgüzar bir sosyal hizmet görevlisi tarafından incelenmişlerdi.

“Bebeklerinizi güvenli bir şekilde götürebileceğinizden emin olmamız gerek,” demişti kadın. “Şu aldığınız koltuklara bir bakayım.”

Matthew kaşlarını çattı. Kendi çocuklarını eve götürmesine izin verilmeden önce sorguya çekilmeyi beklemiyordu. “Onlar benim çocuklarım,” dedi gergin bir tavırla. “Kraliyet Hastanesi’ne ait değiller.”

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Kadın gözlerini kıstı. "Çocukların uygun olmayan yöntemlerle eve götürülmesine izin veremeyiz," dedi.

"Alternatifiniz ne peki? Bazıları burada mı kalmak zorunda? Bana söylemeye çalıştığınız şey bu mu?" Hastanede doğan, ama anne ve babaları uygun bulunmadığı için hiçbir zaman gitmelerine izin verilmeyen bir grup bebek olabileceğini düşünerek gülümsemesini bastırdı. Bebekler hastanede büyüyor, koridorlarda oynuyor ve hatta belki hemşirelerin getir götür işlerini yapmaya başlayıp en sonunda temizliğe yardımcı olabilecekleri mutfağa geçiyorlardı.

Sosyal hizmet görevlisi iç geçirdi. "Tabii ki hayır. Sadece uygun olanı uygulamaya çalışıyoruz. Aldığınız koltukların sorunu, görebildiğim kadarıyla yanlış tipte olmaları. On üç kilonun altındaki bebekler ters yöne bakarak seyahat edebilir. Sizin bebeklerinizin de on üç kilonun altında olduğunu rahatlıkla söyleyebiliriz sanırım. Bu yüzden ters yöne bakan koltuklara oturtulmaları gerekiyor."

Matthew söze dökmediği bir umutsuzlukla koltuklara baktı. Çoktan akşamın altısı olmuştu ve koltukları aldığı dükkân kapanmış olmalıydı; ertesi sabaha kadar koltukları geri götüremezdi. Fakat Elspeth ile bebekleri bir gece daha hastanede bırakmaya katlanması da psikolojik açıdan imkânsızdı; bu anı iple çekmiş, Elspeth'in taburcu edilmesini sabahın onundan bu yana beklemişti.

Sonra aklına bir fikir geldi. "Pekâlâ," dedi. "Bu koltukları arabaya koyup geri geri gidersem bebekler

BELONGS TO KAKTUS TEAM

gidiş yönünün tersine doğru seyahat etmiş olacaklar, değil mi?"

Kadın başıyla onayladı. "Sanırım."

"Öyleyse mesele halloldu," dedi Matthew. "Eve geri geri gideceğim."

Sosyal hizmet görevlisine, ona karşı çıkma cüretini göstermesine mahal bırakmayacak şekilde bakıyordu. Kadın karşı çıkmadı ve Matthew'u Elspeth'in beklediği odaya götürdü. Sonra yeni aile doğumhane görevlilerinin yardımıyla hastaneden kahverengi arabanın park halinde durduğu otoparka gitti.

Matthew yola çıktığında Elspeth ona dönüp neden geri geri gittiğini sordu. "Bebek koltuklarıyla ilgili," dedi Matthew. "Ters yöne bakıyorlarmış. Bana dediler ki..."

"Ah, saçmalama!" diye çıkıştı Elspeth. "Tüm yolu geri geri gidemeyiz. Bir seferden bir şey olmaz. Yarın doğru koltuğu alırız."

Geri dönüş yolculuğu sağ salim sona erince Kutsal Kâse'yi Moray Meydanı'nda kapılarının önüne park ettiler. Sonra bebekler taşındı ve onları bekleyen beşiklere yatırıldı. Matthew her bebeği bir müze küratörünün paha biçilemez bir Çin vazosunu tutması gibi nazikçe ve huşuyla tutuyordu. Ama hiçbir küratörün minik birer canlı olan oğullarına karşı Matthew'un hissettiği sevgi ve gururu hissetmesi mümkün olmadığı gibi, elindeki kıymetli varlığa aynı şekilde sessizlik içinde, katışıksız bir neşe ve saf bir tatmin ifadesiyle büyülenmişçesine bakması da mümkün değildi.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Elspeth yanına geldi. Elini tutup başını omzuna koydu. "Küçük oğullarımız," dedi. "Bizim."

"Seninle gurur duyuyorum," diye fısıldadı Matthew.

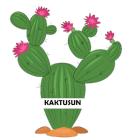
Elspeth elini sıktı. "Ben de seninle gurur duyuyorum. Her erkek üçüz yapmaya kadir değil."

Matthew güldü. "Sevgilim, bunu yapan sensin. İten, kasılan hep sendin. Şimdi de buradalar... muhteşem bebeklerimiz."

Nefes sesleri minik hayvanların soluklarına benzeyen ve derin bir uykuda olan üç bebeğe baktılar; minik pembe suratları huzur içindeydi, son derece korumasız ve bir o kadar paha biçilmez.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

9. Büyümeyi Unutma

Aklında en önemli yeri babalık görevleri tutmasına rağmen –zaten bir üçüz babasının aklında başka ne olabilirdi ki?– Matthew bir galeri işletmesi gerektiğini unutmamıştı. Galerideki işi pek meşakkatli sayılmazdı, ama belli saatlerde, sabah dokuzdan akşam altıya kadar orada bulunmasını gerektiriyordu. Bu süre içinde yarım saatliğine Big Lou'nun kafesinde kahve içmeye, bir müzayedeye veya birisinin evindeki resmi görmeye gitmediği zamanlarda orada olması gerekiyordu. Galeride olmadığında kapıya "Hemen Döneceğim" levhası asıyor ve kendisi yokken gelen bir müşterinin ya da potansiyel bir müşterinin daha sonra tekrar gelmesini umuyordu. Ama hiçbir işadamı bunu sıklıkla yapmak istemezdi.

Matthew daha önce bir iki defa kendine bir asistan bulmuştu. Bunlar genellikle geçici ya da yarı zamanlı oluyordu, fakat bir ara düzenli çalışacak birini ayarlama kararı almıştı. Ne de olsa buna engel olacak finansal bir sıkıntısı yoktu: Galeri artık makul bir kazanç

BELONGS TO KAKTUS TEAM

getiriyordu, Matthew da işi büyütme konusunda cesaretlenmişti. "Büyümeyi unutma" sözü babasının tavsiyelerinden biriydi ve Matthew bunu hiç unutmamıştı. Vergiler konusunda hazırlık yapması gerektiği, nakit akışının düzenli olmasının önemi gibi başka konularda da tavsiyeler almıştı, ama bu tembihlerin tam olarak neler içerdiğini hatırlamıyordu. Fakat babasının o cümlesini hiç aklından çıkarmamıştı: Büyümeyi unutma.

Tavsiye kulağa biraz komik geliyordu, sanki biraz ufak veya ince olan insanların bedenen hacim kazanmasını teşvik ediyormuş gibi anlaşılabilirdi. Peki ya kişi her yöne doğru mu genişlemeliydi, yoksa genişlemeyi tek bir alanla kısıtlamalı mıydı? Matthew bu tavsiyenin biraz da olsa megalomanca olduğunu, bir diktatörün eğitiminde tekrarlanan bir mantraya benzediğini de düşünmüyor değildi: İşgal etmeyi unutmayın beyler.

Bir asistan almasının büyüme sayılacağını düşünüyordu, ama başka bir şeyler de yapması gerektiğine inanıyordu. Büyüme daha fazla satış, daha fazla satış da daha çok resmin satın alınması ve daha fazla müşteriye satılması anlamına geliyor olmalıydı. Ama kişinin Matthew gibi müşteri sayısı aynı kalıyorsa ve bu sayıyı artırmak için hiçbir fikri yoksa ne olacaktı?

Aslında bu o kadar da önemli değildi... en azından Matthew için. Cömert babası tarafından kendisine aktarılan kaynaklar Adam Bank tarafından çok iyi korunuyordu ve Matthew'un finansal açıdan endişelenmesine gerek olmamasına rağmen, iş yapma sebebinin boş oturmaktansa para kazanmak olduğunun da far-

BELONGS TO KAKTUS TEAM

kındaydı. Bu yüzden büyüme stratejisinin bir ayağını asistan almak oluşturuyorsa bu yapılmalıydı. Bir de üçüzlerin doğumuyla babalık iznine çıkma ihtiyacı doğduğu için bir asistana daha fazla ihtiyaç duyulacaktı.

İlk düşüncesi, Howe Sokağı'ndan yürüdüğü sabahlarda önünden geçtiği iş bulma bürosuyla irtibata geçmekti. Üçüzlerin doğumundan birkaç hafta önce Matthew bir sabah bu büroya gitmiş ve başvuruda bulunmuştu. Konuştuğu adam işin detaylarını not almıştı. "Size zorluk çıkaracak birini önermeyeceğiz," demişti. "Böyle insanlarla çalışmıyoruz zaten."

Matthew ciddi bir tavır takınmaya çalışmıştı. "Ben de zorluk çıksın istemiyorum," diye teminat vermişti.

Önerilen kişilerin uygun olup olmadığını düşünüp karar vereceğini belirterek ayrılmıştı. Aynı hafta bir iş bulma sitesine reklam vermişti, ancak bu da sadece uygun olmayan birkaç başvuru almasını sağlamıştı. Ümidini yitiriyordu. Bir galeride çalışma fırsatına balıklama atlayacak çok sayıda sanat tarihi mezunu olduğunu düşünmüştü. Ama bu insanlar neredeydi?

Sanat tarihi... Düşünmeye başladı. Pat Macgregor hâlâ üniversitede öğrenci olmalıydı ve işinin ehliydi. Bu neden daha önce aklına gelmemişti? Sebebi açıktı ve bununla yüzleşince anlaması çok sürmedi. Pat ile çıkmışlardı ve başkasıyla evlenince insanın girdiği o karantina sürecine girmişti. Eski kız veya erkek arkadaş böyle bir durumda uzakta tutulmalıydı. Ama kişinin üçüzü olduktan sonra işler değişiyor olmalıydı: Böylesine değişik bir konumdaki erkek, eski kız arkadaşından

BELONGS TO KAKTUS TEAM

kendisine yardımcı olmasını istediğinde eski bir alevi canlandırmaya çalışıyor olamazdı.

Pat'in telefon numarasını ilk tanıştıkları sırada not aldığı eski defterinde buldu. Barlarda veya kulüplerde yazılan telefon numaraları dokunaklıydı: Büyük bir tutkuya dönüşebileceği, yeni ve ilginç bir arkadaş olabileceği, heyecanlı tekliflerin kişinin hayatını değiştirebileceği umuduyla karalanan sayılar... Ama sonra bahsi geçen bu numara gerçekleşmeyen bir şeyin hatırası haline geliyor ve hayatımızı dolduran pin kodları, posta kodları, kayıt numaraları gibi diğer sayılardan birine dönüşüveriyordu. Bir yerlerde son derece ürktüğümüz ve aslında hiç bilmek istemediğim bir sayı daha var diye düşündü Matthew: Kaç günümüz kaldığı... Henüz belli olmayan, ama buna benzeyen tüm sayılar gibi, olacağına dair kesinlik sebebiyle varlığı da kesin olan sayı. Diğer bir deyişle "n" sayısı.

Pat, Matthew'un sesini duyduğuna sevinmişti.

"Ben de seni aramayı düşünüyordum," dedi. "Çok iyi oldu."

"Öyle mi?"

"Evet," diye yanıtladı Pat. "Diyecektim ki..." Duraksadığı sırada Matthew ses tonunda bir tuhaflık sezmişti. Bir anda rahatsızlık verici ve çok saçma bir olasılık geldi aklına. Pat onca zaman önce ondan hamile kalmıştı ve bunu söylememişti. Gidip bebeği doğurmuş ve haberi şimdi vermeye karar vermişti. Matthew'un üç değil, dört çocuğu vardı artık.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

10. Alacalı Yulaf Rengi Bir Süveter

Matthew güçlükle konuşuyordu. "Ne diyecektin?"

"Seni aramayı düşünüyordum... bir iş hakkında. Üniversite tatil, önümüzdeki ay birine ihtiyacın olur mu diye soracaktım."

Matthew rahatlayarak güldü. Var olmayan bir başka çocuğun babası olduğunu düşünmesi saçmaydı; böyle bir korku kafasına bir meteor düşmesinden korkmaya benziyordu. "Aslına bakarsan ben de seni bu yüzden aradım. Ne zaman başlayabilirsin?"

"Ne zaman istersen," dedi. "Peki, sende işler nasıl? Yenilik var mı?"

Matthew karşılık vermeden önce bir an duraksadı. Yenilik var mıydı? "Üç oğlum oldu," dedi.

Şaşkınlığa düşen Pat'e üçüzleri anlattı ve hayretle verdiği tepkileri dinledi. "Hâlâ alışmaya çalışıyorum," dedi. "Üç tane Pat. Üç oğlan. Düşünsene."

Pat düşünmeye çalışırken sessizlik oldu.

"Ama çok mutluyum. Hep bir oğlum olsun istemişimdir. Yani hep değil tabii, ama son birkaç yıldır bunu düşünüyordum. Şimdi üç tane oldu."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Konuyu tekrar asıl amacına çekti ve Pat'e ne düşündüğünü anlattı. Her gün galeriye geleceğini söyledi, ama çok kalmayacaktı. Eğer ilgilenmesini gerektiren bir şey çıkarsa Pat onu telefonla arayabilir ve bir kriz varsa Matthew çıkıp gelebilirdi. Tabii böyle bir şey olacağını zaten düşünmüyordu; galeride krizle uzaktan yakından alakalı bir şey olmuyordu.

Pat ertesi gün başlamayı önerdi ve Matthew da bunu içi rahatlayarak kabul etti.

"Hayatımı kurtardın Pat," dedi Matthew. "Bunu hep yapıyorsun."

"Öyle mi?" diye sordu Pat kendisine. Matthew'u bir şeylerden kurtardığını şimdiye kadar fark etmemişti, ama onun böyle düşünmesi hoşuna gitmişti. Matthew'u severdi... bazı rahatsızlık verici alışkanlıkları olmasına rağmen. Mesela Matthew insanlara çok nazik davranıyordu, bu da onunla iletişime geçen vicdan yoksunu herkesin altında ezilmesi anlamına geliyordu; ayrıca sallama çay poşetlerini fincana koyup sonra da fincanları rafa yerleştiriyordu; bir de alacalı yulaf rengi süveteri ve pembe pantolonu vardı... Birileri elbise dolabına Elspeth'in el attığını söylemişti, ama bunu bekleyip görmesi gerekecekti. Ah, bir de Matthew'un Macgregor ekoseli boxer'ı... Böyle bir şeyden rahatsız olması çok anlamsızdı, ama Matthew'un iç çamaşırını görüp kendi ailesinin ekosesinden olduğunu fark edince kızmıştı. Nedense bu saygısızlıkmış gibi geliyordu: İnsanların ekoseli iç çamaşırı giymesinde karşı çıkılacak bir şey yoktu elbette, ama başkasının ailesine ait ekosenin giyil-

BELONGS TO KAKTUS TEAM

mesi tartışmalı bir meseleydi. Üstünde bayrak olan bir mendile burun silmek gibi; bunun yakışıksız karşılanmakla kalmayıp kasıtlı bir hakaret olarak algılanacağı ülkeler vardı.

Ama Matthew'un olumlu yönleriyle karşılaştırılınca bunlar sadece ufak meseleler olarak kalıyordu. Vazgeçmediği bir cömertliğe sahipti, uysaldı ve sesini kesinlikle yükseltmezdi, insanların gerçekten takdir ettiği eski tarz bir kibarlığa sahipti. Bu nitelikler bütün diğer hususları gölgede bırakıyordu, kaldı ki bunlar Matthew'a söylense düzeltmek için uğraşırdı. Asıl sorunun kimsenin bunları dile getirmemesi olduğunu düşünüyordu Pat. Mesela iç çamaşırlarından şikâyet edebilirdi, ama böyle bir şey yapmamıştı. İnsanlar başkalarının iç çamaşırlarını eleştirmiyorlardı... en azından Edinburgh'da.

Ertesi sabah Matthew'la galeride buluştuğunda aklında bu düşünceler yoktu. Eski sevgililer arasındaki karşılaşmalarda olduğu gibi kardeşçe ve tuhaf bir tavırla sarılıp ardından hayatlarında olan bitenlere dair gevezeliğe başladılar. Birbirlerini uzun süredir görmemişlerdi ve anlatılacak çok şey vardı. Pat'in dersleri nasıl gidiyordu? Yeni dairesi nasıldı? Ya ev arkadaşları nasıldı?

Pat'in de üçüzlere dair soracak soruları vardı. Uyuyorlar mıydı? Farklı zamanlarda mı uyanıyorlardı, yoksa biri uyanınca diğerlerini de mi uyandırıyordu? Onları birbirinden nasıl ayırıyordu? İsim bileklikleriden mi takmaları gerekiyordu?

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Matthew elinden geldiğince cevap verdi. Onları birbirinden ayırmaya başladığını düşünüyordu, görüntülerinden ziyade kişiliklerine dayanarak tabii.

"Karakterlerinde bazı farklılıklar sezmeye başladım sanırım," dedi. "Mesela Rognvald, en büyük olan o ve yüzünde ciddi bir ifade var. Sanırım kardeşlerinden daha zeki. Bana sorarsan Tobermory daha duygusal. Muhtemelen büyüyünce sanatçı yönü ağır basacak."

Pat ciddi bir tavır takınmaya çalıştı. "Bunları bu kadar erken bir dönemden anlayabilmen muhteşem," dedi.

"Evet," dedi Matthew. "İnanılır gibi değil. Ama bebeğin olduğu gerçeğine hemencecik alışıyorsun."

Öyle bir yetkinlikle konuşuyordu ki, Pat neredeyse inanacaktı. Matthew'un babalık görevleri üstlenmesini görmek gerçekten dokunaklıydı ve Pat'e göre gerçekten de iyi bir baba olacaktı. İnsan bir babanın gerçekten düzgün olmasını istiyordu, işte Matthew da tam olarak böyleydi: Sonuna kadar düzgündü. Bu da Matthew ile kendi ilişkisinin asla yürümeyecek olmasının sebebi diye düşündü biraz endişeyle. Pat her ne kadar normal bir genç olsa da tehlike arıyordu. Tehlike değilse bile biraz heyecan.

Psikiyatrist olan babası bunu hissetmiş ve onu uyarmıştı. "Nasıl bir insan olduğunun farkında olman iyi bir şey," demişti Dr. Macgregor. "Üstünde uzun uzadıya düşünmemen daha iyi olur, yoksa nevroza dönüşebilir, ama zayıf noktalarını bilmen iyidir. Senin

BELONGS TO KAKTUS TEAM

de zayıf noktalarından biri... nasıl söylesem? Heyecan mı? Evet, böyle de denebilir."

Pat omzunu silkmişti. "Belki de Grange'lı olmanın getirdiği bir şeydir."

Pat'in büyüdüğü ve babasının hâlâ oturduğu Edinburgh'un Grange bölgesi orada yaşayan yüksek burjuvalarla eş anlamlıydı; Paris'in bohemleriyle ünlü Sol Yaka'sına pek benzemiyordu.

Babası bu göndermeye gülümsedi. "Oldukça ağırbaşlıyız," dedi. "Ama ne olmuş ki?" Duraksadı. "Dünyanın bütün ağırbaşlı insanları..."

"... oturun!" dedi Pat. "Koltuklarınızdan başka..."

"... kazanacağınız bir şey yok."*

Babayla kız gülüştü. Grange'de çok az hakiki Marksist vardı.

---

* Karl Marx'ın *Komünist Manifesto*'daki meşhur cümlesine gönderme yapılıyor. (ç.n.)

BELONGS TO KAKTUS TEAM

11. Çiçekler ve Denizaltılar

Matthew o sabah Pat'le buluştuğunda işe dair pek bir şey anlatmasına gerek kalmamıştı.

"Her şey burada çalıştığım zamanki gibi," dedi Pat. "Resimler bile aynı... Yok, şaka yapıyorum."

Matthew onun yaptığı şakaya gülümsemeye çalıştı. "O kadar da kötü değil," dedi. "Aslında epeyce çok resim sattım. Belki hep aynı ressamların resimleri var diyedir."

"Tabii ki," dedi Pat. Şaka yapmaya çalıştığı için kendisini kötü hissediyordu; Matthew o kadar kolay inciniyordu ki... O da böyle bir şey olsun istemiyordu. "Tabii bir de şey var..."

"Ne var?"

"Hani şu belli bir temaya sahip sergilerden bahsediyorduk ya? Uzun zaman önceydi, ama İskoç Manzaraları veya Kirkcudbright'ın Gözlerinden gibi bir ismi olabileceğini konuşmuştuk."

Matthew kaşlarını çattı. "Hayal meyal. Aslında Kirkcudbright iyi bir fikir olabilir. Hornel oralıydı,

BELONGS TO KAKTUS TEAM

başkaları da var ayrıca. Pek çok ressama ev sahipliği yapmış. Hâlâ da öyle galiba."

"Kesinlikle. Gerçi Hornel'e ancak küçük dozlarda katlanabiliyorum. Tüm o çiçeklere ve çiçek toplayan Japon kızlara..."

Matthew onunla aynı görüşteydi. "Evet ama bu resimler satın alınıyor neticede. İnsanlar çiçekleri seviyor." Tekrar Pat'e dönmeden önce kısa bir süre pencereden dışarıya baktı. "Belki de Kirkcudbright'tan başka bir yer olmalı. Pittenweem'e ne dersin? Orada da çok sayıda iyi ressam var. Tim Cockburn mesela. Ya da şu oldukça etkileyici kutup manzaralarını resmeden adam... Adı neydi?"

"Reinhard Behrens. Evet. İkinci senemde ona dair bir ödev hazırladım. Muhteşem resimler yapıyor ve içlerine küçük bir oyuncak denizaltı koyuyor. Bu oyuncağı yıllar önce Türkiye'deki bir sahilde bulmuş ve o zamandan beri onun için manzaralar resmediyor."

Bu Matthew'un aklına bir fikir getirmişti. "Çiçekler ve Denizaltılar," dedi. "Sergi için bu isme ne dersin?"

Pat gülümsedi. "Üstünde biraz değişiklik yapayım mı? Biraz Hornel ve daha çok denizaltı." Matthew'a baktı. Ciddiydi. Ona göre galerinin profilini geliştirebilmesi için bunun gibi sıra dışı bir şey yapması gerekiyordu. Ayrıca bu Pat'in orada geçireceği zamanı da daha ilginç kılacak, işi birilerinin resim satın almak için gelmesini oturup beklemekten çıkaracaktı.

Matthew düşünceli görünüyordu. "Neden olmasın? Ama bu resimleri satın almamız gerekecek tabii, internet-

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

ten ne var ne yok diye bakabilirsin. Satıcılar ellerindeki ürünleri bugünlerde Artprice'a koyuyorlar. Sen de bir şeyler bulabilirsin. Ayrıca yakında Lyon & Turnbull ve Bohnams'ta satışlar olacak. Neler çıkacak bakabiliriz."

Pat hevesle başını salladı. "Dikkatli olurum."

"Bana sormadan bir şey alma," dedi Matthew. "Her şeyi görmek istiyorum."

"Çiçekleri bile mi?"

"Evet, çiçekleri bile. Denizaltıları da."

İkisi de güldü. Sonra Matthew, "Çok az denizaltı resmi var, biliyor musun?" dedi. "Sence neden?"

"Çünkü onları göremiyoruz."

"Ama deniz manzarasında yer alamazlar mı yani? Denizin içinde olduklarında ressamlar onları resmedemiyor diye mi?"

Pat gülümsemeye başladı. "Aklıma harika bir fikir geldi. Senin önerdiğin gibi serginin adını Çiçekler ve Denizaltılar yapalım, ama resimlerin çoğu deniz manzarası olsun. Çiçekleri de koyarız ve bunların yanında deniz manzaraları da sergileriz, ama dalgaların altında denizaltıların bulunma ihtimali olacak."

"Şaka mı yapıyorsun?"

Pat şaka yapmıyordu. "Ciddiyim. Olay yaklaşımda Matthew. İlgi çekmek için bir bakış açının olması gerek. İnsanlar bayılacak."

Matthew omzunu silkti. "Bir zararı olmaz sanırım. Deniz manzaraları iş yapıyor. Dalgaların üstünde salınan yelkenlilerin olduğu iki tane eski Felemenk resmim vardı. Üç günde ikisini de sattım."

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

"Bak, gördün mü?" dedi Pat. "Anlaştık mı öyleyse?"

"Mümkün," dedi Matthew. Saatine baktı. "Hadi kahve içmeye gidelim. Big Lou seni tekrar gördüğü için sevinecektir." Hemen Döneceğim tabelasına uzandı ve kapıya astı.

"Tam bir nostalji," dedi Pat. "Big Lou'ya kahve içmeye gidiyoruz... tıpkı eski günlerdeki gibi."

Matthew bir an için pişmanlık duydu. Hayat Pat ile birlikteyken o günlerde çok daha basitti. Şimdiyse evli ve üç oğlu olan bir adamdı. Ama hayır, o günleri aklından çıkarmalıydı; her şey değişmişti, hem de tamamen.

Kafeye doğru yürürken Pat Matthew'a, Big Lou'nun nasıl olduğunu sordu. "Her zamanki gibi," dedi Matthew. "Aynı görünüyor. Aynı şeyleri söylüyor... Tabii hepimiz aynı şeyleri söylüyoruz. Yepyeni şeyler söylediğimi iddia etmiyorum."

"Bu iyi," dedi Pat. "Pek çok şey değişiyor. Eğer Big Lou aynıysa o zaman bu gayet iyi bir şey bence."

"Ama onun bakış açısından bu pek öyle sayılmaz," diye karşılık verdi Matthew. "Belki de hayatlarında çok fazla değişiklik olmayan insanların bu şekilde mutlu olduğunu düşünmek hatadır. Bana kalsa Big Lou bir erkek arkadaşı olmasını isterdi. Hatta bir çöpçatanlık şirketiyle onun için iletişime geçmeyi düşünüyordum."

Pat ona yan yan baktı. "Dikkatli ol. Big Lou tahmininden daha hassas olabilir."

"O güçlüdür," dedi Matthew. "Nereli olduğunu unutma. Arbroathlılar güçlü olur."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

"Güçlü insanlar da tıpkı bizim gibi hassas olabilir Matthew."

Big Lou'nun kafesine inen basamaklara gelmişlerdi. Taş basamakların ortasına gelindiğinde pencerelerin birinden kafenin içini görmek mümkün oluyordu. Pat içeriye bakarken tezgâhın üstüne doğru eğilmiş, bir kâğıda bir şeyler yazmakta olan Big Lou'nun tanıdık görüntüsüyle karşılaştı. Tam o anda muhtemelen Pat ile Matthew'un aşağıya düşen gölgelerini fark eden Big Lou kafasını kaldırdı. Yukarı baktığında Pat'i gördü ve el salladı.

Pat bir anda duyguların saldırısına uğramıştı, ciddi tavırları ve hayata karşı pratik yaklaşımları olan bu kadını sevdiğini fark etti. Ayrıca hayatında bir şeyin eksik olduğunu da idrak etmişti: Son derece temel ve gerekli bir şeyin. Bir anne. Big Lou benim annem diye düşündü. Ayrıca Matthew'un da annesi. Angus Lordie'nin de. Tuhaf da olsa kişileştirilecek olursa Cyril'in bile annesi sayılırdı.

Matthew, Pat'in aklından bir şeyler geçtiğini fark etmişti.

"Ne düşünüyorsun?" diye sordu. "Çok ciddi görünüyorsun."

Kapı koluna uzandı. "Annemi," dedi.

Matthew tek kaşını kaldırdı. "Onu hiç görmediğini sanıyordum."

Pat hemen karşılık vermedi. Sonra, "Bir denizaltıda," dedi ve ekledi, "metaforik olarak."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

12. Edinburgh'un Tavanları

Domenica'nın Antonia'ya ait daireyi satın alıp kendisininkiyle birleştirme planı hakkında Angus pek bir şey söylememişti. Domenica'nın zaman zaman pratik olmayan fikirlere kapıldığını biliyordu, Angus'un tavrı da bunları her zaman görmezden gelmekti; ne de olsa eninde sonunda unutuluyorlar ve yine hiçbir sonuca ulaşmayacak olan bir başka plan bunların yerini alıyordu. Domenica'nın zeki bir kadın olduğunu düşünüyordu, kendisinden daha fazla entelektüel birikime sahipti, ama her fikri akla yatkın olmuyordu.

Eğer Antonia'nın dairesini satın alacak olurlarsa Drummond Meydanı'ndaki stüdyosunu ve dairesini bırakması gerekecekti, bunu yapmaya da gönülsüz olduğu için pek sıcak bir tepki vermemişti. Domenica'nın İskoçya Sokağı'nda da resim yapabileceğine emin olması iyiydi, hoştu, fakat bir ressamın doğru dürüst çalışabilmesi için özel bir mekâna ihtiyacı olduğunu anlamıyordu ve bahsi geçen bu mekân bir odanın eni ve boyu kadar tavan yüksekliğini de içeriyordu.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Bunu ona bir keresinde açıklamıştı, ama Domenica bunu ya dinlememiş ya da konuşulanları unutmuştu. "Edinburgh ressamlar için ideal bir şehir, çünkü yüksek tavanların olduğu binalar var," demişti. "Bu yüksekliğe ihtiyacımız var; bunu tam açıklayamam. James Pryde'a bir bak. Son derece yüksek tavanları ve La Scala'yı gururlandıracak uzunlukta, şatafatlı perdeleriyle Edinburgh'un iç mekânlarının resimlerini yapıyor."

Ne dediğini anlatabilmek için Domenica'ya Pryde'ın resimlerinden birisini göstermişti, ama Domenica ürperip, "Ne kadar karanlık!" demişti. "Böyle bir yatak odasında insan nasıl uyur Angus?"

Evet, tavan yüksekliğine duyulan ihtiyacı anlamıyordu ve bu yüzden Angus'un daha mütevazı bir tavan yüksekliği olan kendi dairesinde ya da birleştirmeyi planladığı dairede sıkıntı yaşayabileceğini düşünmüyordu.

Angus tabii ki bunu reddedebilirdi; daire ona aitti ve rızası olmadan satılamazdı. Domenica'ya oraya ihtiyacı olduğunu söyleyebilir ve konuyu kapatabilirdi, ama bunun evliliklerine kötü bir başlangıç olacağını düşünüyordu. Öte yandan Domenica'nın Drummond Meydanı'ndaki evi satmaya zorlaması da takım ruhuna pek uygun değildi.

Bu düşünceler evlilik törenlerinde söylenecek sözler meselesini aklına getirmişti. Angus Episkopal Kilise'ye bağlıydı ve Domenica'nın düğünde İskoç Dua Kitabı'nın kullanılmasını kabul edeceğini umuyordu. Pek hoş bir tınıya sahip olan dilini seviyordu ve her ne

BELONGS TO KAKTUS TEAM

kadar ilk sayfasında emir vermeye başlayan bir dua kitabını İskoç tebaasının kabullenmesi konusunda I. Charles ısrarcı olmuş olsa da bu siyasi düşüncesizlik dua kitabının ve Kral I. James versiyonunun dilbilimsel değerini azaltmıyor diye düşünüyordu.

Angus geleneksel evlilik yeminlerinin herkesin hoşuna gitmediğini biliyordu. İnsanın bir başkasına sevgisini vereceğine dair yemin etmesinde ve dünyadaki mallarını ona adayacağını söylemesinde –ki modern bağlamda bakılacak olursa, gerekli bütün şifreler ve pin kodları da buna dâhildi– bir yanlışlık yoktu. Modern evliliklerin ruhunda bu vardı, ama onur ve itaat gibi konular tartışmalı bir zemine oturuyordu. Hiçbir modern kadın kocasını "sevmeye, onurlandırmaya ve ona itaat etmeye" yemin etmezdi ve bu sözler çoğu evlilik yemininden çıkarılmıştı. Ancak itaat kısmı çıkarılacaksa, sevgi ve onurlandırma kısmı da çıkarılmalı mıydı gerçekten? Kocayı onurlandırmak biraz köleliği andırması bağlamında itiraz görecek olsa da insan karşısındakini sevmeye söz verebilirdi pekâlâ. Bu da kişinin bir başkasını sevmeye söz verip veremeyeceği gibi ilginç bir soruyu akla getiriyordu: Sevgi iradeye bağlı olarak çağrılabilen ve emir kabul eden bir duygu muydu?

Angus bunu düşünüyordu. Başkalarını seven, çünkü böyle yapmanın dini görevi olduğuna inanan insanların bulunduğunu düşünüyordu. Ancak kişinin bu bağlamda bahsettiği sevgi başka bir yapıya sahipti. Daha çok bilinçli bir şekilde yaratılabilen kardeşçe bir sevgiydi bu. İki âşık arasında olması beklenen romantizm ise

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

bambaşkaydı. Akla dayanan bir fikirden ziyade bir duyguydu; bunu yaşayan kişinin kontrol edemediği bir doğası vardı. İnsan âşık olmaya karar vermiyor, daha çok bu duruma düştüğünü fark ediyordu.

Ancak Angus evini satma konusunda Domenica'nın ona gözdağı vereceğini düşünüyorsa boşuna korkuyordu. Domenica'nın hiç böyle bir niyeti yoktu. Ortaya koyduğu ikna edici sebeplerin sonunda Angus'un evi kendiliğinden satacağını umuyordu; böyle bir şey yapması için onu asla zorlamazdı, ayrıca Angus'un böyle bir şeyden mutsuz olacağını bilse önerisini geri çekerdi. Müteveffa kocasının Kerala'daki küçük elektrik fabrikasının ortağı olan akrabalarının hükmedici tavırlarıyla karşılaştığı bir evlilik sürdürmüş birisi olarak ikinci evliliğini böyle başlatmaya niyeti yoktu. Bir de Angus Drummond Meydanı'ndaki evini satmak istemediği takdirde kendi yatırımlarını nakde çevirerek Antonia'nın evini alması mümkündü. Bir getirisi olmayacağı için parasını harcayacağı en uygun mecra bu olmazdı, fakat bahsi geçen yatırımlar zaten bir getiri sağlamadığı için tuğlaya ve alçıya –ya da İskoçya Sokağı söz konusu olduğu için taşa ve harca– dönüşmeleri büyük bir kayıp da sayılmazdı.

Domenica sonunda McKay Norwell'e telefon edip Lesley Kerr'in çelik metresini, defterini ve ev alıp satma konusundaki emsalsiz deneyimini de alıp İskoçya Sokağı'na gelmesini ayarladı. Antonia'nın dairesine birlikte bakacaklar, sonra da Domenica aklına geldiğinden beri zihnini kurcalayan soruyu soracaktı. Eğer dairenin

BELONGS TO KAKTUS TEAM

sahibi daireyi kendi adına satmasını istiyorsa bunu kendisi satın alabilir miydi? Iolanthe isimli operadaki Lordlar Kamarası başkanına sorulabilecek bir soru diye düşündü, tam da bir dizi peri ile lordların şarkılarla tartışacağı türden bir konuydu. Cevabın olumlu olmasını, hem de şüpheye yer bırakmayacak bir kesinlikte olmasını istiyordu, çünkü bu evi aklına koymuştu. Satın alması gerekiyordu.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

13. Hizmet ve Sahtekârlık

"Size tavsiyem şu," dedi Lesley Kerr. "Antonia'ya evini satın almak istediğinizi söyleyin. Başka bir emlakçıya danışmasını ve onunla çalışmasını önerin. Sonra daire için teklif vermek istediğinizi bu emlakçıya söylersiniz ve emlakçı da Antonia'nın kabul edip etmemesi gerektiği yönünde ona danışmanlık yapar. Böylesi daha doğru olur."

Üçü –Domenica, Lesley ve Angus– Domenica'nın mutfağında oturuyor, bir yandan çay içiyorlardı. Çay fincanın yanında Lesley'nin ev alım satımında kullandığı aletler, yani çelik metresi, siyah kapaklı not defteri duruyordu.

Domenica bu tavsiyeyi dikkatle dinledi. Dile getirmemesine rağmen, hem satıcı hem de alıcı konumunda olamaması onu hayal kırıklığına uğratmıştı. Antonia'ya uygun bir fiyat söyler ve ev için isimsiz açık artırma stresine girmemiş olurdu. Bu açık artırmalar İskoçya'da ev alma işini soğukkanlılık ve giderek artan bir heyecan testi haline getiriyordu. Lesley'nin önerisi de oldukça

çekiciydi: Domenica bir teklif verebilirdi, ancak bu teklif diğerlerinin verdiği fiyatlarla rekabete giren bir teklif olmazdı ve Antonia açısından, evin alıcılara gösterilmesi ihtiyacını da ortadan kaldıran çekici bir anlaşma olurdu. Antonia'nın bunları dert edinmesine aslında gerek yoktu, çünkü evin satışını Domenica'ya devretmişti. Ama artık bir rahibe olduğuna göre, en azından rahibe olma yolunda olduğundan ve eskisinden biraz daha fazla başkalarının iyiliğini düşünmesi gerektiğinden Domenica'nın işine gelecek opsiyonu göz önünde bulundurabilirdi.

Belki de Antonia'nın yapması gereken en uygun şey evi devretmesi olurdu. Eğer birisi Antonia'nın yapmak üzere olduğu gibi bir manastıra kapanıyorsa, maddi varlıkların kendisine köstek olmasını istemezdi ve ruhani itibar insanın kendisini dış dünyaya en çok bağlayan böyle şeylerden soyutlamasıyla kazanılıyordu. İnsan bunları hak eden fakirlere vermeliydi ve Domenica pek de fakir olarak betimlenebilecek birisi olmasa bile hak ettiği söylenebilirdi...

Hak eden fakirler. Bu patronluk taslayan algıyı ve iyiliği hak eden bu insanların kim olduklarını düşündü. Tahminen bu betimlemede bir tür liyakat kavramı söz konusuydu: Hak eden fakirler hak ediyorlardı, çünkü sefaletlerini hak edecek bir şey yapmamışlardı... en azından bu betimlemeyi yapan burnu havada orta sınıfların gözünde. Ayrıca hak eden fakirler varsa, o zaman hak etmeyenlerin de olması gerekiyordu. Bunlar da işlerinde başarısız olarak, sorumsuzluk yaparak veya

BELONGS TO KAKTUS TEAM

aşırıya kaçarak –basitçe söylemek gerekirse– başlarına gelenlere müstahak olan insanlardı.

Ya hak eden zenginler... onlara ne demeliydi? Yoksa zengin olan hiç kimse zengin olmayı hak etmiyor muydu? Aşırıya kaçan kışkırtıcı ikramiyeleriyle bankacılara ne demeliydi?.. Eğer birileri hak etmeyen zenginler olarak adlandırılacaksa bu kesinlikle onlar olurdu. Fakat ellerinde olanı kazanmış ve bunu başkalarını ezip geçmeden yapmış zenginler de olmalıydı. Onların bu talihleri kabul görüyor muydu, yoksa İskoçya'da insanlar parası olanlara içerlemeye o kadar alışmıştı ki finansal açıdan talihli olmayı asla hak edilmiş bir şey olarak görmüyorlar mıydı?

"Antonia keşke bana daireyi verseydi," diye iç geçirdi Domenica. "İhtiyacı olmadığını söylüyor, öyleyse neden hediye etmesin ki?" Angus'a döndü. "Bunu ona söylesek mi, ne dersin?"

"Kötü bir fikir değil..." dedi Angus. "Zaten hafiften keçileri kaçırdığına göre muhtemelen kabul eder."

Lesley elini kaldırdı. "Lütfen! Yapmayın! Böyle bir şey yapamazsınız. Antonia bunu kabul etse bile bu işlem hakkında büyük bir soru işareti oluşur, ayrıca akrabaları buna karşı gelirse hiç şaşırmam. Böyle bir durumda kontratın geçerliliği hizmet ve sahtekârlık sebebiyle ortadan kaldırılabilir."

"Hizmet ve ne?" diye sordu Angus.

"Hizmet ve sahtekârlık, İskoçya hukukundaki bir doktrin. Zayıf ve korunmasız durumdaki birisiyle yapılan kontratın, o kişi daha güçlü bir konumda olsaydı asla imzalanmayacağı anlamına geliyor."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

"Ama bu çok saçma," diye karşı çıktı Domenica. "Neler olup bittiğinden haberdar olmayanlara yardım etmek gerekiyor. Bir şeye karar vermeleri için yardımcı olmak gerekiyor, öteki türlü hiçbir şey yapmaları mümkün olmaz."

"Ne yazık ki durum böyle değil," dedi Lesley. "Birinin bir karara varmasını onun adına siz sağlayamazsınız."

Domenica bunu kabullenmeye hazır değildi. Antonia kendisi için neyin iyi olacağına dair hiçbir fikri olmayan bir insandı ve muhtemelen hiçbir zaman böyle bir fikri olmamıştı. "Antonia'nın çıkarlarına en uygun şeylerin ne olduğunu bildiğimi söylemem gerek. Onun için en iyisi o İtalyan rahibelerle kalması ve arıcılığa devam etmesi. Orada son derece mutlu ve şu erken dönem İskoç azizleriyle ilgili içinden ne geliyorsa yazabilir. Bu eve ihtiyacı yok ve satışından elde edeceği paraya da ihtiyacı olduğu söylenemez. Bence hayatta kendisine edindiği yeni yolu en iyi yansıtacak bir karar vermesine, mümkün olan her şekilde yardım edilmesi gerekiyor. Ayrıca kafası pek yerinde değil, bu yıllardır belliydi ve Stendhal Sendromu meselesi de bunun altını tekrar çizdi. Belki de onu hastaneye yatırmalıydık, belki en basiti bu olurdu."

Angus biraz ileri gidildiğini düşünüyordu. "Antonia'nın durumu pek iyi olmayabilir," dedi. "Ama tamamen aklını kaçırmış sayılmaz." Sitemle Domenica'ya baktı. "Sırf yan dairede oturuyor ve evini satmıyor diye insanları hastaneye kapatamazsın. Bu mümkün değil Domenica."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

“Bunu uzun uzun tartışabiliriz,” dedi Domenica. “Üstelik bir sonuca da ulaşamayabiliriz. Eve girip ölçüp biçelim derim, odaların boyutlarını öğrendikten sonra atılması gereken en iyi adımın ne olduğunu konuşuruz.”

BELONGS TO KAKTUS TEAM

14. Üstünlük Anları

"Bir saniye beni dinleyin çocuklar," dedi Bertie'nin öğretmeni Bayan Maclaren Hope. "Başlamak üzere olduğumuz çok özel bir projeden bahsetmek istiyorum. Çok heyecan verici bir şey ve herkesin bana bakmasını, söylediğim her lafı dikkatle dinlemesini istiyorum. Buna sen de dâhilsin Tofu. Sen de Hiawatha. Somerled, Morvern'in tehlikeli kıyılarında kol gezen tehlikeleri anlatırken onu dinleyen cesur savaşçılar ya da zafere giden yolu anlatan Prens Charlie'nin her kelimesini özümseyen yürekli ve asil Kuzey İskoçyalılar gibi, tüm ufak suratların bana bakmasını, her kaşın dikkatle çatılmasını istiyorum."

Kendisi de bir Kuzey İskoçyalı olan Bayan Maclaren Hope tuhaf anlarda böyle göndermeler yapma alışkanlığına sahipti ve çocuklar matematik dâhil olmak üzere neredeyse tüm derslere Kuzey İskoçya'nın katılmasına alışmışlardı. "Prens Charles aştığı kilometrelerin sayısını asla karıştırmadı," diye söze başlardı, "bizim de aynı şekilde küçük toplamalarda asla hata yapmamamız

BELONGS TO KAKTUS TEAM

gerekiyor." Bu tarihi eklerin dışında Bertie'nin sınıfı artık İskoççada hayli ilerlemiş ve Kuzey İskoçya'ya ait "Fear a' Bhàta", "The Eriskay Love Lilt" ve "Ho Ro, My Nut–Brown Maiden" gibi klasikleri ezberlemişti. Ayrıca Bayan Maclaren Hope tarafından yazılan The Leaving of Lochaber isimli iki saatlik bir tiyatro oyununu da sergilemişlerdi. Okulun geri kalanına on beşer dakikalık bölümler halinde sekiz gün boyunca oynanan oyunu Bertie Britannica Ansiklopedisi'nde okuduğu Oberammergau Passion Play'e benzetmişti. "Saatler boyunca devam ediyor," demişti. "Oyunun sergilendiği küçük köy de bu yüzden ünlü olmuş."

Bertie bunu söylediğinde yakınlarda oturmakta olan Olive Britannica Ansiklopedisi'nden söz edilmesini hoş karşılamamıştı. Bertie'nin okuma yeteneğinin kendisininkinden çok da üstün olduğunun farkındaydı, tıpkı Bertie'nin dünyaya dair kendisinden daha fazla şey bildiğinin farkında olduğu gibi. Bu iki gerçek de çok zoruna gidiyordu. "Her şeyi bildiğini sanıyorsun," dedi. "Ama bilmiyorsun Bertie Pollock. Neredeyse hiçbir şey bilmiyorsun."

"Her şeyi bildiğimi hiçbir zaman söylemedim," diye karşı çıktı Bertie, "ve bilmiyorum Olive. Henüz okumadığım çok fazla ansiklopedi var, hem de çok."

Olive bunu duymazdan geldi. "Ayrıca," dedi, "annen dün seni almayı unuttu değil mi? İstediğin kadar inkâr et Bertie. Annem senin okul kapısında yirmi dakika boyunca beklemiş olmanın şok edici olduğunu söyledi. Bir daha görürse sosyal hizmetleri arayacakmış ve seni gelip götüreceklermiş."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

"Bu pek annemin suçu sayılmaz," dedi Bertie sakin bir ses tonuyla. "Ulysses otobüse bindiklerinde üstüne kusmuş. Eve dönüp üstünü değiştirmesi gerekmiş."

Olive Bertie'ye acıyarak baktı. "Akla yatkın bir öykü," dedi. "Ama annenin sorunu bundan çok daha ciddi. Bunu biliyorsun değil mi Bertie? Her şeyi biliyorsun ne de olsa değil mi? Annenin durumunu da biliyorsundur o zaman."

Bertie tereddüt etti. Olive'in belirsiz iğnelemelerine alışıktı ve bunları genellikle soğukkanlı bir şekilde karşılıyordu, ama şu anda sanki özel bir bilgiye sahipmiş gibi davranıyordu. Ayrıca annesi söz konusu olunca savunmacıydı: Sadık bir çocuktu ve annesinin başkaları tarafından, özellikle Olive, hatta annesinin bir cadı olduğunu düzenli bir şekilde hatırlatan arkadaşı Tofu tarafından hor görüldüğünü duymak istemiyordu.

"Annen cadının teki," dedi Tofu. "Bunda senin suçun olmadığını biliyorum, ama yapacak bir şey yok. Tam bir cadı. Edinburgh'daki herkes böyle düşünüyor. Resmen yani."

"Hiç sanmıyorum," dedi Bertie. "Öyle olduğunu düşünmüyorum."

"Ama öyle Bertie. Yapılacak bir şey yok. Bazı insanların anneleri çok iyi tenis oynar ya da çok güzel pasta yapar, ama bazılarının annesi de cadıdır. Bu işler böyle."

Olive daha ciddi suçlamalara başlayınca Bertie az da olsa endişelenmeye başladı.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

"Ulysses gerçekten de annemin üzerine çıkarıyor," dedi. "Annem için çok zor oluyor Olive. Ne zaman kucağına alsa Ulysses kusuyor."

"Çünkü Ulysses bile onun bir cadı olduğunu düşünüyor," diye araya girdi Tofu. Olive'in ne diyeceğini duymak için gelmişti.

Olive konunun saptırılmasına izin vermedi. "Bu konuya girmemize gerek yok Bertie," dedi ciddi bir tavırla. "Önemli olan şu: Annen bir şeyleri unutuyor, değil mi? Dün seni almayı unuttu, sonra da bir bahane uydurdu. Olan tam da bu. Dikkat etmen gereken işaretlerden biri bu."

Bertie'nin aklı karışmış gibi görünüyordu. "Ne işareti Olive?"

Olive Bertie'yi kenara çekti. Kısık sesle konuşmaya başlayarak açıkladı. "İnsanlar yaşlandıkça hafızaları da zayıflar ya. Bunu biliyorsun değil mi Bertie?"

"Olabilir," dedi Bertie ihtiyatlı bir tavırla.

"Öyle oluyor işte," diye devam etti Olive. "O kadar kötü bir hale geliyorlar ki kendi isimlerini bile hatırlayamıyorlar. Akılları karışmasın diye üzerlerine etiket yapıştırmak gerekiyor. Annem bana kim olduklarını hatırlatması için herkesin üstüne etiket yapıştırılan New Club isimli bir kulüp olduğundan bahsetti. Bunu biliyor muydun? Her şeyi bildiğini sanıyorsun, ama bunu biliyor muydun?"

Bertie başını iki yana salladı.

"İşte," dedi Olive. "Bu doğru ama." Duraksadı. "Evet, annenin durumu gerçekten üzücü. Bence biraz

BELONGS TO KAKTUS TEAM

dikkatli olmak zorundasın. İşaretleri gözden kaçırma. Bir şeyleri hatırlayıp hatırlamadığını kontrol et. Soru sor ve doğru yanıt verip vermediğine bak. Ne demeye çalıştığımı kısa zaman içinde göreceksin."

"Ama o kadar yaşlı değil ki," dedi Bertie.

Olive anlayışla gülümsedi. "Tüm yetişkinler yaşlıdır. Aralarından herhangi biri bu hale gelebilir. Bir an iyiyken bir an sonra her şeyi unutmuş olabilirler. Sen dikkat et Bertie, tek söyleyebileceğim bu. Dikkat et! İşaretleri gözden kaçırma, yapman gereken bu, işaretleri gözden kaçırmamak."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

15. Kimi Romancılar

Sınıfın dikkatini üstüne toplamış olan Bayan Maclaren Hope projesini açıklamaya başladı. "Yaratıcı olacağız çocuklar," dedi. "Hepimiz bir roman yazacağız!"

Önündeki suratlara baktı. Tofu boş bakıyordu, ama bunun doğal olduğunu düşündü; çocuk o kadar az şey biliyor ve buna rağmen o kadar dikkafalı ki.

"Bir roman," diye devam etti Bayan Maclaren Hope, "uzun bir öyküdür çocuklar. Kimi zaman bir hayat hikâyesidir, kimi zaman bir kişinin başından geçen belli bir olayı anlatır. Çeşit çeşit roman ve çeşit çeşit romancı vardır." Duraksadı. "Bana romancı ismi söyleyebilecek olanınız var mı?"

Kimse ses çıkarmadı. Bertie yere baktı. Birkaç isim biliyordu, ama ilgi çekmek istemiyordu.

Sessizliği Tofu bozdu. "Jeffrey Archer," dedi. "Babam onun kitaplarını okuyor. Yüzlerce kitabı var. Koskoca bir yığın. Şu yükseklikte."

Bayan Maclaren Hope kendini gülmemek için tuttu. "Evet, Bay Archer bir yazar ve onun kitaplarını

BELONGS TO KAKTUS TEAM

okumaktan hoşlanan, okuduklarıyla mutlu olan pek çok insan olduğuna eminim. Peki başka yazarlar var mı acaba?"

"Irvine Welsh," dedi Bertie.

Bayan Maclaren Hope gülümsedi. "Evet Bertie. Bay Welsh Edinburgh hakkında, daha doğrusu Leith hakkında çok... çok canlı öyküler yazıyor. Kitapları çocuklara pek uygun değil, ama yine de aferin Bertie."

"Bir de Ian Rankin," dedi Bertie. "O da roman yazarı."

"Kesinlikle öyle," dedi Bayan Maclaren Hope. "Bay Rankin'in çok renkli bir hayal gücü var ve çok iyi kitaplar yazıyor. Sık sık onun kitaplarından birini, bir de sıcak çikolatamı alıp koltuğa kıvrılırım. Söylemekten çekinmiyorum."

"Kitaplarını Oxfam dükkânlarından alabiliyorsunuz," diye devam etti Bertie. "Oralarda çok var."

"Bu çok hoş Bertie," dedi Bayan Maclaren Hope. "İnsanların kitapları atmaktansa hayır kurumu mağazalarına vermesi çok güzel. Düşünceli bir davranış bu çocuklar."

Konuşmaya devam etti. Bertie, Walter Scott'ın da romancı olduğunu söyledi ve Bayan Maclaren Hope onu onaylayıp Waverley ve Rob Roy'u övmeye girişti.

"İşte çocuklar," diye devam etti. "Ünlü yazarların bazılarını duydunuz, şimdi de roman yazma işine biz girişeceğiz. Walter Scott'ın kitapları kadar uzun bir şey yazmamıza gerek yok, biz üç dört sayfa yazacağız,

BELONGS TO KAKTUS TEAM

ama lütfen dikkatli yazılmış olsun. İsterseniz resim de ekleyebilirsiniz."

Sınıftan çıt çıkmıyordu. Hiawatha tavana bakıyor, Olive ise düşünceli düşünceli pencereden dışarıyı seyrediyordu.

"Sorusu olan?" diye sordu Bayan Maclaren Hope.

Olive elini kaldırdı.

"Evet Olive?" diye sordu öğretmenleri.

"Romantik bir öykü olabilir mi Bayan Maclaren Hope?"

Öğretmen gülümsedi. "Tabii ki olabilir Olive. Romantik edebiyat da gayet uygun çocuklar. Sevgi insanların en asil duygularından biri. Çok iyi romanslar var."

Bertie yine elini kaldırdı. "Mesela Madam Bovary."

Bayan Maclaren Hope kendisini toplamak için biraz duraksadı. Bertie gerçekten de sıra dışı bir oğlan diye düşündü; henüz yedi yaşına basmamış biri için okudukları son derece derindi. Daha önce hiç böyle bir şey görmemişti, ama Bertie şımarır diye üstünde çok durmak istemiyordu. Şu anda tamamen saf bir çocuktu ve Bayan Maclaren Hope'un en son istediği şey *The Scotsman*'ın okuldaki dâhinin varlığından haberdar olmasıydı.

"Evet Bertie," dedi en sonunda. "Madam Bovary gerçekten de bir romans örneği. Ancak kendisi biraz mutsuzmuş."

"Ne yapmış?" diye sordu Tofu. "Kaba bir şeyler mi?"

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Bayan Maclaren Hope kızardı. "Biraz karışık bir mesele Tofu ve şimdilik bu konuya girmememiz gerektiğini düşünüyorum. Olaylar Fransa'da geçiyor ve Edinburgh'da pek olmayan şeylerin Fransa'da olduğunu söyleyebiliriz."

"Ne gibi?" diye sordu Tofu.

"Fransa'da salyangoz yiyorlar," dedi Olive. "Üstüne bol bol sarımsak koyup yiyorlar. Düşünebiliyor musunuz Bayan Maclaren Hope? Ağzınızda dolanıp dişlerinize sümüklerini bırakan salyangozlar yediğinizi. Bu yüzden Fransızların dişleri iğrenç. YouTube'da gördüm."

"Senin dişlerin kadar iğrenç değil," dedi Tofu kısık sesle. "Kızların dişleri iğrenç."

Olive elini kaldırdı. "Duydunuz mu Bayan Maclaren Hope? Tofu kızların dişleri hakkında ne dedi!"

"Duymadığıma seviniyorum," dedi öğretmenleri. "Tofu, sınıf kapısının önünde bekleyip diğer insanların dişlerini eleştirmemenin önemini düşün, olur mu? On dakika boyunca düşündükten sonra içeri girebilirsin."

Bertie, Tofu'nun sınıftan çıkmak üzere masasından kalkarken Olive'e öfkeli bakışlar atmasını iç geçirerek seyretti. Bütün bu didişme gereksizdi; Tofu ile Olive birbirlerini sevselerdi...

"Kesinlikle bir romans yazacağım," dedi Olive. "İsmi... Tracey Bovary olan bir kız ve onu çok sevmesine rağmen bir türlü bunu itiraf edemeyen ve son sayfada onunla evlenip Morningside'da sonsuza kadar

BELONGS TO KAKTUS TEAM

mutlu yaşayacağını bilmeyen erkek arkadaşı... Bertie Pollock hakkında olacak. Çok romantik olacak."

Bunu anlatırken Bertie'ye baktı. Dehşete düşen Bertie hemen kafasını çevirdi. Aklında kendi öyküsü vardı ve çok ilginç bir fikir yakalamıştı. Bir kadının doğurduğu bebeğin, kadının tanıdığı bir psikoterapiste benzemesini konu alan Gizli Bebek adlı bir öykü yazacaktı. Kadın mucize eseri bebeğin babasının psikoterapist olduğunu keşfedecekti. Çok heyecanlı olacak diye düşündü, bebek de yine mucize eseri psikoterapistin gerçek babası olduğunu öğrenecek ve en sonunda onunla yaşamaya gidecekti, ama okuma yazmayı öğrendiğinde her hafta annesine mektup yazacaktı. Bertie romanlarda ithaflar olduğunu görmüştü ve Gizli Bebek'i annesine ithafen yazacaktı, bu onu çok gururlandıracak diye düşündü.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

16. Matthew Patavatsız Konuşuyor

Big Lou, Matthew ile Pat'in gelişinden çok mutlu oldu. Onu mutlu eden Matthew'un varlığı değil –gerçi onunla gayet iyi geçiniyordu– bir süredir görmediği Pat'le konuşacak olmasıydı. Big Lou'ya göre Matthew ve Angus Lordie'yle sohbet etmek başka erkeklerle yapılan konuşmalara göre iyiydi hoştu, ama başka bir kadınla konuşmak kimi zaman açıklaması zor bir şekilde farklıydı. Böyle sohbetlerin konusu mu, yoksa tonlaması mı bu farkı yaratıyordu emin değildi. Erkekler dünyada olup bitenlerden, olaylardan bahsediyordu, ama kadınlar kendi aralarında tam tersine dünyada olmaları hakkında konuşuyorlardı. Bu fark epeyce büyüktü.

"Bak sen," dedi Big Lou. "Bu ne hoş sürpriz. Pencerenin dışında Matthew'un bacaklarını görünce sadece o geliyor sandım, ama sonra seninkileri de görünce dedim ki..." Duraksadı. Matthew'a kabalık yapmak istemiyordu ve demin söylediği şeyin onu ikinci plana attığını fark etmişti.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Matthew umursamadı. "Sorun değil Lou," dedi. "Kendimle konuşacağıma Pat'le konuşmayı kesinlikle tercih ederdim... Bilmem anlatabildim mi?"

"Ben onu demek istemedim," dedi Big Lou. "Aslında benim amacım... Her neyse, önemli değil."

Tezgâha yakın masalardan birine geçtiler, böylece Big Lou kahvelerini hazırlarken onlarla konuşabilecekti.

Matthew, Pat'i işe aldığından bahsetti. "Elspeth'e oğlanlar konusunda yardımcı olmak için vaktim olacak," dedi.

Big Lou parıldayan o büyük espresso makinesinin buhar püskürten kolunu silerken, "Güzel," dedi, "zavallı kız, çok yardıma ihtiyacı olacak."

"Bu yüzden babalık izni var zaten," dedi Matthew.

Bu yorumu duyan Big Lou sessiz kalınca Matthew yan yan ona baktı. "Ama öyle," dedi savunmacı bir tavırla. "Babalık izni çok iyi bir fikir ve bence erkekler kadınlar kadar izin almalı."

Big Lou homurdandı. "Saçmalık."

Matthew dikeldi. "Nedenmiş?"

"Çünkü maliyeti çok büyük olur da ondan," dedi Big Lou. "Ayrıca çocuklara bakmak kadının işidir. İşin kuralı böyle."

Matthew gülümsedi. "Çok eski kafalısın Lou. Artık kimse böyle düşünmüyor, biliyor musun?"

"Öyle mi? Öyleyse yanılıyorlar Matthew. Biyolojiyi yürürlükten kaldıramazsın."

"Erkekler de en az kadınlar kadar çocuklara bakma dürtüsü hissediyorlar. Erkekler de korumacılar."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

"Korumacı olabilirler, ama anaç değiller. Erkekler anaç olamaz."

"Aslında bundan pek emin değilim," diye araya girdi Pat. "Böyle... anaç olan pek çok erkek tanıyorum."

Aslında oldukça sakin bir mizacı olan Matthew sinirlenmişti. "Evet," dedi. "Bu kadar... bu kadar seksist yorumlar yapamazsın Lou. Çiftlikte değilsin artık. Edinburgh'dasın. İşler değişti."

"Seksist mi?" diye çıkıştı Big Lou. "Alenen doğru olan bir şeyi dile getirdim diye mi? Sana bir şey söyleyeyim Matthew. Çiftlikte büyümenin avantajlarından biri işlerin nasıl yürüdüğünü görebilmen. Hangi hayvan olursa olsun dişi, bak dişi diyorum Matthew, yavrulara bakıyor. Büyükbaşlar, atlar, domuzlar, koyunlar, tavuklar. Aklına ne gelirse. Dişi, Matthew. Erkekler yavruları yanına yaklaştırmıyor, hatta onlara saldırıyor." Öfkeyle Matthew'a baktı. "Biyoloji işte Matthew. Biyoloji."

"Biz hayvan değiliz," diye çıkıştı Matthew. "Düşünerek neyin iyi olduğuna karar verebilen, işbirliği yapmayı bilen bir türüz." Duraksadı. Big Lou babalık içgüdüsünün derinliğini sorguladığı için ona çok gücenmişti. Ayrıca her ne kadar biyolojik terimlerle üstünü örtmeye çalışsa da çıkarımları seksistti. Bunun gerici önyargılarını bilimsel bir görünüşle süslemek isteyen her türlü insanın kullandığı bir dil olduğunu düşünüyordu; sanki değişmez insan doğamızın bir yanı olduğu için açgözlü, hoşgörüsüz ve kuşkucu olmamız

BELONGS TO KAKTUS TEAM

kaçınılmazmış gibi! İnsan doğası değiştirilebilirdi ve erkekler de kadınlar kadar yumuşak, duyarlı ve duygular konusunda hassas olabilirdi. Öyleler zaten diye düşündü Matthew.

Derin bir nefes aldı. Kalbi güm güm atıyordu; Big Lou'nun ağzından çıkan lafların haksızlığı yüzünden hızla çarpıyordu. Oğullarına bakmak istemediğini nasıl iddia edebilirdi, kolları sıvayıp onların günlük bakımlarında eşit derecede rol almak istemeyeceğini öne sürebilirdi? Şimdiye kadar kaç kere bez değiştirmiş, kaç kere Elspeth'in bebekleri beslemesine yardımcı olmuştu... elinden geldiğince tabii; elinden gelen her şeyi yapıyordu.

Matthew, onunla her konuştuğunda yüzüne yayıldığını fark ettiği hafif eğlenir ifadeyle kendisini izleyen Big Lou'ya baktı. Bana çocukmuşum gibi davranıyor diye düşündü. Yetti artık.

"Hem sen çocuk bakmaktan ne anlarsın ki Lou?" dedi birdenbire. "Benim üç çocuğum var, senin çocuğun bile yok, sana bu konularda nutuk çekme hakkını kim veriyor?"

Bu sözcükler ağzından birden çıkıvermişti, ama söylediğinde ciddi olduğu ortadaydı.

"Matthew!" diye haykırdı Pat.

Matthew, Pat'e baktı. "Ne oldu? Bana dedi ki..."

"Çok kaba, düşüncesizce konuştun," dedi Pat. "Nasıl böyle bir şey söylersin?"

"Dedi ki..." diye kekeledi Matthew.

"Lou'nun ne söylediği önemli değil. Böyle ağır bir söz söylemeye hakkın yok."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Big Lou'nun etkilendiği belliydi. Buna rağmen durumu geçiştirmeye çalıştı. "Önemi yok," dedi. "Eğer böyle düşünüyorsa..."

"Önemli tabii ki," dedi Pat. Sonra Matthew'a dönerek fısıldadı. "Lou'dan özür dileyecek misin?"

Matthew ayağa kalktı. "Hayır," dedi. "Benden... ve tüm erkeklerden özür dilemeden olmaz."

"Saçmalama," dedi Pat.

"Hiç de saçmalamıyorum," diye karşılık verdi Matthew. "Eğer erkekleri böyle aşağılayabileceğini sanıyorsa tekrar düşünsün." Arkasını döndü ve dışarıya doğru yürümeye başladı. "Ben Moray Meydanı'na dönüyorum," diye seslendi Pat'e. "Çocuklara bakmaya."

"Git, bir daha da gelme," diye bağırdı Big Lou ardından.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

17. Arbroath'tan Bir Mektup

Pat, Big Lou'nun kafesinden galeriye döndüğünde içi hiç rahat değildi. Tartışmalardan hoşlanmıyordu –hiç hoşlanmamıştı– ve Matthew ile Big Lou arasındaki tartışma keyfini kaçırmıştı. O kadar çabuk ve beklenmedik bir anda patlayıvermişti ki... yine de böyle bir şeyin olmasını beklemesi gerekirdi. Matthew, Big Lou'yla öyle konuşmamalıydı dedi kendi kendine. Düşüncesizce, ölçüsüz ve her şeyden öte kabaydı. Ama olanlar onu pek şaşırtmamıştı.

Çünkü Big Lou'nun çok eskiden beri hem Matthew'u hem de Angus Lordie'yi kibarca olmasına rağmen kışkırtmak gibi bir huyu vardı, onlara ciddiye alınmaması gereken başıboş gençler muamelesi yapıyordu. Matthew, ancak iyi günlerde babalık yapacağına ve üçüzlerin bakımına ancak heyecanı geçene kadar yardım edeceğine dair yapılan varsayıma içerlemişti, Pat bunu anlayabiliyordu. Bu şekilde davranacak babalar olduğu şüphe götürmezdi, ancak özen göstermenin Matthew'un doğasında olduğunu ve üçüzlere bakmaktan büyük keyif alacağını düşünüyordu.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Galerinin kapısını açıp Hemen Döneceğim tabelasını indirirken iç geçirdi. Matthew adına Big Lou'dan özür dilemeye çalışmıştı, ama pek başarılı olduğunu sanmıyordu. Big Lou bu gafı Matthew'un çocukluğuna dair söylediği kısa bir lafla geçiştirmiş, ama affettiğine dair bir şey söylememişti.

"Onun buraya gelmesini yasaklamayacaksın değil mi?" diye sordu Pat.

Big Lou kısa bir an tereddüt etti. "Yasaklayacağım sanırım."

"Sence de bu biraz... aşırıya kaçmıyor mu? Bana kalırsa seni incitmek istemedi."

"Olabilir. Ama her şeye rağmen buraya girmesi yasak. Bundan sonra bu kafeye girmesi yasaklanan Edinburgh'daki tek insan o."

Pat konuyu uzatmamıştı, bir süre sonra başka konulardan konuşmaya başladılar. Pat, Big Lou'nun kafeyi yeniden dekore etmek için uğraştığını fark etmişti, tavan yeni boyanmıştı ve yeni bir meşe süpürgelik yapılmıştı.

"Çok etkileyici," dedi Pat.

"Evet," dedi Lou. "İçerisinin biraz yeniliğe ihtiyacı var diye düşündüm."

Espresso makinesinin ardındaki duvara asılmış olan çerçeveli bir belgeyi göstererek, "Şuradaki ne?" diye sordu Pat.

"Arbroath Beyannamesi," dedi Lou.

Pat altında bir dizi mühür olan, epeyce eski görünen belgeye baktı. Bir an için yıllar önceki –belki on, belki

BELONGS TO KAKTUS TEAM

on iki yıl önceki– bir yaz gününe, çocukların "Paçavra" diye acımasızca lakap taktığı –yetişkinlerin hassas noktasını hisseden hangi çocuk acımasız değildi ki zaten?– öğretmeni Bayan Fraser'ın İskoç tarihindeki o son derece önemli andan söz ettiği okuldaki sıcak sınıfa döndü.

"İskoçlar İngilizlerin tahribatı yüzünden çaresizlik içindeydi," demişti öğretmeni sesine özel bir tını vererek. "O koşullarda kim çaresiz olmazdı ki zaten. Asiller –ne yazık ki kendileri hakkında büyük bir gurur duymamız mümkün değil kızlar– uzaklardaki Vatikan'da lüks içinde sefahat süren Papa XXII. John'a gönderilecek bu mektubu imzalarken yüreklerinden geçenleri söylüyorlardı. Ama bu konuya daha sonra, iki yüz yıl sonra, tam da 1560 senesinde gerçekleşecek olan olayları incelediğimizde döneceğiz. Bu asiller I. Edward'ın ve onun kadar onursuz ve son derece uygunsuz halefinin zavallı küçücük ülkemizin kanıyla beslenmeye kalkışmasından bıkıp usanmışlardı kızlar. Bu yüzden Papa cenaplarına bir mektup yazdılar ve mücadele vermekte olan topraklarımızı tanımasını, her şeye burnunu sokan bazı şahısları öldürmeye teşebbüs suçlamasını da içeren önemsiz sayılabilecek cürümü yüzünden yürekli Bruce hakkında verilen hoşgörüsüz ve adaletsiz aforoz kararını iptal etmesini istediler."

Bunlar İskoç tarihi için yaşayan Bayan Fraser'ın sözleriydi. Kendisi Wallace Anıtı'nı her yıl ziyaret eder, İskoç Presbiteryen hareketine katılanlar için ağlardı; emekliye ayrılıp Musselburgh'daki küçük bir eve taşınana kadar

BELONGS TO KAKTUS TEAM

sesiyle tavırları pek çok nesilden küçük kızın taklitlerine konu olmuştu. "Pinkie Cleugh Savaşı'nın yapıldığı yere çok yakın oturacağım. Sıkıntılı Flört* dönemini hatırlıyor musunuz kızlar? Ayrıca Prestonpans'teki o akıl almaz zaferin kazanıldığı yere de uzak değil. Çok mutlu olacağım." Bize çok şey kattı diye düşündü Pat beyannameye bakarken. Kendince çok büyük bir sevgi verdi, ama biz ona bir şey veremedik. Gidip onu görmeliyim.

Big Lou, Pat'e bakıyor ve ne düşündüğünü merak ediyordu. Arbroath Beyannamesi'nin ne olduğunu mu hatırlamaya çalışıyordu? Artık kimsenin bunu öğretmemesi mümkün müydü? Kim olduğunu ve nereden geldiğini unutmaya teşvik edilen bir ulus tarafından İskoç tarihinin tamamen gözden çıkarılmış olması mümkün müydü?

"Papa'ya bir mektup yazarak..." diye söze başladı.

"Biliyorum," diye karşılık verdi Pat. "Arbroath'tan çok mektup aldığını sanmıyorum..."

Big Lou devam etti. "Okuldayken heyecanla ezberlemiştik. Baştan sona okuyabiliyordum. On bir yaşındaydım."

Pat ona bakıp gülümsedi. "Tam O'Shanter'ı** sekiz yaşındayken ezbere okuyabilen bir çocuk vardı."

Big Lou başını salladı. "Eskiden böyle çok çocuk vardı," dedi. "Her neyse... Şu kısmı hatırlıyor musun?"

---

* Rough Wooing. İngiltere Kralı VIII. Henry'nin oğlu Edward'ın, henüz bir bebek olan İskoçya Kraliçesi Mary'yle evlenmesine İskoçları ikna etmek için açtığı savaşı anlatır. Bu isim olaydan yıllar sonra Walter Scott sayesinde popülerlik kazanmıştır. (ç.n.)

** Robert Burns'ün şiirlerinden birindeki başkarakter. (ç.n.)

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Beyannamenin bir bölümünü gösterdi. "Sahibi olduklarıyla yetinmesi gereken İngiltere kralını uyarıp, ötesinde yaşanacak toprak bulunmayan ve kendisininkinden başka toprağa tamah etmeyen, küçük ve zavallı İskoçya'nın topraklarında yaşayan biz İskoçların yakasını bırakmasını tembih etmenizi arz ederiz."

Pat başını salladı. "Bunu hatırlıyorum. Bana hep acınacak bir yakarı gibi gelmiştir. Küçük ve zavallı İskoçya."

"Tasalı dönemlerimiz oldu," dedi Big Lou. "I. Edward, Flodden Savaşı, Darien Felaketi, İskoçya Kraliyet Bankası'nın batmanın eşiğine gelmesi."

"Bunların bazıları bizim hatamızdı," dedi Pat. "Sence de öyle değil mi Lou?"

Lou bir an düşündü. "Evet, mümkün... I. Edward dışında. O talihsizlikti." Biraz daha düşündü. "Diğer üçüne gelecek olursak, biri yanlış karar yüzünden oldu, biri sürü psikolojisinden, öteki de gurur veya açgözlülükten oldu, hangisi emin değilim."

"İkisi de olmasın?"

BELONGS TO KAKTUS TEAM

18. Ölçüp Biçme

Big Lou ve Pat Arbroath Beyannamesi'nden bahsederken, Domenica Macdonald nişanlısı Angus Lordie ve avukatı Lesley Kerr ile Antonia Collie'nin İskoçya Sokağı'ndaki dairesinin önünde, elinde anahtarlarla dikiliyordu.

"Kendimi biraz suçlu gibi hissettiğimi söylemem gerek," dedi Domenica. "İçeri girme hakkımın olduğunu biliyorum, Antonia her şeyin yolunda olup olmadığını görmem için kendisi ricada bulundu, ama nedense..."

"Kendinizi ayıplamayın," dedi Lesley. "İçeriye sadece satış için ölçü alma amacıyla gireceğiz. Hepsi bu. İçeride gördüklerimiz de tamamen gizli kalacak."

"Elbette," dedi Domenica.

"Elbette," diye ekledi Angus hızla. Antonia'nın dairesinde çok ilginç bir şey olacağını da sanmıyordu zaten; İskoç azizlerine dair bir yığın kitap ve duvara asmakta ısrar ettiği şu kötü Russell Flint resimleri. İnsanların duvarlarına astıkları gerçekten acayip diye

BELONGS TO KAKTUS TEAM

düşündü; son derece aklı başında insanlar korkunç şeyler asıyorlardı: İnsanın midesini bulandıran, hatta daha da beter eden geç dönem Fransız izlenimcilerinin matador resimlerini mesela; heteronormatif sıfatına son derece uygun düşecek, erkekleri bile soğutmaya yetecek kadar cüsseli nü kadın resimleri yapan üretken Rus ressamların resimlerini ya da. Sanata karşı işlenen o kadar çok suç var ki diye düşündü Angus, ayrıca hepsi Turner Ödülü jürisi tarafından işlenmiyor.

"Aslında bu neden hoşlanıp neden hoşlanmadığınla ilgili Angus," demişti bir keresinde Big Lou. "Birilerinin sevdiğini başkası sevmez. Bütün mesele bu."

"Hiç de öyle değil!" diye çıkışmıştı Angus. "Bir iyi sanat vardır, bir de kötü sanat. İkisinin arasındaki farkı anlayabilmek için de estetik ve hatta ahlaki kriterler vardır."

Domenica Antonia'nın kapısını açarken sonu hiçbir yere varmayan bu ateşli tartışmanın başlangıcı aklına gelmişti, ama koridora adım attıkları anda aklından çıktı. Arkalarından kapıyı kapayan Domenica, Lesley'nin buradan başlayıp odaları gezebileceğini söyledi.

Avukat etrafına baktı. "Çok sevimli bir koridor," dedi. "Bazı dairelerin girişleri dar olur, ama burası çok aydınlık." Yüksek, mavi ve tüyümsü bulutların göründüğü tepedeki çatı penceresini işaret etti.

Duvarlardan birini daha yakından incelemeye başladı. "Bir kat boya atılsa iyi olur, ama bence şimdilik böyle bırakmalıyız. Evi satın alacak olanların renklere

BELONGS TO KAKTUS TEAM

dair kendi fikirleri olabilir ve mümkünse bunun onlara bırakılması taraftarıyım. Tabii ev kırık dökükse piyasaya çıkmadan önce şöyle bir toparlanması gerekli oluyor. Ama çoğu müşteri her şeyin göründüğü gibi olmadığını hemen anlayabiliyor."

"Kesinlikle," dedi Angus. "Ekmek pişirmeye ne dersiniz?"

Domenica merakla baktı. "Ekmek mi?"

Lesley Kerr güldü. "Ah, evet. İnsanlar hep bunu soruyorlar. Pişmiş ekmek kokusu duyan alıcı adaylarının eve ya da daireye dair daha olumlu yaklaştıklarını okumuşlar bir yerlerden."

"Ya çiçekler?" diye sordu Domenica.

"Onlar da iş görebilir. Ama bir emlak eksperini etkileyemezsiniz. Bir eksper çok fazla ekmek kokusu alırsa muhtemelen şüphelenecektir."

Elektronik metresini çıkarıp birkaç yeri ölçtü. "Çok hoş," dedi defterine not alırken.

Oturma odasına geçtiler. Hava hafifçe küf kokuyordu, Domenica dairenin çok uzun süre kapalı kalmasından kaynaklandığını açıkladı. "Her gelişimde pencereleri açıyorum. Olabildiğince havalandırıyorum, ama hava durgunlaşıyor. Ağırlaşıyor."

Lesley ölçü almaya devam ederken Angus köpeklerin yanında duran bir Kuzey İskoçya av yardımcısının çerçeveli resmine bakmak için kenara çekildi; ardında çevresini bulutların sardığı bir dağ ve uzaklarda bir koy vardı. Diğer resimlere baktı: Tüm kalbiyle karşı çıktığı şu Russel Flint ve bir de... küçük bir çiçek düzenleyen

BELONGS TO KAKTUS TEAM

kadın yağlıboyası vardı. Bunu daha önce görmemişti ve nasıl dikkat etmediğine şaşıyordu. Resme biraz daha yakından baktı.

"İlgini mi çekti?" diye sordu Domenica odanın öteki tarafından.

Angus resmi incelemeye devam ediyordu. "Emin değilim, ama bu galiba bir..."

"Cadell mi?" diye sordu Domenica. "Biraz benziyor."

Angus başıyla onayladı. "Ben de tam onu düşünüyordum."

Lesley mutfağı ölçmek için geldiği sırada resmin başından ayrıldı. "Çok hoş ve minik bir daire," dedi. "İyi bir paraya satılacaktır. Aydınlık olması harika, en üst katta oturmanın faydaları işte. Çok havadar."

Domenica önce bir şey söylemedi. Eğer daireyi satın almaya çalışacaksa iyi özelliklerinin fiyatı yukarı çekmesini pek istediği söylenemezdi. "Ama çok basamak var," dedi. "Bu birçok insanın hoşuna gitmez, sağlıklı olanlar bile onca basamağı çıkma fikrine sıcak bakmayabilir. Bir de tavan pencereleri su sızdırıyor galiba."

"Bu doğru," dedi Lesley. "Ama İskoçya Sokağı çok gözde bir sokak. Uygun konumu ve atmosferi her türlü dezavantajına ağır basabilir."

Domenica karşılık vermedi. Daire için mücadele etmesi gerekeceği fikrini kabullenmeye başlıyordu; bunu yapacak ve keyfini kaçırmayacaktı. Ne de olsa bu sadece parayla ilgili bir şeydi ve parasını uzak mirasçılarına bırakmanın anlamı olduğuna inanmıyordu.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Duraksadı. Evlendikten sonra çok yakın bir mirasçısı olacaktı: Kocası. Ancak Angus'tan daha uzun süre yaşayacağından da emindi: Sigortacıların da hemen dile getireceği gibi pek çok kadın kocasından uzun yaşıyordu. Fakat bunlar ölüme dair hoş olmayan düşüncelerdi ve komşusunun dairesinde oraya buraya bakınırken keyfi kaçsın istemiyordu. Kim komşusunun evine gidip onun hayatının önüne serilmesi gibi bir fırsattan keyif almazdı ki?

"Antonia çok zevksizmiş," diye mırıldandı Angus.

"Zavallı kadın," dedi Domenica. "O..."

Cümlesini tamamlamadı. Posta kutusundan uçup yere düşmüş bir kartpostala gözü takılmıştı. Eğilip aldı.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

19. Kartpostalların Mahremiyeti

"Ne yazıyor?" diye sordu Angus.

"Antonia'ya gönderilmiş," diye yanıtladı Domenica.

"Tabii ki. Neticede burası onun evi."

Domenica ters ters baktı. "Bunu biliyorum. Demek istediğim başka birisine gönderilen bir şeyi okumamak gerektiği."

Angus tereddüt etti. "Bu bir kartpostal... Kartpostalların kamuya daha açık olduğunu düşünmüşümdür. Eğer özel bir şey yazmak istiyorsan mektup yazarsın."

"Pek emin değilim," dedi Domenica. "Kimsenin kartpostalı okuyacağını düşünmezsin. Gönderilen insanın eline geçeceğini addedersin, mahalledeki diğer insanlar inceleyip baksınlar diye elden ele dolaşacağını değil."

Angus karta baktı. Domenica'nın parmağı yazının bir kısmını kapattığı için ne yazdığını çıkaramıyordu. Domenica ilgilendiğini fark edince parmağını biraz daha indirdi ve neredeyse tüm yazıyı kapattı.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

"Peki ya önemli bir şeyse?" diye karşı çıktı Angus. "Ya yazıdaki bir şeyle ilgili bir eyleme geçmemiz gerekiyorsa?"

"Hiç sanmıyorum," dedi Domenica. "Muhtemelen tamamen kişiseldir. Tatildeki bir arkadaştan gelen bir kart mesela." Duraksadı. "Hatta sevgililerinin birinden gelmiş bile olabilir. Kim bilir?"

"Bak ne diyeceğim. Kartı Lesley'ye verelim ve okumasını isteyelim. Ne de olsa avukat, profesyonel olarak okuyabilir. Eğer içeriğini bilmemiz gerektiğini düşünürse bakmamıza izin verebilir. Ne dersin?"

Domenica bu tavsiyede yanlış bir taraf göremiyordu. Tüm gerekli ölçüleri almış olan Lesley banyodaki küveti ve duşu incelemeye başlamıştı. Domenica kartpostalı ona götürüp okumasını istedi. "Yüksek sesle değil," dedi. "Bir... bir avukat olarak okuyup kişisel olup olmadığını ve Antonia'ya iletmemiz ya da bir şey yapmamız gerekip gerekmeyeceğini söylerseniz yeter."

Lesley başıyla onayladı. "Tabii ki," dedi. "İskoç yasalarında *negotiorum gestio* diye bir prensip var. Roma hukukundan geliyor."

"Gördün mü?" dedi Angus. "Sana söylemiştim."

"Söylemedin," dedi Domenica. "Ağzından çıkan sözler hiç de *negoti*..."

"*Negotiorum gestio*," diye tamamladı Lesley. Edinburgh'lu bir avukat olarak Latincesi olağandan daha iyiydi.

"Evet," dedi Domenica. "*Negotio*..."

"... *rum gestio*," diye araya girdi Lesley.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

"Aynen."

"Aynı şey işte," dedi Angus. "Sırf insan bir kuralın Latincesini bilmiyor diye kuralı anlamayacak değil ya." Sorgularcasına Lesley'ye baktı. "Peki neymiş bu... bu *neg*..."

Lesley tekrar yardıma koştu. "... *otiorum gestio*."

Lesley bir an gözlerini kapadı ve İskoç hukukundaki *negotiorum gestio* hakkında konuşan müteveffa profesör T.B. Smith'in Edinburgh Üniversitesi'nde verdiği derse döndü. "Eğer birisi komşusunun evini su bastığını görür ve komşusu evde olmadığı için meseleyi halletmesi için bir tesisatçı çağırırsa, o zaman bu doğru bir harekettir ve bu acil durum sırasında harcamak zorunda kaldığı tüm parayı komşusundan alabilmesi gerekir."

Bu sözler onaylayan bir tavırla başların sallanmasına sebep olmuştu, en azından amfinin ön sıralarında daha dikkatli dinleyenlerin onaylamasına. Böylesine yardımsever bir insanın borçlarının karşılanması adalet anlayışımıza uygun düşüyordu gerçekten. Şimdi karşısında duran kartpostalla eğer *negotiorum gestio* prensibine göre bir zorunluluk doğuyorsa, o zaman eyleme geçilip geçilmemesi gerektiğine karar verme hakkı da doğuyor olmalıydı.

Kartpostala baktı. El yazısını okumak kolaydı; bir el yazısı uzmanının estetik duyarlılığı olan birisine ait olduğunu kolaylıkla teşhis edebileceği şık ve düzenli bir yazıydı. Mesaj da kısaydı ve kesinlikle özel değildi.

"Bu mektupta özel hiçbir şey olduğunu düşünmüyorum," dedi. "Hatta bunu okuman gerek Domenica. Bence ilgilenmen gerekiyor."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Domenica kartpostalı aldı ve Angus'a vermeden önce hızla gözden geçirdi.

"Sevgili Ant," diye okudu Angus. Domenica'ya bakıp gülümsedi. "Onun Ant olarak anıldığını düşünemiyorum. Ya sen? Sevgi ifadesi olarak."

"Adının kısaltması," dedi Domenica. "Devam et."

"Bu *pour memoire*,"* diye okudu Angus. "En sonunda geliyorum. Beni misafir ettiğin için çok teşekkürler. Edinburgh'da olduğum ay boyunca çok iş halledeceğimi umuyorum, bu tam da ihtiyacım olan şey. Yapacak çok işim var, ama bunu tam da bir... doğru benzetme hangisi acaba? Bugünlerde benzetme de yapamaz oldum, sence bu hepimizin *anno domini*** olmasından mı, yoksa hayatta yol aldıkça metaforlardan sıkılmamızdan mı dersin? Bence bunu önümüzdeki çarşamba geldiğimde tartışabiliriz. Sabah on bir otuzda. Waverley'den direkt olarak gelebilirim." Domenica'ya baktı. "Bir de çıkaramadığım bir imza var. Sen anlayabiliyor musun?"

Domenica imzaya bakmamıştı. Anlayabilmek için uğraştı. "Magnus bir şey."

Angus kartpostalı geri aldı. "Magnus... Cameron mı? Campbell mi yoksa?" Kartı yan tutup gözlerini kıstı. "İnsanlar neden isimlerini düzgün yazmıyorlar? Bir şey saklıyorlar diye mi?" Duraksadı. "Campbell yazıyor. Kesinlikle Campbell."

Domenica kaşlarını çattı. "Emin misin?"

---

* Fr. - Hatırlatma için. (ç.n.)

** Lat. - İleri yaşta. (ç.n.)

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Angus omzunu silkti. "Sanırım öyle. Sana hiç Magnus Campbell diye birinden bahsetti mi?"

"Hayır. Hatırlayabildiğim kadarıyla hayır."

"Bir arkadaşı olduğu ortada," dedi Angus. "Çok erkek tanıyordu, değil mi? Eski sevgililerinden mi sence?"

Domenica karşılık vermedi. Pencereden dışarı bakıyordu. Magnus Campbell kendi eski sevgililerindendi. Bu bir sorun teşkil ediyordu. Tabii aynı Magnus Campbell'sa; pek çok Magnus Campbell olmalıydı ve emin olması mümkün değildi. Magnus Campbell'ların çoğulluğuna rağmen isim hâlâ kalbine dokunacak güce sahipti, uzun süredir üstü örtülü gizemleri açığa kavuşturacak bir parola, bir an için görülmüş, ama ardından kaybedilmiş aşkın andacı gibiydi. Böyle isimlerin etkisi hiçbir zaman azalmaz, Auden'ın şiirinde de dile getirdiği gibi, âşıkları o bilindik sarhoşluğa sürükleyen Venüs'ün imgelemlerini hatırlatma ve bizi duygusal olarak olduğumuz yere zımbalama kabiliyetini kaybetmezdi.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

20. Güneşin Varlığı

Angus İskoçya Sokağı'ndan stüdyosuna döndü. Antonia'nın bir Cadell, hem de çok hoş bir Cadell sahibi olması merakını uyandırmıştı. Şimdiye dek bir fikir belirtmemiş olmasına rağmen Floransa'da yaşadığı Stendhal Sendromu da göz önünde bulundurulursa sanata duyarlı olduğu ortadaydı. Bu sendroma kültürsüz insanlar yakalanmıyorlardı: İnsanın güzellik tarafından altüst olabilmesi için ona açık olması gerekiyordu. Bu da bir virüse maruz kalan insanın daha sonraki seferlerde aynı virüsten hasta olmaması gibi, sanata karşı kayıtsız olanların buna bağışık olduğu anlamına geliyordu. Pek doğru bir benzetme değil diye düşündü: Sanata maruz kalmak etkisine bağışıklık kazanılmasını sağlamıyor, tam tersine insanın daha kolay etkilenmesine yol açıyordu. Gerçekten kültürsüz olan insan sanatı fark etmiyor ve bu yüzden Uffizi'de, İskoçya Milli Galerisi'nde ya da büyük sanat eserlerinin görülebileceği herhangi bir yerde ne kadar uzun süre dursun dursun Stendhal Sendromu'na yakalanacak bir hali olmuyordu.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Cyril stüdyoda kalmıştı, sahibi döndüğünde çok mutlu oldu. Ne kadar derin uykuda olursa olsun kilide sokulan anahtarın sesi köpeği daldığı uykudan uyandırmaya ve Angus'un dönüşünü karşılamak için kapıya gitmesine yetiyordu. Bu ilk selamlamanın ardından dairenin içinde coşkulu bir koşuşturmaca başlıyordu, bu sırada heyecanlı köpek kilimleri yerinden oynatıyor, mobilyalara çarpıyor ve bir ölüm perisinin çığlıklarını aratmayacak şekilde ciyaklamayı andıran kesik kesik sesler çıkarıyordu; gerçi ölüm perileri eli kulağında kötü haberler yüzünden melankolik bir şekilde inlerken Angus'un dönüşü pek onlarınkine benzemiyordu, en azından Cyril'e göre. Cyril için Angus'un varlığı gökyüzündeki güneş gibiydi: Oradaydı, gerekliydi ve yaşam veriyordu.

Tıpkı güneş bir bulutun ardına girdiğinde bir insanın ruh halinin kötü olması gibi Cyril'in dünyası da Angus'un onsuz bir yerlere gitmesiyle ıssız ve küçücük bir yer haline geliyordu. Angus'un uzakta bir yere gittiğini algılayamıyordu; ona göre Angus kapının dışına çıkıyor, kapı kapanıyor, ta ki kapıyı tekrar açmaya ve içeriye girmeye karar vereceği ana kadar öteki tarafta bekliyordu. Sahibinin kapının arkasında saatlerce neden durduğu köpek zekâsının sınırlarının ötesinde kalıyordu. Cyril'in evreninde bir şeylerin olması için bir sebep gerekmiyordu; sadece oluyorlardı ve kişi buna göre hareket ediyordu. Örneğin sincaplar peşlerinden koşulduğunda ağaçlara çıkıyorlardı. Bunu yapmaları için bir sebep yoktu, sadece yaptıkları şey buydu.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Köpekler de aynı şekilde sincapları kovalıyorlardı: Yaptıkları şey buydu.

Angus bu konulara kafa yormuş ve alışkanlık durumunun insan dünyasında da oluştuğu sonucuna varmıştı. İrdelenen bir hayat sürdürenler vardı; kendilerini sorgulayan, ne yapmaları gerektiğini ölçüp biçen, kendilerini –ya da böyle bir terim kullanmaya eğilimlilerse–, ruhunu geliştirip büyüten insanlar. Öte yandan her zaman yapmış oldukları ve yapmaya devam edecekleri şey olduğu için yaptıkları şeyleri yapan insanlar vardı. Belli şeyleri yiyorlardı, çünkü onları seviyorlardı ve hep onları yemişlerdi; belli bir siyasi partiye oy veriyorlardı, çünkü büyükbabalarıyla büyükanneleri, anneleriyle babaları da onlara oy vermişti... Hayatlarının neredeyse tüm noktaları nadiren sorgulanan ve gözden geçirilen, değerlendirilmemiş ve değişmeyen davranış kalıplarını takip ediyordu. Böyle insanlar hayatlarının kontrolünün kendi ellerinde olduğunu düşünmüyorlardı: Kararlar başka bir yerde alınıyordu; ne yapmaları gerektiği onlara söyleniyordu.

Bu düşünce canını sıktı. Bu böyle düşünenlerin hatası değildi, pasifliği etkin bir şekilde teşvik eden bir sistemde yaşıyorlardı. Bize oy ver, biz de sana bakalım; bize katıl, biz de bir iş bulmanı sağlayalım; seni barındıralım, besleyelim, sağlığını koruyalım, çocuklarına bakalım. Tüm bunlar son derece cazip görünen hedeflerdi. Dünya soğuk ve katı bir yerdi; insanı ondan korumayı teklif eden birileri varsa düşünce ve eylem özgürlüğü bunun karşılığında vazgeçilmesi çok zor olan

BELONGS TO KAKTUS TEAM

şeyler değildi. Ayrıca çıplak ve savunmasız olanları giydirip besleyecek birilerinin olması daha iyi değil miydi?

Angus eve geldiğinde öğlen olmuştu, Cyril açtı. Angus bir konserve köpek maması açtı ve yarısını üstünde CYRIL yazan metal kâseye boşalttı. Sonra Cyril'i yemeğinin keyfini çıkarması için yalnız bırakıp atölyesine girdi, önlüğünü üstüne geçirdi.

Dundonald Sokağı'nın köşesinde oturan ve kendisi gibi bir ressam olan Nigel McIsaac'ın verdiği bu önlükle gurur duyuyordu. Nigel son derece kibar bir insandı ve Angus Edinburgh'a ilk geldiğinde ona kol kanat germişti. Ona sadece bir şövale vermekle kalmamış –Angus'unki sağlık ve güvenlik sebebiyle sanat okulundan emekli olmuş, oynak ve çok eski bir şövaleydi–, John Duncan Fergusson tarafından giyilmiş ve İskoç Ressamlar Yardım Derneği menfaatine Glasgow Sanat Kulübü'nde açık artırmaya çıkarılmış olan bu önlüğü de vermişti. Angus bu önlüğü Fergusson'ın muhtemelen yirmili yılların sonlarında Paris'teki stüdyosunda giymiş olduğunu düşünmekten büyük bir memnuniyet duyuyordu; belki de bu önlük Matisse ve Picasso tarafından görülmüştü, hatta kendi önlükleri kuru temizleyicide olduğu için –tabii o günlerde kuru temizleme varsa– bu önlüğü ödünç almış olabilirlerdi. Matisse bunu giydiyse, kumaşın üstünde kuruyup sertleşmiş olan minik ve son derece eski boya lekelerinin bazıları Fergusson'ın paletine ait olduğu gibi ona da ait olabilirdi... Kişinin büyük insanlara bu kadar yakın olması, fakat onların seviyesine ulaşamaması

BELONGS TO KAKTUS TEAM

bazıları için acı bir düşünce olabilirdi, ama Angus böyle hissetmiyordu. Büyük bir resim yapmak için önümde hâlâ vaktim var dedi kendine. Evlenmek için de... Balayına İsveç'e gitmek için de.

Duraksadı. Neden balayının İsveç'te olacağını düşünmüştü ki? İsveç'e balayına kim giderdi ki? Üstelik neden?

BELONGS TO KAKTUS TEAM

21. Üçüzlerle Bir Akşam

O akşam Matthew ve Elspeth ilk kez üçüz sahibi olmanın tam olarak ne anlama geldiğini tecrübe ettiler. Yeni doğanlarla evde geçirdikleri ilk akşam değildi, ama Tobermory, Rognvald ve Fergus'un aynı anda uyuması konusunda tam bir başarısızlık yaşanan ilk geceleriydi. Bu da bebeklerin hepsinin uyanık ve aç olduğu akşamın erken saatlerinden başlayarak bütün gece boyunca en az birinin uyanık ve hislerini belli eder durumda olmadığı bir anın bile geçmediği anlamına geliyordu. Eğer Matthew ile Elspeth küçük bir teknede gece saatlerinde tehlikeli suları aşıyor olsaydı –ve Matthew'un Batı Avustralya'daki balayında keşfettiği üzere bütün sular tehlikeliydi– nöbetleşe birinin dümene geçtiği, ötekinin aşağıda uyuduğu bir gece geçiriyor olurlardı.

Ancak bu farklıydı. İlkin metaforik olarak bir "aşağı" yoktu; sonra daire akustik açıdan pek bir şeyi gizlemiyordu, bir odadan gelen ve doğa tarafından duyanı alarma geçirmesi için tasarlanmış olan bebek ağlama sesi diğer odalara gayet kolay ulaşıyordu. Ayrı-

BELONGS TO KAKTUS TEAM

ca psikolojik faktör de vardı: Matthew, Elspeth uyanık ve çocuklardan birine bakıyorken uyuyamıyordu. Sorunun ne olduğunu merak ederek yatmaya devam ediyor ve en sonunda birkaç dakika sonra yanına gidip yardımcı olmaya çalışıyordu. Kendisi bebeklerden biriyle ilgilenirken de Elspeth uyuyamıyordu, çünkü Matthew'un durumu ne kadar kontrol altında tutabileceğinden emin olamıyordu.

Matthew cesur bir tavır takınmaya çalışmıştı. Doğası gereği söylenmezdi, endişelendiği ortadaydı, ama şikâyet etmezdi. "Bu eğlenceli değil mi?" dedi neşeyle. "İskoçya'nın geri kalanı uyurken bebeklerle tek başımıza ilgilenebiliyoruz!"

"Evet," diye mırıldandı Elspeth bir bebek beziyle uğraşırken. Bunları değiştirmenin daha iyi olacağını düşünüyordu; bir çift bacak büyük bir gayretle hareket ederken bez değiştirmek çok tuhaf bir iş halini alıyordu. Ayrıca o kadar küçük idrar torbalarının o kadar uzağı hedef alabilmek için kullandıkları basınç şaşkınlık uyandırıcıydı; büyük bir kesinlikle atış yapıyorlardı ayrıca.

"Dikkat et," dedi Matthew. "Şu yapışkan bantlar tenlerine değmesin. Bazı bebekler bunlara alerjikmiş diye okudum."

Elspeth ona baktı. "Biraz uyusana hayatım. İkimizin de ayakta olmasının bir anlamı yok, değil mi?"

"Yardımcı olmak istiyorum canım," diye karşılık verdi Matthew. "Bütün bu ufaklıklarla sadece senin uğraşmanı istemiyorum."

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

"Her şey yolunda, bir tanecik sevgilim. Ben hallederim."

"Zaten o kadar çok uyumamıza gerek yok," dedi Matthew. "Gecede bir iki saat uykuyla yaşayan pek çok insan var. Mesela Winston Churchill. Galiba sadece birkaç saat uyuyormuş. Yatağa uzanıyor, puro içiyor ve sabahın ikisinde üçünde mektup yazdırıyormuş. Banyoda da aynısını yapıyormuş. Sekreterler dışarıda oturup söylediklerini not ediyorlarmış."

Elspeth homurdandı. Tobermory uyumak üzereydi, ama Rognvald gayet uyanık görünüyordu. Ayrıca Fergus fazlasıyla sessiz diye düşündü, acaba iyi miydi? Matthew kontrol etti, ama bunu yaparken onu uyandırdığı için kaldırıp sakinleştirmeye çalışıyordu.

"Canını sıkan bir şey var," dedi Matthew. "Ne acaba?"

Elspeth ona kulak asmadı. Rognvald'ı emziriyordu, dikkatini buna vermişti. Bu yüzden Matthew'un, "Bileklikler den olmalı. Bence bileklikleri çıkarmalıyız," dediğini duymadı.

Bebekler üstlerinde isimlerinin yazdığı plastik bileklikler le hastaneden çıkarılmıştı. Elspeth bu aşamada bebekleri karıştırmamanın tek yolunun bu olduğunu fark ettiği için bileklikleri çıkarmamıştı. Matthew farklı karakterleri olduğunu iddia ediyor olabilirdi, ama Elspeth böyle gerçek dışı bir iddiayı savunmadığından onları birbirinden ayırabilmek için bileklikler e güveniyordu.

Matthew Fergus'u yatırdıktan sonra makas bulmaya gitti. Küçük bir makas darbesiyle Fergus'u bilekliğinden

BELONGS TO KAKTUS TEAM

kurtardı ve çeşitli bebek bezleriyle birlikte bunu da çöpe attı. Aynı işlemi son derece nazik ve ağır hareketlerle Tobermory'nin bilekliği için de yaptı ancak onun da uyanıp avaz avaz ağlayarak Fergus'a katılması bir oldu.

Elspeth kafasını kaldırdı. "Ne oluyor?" diye sordu.

"Tobermory uyanıverdi," dedi Matthew. "Sen onu uyutmaya çalışırken bana Rognvald'ı ver."

"Sen önce bana Fergus'u ver," dedi Elspeth yorgun argın. "Rognvald'ı al ve Fergus'un beşiğine yatır. Sonra da Tobermory'yi alıp biraz pışpışlarsın. Öyle yapınca ağlamayı kesiyor."

Matthew Rognvald'ı kucakladı. Makasla onun da bilekliğini kesip çöpe attı. Rognvald'ı Tobermory'nin yanındaki beşiğe yatırdıktan sonra banyoya gitti ve makası her zamanki yerine koydu. Matthew eşyaların ortalıkta durmasını sevmiyordu ve ev eşyaları her zaman kendi yerlerinde duruyordu. Tabii bebekler hariç...

Geri döndüğünde Elspeth'in Rognvald ve Tobermory'nin yattığı beşiklerin birinden bir bebeği kaldırdığını gördü. Ama hangisiydi?

"Yoksa o..." Cümlesini tamamlayamadı.

"Yoksa o ne?" diye sordu Elspeth biraz aksi bir tavırla.

"Yoksa o... Tobermory mi?"

"Hayır, Fergus," dedi Elspeth. "Ağlayan oydu, değil mi?"

Matthew donakaldı. "Hayır, Tobermory'ydi. Rognvald'ı Tobermory'nin yanına yatırmıştım... Hangi taraftaydı? Solda mı, sağda mı?"

BELONGS TO KAKTUS TEAM

"Ah, Tanrı aşkına, Matthew, ne bileyim! Ortalık ağlayan bebek dolu. Hangisinin nerede olduğunu hatırlayamıyorum ki. Bilekliklere bak yeter..."

Sessizleşti. Sonra olağandışı bir sakinlikle, "Bilekliklere ne oldu Matthew?" diye sordu.

"Hemen hallederim," dedi Matthew çöpü aceleyle karıştırarak. "İşte burada. Tobermory. Burada da Rognvald'ınki var..."

Elspeth faltaşı gibi açılmış gözlerle ona bakıyordu. "Matthew," diye haykırdı. "Onları karıştırmışsın. Çocukları karıştırdın! Hangisinin hangisi olduğunu bilemeyeceğiz!"

Matthew başını ellerinin arasına koyup oturdu. Çok yorgundu. Rognvald'ın Tobermory ya da Fergus olması önemli miydi? Önemli olabileceğini düşünüyordu, önemli olabilirdi, ama çok yorgundu, hem de çok...

BELONGS TO KAKTUS TEAM

22. Korkunç Bir Bitkinlik

Matthew bahçeye çıktı. Her ne kadar henüz yaz ortasına gelinmemiş ve güneş insanın kemiklerini ısıtmaya başlamamış olsa da –İskoçya yazları yıllar önce insanı ısıtmaktan vazgeçmişti– Stockbridge yönünden gelen meltemde hafif bir ılıklıkla yaz havası kendisini belli ediyordu. Bu meltem Moray Meydanı'nın George döneminden kalma binalarına çarpıyor, gönülsüzce Charlotte Meydanı'ndan geçiyor ve Lothian Yolu'nda ağır ağır eserken bir önceki gecenin eğlence düşkünlerinden kalma çöpleri, atılmış biletleri, şüpheli barların ilgi çekmeye çalışan broşürlerini, bir gelgit kadar düzenli şekilde şehrin gece mekânlarına akan ince uzun oğlanlarla yarı giyinik kızların ceplerinden ve çantalarından düşen ıvır zıvırları dağıtıyordu.

Matthew saatine bakıp iç geçirdi. Saat altıydı, ama üç veya dört olmasını tercih ederdi; o zaman yatağa dönmek ve gün başlamadan önce biraz olsun uyuyabilmek mümkün oluyordu. Şu anda bir daha uyuyamayacağından korkuyordu; asla sabahları yatakta tembellik

BELONGS TO KAKTUS TEAM

yapamamıştı, babasının çocukluğundan bu yana dayattığı bir rejimin mirasıydı bu. Sabahleyin ilk iş olarak yapılan duşla başlayan ve bir dizi enerji gerektiren işle devam eden bir rejim. "*Mens sana in corpore sano*,"* derdi babası. "Bunu asla unutma Matthew!"

Anne ve babamızın asla unutmamamız gerektiğini söylediği laflar genellikle şaka konusu olur ve aksi ispatlanır, eski kafalı tavsiyeler olarak küçük görülür. Ama insanı rahatsız eden gerçek bu sözleri unutmadığımız, aklımızda yer ettikleri ve yıllar sonra bilinç seviyemize çıktıkları, anne ve babamızın dile getirdiği aforizmaları kendi kendimize tekrar edip durduğumuzdur. Çocukken öğretilen şeyler iyi öğretilmişse akılda kalır. "Bana yedi yaşına kadar bir çocuk ver, sana olacağı insanı vereyim" sözü ağızdan ilk çıktığında kötücül bir anlam taşımıyordu belki, ama modern zamanlarda yaşayanların kulaklarına son derece ürkütücü geliyor: Ürkütücü, ama erken dönemdeki etkilerin amaçlananın tam tersi tepki yaratabileceği göz önünde bulundurulduğu sürece muhtemelen doğru. Matthew'un babası her şey yolunda giderse geleneksel bir *cursus honorum*** takip eden ve iyi bir rugby oyuncusu olan, hatta en uçuk rüyalarında çamur içindeki Yeni Zelandalılar veya Gallerlilerle Murrayfield'da karşılaşacak bir oğlan yetiştirmeyi amaçlamıştı. Ancak bunun yerine alacalı yulaf renkli kazaklar ve pembe pantolonlar giymeye

---

* Lat. - Sağlam kafa, sağlam vücutta bulunur. (ç.n.)

** Lat. - Roma İmparatorluğu döneminde politikacıların üstlenmek zorunda olduğu ardışık kamu yönetimi basamaklarına verilen isim. (ç.n.)

BELONGS TO KAKTUS TEAM

meyilli bir sanat simsarı yetiştirmişti. Fakat çoğu genç gibi fırsat bulsa öğlene kadar yataktan çıkmayacak bir oğlan yetiştirmek istememiş ve bunda başarılı olmuştu: Matthew kendisini suçlu hissetmeden uzun süre yatamazdı. Hatta sabah yaptığı duş soğuk olmasa da en fazla ılık oluyordu.

Şimdi üçüzlerle ilgilenerek geçirilen uykusuz bir gecenin ardından Matthew'un güne başlamaktan başka seçeneği yoktu. Neler olacağının bilincinde iç geçirdi: Öğlen olmadan bitkin düşmüş olacak, uykusuzluğun getirdiği kafa dağınıklığıyla zor anlaşılan homurtular ve takatsiz omuz silkmelerden başka bir şeye gücü yetmeyecekti. Böyle bir durumda uyuyabilirdi, ama Elspeth de yorgunsa ne olacaktı? Ya ikisi de bitkinlikten uyuyakalır, hem de üçüzler ilgi isterken aynı anda dalarlarsa ne olacaktı? Anne ve babaları uyurken onlar da beşiklerinde açlıktan ve altlarını kirlettikleri için ağlarlar mıydı? Bu onlar için travmatik bir şey olmanın yanında son derece tehlikeliydi de. Ya pencereden bir arı girer ve oğlanlardan birinin burnunu sokarsa, sokulan yer şişip oğlanın nefes almasını zorlaştırırsa...

Çiçeği burnunda bir baba olarak böyle tehlikeler Matthew için son derece olası görünüyordu. Oğlanlar küçücüktü, doğanın minik ve mükemmel mucizeleriydi, ancak aynı zamanda son derece biçareydiler. Diğer türlerin yavrularından çok daha biçare diye düşündü Matthew. Kuzular doğduktan birkaç saat sonra hoplayıp zıplayabiliyorlardı, aslan yavruları dengesiz de

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

olsa dört ayaklarının üstünde yürüyebiliyordu, bir balinanın yavrusu doğduğu anda annesinin yanında yüzmeye başlıyordu; oysa biz aylar boyunca hareket edemiyor, yıllarca kendimizi koruyamıyorduk. İşte bu yüzden anne ve babalar uyanık olmak zorunda dedi kendi kendine.

Bahçenin öteki ucuna doğru yürüdü. Evin eski sahipleri bahçeyle uğraşmayı seviyorlardı, ancak yabani otlar bürümeye başlamıştı. Düşünmek gereken bir şey daha dedi kendine. O hafta sonu yatakları toplamayla ilgili kendine bir not düşmüştü, eğer hava güneşliyse çocukları dışarı da çıkarabilirdi, ne de olsa D vitaminine ihtiyaçları vardı ve güneş yararlı olacaktı. Peki ya C vitamini? Yeterince C vitamini alabiliyorlar mıydı? Ne zaman portakal suyu içebileceklerdi? Ya da Coca–Cola? Gülümsedi. Oğullarına Coca–Cola içirmeyecekti, en azından yaşları... Hayır, hiç içmeyeceklerdi. Şeker ve palm yağıyla şişmanlayan şu talihsiz Amerikalı çocuklar gibi şeker ve karbondioksitli kabarcıklara bağımlı olmayacaklardı. Oysa o çocukların ne kadar... düzgün dişleri vardı. Çocukları ortodontiste gitmek zorunda kalacak mıydı acaba? Ortodontiste kaç yaşında gitmeleri gerekiyordu?

Peki ya Watson's? Watson's'a başlamaları için kaç yaşında olmaları lazımdı? Dört mü? Yoksa çocuklar iki yaşındayken isimlerini listeye alınsın diye Watson's'ı aramak mı gerekiyordu? Belki de okul *The Scotsman*'daki doğum ilanlarını tarıyor ve Watson's bebeklerinin doğduğunu okuyup isimlerini otomatik olarak

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

listelerine alıyorlardı. Matthew böyle bir şeyin Edinburgh'da olabileceğini düşündü, ama emin olamıyordu.

Bahçenin ucuna kadar gitti. Kese çiçeği ve mahunya çalılarının ötesinde Moray Meydanı Parkı uzanıyor, Leith Nehri'ne kadar dik bir şekilde iniyordu. Matthew kendisini çalılığın arasından o yöne bakarken buldu.

Bir şey görmüştü.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

23. Yardım İhtiyacı

Matthew eve döndüğünde Elspeth'in misafir odasındaki kanepede gözlerini kapamış, kucağında oğlanlardan birisiyle oturduğunu gördü. Uyuduğunu düşünerek hemen bebeğin güvenliğinden endişelendi; uyuklarken bebeği düşürmek işten bile değildi ve kanepenin kenarına kadar yuvarlanırsa neredeyse kendi boyunda bir mesafeden yere düşmüş olacaktı, bu da Matthew'un hesabına göre bir yetişkinin 1,5–2 metreden aşağı düşmesi gibi bir şeydi. Tabii bebeklerin daha hafif bir şekilde düşecekleri kesindi, ama yine de...

Elspeth gözlerini açtı. "Uyumuyordum," dedi.

Matthew başıyla onayladı. "Neyse ki. Düşmesinden çekindim..."

"Dedim ya uyumuyordum. Düşeceği yoktu."

Matthew oturdu. "Dün gece hiç uyumadım," dedi. "Gözümü bile kırpmadım."

"Ben de."

Matthew gözlerini kapadı. Hafifçe başı dönüyordu ve hemen oracıkta, koltuğun üstünde uykuya dalıp

BELONGS TO KAKTUS TEAM

dalmayacağını merak etti. Ama uyuyakalma düşüncesi bile uyanmasına yetti ve gözlerini açıp bebeğin –artık hangisiyse– annesinin kollarının arasında sanki etrafını anlamaya çalışıyormuşçasına baktığını gördü. Tek bebek olması çok basit olurdu diye düşündü, hatta tek bebeğin varlığı bile fark edilmezdi, hele yapılması gereken işleri iki kişi üstleniyorsa.

"Elspeth," dedi, "bundan sonra böyle mi olacak?"

"Ne böyle mi olacak?"

"Anne baba olmak. Üçüzlerimizin olması."

Elspeth kafasını çevirdi. "Bizi uyarmışlardı. Hani şu üçüzleri olan kadının gelip konuştuğu bir yere gitmiştik, hatırladın mı? Yirmi yedi yaşında olmasına rağmen elli yaşında göründüğünü söylemiştin hani."

Matthew hatırlıyordu. "Zavallı kadın. Gerçekten takati kalmamış gibi görünüyordu."

O konuşmayı hatırlayınca ikisi de sessizleşti. Uyarısını yeterince ciddiye almışlar mıydı? Matthew ciddiye almadıklarını düşünüyordu; o sırada her şey sadece teorik, Elspeth'in hamileliğinin keyifli beklentisinden son derece uzak görünmüştü. Şimdiyse her şey farklıydı.

Elspeth'in koluna dokundu. "Elli yaşında görünmeni istemiyorum," dedi kısık sesle. "En azından elli yaşına gelene kadar."

Elspeth gülümsedi. "Elli... Elli yaşında olmanın nasıl bir şey olacağını düşünebiliyor musun?"

"Bence elli yaşında... herhangi bir yaş nasıl hissettiriyorsa öyle hissediyor olursun."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Elspeth kısa bir an düşündü. "Babam hep kendini on sekiz yaşında hissettiğini söylerdi. Kırktan sonra."

"Böyle söyleyenleri ben de duydum," dedi Matthew. "Etrafta çok fazla on sekiz yaşında olan insan olduğunu duydum... kimisi epeyce yaşlı artık." Duraksadı. "Ama konuşmamız gereken konu bu değil, bence nasıl hayatta kalacağımızı konuşmamız gerekiyor."

Elspeth onayladı. "Evet. Eğer her gece dün gece gibi olacaksa..."

Matthew başını salladı. Mümkün olmadığını söyledi; kimse bu kadar uzun süre böyle bir uykusuzlukla başa çıkamazdı. "Uykusuz kalırsan ölürsün. Gerçekten ölürsün."

"Ne yapalım peki?"

"Yardım alalım. Bir..."

"Bakıcı mı?"

Matthew yutkundu. Bunun ne anlama geldiğini düşündü; şehrin hem bu bölgesinde yaşayıp hem de bakıcı almak... Bir sonraki adım ne olacaktı acaba?

"Bakıcı tutamayız," dedi. "Daha doğrusu bakıcı denilen birini tutamayız. Bu çok..." Cümlesini tamamlamadı. Doğru kelimenin ne olduğunu bilemiyordu. "Çok... Edinburgh tarzı."

"Başkalarının bizimle ilgili ne düşündüğünü önemsemeli miyiz sahiden?"

Matthew gönülsüzce de olsa kabullendi. "Belki de önemsememeliyiz." Bir au pair tutmanın daha iyi olup olmayacağını düşündü. "Au pair bakıcı kadar şaşaalı değil," dedi. "Daha az gösterişçi."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

"Hâlâ au pair'ler var mı?" diye sordu Elspeth. "Eskiden olduklarını biliyorum, ama ya şimdi?"

Matthew emin değildi; üçüzlerin doğumu onu o kadar yabancı sulara taşımıştı, eskiden bir kez bile tutmamış olduğu eşyalarla –sterilizasyon aleti, bebek mendili, puset gibi– tanıştırmıştı ki au pair'ler de o dünyanın bir başka muhtemel unsuruydu.

"Bence öğrenmeliyiz," dedi. "Ev Çözümleri isimli bir firma varmış, geçen gün önünden geçtim. Bence böyle işlerle ilgileniyorlar."

Elspeth yorgun olmasına rağmen hafifçe gülümsedi. "Çözümler mi? Bugünlerde herkesin kendisine çözümler içeren bir isim verdiğini fark ettin mi? Mutfak çözümleri, ofis çözümleri, gezi çözümleri filan. Çok fazla çözüm var."

Haklı diye düşündü Matthew. Belki de galerisinin adı Sanat Çözümleri, hatta Duvar Çözümleri olabilirdi. İnsan sanat dünyasıyla çözümleri pek bağdaştıramıyordu, ama olmaması için bir sebep de göremiyordu. Sistine Şapeli'nin tavanını boyamaya karar verdiklerinde Tavan Çözümleri'ni veya Rönesans Çözümleri'ni aramışlardı. Kısa bir süre için aklının başka yerlere gitmesine izin verdi. Bizde bir tavan var da, acaba bize... bize bir teklif verebilir misiniz?

"Matthew?"

Matthew irkildi. "Düşünüyordum."

"Ne düşünüyordun?"

"Sistine Şapeli'ni."

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Kulağa tuhaf geldiğini biliyordu, ama çok yorgundu... o kadar yorgundu ki tutarlı olmayı umursamıyordu. Ayrıca aklına başka bir şey gelmişti. Bahçede bir şey görmüştü ve bunu Elspeth'e söylemek istiyordu.

"Tuhaf bir şey gördüm," diye mırıldandı. Kendisini çok uyuşuk hissediyordu ve dili dolanmaya başlamıştı. "Aşağıdaki bahçede tuhaf bir şey vardı. Çalıların arasından gördüm."

Elspeth, Rognvald'a baktı... yoksa Tobermory miydi? "Öyle mi?"

Matthew kanepenin yumuşacık kollarına doğru yaslandı. En son ne zaman uyumuştu? Otuz saat önce mi?

"Galiba aşağıdaki bahçede birilerini gördüm... üstlerinde şey yoktu..." Sesi iyice kısıldı. "Hiçbir şey..."

Elspeth uyanık kalmak için çaba gösteriyordu. Matthew neyden bahsediyordu? Bahçede üstlerinde hiçbir şey olmayan insanlar mı? Bunun bir anlamı var mıydı ki? Tabii ya, insanların bahsettiği şu Moray Meydanı'ndaki nüdistler. Ne tuhaf. Matthew'un da onları görmüş olması...

Kendisini uyandırmaya çalıştı.

"Matthew," dedi uzanıp onu dürterek. "Ev Çözümleri'ni ara. Hemen."

Matthew saate baktı. "Çok erken."

"Mesaj bırak. Acil bir durum olduğunu söyle. Bir çözüm bulmalarını iste. Şimdi Matthew, hemen."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

24. Stuart ve Irene Masonluktan Bahsediyor

Küçük bir oğlan olarak Bertie'nin hayatı inanılmaz derecede doluydu. Tabii zamanının çoğu annesinin başının altından çıkan zorunluluklarla geçiyordu: Saksofon dersleri, yoga, İtalyanca conversazione ve psikoterapi hep Irene tarafından zorunlu koşulmuştu, ama bu yoğun programına rağmen Bertie'nin yapmak istediği şeylere de zaman kalıyordu. Bunlardan en önemlisi babasının zorlu bir tepkiye karşı dimdik durarak ayarlamayı başardığı yavrukurtluk aktivitesiydi.

"Oldu olacak masonlara teslim edelim," dedi Irene.

"Yapma," diye karşılık verdi Stuart. "Yavrukurtların onlarla ne ilgisi var. Ayrıca kişinin yapmak istediği şey buysa mason olmasında da bir sakınca görmüyorum. Bugünlerde oldukça zararsızmış gibi görünüyor."

Irene ona öfkeyle baktı. "Zararsız mı? Doğru mu işittim Stuart? Sadece erkeklerden oluşan bir organizasyonda yer almak zararsız mı? Hem de insanların önlük giymesini teşvik eden bir organizasyonda."

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Stuart irkildi; Irene avaz avaz bağırırken ona karşı çıkmayı bir türlü başaramıyordu. "Önlükler tarihte kaldı sanırım. Ayrıca önlük giyen erkekleri takdir edersin sanıyordum. Yeni erkek işte."

Irene'in gözleri öfkeyle parladı. "Hiç komik değil Stuart. Ayrıca masonlarla dalga geçmemek gerekiyor bence."

Stuart yere baktı. "Tek söylemek istediğim yavrukurtları masonlarla karşılaştırmamak gerektiği. Ayrıca merak ediyorum, sadece meraktan yani, masonlar acaba şimdilerde hiç... hiç uygunsuz işlere kalkışıyorlar mı? Eskiden olabilirdi, ama şimdilerde anlayabildiğim kadarıyla son derece yasal bir yardımlaşma derneği gibi işliyor."

Irene ona anlam veremiyormuş gibi baktı. "Gizli cemiyet demeye çalışıyorsun yani."

Stuart yere bakmaya devam ediyordu. "Öyle olduklarını düşünmüyorum aslında. Sen çok kötü niyetli bir şeymiş gibi konuşuyorsun. Gizli ritüelleri olabilir, ama Mafya gibi bir gizli cemiyet değiller."

Irene karşılık vermedi. En sonunda kısık sesle konuşmaya başladı. "Masonlar hakkında çok şey biliyor gibisin Stuart."

Stuart cevap vermekte gecikmedi. "Pek sayılmaz. Geçen gün bu konuda bir şey okumuştum. Sen de gördün mü? Gazetede yazıyordu. Rosslyn Şapeli'nden bahsediyordu."

Irene başını salladı. "Bu da bir başka konu," dedi. "Rosslyn Şapeli'ne gösterilen şu ilgi. Tam bir saçmalık."

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Stuart rahatsız olmuşçasına kıpırdandı. "Rosslyn Şapeli bence oldukça hoş. Sütunlar masonların ne kadar yetenekli olduğuna iyi birer örnek."

"Masonlar mı?" dedi Irene sertçe. "Demek öyle. Bundan sonra da gizli mesajlar olduğundan bahsetmeye başlarsın. Taşlardaki sayılardan. Hatta şifrelerden... Şu Da Vinci saçmalıkları filan."

Stuart güldü. "Yok canım. Ama çok güzel bir yer. Bir hafta sonu Bertie'yi götürebiliriz. Bize çok yakın, o da görmek isteyecektir."

"Kesinlikle olmaz," dedi Irene. "Bertie'nin aklını gerici saçmalıklarla doldurmayalım. Yavrukurtlar konusuna geri dönecek olursak, o konu hakkında da hâlâ şüphelerim var."

"Çok hoşuna gidiyor," dedi Stuart biraz daha kendinden emin bir tavırla. "Her hafta cuma gününü bekliyor. Onun için çok büyük bir şey."

Yavrukurtlar konusundaki gerilimli ateşkes Bertie'yi her cuma akşamı Holy Corner'daki kiliseye Irene yerine Stuart'ın götürmesi ve oradan da eve getirmesi gerektiği anlamına geliyordu. O hafta Dundas Caddesi'nden 23 numaralı otobüsle yokuşu tırmanırlarken Bertie'yle otobüsün üstünde oturmuşlardı ve Bertie heyecanla neler yapacaklarından bahsediyordu.

"Kümebaşımız Bayan Gold İngiliz Buldogu oyununu oynayacağımıza söz verdi," dedi. "Sen hiç oynadın mı baba?"

Stuart gülümsedi. "Tabii ki oynadım Bertie. Çok sevmiştim."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Bertie babasına kurallardan bahsetmeye başladı. "Bir kişi ortada duruyor ve diğerleri yanından hızla koşuyorlar. Ortadakine buldog deniyor."

"Evet Bertie," dedi Stuart.

"Sonra ortadaki, yani buldog birisini yakalamaya çalışıyor ve ardından İngiliz Buldogu, bir, iki, üç diye bağırıyor. Eğer bunu söylediği süre boyunca onu tutabilirse diğer çocuk da buldog oluyor. Bu kısmını hatırlıyor musun baba?"

"Tabii ki hatırlıyorum Bertie. Çok heyecanlı değil mi?"

Stuart sorduğu soruyu kendisi de yanıtlayabilirdi; gerçekten de heyecanlıydı. Ama geçenlerde oyuna karşı yürütülen bir kampanyaya dair okuduğu yazı aklına geldi. Okullar yaralanma riski yüzünden bu oyunu yasaklamıştı. Ancak şimdilerde tekrar oynanması için çocukları teşvik ediyorlardı, çünkü yeterince egzersiz yapmayan çocuklar obezite sorunuyla karşı karşıyaydı. İngiliz Buldogu oyununu yasaklanmış! Ne kadar saçma diye düşündü Stuart. Her şeyi yasaklamak veya tanınamayacak hale getirene kadar değiştirmek isteyen insanlar vardı. İngiliz Buldogu da böyle insanları o kadar çok kızdırıyordu ki istedikleri tamamen yasaklanmasıydı; tabii oyunu başka bir şekilde kısırlaştırmaya çalışmazlarsa. İsminin İngiliz olması provokatif ve şoven olduğu için onlara göre Avrupa Kanişi çok daha iyi bir isim olabilirdi. Kaniş ortada durur ve diğer oyuncular yanından koşarak, hatta daha güvenli diye yürüyerek geçerdi ve kaniş de

BELONGS TO KAKTUS TEAM

onlara hafifçe dokunup onları da kaniş olmaya davet ederdi.

"Neden gülümsüyorsun baba," diye sordu Bertie.

"Düşünüyordum Bertie."

Hughes Balıkçısı'nın yakınındaki otobüs durağına gelince indiler. Bertie babasının küçük bir çanta taşıdığını gördü, evden çıkarken büyük bir naylon torbanın içindeydi.

"Çantada ne var baba?" diye sordu.

Stuart oğluna baktı. "Sır tutabilir misin Bertie?" diye sordu.

Bertie ciddi bir tavırla onayladı. "Kimseye söylemeyeceğime söz veriyorum baba. Gerçek söz, yoksa ölüm çıksın. Yavrukurt sözü."

Stuart kısık sesle konuşmaya başladı. "Sen yavrukurtlardayken ben de... özel bir kulübe gidiyorum. Beni üye yapacaklar. Ama sakın kimseye söyleme... annene bile. Hatta özellikle annene söyleme."

"Söz veriyorum," dedi Bertie. Küçük deri çantaya baktı. "Kulüp için lazım olan şeyler mi var içinde?"

Stuart başıyla onayladı. "Evet Bertie."

"Çok heyecanlı," dedi Bertie.

"Evet," dedi Stuart. "Gerçekten de öyle."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

25. Oralarda Bir Yerlerde

O akşam Bertie'nin babası tarafından alınmak yerine yavrukurt arkadaşlarından Ranald Braveheart Macpherson'ın evinde yatıya kalması kararlaştırılmıştı. Bu davet birkaç hafta önce, çocukların cuma günkü toplantıdan çıkmasını beklerlerken Stuart'a Ranald'ın annesi tarafından yapılmıştı. Geçen aylar içinde Ida Macpherson ile birkaç kez sohbet etmiş ve Ranald'ın babası Ross'la da tanışmış olan Stuart daveti memnuniyetle kabul etmişti. Bertie'nin daha çok arkadaşa ihtiyacı olduğunu düşünüyordu ve Ranald Braveheart Macpherson, Bertie'nin sevmekten ziyade müsamaha gösterdiğini düşündüğü Tofu'dan ve kesinlikle katlanamadığı –ki Stuart bunu çok iyi anlıyordu– Olive'den daha iyi bir seçenekmiş gibi görünmüştü.

"İnsanların seni itip kakmasına izin vermemelisin Bertie," demişti oğluna. "Dünyada başka insanları itip kakmak isteyen çok kişi var. Onlara karşı gelmelisin."

Bertie ciddiyetle dinliyordu. "Özellikle kızlar," dedi. "Neden erkekleri itip kakmaktan hoşlanıyorlar baba?"

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Stuart gülümsememeye çalıştı. "Bütün kızlar böyle değil Bertie. Pek iyi kızlar da var... oralarda bir yerlerde." Son sözcükleri söylerken tereddüt etmişti. Oralarda bir yerlerde çok sık kullanılıyor diye düşündü. İşyerindekiler –İskoçya hükümeti istatistik ve halk bilinci departmanında– hep oralarda bir yerlerde düşünülenlerden bahsediyorlardı. Ama oralar nereler diye düşündü Stuart. Oralarda bir yerlerde olan insanlar seçmenlerle veya toplumla aynı anlama mı geliyordu, yoksa bir kriket maçında topa vuran oyuncunun etrafında, topu onlara doğru yollaması ihtimali yüzünden havada daireler çizen akbabalar gibi dolaşan oyunculardan ziyade, daha açık sahada duranlara benzeyen, uzaklardaki insanlardan mı bahsediliyordu?

Daha derinlemesine düşünmeye başladı. Edinburgh'dakiler oralarda bir yerlerde düşünülenler veya yapılanlar dediği zaman Bathgate veya Linlithgow gibi bir yerde yaşayanlardan mı bahsediyorlardı, yoksa Glasgow'dan mı? Mümkün değil diye düşündü Stuart; Edinburghlular Glasgowlulardan bahsederken oradaki insanlar diyorlardı, oralarda bir yerlerde yaşayanlar değil. Bir başka sorun daha vardı: Oralarda bir yerlerde olmak içinde az da olsa tehlikeli bir anlam barındırıyordu. Oralarda bir yerlerde yaşayan insanlar genellikle tehlikeli, öngörülemez ve ne yazık ki bilgisizdi, ayrıca kötü beslenip akıl almaz bir sapkınlıkla yanlış siyasi partilere oy vererek yetkililerin tavsiyelerini –istatistikçiler tarafından dile getirilmiş olsa da– görmezden gelmekte ısrar ediyorlardı. Oralarda bir yerlerdeki insanların münasebetsizliğinin bir sınırı gerçekten de yoktu.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

"Hayır Bertie," diye devam etti Stuart. "Bütün kızların erkekleri itip kakmaktan hoşlandığını düşünmemelisin. Bunu yapmayan çok kız var."

"Mesela?" dedi Bertie.

Bertie bunu zıtlaşmak için söylememişti, sadece bir örnek bulmaya çalışıyordu. Ona göre kendi hayatında düşüncesini destekleyen pek çok örnek vardı. İlk başta müzik derslerinin, yoganın, İtalyanca derslerinin ve psikoterapinin kontrolünü elinde tutan annesi vardı ve Bertie bu konularda itilip kakıldığını düşünüyordu. Ayrıca görebildiği kadarıyla annesi babasını da daha fazla değilse bile benzer bir kararlılıkla itip kakıyordu. Babası Valvona & Crolla'da istediği şeyleri satın bile alamıyor, Irene tarafından verilen listeye bağlı kalması isteniyordu. Üstelik bu listede babasının almak ve yemek konusunda ilgi duyduğu hiçbir şey olmadığını Bertie elbette fark etmişti.

Irene'den hemen sonra Olive geliyordu. Bertie'nin büyük bir hayal kırıklığına uğramasına sebep olarak yavrukurtlara katılan sınıf arkadaşı Olive, duygusal ve entelektüel enerjisinin büyük kısmını zamanı gelince evlenmeyi planladığını sık sık dile getirdiği oğlanı kandırmak ve tehdit etmek için yeni yöntemler bulmaya harcıyordu.

Olive'in okul bahçesinde bir kız grubuna, "Aslında Bertie nişanlım," dediğini duymuştu Bertie. "Erkek arkadaşım değil de nişanlım olarak adlandırsanız daha iyi olur. Erkek arkadaşım tabii, ama evlenme teklif ettiği için aynı zamanda nişanlım oldu. Yakında *The*

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Scotsman'da ilan edilecek: İlanı vermek için para biriktiriyorum. Hiç ucuz değil de."

Bertie bunu giderek artan bir dehşetle dinlemişti. Olive'e onunla evlenmek gibi bir niyetinin olmadığını söylemişti, ama Olive itirazlarına kulak asmamıştı. "Böyle fikrini değiştiremezsin Bertie Pollock," demişti bir parmağını yüzüne doğru sallayarak. "Böyle bir şey yaparsan Tanrı seni cezalandırır. Görürsün. Zamanı gelince çok fena cezalandırılacak olan Tofu'yla aynı cezaları çekersin. Tanrı Tofu'nun tırnaklarını tek tek çekecek, bak gör. O yüzden dikkatli ol Bertie. Söylediklerimi unutma."

"Tanrı böyle şeyler yapmaz," diye karşı çıktı Bertie.

"Sen öyle san," dedi Olive bilmiş bir tavırla.

"Evet," dedi Olive'in arkadaşı Pansy. "Olive haklı Bertie. O yüzden ne yaptığına dikkat et."

Bertie okulun bahçesindeki teolojik ve benzeri tartışma konularının seviyesinin bu kadar düşük olması yüzünden ümitsizliğe kapılıyordu. Olive ile Pansy'nin ona sürekli ne düşünmesi gerektiğini söylemekten vazgeçmesini ve ara sıra da olsa ağzından çıkanları kulağının duymasını istiyordu. Tofu'nun Olive'e tükürmekten ve saç örgülerini kesmekle tehdit etmekten vazgeçmesini diliyordu. Dünyanın farklı, tamamen değil de biraz farklı olmasını, biraz daha fazla paylaşım ve daha az gözyaşı olmasını istiyordu. Eğer bir dileği sorulsa bunu isteyeceğini düşündü. Eğer ek dileklere izin varsa biraz daha fazla panforte di Siena da isterdi.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

26. Ranald Braveheart Macpherson'ın Açıklaması

Pek keyifli bir yavrukurt toplantısı olmuştu. İngiliz Buldogu oyunu Bertie'nin beklediği kadar heyecan vericiydi, çok zarar gören olmamıştı ve harika bir sonla bitmişti. Buldoglarla başa çıkması gereken son kişi olarak kendisini bulan Tofu, Horatius'un Etrüsklere karşı Pons Sublicius'u savunurken gösterdiği azmin aynısını göstererek rakipleriyle çarpışmıştı.

"Çok cesurca davrandın Tofu," dedi Rosemary Gold. "Hepimize örnek oldun diyebilirim. Karşınızdakiler sayıca sizden fazla diye asla vazgeçmeyin çocuklar. Doğru olanı savunun."

İngiliz Buldogu oyununun hareketli yapısı grubu yorduğu için toplantının son kısmında düğüm yapmaya çalıştılar.

"Ne zaman bir düğüm atmanız gerekeceğini asla bilemezsiniz," dedi kümebaşı. "Baden–Powell hep düğüm atıyordu. Hazırlıklıydı yani."

Bertie bir camadan düğümüyle cebelleşen Ranald Braveheart Macpherson'ın yanına oturmuştu. "Bura-

dan sonra bizim eve geleceksin," dedi Ranald. "Her şey ayarlandı. Gelmen lazım."

Bertie, Ranald'a ayarlanan programla ilgili hiçbir sorununun olmadığını söyledi. "Beni zorlamana gerek yok," diye ekledi.

"Güzel," dedi Ranald. "Bizim evi gerçekten seveceksin. Babamın çok hoparlörlü ses sistemi var. Bunu biliyor muydun?"

Bertie başını salladı. "Eminim iyidir."

"İyi," dedi Ranald. "Bir de küçük bir bilardo masamız var. Şu an üç bacağı var, ama yine de eğlenceli."

Bertie bilardoya ilgisi olduğunu söyledi. "Babam üniversitedeyken bilardo oynadığını söylemişti. Ama sonra annemle tanışmış."

Ranald başıyla onayladı. "Benim babam da o sıralarda eğlenmeyi bırakmış."

Dışarı çıkıp Ida Macpherson'ın onları beklediği yere gittiler.

"Ranald bize gelmene çok sevindi Bertie," dedi Ida. "Bütün gün bundan bahsetmiştin, öyle değil mi Ranald?"

Ranald utanmış gibi görünüyordu. "Başka şeylerden de bahsettim," diye mırıldandı.

Church Hill Tiyatrosu'nun hemen arkasındaki sessiz sokakta bulunan Ranald'ın evine yürüdüler. Bertie büyük ağaçların birinde davetkâr biçimde sallanan bir halat olan bahçeden etkilenmişti.

"Onda sallanıyorum Bertie," dedi Ranald. "Tarzan gibi. Görmek ister misin?"

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Annesi akşam yemeğini hazırlamak için eve girdiği sırada Ranald Bertie'ye sallanma halatındaki deneyimini gösterdi. Etkileyici bir performanstı, ama Bertie Ranald'ın bacaklarının ne kadar ince olduğunu tekrar fark etmişti. Tarzan biraz daha kaslıydı diye düşündü, bu yine de performansın ustalığından bir şey eksiltmiyordu.

"Gerçekten başarılı Ranald," dedi Bertie.

"Öyle," dedi Ranald. "Sonra Tarzan sarmaşık dallarında sallandığında şöyle yapıyor."

Kulak tırmalayacak kadar yüksek sesle haykırdı ve hemen ardından ipi bıraktı, Bertie'nin yanında yere inip ayağa kalktı.

Sıra Bertie'ye gelmişti ve heyecan verici birkaç dakika boyunca Ranald bileklerinden çekiştirirken ileri geri sallandıktan sonra eve girdiler.

"Babam epeyce zengin," dedi Ranald girişteki hole geldiklerinde. "Parasının çoğunu kasada tutuyor. Görmek ister misin?"

Bertie'yi koridorun sonundaki küçük bir çalışma odasına soktu. Duvarlardan biri kitap raflarıyla doluydu ve bir diğerinde gri bir kasa vardı.

"Şifreyi bilmiyorum," dedi Ranald. "Ama paramızı görmek istersen babamın açmasını isteyebilirim."

"Bütün o parayı nereden bulmuş?" diye sordu Bertie.

Ranald omzunu silkti. "Bir işi var," dedi. "Gazetelere reklam veriyor, sonra insanlar ona birikimlerini yolluyorlar. Sonra o da parayı kasaya koyuyor. Bir kısmını

BELONGS TO KAKTUS TEAM

kendisine saklayabiliyor, ama büyük kısmını istedikleri zaman insanlara geri vermesi gerekiyor."

Bertie bu açıklamayı dinledi. "Çok paranın olması güzel bir şey olmalı," dedi. "İstediğin her şeyi alabilirsin. İstediğin zaman."

Ranald biraz düşündü. "İhtiyacımız olan her şeyimiz var," dedi. "Ama başka bir şeyler de aklımıza gelebilir. Bilinmez."

Çalışma odasından çıkıp Ranald'ın odasında vakit geçirmek için yukarı kata yöneldiler. Bertie Ranald'ın maket uçaklarını ve Gullane sahilinde bulduğu deniz kabuklarını inceledi.

"Dedem Gullane'da oturuyor," dedi Ranald. "Gullane değil Gillan diyor. Bu şekilde okunmalıymış ve başka türlü okuyanın aklından şüphe etmek gerekirmiş."

Bertie başıyla onayladı. "Bildiğine eminim."

Ranald onayladı. "Çok zekidir. Öldüğü zaman Edinburgh Üniversitesi beynini alıp bir buzluğa koyacak ve bakmak isteyenlere bilet kesecek."

"İyi fikir," dedi Bertie.

En sonunda Ranald'ın babası Ross onları çağırdı, hırka ve hardal renkli keten bir pantolon giymişti.

"Size çok güzel çay demledik," dedi. "Çikolatalı pasta sever misin Bertie?" Bertie sevdiğini söyledi.

"İstediğin kadar yiyebilirsin," dedi Ranald. "Değil mi baba?"

Ross Macpherson oğluna göz kırptı. "Neden olmasın? Ne de olsa çikolatalı pasta, seven oğlanlar yesin diye var. Bu pastanın kaderi bence."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Bertie hayran kalmıştı. Nadiren çikolatalı pasta yemesine izin veriliyordu ve çikolatalı pasta gibi lezzetli bir şey bir yana, hiçbir zaman istediği bir şeyden yeterince yemesine izin yoktu.

"Hadi çocuklar," dedi Ross Macpherson. "Galli kuzenlerimizin dediği gibi: *À table*!"

"Bu Fransızcada masaya gidelim demek," diye açıkladı Ranald. "Babam hep der."

"Anne ve babalar hep kendilerini tekrar ediyorlar," dedi Bertie.

Aşağı kata indiler. Bu sırada Ranald Bertie'ye dönüp, "Biliyor musun Bertie?" dedi. "Ben evlat edinilmişim. Onlar benim gerçek annem babam değil. Biliyor muydun?"

Bertie başını iki yana salladı. Fakat birilerinin *deus ex machina** gibi gelip birisini çikolatalı pastasıyla bilinen sıcak bir eve kabul etmesi, ona anlayışlı bir yuva vermesi fikri ilgisini çekmişti. Halihazırda bir evi olan, ancak gizliden gizliye daha iyi bir şey dileyenlerin başına da böyle bir şey gelebilir miydi acaba?

Lat. - Makineyle indirilen tanrı. Euripides, tragedyalarını sahnelerken, bir yenilik olarak, tanrı figürünü sahneye indirecek bir düzenek geliştirmişti. (ç.n.)

BELONGS TO KAKTUS TEAM

27. Dr. Macgregor ile Akşam Yemeği

Bertie, Ranald Braveheart Macpherson'ın evinde akşam yemeği olarak peynirli makarna ardından bolca çikolatalı pastanın tadını çıkarırken, Pat psikiyatr babasının Grange'daki evine akşam yemeğine gidiyordu. Bunu melankolik havalı pazar günleri sık sık yapardı, fakat bu sefer günlerden cumaydı. Genellikle hiçbir yere gitmeyen Dr. Macgregor o pazar günü Queen's Hall'da bir konsere gitmeyi planladığını söylemiş ve Pat'in bu yüzden cuma günü gelip gelemeyeceğini sormuştu. Pat kendisi için sorun olmayacağını söylemişti, hatta onun için daha uygundu, çünkü pazar günü Film House'ta Casablanca gösterilecekti ve arkadaşlarıyla gitmeyi umuyordu.

Dr. Macgregor yemekten önce bir kadeh şarap için oturduklarında düşünceli düşünceli, "Casablanca," dedi. "O filmi ilk izleyişimi hatırlıyorum. Öğrenciydim ve Cameo'da gösteriliyordu. Beni çok etkilemişti. İlk kez bir opera izlediğimde olduğu gibi. Glasgow'da Cavalleria Rusticana izlemiştim ve ilk kez şampanya

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

içtiğimde olduğu gibi... on dört yaşındaydım. Kelso'da bir düğündeydi." Gülümsedi. "İnsanın hayatındaki büyük kilometre taşları. İlk Casablanca, ilk opera, ilk şampanyanın tadıldığı an. Orta sınıfın kilometre taşları tabii, ama biliyor musun biz orta sınıfız. Yapabileceğimiz bir şey yok."

Pat de gülümseyerek babasına baktı. Anne ve babanı kendi dünyanın bir parçası olarak görmeye o kadar alışıyorsun ki senden önce bir hayatları olduğunu unutuyorsun diye düşündü. BÖ bunun kısaltması olmalı: Benden Önce. BÖ bir şeyler olmuştur elbette, ama gerçekten gerçekleşmedi.

"Peki ya sen?" dedi babası. "Sen daha önce izledin mi?"

"Tabii ki. Herkes Casablanca izlemiştir. Ben Dominion'da izledim. Sanırım on beş yaşındaydım."

Babası düşünceli görünüyordu. "Bu filmi neden bu kadar çok seviyoruz?"

"Çünkü aslında bir tiyatro oyunu," dedi Pat. "Diyaloglarda o resmiyet var. İnsanlar birbirlerine sanki sahnedeymiş gibi hitap ediyor. Önemli ve akılda kalıcı şeyler söylüyorlar. Shakespearevari."

Babası başıyla onayladı. "Artık bunu yapmıyorlar mı? Yüzeysel şeyler mi söylüyorlar?"

"Genellikle öyle."

Dr. Macgregor düşündü. "Cümlelerle konuşma yetimizi kaybediyoruz bence. Tabirler kullanıyoruz, birkaç kelime ediyoruz. Ama konuşmalarımızın şeklini düşünmüyoruz."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

"Mümkün."

Dr. Macgregor devam etti. "Michael Longley'nin şiirinde çok hoş bir dize var. Şair Emily Dickinson'dan bahsediyor. Massachusetts, Amherst'teki evinde her sabah uyanışına dair..."

Pat dizeyi hatırlamaya çalışırken, zaten herkes evinde uyanıyor diye düşündü. Bu gözlem pek sarsıntı yaratacak bir şey değildi. Örneğin halk şarkıları söyleyenler hep bir sabah uyanıyorlardı: Bir sabah uyandım, keyfim yoktu hiç... vesaire.

Dr. Macgregor sonunda hatırlamıştı. "Evet. Her sabah uyandığını söylüyor ve sevdiğim yer de bir sonraki kısım, şiir eylemi için özenle giyindiğinden bahsediyor. Buna ne dersin? Şiir eylemi için özenle giyinmek."

"Şiir bir eylem mi?"

"Evet, bence öyle. Şair masanın başına geçiyor, kalemiyle kâğıdını alıyor."

Pat bir yudum şarap aldı. "Ya da bilgisayarını açıyor."

"Sanmıyorum. Bilgisayarda şiir yazmak mümkün değil bence, ne dersin?"

Pat emin değildi. Ama babasının muhtemelen haklı olduğunu düşünüyordu.

"Bilgisayarlar kelimelerle kurduğumuz ilişkiyi değiştiriyor," diye devam etti Dr. Macgregor. "Bir şekilde zihindeki dilin kilitlerini açıyorlar. Ama bunu öyle belirli bir şekilde yapıyorlar ki insanın çenesinin düşmesi gibi bir kelime ishaline sebep oluyorlar. Sözün ardı arkası kesilmiyor ve insanlar durmaksızın devam

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

edebileceklerini düşünüyorlar ve öyle yapıyorlar. Şiirin çok daha disiplinli ve çok daha kesin olması gerek."

Pat düşünüyordu. Bilgisayarlar sanki ezelden beri varmış gibi geliyordu ve kaç kişinin gerçekten kalem ve kâğıtla uğraştığını merak ediyordu. BÖ kalemler vardı elbette, ama şimdi...

"Bir şey daha düşünüyordum," dedi Dr. Macgregor. "İnsanların internetteki konuşmalarında ne kadar kaba olduklarını fark ettin mi?"

"Yaptıkları yorumlarda mı?"

"Evet. Bir de genel olarak yazdıkları şeylerde. İnsanlara hiç umursamadan hakaret ediyorlar. Kişisel tacizin hiçbir şekilde yer almaması gereken konulardan bahsederken böyle bir tacize başvuruyorlar. İnanılır gibi değil."

Pat bunun doğru olduğunu düşündü; o kadar doğruydu ki daha önce hiç düşünmemişti.

"Araba kullanırken de aynı şey," diye devam etti Dr. Macgregor. "İnsanlar direksiyon başına geçince kişilikleri değişiyor. Diğer sürücülere karşı olan sabırlarını bir anda kaybediveriyorlar. Kaşlarını çatıyorlar, bağırıp çağırıyorlar, hakaret ediyorlar, hem de küçücük bir hata yüzünden, sağa sinyal verip sola döndüler diye mesela ya da kimi zaman geçiş izni vermediler diye." Duraksadı. "Kaldırımda yürüyor olsan ve birisi sana yanlışlıkla çarpsa ona bağırır mısın? Yumruğunu sallayıp küfreder misin? Yoksa özrünü kabul edip yoluna devam mı edersin?"

"Özrünü kabul ederim."

"Tabii ki, çünkü insanlar olağan şartlarda böyle yapar. Teknoloji bizi insanlıktan çıkardı, gündelik insan ilişkisinin sınırlarını ortadan kaldırdı. Bu yüzden iletişim kurduğumuz kişinin bizim gibi kusurları ve duyguları olan bir insan olduğunu unutuyoruz. Tıpkı savaş dönemlerinde olduğu gibi. İnsanlar bir çatışmadayken diğer tarafın insan olduğunu unutuyorlar. Aslında hayatlarında asla yapmayacakları şeyleri yapabiliyorlar."

"Savaş suçları mı?" diye sordu Pat.

"Evet, kesinlikle. Ama savaş çok uç bir örnek. Muhtemelen politika daha iyi bir örnek olur. İnsanların siyaset meydanında birbirlerine ne kadar saygısızca davrandığına bak: ağız dalaşları, suistimaller, muhaliflerden birinin haklı olduğunu ya da hiç değilse az da olsa doğru bir şey söylediğini kabullenmeme... İnsanlar pozisyon alıyorlar ve pozisyonlar diğerlerine karşı tepkilerini oluşturuyor, bu süreç de herkesi insanlıktan çıkarıyor."

"Eh, napalım," dedi Pat. "Akşam yemeği vakti gelmedi mi?"

BELONGS TO KAKTUS TEAM

28. Freud'dan Önce Masumiyet

Dr. Macgregor kızı için yumurta ve patatesli börek hazırlamıştı. Masaya geçince tabaklarına börek aldılar, Dr. Macgregor Pat'in kadehine şarap koydu.

"Chianti, yumurta ve patatesli börekle harika gidiyor," dedi. "Bunu çoğu insan bilmez. Hatta ben de bilmiyorum."

Pat güldü. Babasının sözlerini genellikle yakından incelemek gerekiyordu. Bu sözle ne demeye çalışıyordu? Chianti yumurta ve patatesli börekle iyi gitmiyor muydu? Yoksa kendini övmekten mi uzak duruyordu? Bir psikiyatrın kızı olmanın da böyle bir sorunu vardı işte: Neyin ne anlama geldiğini ya da ne anlama gelmediğini tam olarak bilemiyordunuz.

Pat etrafına bakındı. Tabii ki tanıdıktı, ama giderek yabancılaşıyordu. Duvarların birindeki resim başka bir duvara asılmıştı; büfenin üstündeki vazo kaldırılmıştı; güneye bakan odadaki perdeler hatırladığından daha solgun görünüyordu. Üniversiteye gittiğinden bu yana ev değişmişti ve tamamen yabancı hissedeceği bir

BELONGS TO KAKTUS TEAM

zamanın gelebileceğini düşünüyordu. Fakat şimdilik hâlâ eviydi.

Dr. Macgregor kadehini kaldırdı. "Mutluluğuna," dedi.

Hep bunu diyordu ve başka bir şey söyleseydi Pat endişelenebilirdi, ama bu akşam söylediklerini her zamankinden daha bilinçli bir tavırla dile getiriyormuş gibiydi.

"Senin de mutluluğuna." Duraksadı. "Mutluluk önemli değil mi?"

Babası bu sözü hiç beklemiyor gibiydi. "Tabii ki öyle," dedi. "En önemli şey bu. Eğer mutluysan diğer her şey önemini yitiriyor."

"Ama pek çok insanın gözünden kaçıyor, sence de öyle değil mi? Şu okuduğun araştırmalar mesela..."

Dr. Macgregor gülümsedi. "O araştırmaların çok şaşırtıcı sonuçları oluyor. Çoğumuz bir şeylerden mutsuzuz."

"Hayatta hep bir şeyler ters gidecektir," dedi Pat. "Her şeyin mükemmel olmasını beklemek gerçekçi değil."

Dr. Macgregor ona katılıyordu. "Psikiyatr olarak çalışırken bir şey öğrendim. İnsanlar gerçekten karmaşık, ama bir konuda oldukça basitler. Hayatlarında büyük bir şeyi tutturabilmeleri gerekiyor, eğer bu doğru bir noktadaysa mutlu oluyorlar. Eğer yanlışsa..." İç geçirdi. "O zaman Sisifosvari bir mutsuzluğa kendilerini mahkûm ediyorlar."

"O büyük şey ne?"

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

"Herkese göre değişiyor. Ama çoğu insan için sevgi. Hepimiz sevgi verme ve karşılığında sevgi görme ihtiyacı duyuyoruz. Temel olan bu sanırım."

Pat kaşlarını çattı; aklına bir şey gelmişti. "McEwan Hall'deki bir şeyi düşünüyordum. Hatırlıyor musun? En tepede bir yazı var: Temel olan akıldır, bu sebeple akıl edinin. Bazı sınavlara orada giriyoruz ve kafanı kaldırdığında bu yazıyı görüyorsun. Genç erkeklerle konuşan Antik Yunan filozoflarının bir duvar resmi var. Bir de o söz."

Babası düşünceliydi. "Evet akıl temel şey olabilir. Eğer aklın varsa hayattaki diğer önemli şeylerle de başa çıkabilirsin. Eğer zekiysen aşkta acı çekmezsin. Zekiysen maddi olarak her istediğini elde edemeyeceğini bilirsin..."

Birkaç dakika hiç konuşmadılar. Pat babasını ve yürümeyen evliliği yüzünden hissettiğine emin olduğu üzüntüyü düşünüyordu; daha iyisini hak ettiğini hissediyordu, ama bunu ona asla söyleyemezdi. Ona sarılmak, kendini nasıl hissettiğini anladığını söylemek istiyordu ve sessizlik biraz daha uzun sürmüş olsaydı yapabilirdi bile. Ama babası konuşunca o an da kayboldu.

"Üniversitede bir arkadaşım vardı," dedi. "Senin yaşındayken. Âşık oldu... hem de çok fena. Kız beden eğitimi bölümündeydi ve Kuzey İrlandalıydı. Bazıları çok güzel oluyor biliyorsun, o da öyle güzeldi. Çocuk sürekli kızdan bahsediyordu.

"Ama mesele kızın memleketinde, sanırım Fermanagh'da bir sevgilisi olmasıydı. Çocukluğundan beri

BELONGS TO KAKTUS TEAM

birbirlerini tanıyorlardı ve aralarında bir tür anlaşma vardı. Kız başka erkeklerle birlikte olabilirdi, ama eninde sonunda o çocukla evlenecekti. Arkadaşım bunu biliyordu ve kendini çok kötü hissediyordu.

"Evlerine gittiğinde kızın ablasıyla tanışmıştı. Sevdiği kızın –beden eğitimi okuyan– gözleri Fermanaghlı çocuktan başkasını görmediği için arkadaşım kızın ablasıyla çıkmaya başlamıştı. Şaşırdığını biliyorum, ama bu tahmin ettiğinden daha sık olan bir şey. İnsanlar gerçekten istedikleri insana yakın olanlarla evleniyorlar. Asıl ilgi duydukları şeye yaklaşmanın bir yöntemi olduğunu düşünüyorlar."

Pat kuşkulu görünüyordu. "Bu doğru olamaz."

Dr. Macgregor mümkün olduğuna dair güvence verdi. "Bunun inanılmaz örnekleri var. Siegfried Sassoon mesela. Kendisinden daha genç bir dizi erkeğe kapılmıştı, ama bu ilişkilerde hep saf bir tutum benimsemişti. Oldukça masumane aslında, böyle şeylerin sorunsuz görüldüğü, kendimizi görmüş geçirmiş saymadığımız bir dönemde bir şairin kahraman bir atlete hissettiği sevgi..."

"Freud öncesi," dedi Pat.

"Onun hükmünden önce. Freud'dan önce her şey daha masumaneydi. Masumaneydi, ama gerçekten masum değildi, anlatabiliyorum değil mi? Her neyse, Sassoon genç bir adama âşıktı, ama bu genç onun eğilimlerini pek paylaşmadığı için Sassoon da o gencin kardeşiyle nişanlandı. Tabii sonunu söylememe gerek yok..."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

"Ayrıldılar."

"Evet."

"Çok üzücü."

"Evet. Üzücü." Duraksadı. "İnsan ruhunun etkilenebileceği mutsuzluk olasılıklarının ne kadar çok ve çeşitli olduğunu asla unutma hayatım."

"Aynı şey mutluluk için söylenemez mi?"

Düşünmeye başlamış gibiydi, o yüzden Pat cevap vermesini bekledi.

"Hayır," dedi sonunda. "Mutluluk çok daha basit. Güneş gibi aslında, tek bir güneş ışığı var diyebiliriz."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

29. Ranald Braveheart Macpherson'ın Ev Hayatı

Kibar psikiyatrın kızıyla akşam yemeği yediği evden bir kilometre ötede Bertie Pollock arkadaşı Ranald Braveheart Macpherson'ın evinde yemek masasında oturmuş, parmaklarında kalan çikolatalı pastanın kırıntılarını yalıyordu.

"Beğendin mi Bertie?" diye sordu Ida Macpherson.

"Hem de çok Bayan Macpherson," dedi Bertie. "Çok teşekkür ederim."

"Çikolatalı pasta büyüyen çocuklara çok yararlı," dedi Ross Macpherson. "Sen de seviyorsun değil mi Ranald? Kasları geliştirir pasta."

Ranald başıyla onayladı. "Tarzan da yermiş," dedi. "O yüzden o kadar güçlüymüş."

Ross Macpherson göz kırptı. "Çok haklısın Ranald. Aferin!"

Tabaklar kaldırıldığında Bertie ile Ranald'ın yatmadan önce biraz oyun oynayacak vakti kalmıştı.

"Babam hep gelip bana bir öykü anlatır Bertie," dedi Ranald. "Çok iyi anlatır. Genellikle gerçek hikâyeler oluyor. Sen de seveceksin."

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

"Baban çok iyi biri," dedi Bertie. "Seni seçtikleri için şanslısın."

"Evet," dedi Ranald. "Beni bulup Çocuk Esirgeme Kurumu'na götürdüklerinde çok küçükmüşüm. Sonra annemle babam gelmiş, beni alıp buraya getirmiş. Onlarla olduğuma seviniyorum."

Bertie, Ranald'a nerede bulunduğunu sordu.

"Leith Nehri'nin kıyısında," diye yanıtladı Ranald. "Bir sepetin içindeymişim."

"Seni bir sepette mi bulmuşlar? Suda?"

Ranald çok ciddiydi. "Evet. Sepetim sazlara sürüklenmiş. Bir sosyal hizmetler görevlisi geçiyormuş. Balık avlıyormuş galiba... Sepeti sudan çıkarmış. Bu şekilde evlat edinildim."

"Gerçekten inanılmaz Ranald," dedi Bertie. Duraksadı. "Daha büyük, mesela altı yaşında biri de evlat edinilebilir mi sence?"

Ranald biraz düşündü. "Tabii, neden olmasın. Daha büyük bir sepet olması lazım tabii. Batmadığı sürece sorun olmaz. Birisi sepeti bulur ve seni esirgeme kurumuna götürür. Sonra birkaç gün bir oğlan çocuk arayan birilerinin gelmesini beklersin. Onlar da seni alırlar. Kendin için mi sordun Bertie? Sen mi evlat edinilmek istiyorsun? Çok eğlenceli biliyor musun?"

Bertie tereddüt etti. Ranald'ın öyküsü aklına evlat edinilmenin hayatındaki sorunların çözümü olabileceğine dair bir fikir sokmuştu. Annesiyle babasını gücendirmek istemiyordu, ama onları ara sıra ziyaret edebilirse duruma çabucak alışacaklarını düşünüyordu.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

"Evet," dedi en sonunda. "İyi insanlar beni evlat edinir mi diye düşünüyordum... Tıpkı seninkiler gibi Ranald."

Ranald kaşlarını çattı. "Buraya gelemezsin Bertie. Başkasına yer yok. Kusura bakma."

"Seninkileri düşünmemiştim," diye güvence verdi Bertie. "Onlara benzeyen başkalarını düşünüyordum."

Ranald rahatlamışa benziyordu. "Evet, bu olabilir. Evde sepetin var mı?"

"Sanmıyorum."

Ranald çenesini kaşıdı. "eBay'e ne dersin? eBay ne biliyor musun? Kendini orada satışa çıkarabilirsin."

Bilgisayarı olmadığı için Bertie eBay'in ne olduğunu da bilmiyordu ve Ranald açıklarken dikkatle dinledi. "eBay'den istediğin her şeyi alabilirsin Bertie. Kamyon, oyuncak tren, hatta kılıç. Her şeyi. Eğer satacak bir şeyin varsa eBay'e koyuyorsun, sonra da bir tür açık artırma oluyor. İki hafta seçebilirsin mesela. Böylece insanların ne kadar para teklif edeceklerine karar verecekleri vakitleri olur."

"Para verirler mi?" diye sordu Bertie. "Annenle baban sana para vermiş mi?"

Ranald başıyla onayladı. "Evet. Biraz pahalıymışım, ama ne de olsa babamın çok parası var. Kasadan birazını çıkarıp beni evlat edinmek için kullanmış. Gerçi hâlâ çok var."

"Para verip vermemeleri önemli değil," dedi Bertie. "İyi insanlar olsunlar da."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

"Annenin eBay'e bakıp sen olduğunu bilmeden seni evlat edinmesi çok komik olurdu!" dedi Ranald. Bertie'ye baktı. "Onun yüzünden, değil mi? Sorun annen."

Bertie yere baktı. "Olabilir," dedi.

"Tofu onun tam bir cadı olduğunu söylüyor," dedi Ranald. "Bu doğru mu Bertie?"

Bertie başını kaldırmadı. "Değil," dedi. "Öyle biri değil."

"Belki biraz cadıdır?" diye fikir yürüttü Ranald. "Hem ne var biliyor musun. Seni şu anda bile eBay'e koyabiliriz. Alt katta bilgisayar var ve hep açık duruyor. Nasıl yapılacağını biliyorum."

Bertie'nin kalbi duracak gibi oldu. "Yapabilir miyiz sence?"

"Tabii ki yaparız. Hadi gidelim."

Ranald Braveheart Macpherson, Bertie'yi aşağıya indirdi. Mutfaktan annesiyle babasının sesi geliyordu. "Akşam yemeğinden sonra hep içerler," dedi Ranald. "Bir sürü şarap içiyorlar. Bizi rahatsız etmezler."

Çalışma odası olarak kullanılan odaya girdiler. Minik ışıkların hareket ettiği ekran korumasıyla bilgisayar kenarda duruyor, etrafına aydınlık veriyordu. Ranald klavyenin başına geçti ve birkaç kelime yazdı. Dans eden ışıklar kaybolup yerine yazı ve resimlerden oluşan bir sayfa geldi. "Bu eBay," dedi. "Şimdi yapmam gereken tek şey babamın şifresini yazmak, sonra da seni siteye koyabiliriz. Ne yazalım?"

Bertie kısa bir an düşündü. İnsanların abartılı iddialara inanmayacağını düşündüğü için mütevazı olmanın

BELONGS TO KAKTUS TEAM

daha iyi olacağına karar verdi. "Evlatlık İskoç oğlan," dedi. "İyi insanlar tarafından evlat edinilirse uslu duracaktır. İtalyanca biliyor."

"Nereli olduğuna dair bir şeyler de yazsak iyi olur," diye öneride bulundu Ranald. "Ayrıca nerede yaşamak istediğine dair. İnsanlara yardımcı olur."

"Edinburghlu," diye devam etti Bertie. "Glasgow'u, eğer mümkünse özellikle Bearsden'ı tercih ediyor, ama sorun çıkarmaz."

"Çok akıllıca," dedi Ranald detayları girerken. "Kendini evlat edindirmeye çalışan sorunlu insanları pek sevmiyorlar."

"Ben sorun çıkarmam," dedi Bertie.

"Güzel. Bence bir de sigara içmediğini yazmalıyız. Bugünlerde böyle şeylere dikkat ediyorlar."

"İyi fikir."

"Şimdi de," dedi Ranald Braveheart Macpherson, "tuşa basıyorum! Gördün mü... İşte bu sensin Bertie!"

BELONGS TO KAKTUS TEAM

30. Angus Lordie ve Cyril Moray Meydanı'nı Ziyaret Ediyor

O cumartesi sabahı Angus Lordie yanında köpeği Cyril'le birlikte Matthew ve Elspeth'in Moray Meydanı'ndaki giriş altı dairesine gitti. Bu ziyaretin birkaç sebebi vardı: Angus yeni daireyi görmemişti ve görmek için can atıyordu, ayrıca Big Lou'ya gittiğinde her şeyin yolunda olmadığına dair bir hisse kapılmıştı.

Kahvesine koyacağı sütü buharla ısıtan Big Lou'ya, "Matthew'dan haber var mı?" diye sormuştu.

Big Lou arkasına bile dönmemişti. "Matthew mu?"

Buhar aletinin tıslaması yüzünden Big Lou'nun kendisini duyamadığını düşünerek, "Matthew," diye tekrar etmişti Angus,

"Ha, o mu? Hayır."

Big Lou'nun sesindeki umursamazlık bir sorun olabileceğini düşündürmüştü.

"Onun için zor olmalı," diye bastırdı Angus. "Üçüzlere bakmak kolay değildir."

Big Lou homurdandı. "Kadınlar için öyledir de erkekler için fark etmez."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Angus tek kaşını kaldırdı. "Erkekler için bile zordur. Cyril'in yavruları geldiğinde zar zor başa çıkıyordum, altı taneydiler ve o aptal kadın kapıma bırakıvermişti hatırlarsan. Bir de onlar köpek yavrusu. Bebekler çok daha zordur muhtemelen."

"Evet, bir kadın için," diye tekrar etti Big Lou.

Angus duymamış gibi davrandı. "Oldukça girişimci bir baba. Gerçi bugünlerde pek çok baba öyle."

Big Lou tezgâhın üstünden kahve fincanını uzattı. "Evet, gayet girişimciler. Çocuklar da bu yüzden oluyor zaten. Ama çocuklar doğduktan sonra bir anda girişimciliklerinden eser kalmıyor."

Angus zoraki bir kahkaha attı. "Yapma Lou! Bu biraz sert oldu. Her erkek..."

Cümlesini bitiremedi. "Erkeklerin yüzde doksan dokuzu öyle," dedi Big Lou. "Ayrıca şu köpeğine söyle de gözlerini bana dikip bakmasın."

Angus ayaklarının dibinde oturan Cyril'e baktı. Cyril'in gözlerini Big Lou'ya diktiği doğruydu, ama öfkeli bakmıyordu; daha çok sorgulayıcı, hafif şaşkın bir bakıştı. Cyril insanların duygularını anlama konusunda çok iyiydi –pek çok köpek gibi– ve ortam gerginse bunu algılıyordu. Şu anda da durum böyle diye düşündü Angus: Cyril düşmanca bir tavır algılıyordu. Üstelik yetişkinlerin dünyasındaki sorunlar yüzünden kendilerini suçlayan çocuklar gibi köpekler de yaptıkları bir şeyin olumsuz duygulara yol açtığını düşünebiliyordu.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Oturmaya gerek bile görmeden Angus kahvesini bitirdi. "Hemen gitmem lazım Lou. Seninle konuştuğumuza sevindim."

Big Lou karşılık vermedi.

Angus neşeli bir ses tonuyla konuşmaya devam etti. "Gidip Matthew ile Elspeth neler yapıyor bakacağız. Selamlarını iletirim."

"Elspeth'e," diye mırıldandı.

Angus cebinden mendilini çıkarıp dudağında kalan kapuçino köpüğünü sildi. "Haydi bakalım Cyril. Yola çıkma vakti geldi."

Great King Sokağı'ndan yürürken Angus Big Lou'yla yaptığı sıra dışı ve bir o kadar rahatsızlık verici konuşmayı düşündü. Bekâr bir erkek olarak –bekâr günlerim sayılı olsa da hâlâ öyleyim dedi kendi kendine– kadınların zaman zaman farklı ruh hallerine girdiğini biliyordu, ama Big Lou'yu hiç bu kadar olumsuz bir tavır sergilerken görmemişti. Matthew ile aralarında bir anlaşmazlık mı olmuştu ve eğer durum buysa aralarında tam olarak ne geçmişti? Pek çok konuda aynı fikre sahip değillerdi tabii ki –Big Lou daha muhafazakâr bir bakış açısına sahipken, Matthew daha liberaldi–, ama farklılıklarını kabul etmişlerdi ve aralarındaki tartışmalar hep iyi niyetli olmuştu. Belki de gündelik konuşmaların sınırlarını aşan bir anlaşmazlığa düşmüşlerdi; yine de Big Lou'nun böyle bir şey yüzünden kin gütmesi olağan değil diye düşündü.

Moray Meydanı'na geldiğinde konuyu hâlâ zihninde bir açıklığa kavuşturamamıştı. Binayı bulduk-

BELONGS TO KAKTUS TEAM

tan sonra zili çaldı, bir yandan da kapıya çakılmış şık pirinç numaralara bakıyordu. Buradaki evlerde pahalı bir hava vardı, şehrin bu bölgesinin saygın ve müreffeh görünümünün ötesine geçen daha farklı bir hava.

Matthew onu içten bir tavırla karşıladı, eğilip Cyril'i okşadı ve Cyril de hevesle elini yaladı.

"Hoş yermiş," dedi Angus girişteki koridordan geçerken. "Bodrum katları çok rahat oluyor değil mi?"

Matthew parmağını salladı. "Giriş altı, lütfen!"

Angus güldü. "Elbette. Kusura bakma."

Evin içinde bir yerden bir bebek ağlaması geliyordu. "Ah," dedi Angus. "Bu Tobermory olmalı... ya da Rognvald... ya da Fergus."

Angus yaptığı şakaya gülmesini bekliyordu ancak Matthew pek eğlenmişe benzemiyordu. "Ah, keşke bilseydim," dedi. "Bebeklerde şu bilekliklerden vardı ve ben onları çıkardım, sonra..." Sesi titredi ve cümlesini tamamlayamadı.

Angus telaşla ona baktı. "Sen iyi misin Matthew?"

Matthew başını salladı. "Pek sayılmaz."

Angus anlayışla omzuna elini koydu. "Hadi gel. Gidip oturalım. Bana neler olduğunu anlat."

Mutfağa gittiklerinde Matthew Angus'un yüksek bar taburelerinden birine oturması için yer gösterdi.

"Dayanacak gücüm kalmadı," dedi Matthew. "Başa çıkmakta çok zorlanıyoruz."

"Tahmin edebiliyorum," dedi Angus. "Oturacak vakit bulamıyorsunuzdur."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

"Yardım için birisini tuttuk," diye devam etti Matthew. "Ev Çözümleri diye bir yer var, onlarla görüştük. Bir au pair gelecek, ama Danimarka'dan geliyor ve önümüzdeki haftaya kadar gelemeyecekmiş. Bu esnada çocuklar sürekli uyanık ve Elspeth'le çok yorulduk... Yani o kadar yorulduk ki neler olup bittiğini tam anlamıyoruz bile. Abartmıyorum..."

"Abartmadığına eminim," dedi Angus.

"Bir de Big Lou'yla tartıştık. Nasıl başladı bilmiyorum, ama bayağı kötüydü ve ben şey dedim... Kaba bir şey söyledim, ama beni o noktaya getiren kendisiydi. Hani bazen öyle şeyler söylüyor ki aynı şekilde karşılık vermekten başka seçeneğin yokmuş gibi hissediyorsun ya... işte aynen öyle oldu." Duraksadı. "Şimdi de kafesine girmemi yasakladı."

Angus inanamıyormuş gibi başını salladı. "Yasakladı mı? Big Lou mu? Bu çok saçma."

"Ciddiyim."

"O zaman gidip özür dile. Çok basit."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

31. Bağışlanma

Sizi görmeyi reddeden bir insanı nasıl affedersiniz? Angus, Heriot Yolu'ndan dönerken Matthew'un düştüğü ikilemi düşünüyordu. Madde 22 sayılacak birçok şeyin aslında öyle olmadığına karar kıldı, tabii bir aktör olarak sendika kartı sahibi olmak dışında. Angus bu ünlü hikâyeyi oyuncu olma heveslisi bir oğlu olan bir arkadaşından duymuştu. Genç adam aktör olma hayalleriyle Glasgow'daki drama okulundan mezun olmuştu. Aktör olabilmesi için bir sendika kartı olması gerekiyordu, ama kartı alabilmek için tiyatroda profesyonel olarak çalışmış olması gerekiyordu. Bunu da kart olmadan yapamıyordu.

Yeni aktörler işe nasıl giriyordu? Sahneye görünmeden, bir at kostümünün arka kısmı olarak mı çıkıyorlardı? Çok saçmaydı. Sir Laurence Olivier ve Sir Ian McKellen işe tiyatroda başlamış olmalıydı, ama kostümlerle değil. Muhtemelen Hamlet olarak başlamışlardı.

Tabii Matthew'un durumunda böyle bir zorluk yoktu. Big Lou'nun kafesine girmesi yasaklanmış ola-

BELONGS TO KAKTUS TEAM

bilirdi, ama bu kafeye fiziksel olarak adım atmasını engelleyecek bir şey değildi. Lothian Yolu'ndaki barların birine girmesi yasaklansa farklı olabilirdi; o barların kapılarında kısa saçlı ve metodik şüpheden nasibini almamış yüz ifadesiyle bekleyen yapılı, kaslı fedailer oluyordu. Eğer size bu barlardan birine girmeyi yasaklasalar eşikten içeri adım atmak mümkün olmazdı. Ama Big Lou'nun kafesi Lothian Yolu'ndaki barlardan sayılmazdı ve Matthew'un tek yapması gereken gidip özür dilemekti. En sonunda Matthew'u bunu yapmaya ikna edecekti... ama bugün değil.

"Elspeth'i bebeklerle yalnız bırakamam," demişti. "Başka bir zaman. Ama Angus, önce gidip onunla konuş lütfen, kafamı koparmaya çalışmasın olur mu? Nasıl olduğunu biliyorsun."

Angus bunu yapmayı kabul etmiş ve arabuluculuk görevini tamamlamak için Dundas Caddesi'ne sapmıştı. "Arabulucular kutsaldır," dedi Cyril'e. "Bu da biz oluyoruz sanırım."

Cyril sahibine bakıp gülümsediğinde altın dişi güneş ışığında parladı. Cyril hemfikir olduğunu karşısındakine anlatmakta sıra dışı bir kabiliyet gösteriyordu ve Angus'un söylediklerine hep katılıyormuş gibiydi. Bir köpekte sık görülmemesine rağmen altın dişi sahte değildi; Cyril'in ağzına Angus'un İskoç Sanat Kulübü'nden arkadaşı olan girişken bir dişçi tarafından takılmıştı ve adam başarısından pek gurur duyduğu için dişin fotoğrafını British Dental Journal'a göndermişti. Bu cömert jestin karşılığında ise diş hekimliğini illegal

BELONGS TO KAKTUS TEAM

yöntemlerle tatbik ettiğine dair tehdit dolu bir mektup almıştı.

"Ne kibir ama," diye yakınmıştı Angus'a. "Şu Londralı tiplerde eğlence anlayışı hiç yok. Köpeğinin dişi ağrıyan insanların ne yapmasını bekliyorlar? Çekiyorsun işte. Elimde bulunan altını da yerine taktım. Boşuna ortalığı velveleye veriyorlar!"

"Bu ülkenin sorunu, bir şeyleri yapmamızı engellemeye çalışan ya da ne yapmamız gerektiğini söyleyen işgüzarlarla çevrili olması," diye karşılık verdi Angus. Edinburgh ile Stirling arasındaki yolda ışıklı kocaman bir tabelanın üstünde sürücülere, görüş kısıtlıysa dikkatli kullanmalarını söyleyen bir tabela olduğunu görmüştü. İnsanlar elbette böyle yapmalıydı, ama devletin bunu onlara gerçekten söylemesi mi gerekiyordu? Ehliyetiniz varsa bunu biliyordunuz; bir nebze sağduyunuz varsa unutmuyordunuz. Ama her yerde hazır bulunan –ve görünüşe bakılırsa kamusal alanların her santimini gözetleyen– kapalı devre kameraları, küçük düşürücü sözleri ve uyarılarıyla Büyük Birader her yerdeydi. Sisli veya karanlık havalarda sürücülere dikkatli kullanmalarını söyleyen tabelalar kadar, insanların uçurumların kenarına yaklaşmaması için uyarıda bulunan tabelalar da Angus'u rahatsız ediyordu. Ona göre bir uçurumun kenarına yaklaşıp yaklaşmamak kişinin kendi kararı olmalıydı, devletin değil.

Aklından bunlar geçen Angus paternalizmi bir kenara bıraktı. Görebildiği kadarıyla Big Lou içerideydi ve kafeye girerken hızla kafasını kaldırıp baktı.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

"Yine mi sen?" dedi.

"Evet," diye karşılık verdi Angus. "Ne sıcak bir karşılama bu böyle!"

Big Lou onu umursamadı. "Kahve mi?"

Angus başını salladı. "Arabulucu olarak geldim. O yüzden amacım da barış."

Tezgâhın arkasındaki Big Lou onu şüpheyle süzdü.

"Zavallı Kuzey Amerika yerlilerine de aynı şeyi söylemişlerdi," dedi. "Bak sonunda ne oldu."

Angus gülümsedi. "Amerika Birleşik Devletleri oldu. Sonraki nesillerin hayli rahat bir hayat yaşamalarını sağladı. Pikapları ve antibiyotikleri oldu."

Big Lou gözlerini kıstı. "Ve kültürlerini kaybetmelerine neden oldu."

"Benim atalarım Galler'den geliyor," dedi Angus. "Bunu yakından biliyorlardı. Ama bu konuya girmeyelim bence. Senden Matthew'un özrünü kabul etmeni istemeye geldim."

Big Lou bezi kenara koydu. "Kendisi gelememiş mi?"

"Gelmek istiyordu," dedi Angus. "Gelecek de. Ama canla başla üçüzlerle uğraşıyor."

Big Lou tezgâhın yüzeyine baktı. Her zaman pırıl pırıldı, ama yine de siliyordu. "Onu neden affedecekmişim?" diye sordu.

Angus gözlerinin içine baktı. "Çünkü bu senin görevin de ondan," dedi.

"Neden?"

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Ellerini iki yana doğru açtı, bağışlanma gerekçesinin açıklanamayacak kadar büyük olduğunu ima eden bir hareketti.

"İnsanları affetmeliyiz," dedi, "çünkü affetmemek acımasızlık. Sen de acımasızlık yapmak istemezsin, değil mi?"

İstemezdi ve Angus bunu biliyordu.

"Bana çok... çok acı verecek bir şey söyledi," dedi Lou.

"Biliyorum," dedi Angus. "İnsanlar bir şeyler söylerler, ama söylediklerinde her zaman ciddi değildirler. Ciddi olsalar bile pişman olabilirler. Matthew da pişman oldu."

"Peki," dedi Big Lou. "Onu affedeceğim."

Rahatlayan Angus Big Lou'nun elini tutmak için tezgâhın üstünden uzandı. Bunu daha önce kimse yapmamıştı –hele Angus hiç– ve bu yüzden Big Lou şaşkınlığa düşmüştü. Angus da şaşırmıştı ve elini sadece bir saniyeliğine tuttu. Birilerinden duyduğu sözü hatırlıyordu: Bağışlama yaraya sürülen merhem gibidir ve acıyı benzer bir şekilde kesiverir.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

32. Eş İskoçlar

Pat o sabah kahve içmeye geç gitti. Galeriye bir müşteri gelmiş ve gereğinden fazla bir süre Doğu Lothian'daki balıkçı teknelerini ve martıları konu alan bir Bellany resmini hayranlıkla seyretmiş, sonunda almıştı. Daha doğrusu muhtemelen alacaktı; resmin altına konulan kırmızı nokta yarımdı, yani kesin bir vaatten ziyade resimle ciddi olarak ilgilenildiğini belirtiyordu. Teklif verilmiş evlerle ilgili olarak da benzer bir şüpheli yaklaşım sergileniyordu: Bir eve konulan yarım kırmızı nokta daha iyi bir teklifle gelenler olursa hızla sökülüp atılabiliyordu.

Pat bu yarım satışından çok memnundu ve günün ilerleyen saatlerinde satışın gerçekleşeceğini düşünüyordu. Matthew'a çoktan haber vermişti ve Matthew da onu tebrik etmiş, depoda Bellany'ye ait dört tane balıkçı teknesi resminin olduğunu söylemişti.

"Çok üretken," dedi. "Çok az balıkçı teknesi kaldığı için bu gerçekten olağanüstü. Creative Scotland bir iki tane alıp bu geleneği sürdürebilir mi acaba diye düşünüyordum; balıkçılığı değil tabii, sanat adına yani."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Pat bunun son derece yararlı bir teklif olacağını düşünüyordu. "Napoli'deki belediye görevlilerinin aşağı yukarı aynı sebeple her sabah pencerelerin dışına yıkanmış çamaşır astığını duymuştum. Ressamlar için çok önemliymiş."

Pat şimdi de Dundas Caddesi'nden Big Lou'nun kafesine doğru gidiyordu ve yirmi birinci yüzyıl mimarlarının şehir silüetlerine fallik zafer anıtı dikme çabalarında bir ressamın ne gibi bir ilham kaynağı bulabileceğini düşündü. Örneğin herhangi bir ressam modern görünümlü cam tuğlaları ya da mimari vahşetin acımasız ellerinin değdiği diğer ürünleri hiç resmetmiş miydi? Bu soru saçma görünüyordu belki, ancak ciddi bir noktaya değiniyordu. Eğer bir bina, faydalı olduğu ne kadar iddia edilirse edilsin, resmedilebilecek bir görüntü sunmuyorsa bu çirkin görünmesinden kaynaklanıyor olmalıydı. O zaman böylesine narin bir güzelliğe sahip bir şehirde işi neydi?

Kafeye girip Big Lou'nun dostça karşılamasını duyduğu sırada bunları düşünüyordu. "Bu sabah kimse gelmedi," dedi. "Tabii Angus'u ve şu köpeğini saymazsan. Hem de iki kez geldiler."

"Neden?" diye sordu Pat tezgâhın önündeki tabureye otururken.

Big Lou tereddüt etti. "Matthew'un özür dilediğini söylemeye gelmiş."

Pat'in gülümsemesinden rahatladığı belli oluyordu. "Bunu duyduğuma sevindim. Matthew gerçekten de özür dilemeliydi."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Big Lou omzunu silkti. "Oldu bitti işte." Pat'in kapuçinosu için kahve öğütmeye başladı.

Pat havayı kokladı. "En sevdiğim koku," dedi. "Taze çekilmiş kahve."

"Evet," dedi Big Lou. "Benim de." Duraksadı ve kahveyi kaşıkla hazneye doldurmaya başladı. "Bu akşam boş musun Pat? Bir yere gitmem lazım ve şey... elimden tutacak birine ihtiyacım var. Biraz endişeliyim..."

Pat meraklanmıştı. "Tabii ki. Nereye gideceğiz?"

Big Lou kahve makinesiyle uğraşmaya devam ediyordu. "Sosyal etkinlik," dedi. "Aslında bir randevu."

Pat kaşlarını çattı. "Ama randevuysa yanında beni neden istiyorsun?"

Big Lou ona döndü. "Adamı tanımıyorum. İnternetten bulduğum biri."

Pat sırıttı. "İnternet randevusu! Lou, bu gerçekten... gerçekten heyecan verici. Böyle şeylerle ilgilendiğini bilmiyordum."

"Ben de," dedi Lou. "Ama bir deneyeyim dedim. Hani aslında..."

Pat Lou'nun cümlesini bitirmesini bekledi. "Eee?"

"Hani aslında kendi başıma mutsuz filan değilim. Umutsuz durumda da değilim."

Pat onu destekledi. "Lou, kimse böyle düşünmüyor. Sen..." Nasıl dile getirmeliydi? "Kendine has bir karakterin var Lou. Bunu hepimiz biliyoruz. Ama sana değer veren, hoş bir adam bulsan da iyi olurdu."

Big Lou başını salladı. "Evet, iyi olurdu. Akşam işten dönüyorum, Canonmills'teki dairemde oturuyorum ve

BELONGS TO KAKTUS TEAM

kimi zaman... sanırım kendimi biraz yalnız hissediyorum. Arbroath'ta ya da Aberdeen'de etrafta milletin olduğu günleri düşünüyorum." Duraksadı. "Binlerce insanın yaşadığı bir şehirde kendi başına olmak çok tuhaf. Çiftlikteyken, herkes başka yerlere gittiğinde bile yalnızlık hissetmezdim. Kimi zaman halamın evine, Stonehaven'a giderlerdi, ben tek başıma kalırdım. Ama en yakın insan en az bir kilometre ötedeyken bile kendimi yalnız hissetmedim."

"Şehirler insana kendisini yalnız hissettirebiliyor," dedi Pat. "Hadi bana şu adamdan bahset. Hakkında neler yazıyordu?"

Pat'in kahvesi hazırdı ve Big Lou sütü buharla ısıtmakla meşguldü. "Eş İskoçlar isimli bir site. Bir randevu sitesi için komik bir isim aslında, ama ne de olsa yaptıkları iş bu. Eşleşen insanları... eşleştiriyorlar."

Pat devam etmesi için onu teşvik ediyordu. "Eee?"

"Her erkeğin kendisi hakkında yazdığı birkaç cümlenin de yer aldığı bir liste var."

"O tip yazıları biliyorum," dedi Pat. "George Meydanı'ndaki kütüphanede New York Review of Books okuyorum ve her defasında sondaki ilanlara bakıyorum. Çok eğlenceli. Çok yetenekli ve çok yönlü, Freud'la ilgileniyor. USİ isteyen BYB arıyor. Uzun süreli ilişki isteyen, bekâr Yahudi bayan. Böyle şeyler yani. Doğru söyleyip söylemediklerini hep merak etmişimdir."

Big Lou köpüklü sütü dikkatle Pat'in fincanına koyup uzattı. "Evet. Pek mütevazı değiller, değil mi?

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Hazır kısaltmalardan bahsetmişken... Eş İskoçlar'da da kullanıyorlardı."

Pat ilgiyle dinliyordu. "Öyle mi? Bu tanışacağın adam hangi kısaltmaları kullanmıştı?"

"BE," dedi Big Lou.

"Bekâr erkek," dedi Pat. "Umarım öyledir. Başka ne vardı?"

"E ve ET," dedi Big Lou.

Pat kaşlarını çattı. "E'yi biliyorum. Espritüel demek. Ama ET... O ne biliyor musun?"

"Hayır," diye yanıtladı Big Lou. "O yüzden benimle gelmeni istiyorum. Ne olur ne olmaz diye."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

33. ET'nin Anlamı

George Sokağı ile Hanover Sokağı'nın köşesinde Big Lou'yla buluşmak Pat'e çok tuhaf gelmişti. O akşam buluşmak için sözleştikleri saatten birkaç dakika önce beklerken Lou'yu kafe dışında dışında hiç görmediğini düşünüyordu; hatta var olmayan kirleri beziyle silmek gibi sonu gelmez bir işe kendini adadığı tezgâhın gerisi dışında bir yerde görmemişti. Pat onun İskoççça kelimeler kullanmasını ve açık sözlülüğünü seviyordu. Big Lou, Edinburgh'da seyreltilmiş halde görülen bir İskoçya'dan, mızmızlık yapmayan, doğdukları topraklar kadar dayanıklı, hileler ve gösterişe vakti olmayan çalışkan insanların İskoçyası'ndan geliyordu. Ancak bu hayatlar daha gizli saklıydı ve seçilmiş değil, önlerine daha önceden konulmuş bir yolu takip ediyorlardı; göze çarpma amacı gütmüyorlar, ilgi odağı olmak istemiyorlardı; bu dünyanın mallarını arzulamıyorlardı; insanın payına düşeni yapmamasını ve yakınmasını tasvip etmeseler de genel olarak paylaşmaya inanıyorlardı. Big Lou da böyleydi işte; kafeyi iyi işletiyordu; hep

oradaymış ve hep orada kalmaya devam edecekmiş gibi bir hava yaratıyordu. Yani bir randevu sitesinin anlaşılmaz kısaltmalarıyla E, BE ve bilinmeyen bir ET olarak betimlenen bir adamla bir barda buluşmaya gitmeden önce Pat'in George Sokağı'nın köşesinde bekleyeceğini tahmin ettiği türde birisi değildi.

Şehir hareketliydi. Daha önce bankalar, sigorta büroları ve gazlı aletlerin satıldığı dükkânlar gibi ağırbaşlı kurumlarla şirketlerin yer aldığı bir sokakken, barlar tarafından ele geçirilmiş, bankacıların ofisleri yirmili yaşlardaki gençlerden oluşan kalabalıklara ev sahipliği yapmaya başlamıştı. Bunlardan bazıları Pat'in sınıf arkadaşları, daha doğrusu imkânları zevk sürmelerine izin veren arkadaşlarıydı. Köşeyi dönünce daha pahalı barlardan birine doğru yürüyen iki arkadaşını görmüştü. Kendi sınıfındaki bir oğlanın yanında derslere nadiren gelen ve bir seks bağımlılığı destek grubunun sekreteri olduğu söylenen, uzun boylu, sarışın bir kız vardı. Arkasını döndü; bir an köşede beklediğini görüp ne yaptığını merak etmelerinden endişe etmişti. George Meydanı'ndaki bir barda dönecek sohbetleri hayal edebiliyordu: "Onu gördük, George Meydanı'nın köşesinde öylesine duruyordu, evet duruyordu, kim bilir neden, hiçbir fikrim yok. Biraz üzücü değil mi?" Bu tipler çok küçümseyici oluyor diye düşündü; bir bak şunlara, kelimeleri uzata uzata konuşuyorlar ve küstah tavırlar takınıyorlar. Devrim olsa... Ama hayır, bir devrim olmayacaktı, hele Edinburgh'da.

"Kusura bakma," dedi biri. "Geç kaldım."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Pat dönünce arkasında Big Lou'nun durduğunu gördü. Gördüğü değişim onu şaşkınlığa uğratmıştı. Big Lou'nun işte giydiği kıyafetleri –kalın yünlü bir etek ile pötikareli bir bluz– giymesini beklemiyordu, ama siyah desenli bir çorap, süet boru etek, biraz fazla dar kırmızı bir bluz ile geniş bir kemer de beklememişti. Krem renkli, kısa sivri topuklu ayakkabıları gördü. Hedefi pek tutturamayan bir giysi olduğunu düşündü.

"Çok hoş olmuşsun Lou," dedi. Söylemeden önce düşünmemişti bile, günaydın veya iyi günler kadar anlamsız bir sözdü. Zavallı Lou diye düşündü, daha iyi görünebilirdi eğer şey yapsa...

"Evet ama bluz çok dar," dedi Big Lou. "O yüzden beni güldürme, yoksa yırtılacak."

Pat gülümsedi. "Randevularda daha kötü şeyler de olabiliyor. Oğlanla ilk buluşmasında eteği yere düşen bir kız vardı. Adam kızın biraz hızlı gittiğini düşünmüş olmalı..."

George Sokağı'nda yürümeye başladılar. "Kim olduğunu nasıl anlayacaksın?" diye sordu Pat. "Etrafta yığınla erkek var."

"Çoğu on altı yaşında," dedi Lou. "Darren da benim gibi otuz dokuz yaşında. Bu kalabalıkta göze çarpacaktır."

"Darren mı?"

"Evet, adı Darren. Darren Gow."

"Gow metal ustası demek, değil mi?"

Big Lou isimlerden anlardı. "Evet. İskoççadaki *ghoba* kelimesinden geliyor."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Pat ismi özümsemeye çalışır gibi tekrar etti. "Darren Gow. Evet, gerçekten... sağlam bir isim. Hoş." İkiyüzlüsün dedi kendi kendine. Hiç de iyi bir kombinasyon değil.

"Nasıl biriymiş göreceğiz. Geldik işte, rimelim akmış mı? Yanağıma aksın istemiyorum."

Pat Big Lou'nun yüzüne baktı. "Akmamış Lou. Merak etme. Bir sorun çıkmayacak."

Barın girişine gelmişlerdi, içeriden müzik ve boğuk konuşmaların birbirine karıştığı bir gürültü geliyordu. Big Lou tereddüt etti. "Ya benden hoşlanmazsa Pat? O zaman ne olacak?"

"Senden tabii ki hoşlanacak Lou! Senden herkes hoşlanıyor. Senden hoşlanmayan tek kişi görmedim. Tek kişi bile!"

Bara girdiler. Kendi aralarında sohbet eden grup grup insanlar ayakta dikiliyordu; masalarda çiftler vardı. Pat hızla etrafına bakındı. Tek başına olan bir kişi var gibi görünüyordu ve o da bar sandalyelerinden birindeydi. İçeri girdiklerinde dönüp onlara baktı.

"Yanında birini getireceğini söylemiş miydin?" diye fısıldadı Pat.

"Evet," dedi Lou. "Söyledim."

Darren Gow ayağa kalkıp onlara doğru yürüdü. Elini uzattı. "Lou?"

Lou ile el sıkıştılar, sonra Lou başını eğip yere bakmaya başladı. Pat ise Darren Gow'a bakıyordu. Elvis'e benziyordu. Elvis gibi giyiniyordu.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

"Sen de..." Sesi kalındı; batıda bir yerlerden olmalıydı. Motherwell mesela.

"Bu arkadaşım Pat," dedi Big Lou. "Pat, bu Darren."

"Hanımlara birer içki alayım," dedi Darren. "Şuraya geçelim. Şu masa. Ne içersiniz?"

Darren bara doğru giderken, Pat de Big Lou'ya döndü. "Yakışıklıymış değil mi?"

Big Lou başıyla onayladı. "Havalı."

"Artık ET ne demek anladım," diye devam etti Pat. "Elvis Taklitçisi."

Big Lou bir karşılık verdiyse de Pat duymadı, çünkü ilgisi bir anda bara giren kişiye kaymıştı: Bruce.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

34. Doğanın Bir Mucizesi

Birisini görmemek kolaydı. Ama orada olduklarını bilerek görmezden gelmeye çalışmak... işte bu çok zordu. Bakışlar büyük bir kararlılıkla aksi yöne çevrilebilir, gözler başka bir şeye sabitlenebilirdi, ama ikisinin de tıpkı pusula iğnesinin manyetik kuzeye dönmesi gibi, yasaklanan yöne dönmek gibi kötü bir alışkanlığı vardı. Pat kararlılıkla yere, ardından Big Lou'ya ve hemen ardından tavana baksa da –bu harika bir sıra dedi kendi kendine– bakışları emlak eksperi, sarsılmaz bir narsist, karanfil kokulu saç jölesi kullanan bir Lothario olan –payeleri Pelion'un Ossa'nın üstüne binmesi gibi art arda sıralanabiliyordu– Bruce Anderson'ın içeri girdiği yere dönüyordu.

Bir tarla faresi kobra yılanından gözlerini nasıl kaçıramaz, far ışıklarına yakalanan korkmuş bir geyik nasıl hareketsiz kalırsa Pat de başka yöne bakmaya çalışıyor, ama başaramıyordu ve kısa bir süre sonra Bruce onu fark etti. Önce bir an şaşırdı, ardından gülümsedi ve iki kadının oturduğu yere doğru yürümeye başladı.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

"Ah, olamaz..." diye mırıldandı Pat.

Bara, Darren'ın Elvis'e benzeyen silüetinin daha genç ve ufak tefek erkeklerin arasında olduğu yere doğru bakmakta olan Big Lou döndü. "Ah olamaz mı?"

Pat'in yanıt verecek vakti kalmamıştı, çünkü Bruce yanlarına gelmiş ve sanki bir keşif yapmış gibi kollarını uzatmıştı. "En sevdiğim iki insan!" dedi. "Pat... ve Lou. Bu gerçekten harika."

Big Lou kafasını kaldırdı. Bruce'a şimdiye kadar hiç tahammül edememişti ve hisleri değişmemişti. "Ah," dedi. Sonra Pat'e fısıldayarak ekledi: "Şimdi neden bahsettiğini anladım."

Bruce karşılarına oturdu. "Kimin aklına gelirdi ki?"

"Öyle," dedi Big Lou. "Nerelerdeydin Bruce?"

"Nerelerdeydim? Buralardaydım. Hareketin merkezinde. Sen nerelerdeydin? Hep aynı şeyler mi?"

"Hep aynı şeyler," diye tekrarladı Big Lou.

"İşler güçler," dedi Bruce. "Ya sen Pat? Hâlâ üniversitede misin?"

Pat kısa bir an Big Lou'ya baktı. "Evet. Ama Matthew'un yanında yarı zamanlı çalışıyorum."

Bruce gülümsedi. "Matthew mu? Tanrım, onu asırlardır düşünmüyordum. Hâlâ orada mı? Oradadır muhtemelen. Aynı süveteri mi giyiyor? Hatırlıyor musun? Hani bej olan."

"Alacalı yulaf rengi aslında."

Bruce kaba bir homurtuyla güldü. "Çok komikti. Alacalı yulaf! Zavallı Matthew. Hiç anlamıyordu gerçekten."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Ne Pat ne Big Lou karşılık verdi. Birkaç saniye sonra Bruce devam etti. "Tabii herkes yapamaz."

"Ne yapamaz?" diye sordu Pat.

"Anlayamaz."

Big Lou, Bruce'a kötü kötü bakıyordu. "Matthew anlıyor," dedi. "Çok da iyi anlıyor."

"Üçüzleri oldu," dedi Pat.

Bruce'un gözleri kocaman açılmıştı. "Üçüz mü? Matthew üçüz sahibi olmayı mı başardı yani? İnanılmaz!"

"Bugünlerde neler yapıyorsun?" diye sordu Pat.

Bruce elini dudaklarına götürdü. "Şişşt, kimseye söyleme."

"Dedektif mi oldun?"

Bruce güldü. "Ha ha. Hayır, ince ticari işler. Geliştirme projeleri. Büyük işler."

"Anlat hadi," diye meydan okudu Big Lou.

Bruce ona oyuncu bir tavırla baktı. "Ah, öğrenmek istersin tabii..." diye başladı, ama sözleri Darren'ın masaya dönmesiyle yarıda kaldı.

"Merhaba," dedi Bruce ayağa kalkarak. "İşte Kral'ın ta kendisi."

"Bu Darren," dedi Big Lou.

Darren içki tepsisini masaya koydu ve Bruce'un elini sıktı. Pat onları seyrediyordu. Darren kaşlarını çatmıştı, Bruce'un kim olduğundan emin olamadığı açıktı. O anda Pat karar verdi. Big Lou'nun Darren'la randevusu Bruce'un gelişi yüzünden mahvolmak üzereydi ve durumu kurtarmak için yapabileceği tek şey Bruce'u oradan

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

uzaklaştırmaktı. "Aslında," dedi, "Bruce'u çok uzun zamandır görmedim ve konuşacak çok şeyimiz var. İkinizi baş başa bıraksak olur mu? Biz sırf arkadaşlarımızdan bahsedersek eminim çok sıkılırsınız."

Pat, Big Lou'nun rahatladığını görebiliyordu; yeni gelene anında antipati beslemeye başladığını belli eden bir ifadesi olan Darren da rahatlamıştı. Kral. Elvis'e benzeyen birine söylenmeyecek kadar kaba bir söz diye düşündü Pat. Ya sırf Elvis'e benziyor olsa ve ona benzemek için fazladan bir çaba göstermemiş olsaydı?

Bruce, Pat'in önerisini kabul etti. "Bana uyar," dedi. "Görüşürüz Big Lou. Görüşürüz... ET Darren."

Bara doğru yürüdüler, Bruce barmene yüksek sesle sipariş verdi.

"Eee Pat," dedi. "İşte buradayız. Onca zamandan sonra. Harika görünüyorsun."

"Sen de." İltifat ağzından kaçmıştı; böyle bir niyeti yoktu, ancak büyük bir ümitsizlikle bunun son derece doğru olduğunu da fark etmişti. Bruce gerçekten mükemmel görünüyordu.

"Teşekkürler. Yeni bir vücut antrenörü tuttum. Vücut antrenörü ne biliyor musun Pat?"

Pat başını salladı.

"Kişisel antrenör gibi. Ama kişisel antrenör kaslarını geliştirmen için spor salonunda çalışmanı sağlıyor." Tam o anda Bruce Pat'in elini tutup sağ kolunun üstüne koydu. "Burada kasları geliştirmeye gerek yok! Her neyse, vücut antrenörüyse kişisel bakımını üstleniyor. GQ'da okumuştum. GQ'yu biliyor musun?

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Gentleman's Quarterly... çok havalı. Tüm her şey. Arabalar. Kişisel bakım ürünleri. İşler. Vücut antrenörleriyle ilgili bir makale vardı, ben de tam bana göre diye düşündüm."

Barmen tezgâhın üstünden Bruce'un içkisini yolladı ve Bruce da bardağı Pat'e doğru kaldırdı. "Sağlığa, sevgililere ve eşcinsellere!" Gülümsedi. "Bunu hiç duymuş muydun?"

Pat ürpermemek için kendini tutuyordu. Bruce'a hep tuhaf bir ilgi duymuştu ve şu anda konuşmaya devam etmesini istiyordu.

"Vücut antrenörü diyordun."

"Evet," dedi Bruce. "Edinburgh'da birini buldum. Harika bir adam. Adı Louis. Onu görmeye gittim ve bana bir kez bakıp ne dedi biliyor musun?"

Pat başını salladı.

"Sadece ıslık çaldı. Ardından, 'Mükemmel,' dedi. Sadece bu kadar. 'Mükemmel.' Etkilendiği ortadaydı."

"Sonra ne oldu?"

"'Tişörtünü çıkar, değerlendirme yapmam lazım,' dedi."

Bruce göz kırptı, Pat bakışlarını yere çevirdi.

"Tişörtümü çıkarınca, 'Harika!' dedi. 'Epilasyonla başlayacağız. Sadece göğse biraz dokunacağız. Sonra saç stiline bakacağız, nemlendirici, bronzlaşma, tırnaklar... Ama doğanın bir mucizesini daha da iyileştirmek epeyce zor olacak.' Aynen böyle dedi."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

35. Kardeşliğin Yararları

Stuart arkası dik rahatsız bir sandalyede oturuyordu, maundan oyulmuş bir disk sırtına batıyordu. St. Andrews'taki halasının evindeki sandalyeleri hatırlatıyordu, küçük bir çocukken her ayın son cumartesi günü ziyarete gittiğinde o sandalyelerde otururdu. Halası kendi iddiasına göre Navier Stokes problemini çözmeye yaklaşmış olan, nonlineer kısmi diferansiyel denklemler konusunda uzmanlaşmış bir matematik profesörünün dul kalmış eşiydi. "Birkaç yıl daha yaşayabilseydi başarırdı," derdi, "ama kısmet değilmiş."

Halasının yaşadığı ev farklı rahatsızlık seviyelerine sahip sandalyelerle doluydu ve hiçbiri bilinen hiçbir şekliyle herhangi bir insan formunun rahat etmesi için tasarlanmamıştı. Stuart sandalyeler daha rahat olsaydı müteveffa amcasının boğuştuğu matematik problemlerini çözmeye daha iyi odaklanabileceğini düşünüyordu; insana yukarıdan veya aşağıdan bir çıkıntının ya da kabartının batması odaklanmanın düşmanıydı.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Tıpkı şimdi, gizli Southside sokaklarından birindeki binanın küçücük odasında olduğu gibi. Dışarıdan bakıldığında bina sıradan görünüyordu; 19. yüzyıldan kalma küçük bir depoydu, önünden geçenler de küçük bir Victoria dönemi okulu sanabilirler veya artık işletilmeyen eski bir matbaaya ait olduğunu düşünebilirdi. Binanın dış yüzünde, kapının üstündeki pencerenin önünde duran küçük bir taş alet –bir kumpas– dışında içeride olan biteni açığa vuracak hiçbir şey yoktu.

Stuart İskoçya Serbest ve Kabul Edilmiş Masonları'nın (1736'da kurulmuştu) bir dalı olan Gökkubbenin Yıldızı, 345. Loca'da bekleme odasındaydı. Önce tek başınaydı ve atmak üzere olduğu adıma dair sessizce düşünmesi için yalnız bırakılmıştı, ama şimdi yanında aynı ölçüde rahatsız bir sandalyeye oturan yeni bir üye daha bulunuyordu.

Stuart yeni gelene gülümsedi. "Sen de mi?" dedi.

Diğer adam Stuart'tan bir hayli gençti. İçten bir şekilde gülümsedi ve elini uzattı. "Benim adım Keith. Henüz özel tokalaşmayı yapmamıza izin yok," dedi. "Ama yaklaşık... yarım saat içinde iznimiz olacak."

Sturat da kendisini tanıttı. "Biraz beklememiz gerekecekmiş. İçeride yapacak çok işleri var." Başıyla odanın öteki tarafındaki kapalı kapıyı gösterdi. Kapının altından, diğer odada yandığı belli olan ışık görülüyordu, aydınlattığı gizemler için uygun sönüklükte bir ışık.

"Son üç yıldır katılmak istiyordum," dedi Keith. "Yirmi birinci doğum günümden beri. Dedem de bu locadaydı, babam da. Babam şu anda Avustralya'da

BELONGS TO KAKTUS TEAM

yaşıyor, o yüzden Adelaide'deki locaya girdi. Ama benim buradakine girmem için başımın etini yedi. O yüzden geldim."

Stuart bağlantılardan etkilenmişti. "Deden mi?" dedi. "Vay canına."

"Evet," dedi Keith. "Savaş döneminde de çok faydasını görmüş. Singapur'da Japonlar tarafından esir alınmış ve Changi'de tutuluyormuş, hani şimdilerde hava limanı olan yer. Aç bırakılıyorlarmış ve Japonlar çok zalim davranıyorlarmış. Kılıçlarıyla esirlerin kafalarını kesiyorlarmış. Acımasızca dövüyorlarmış. Binlerce insan ölmüş."

Stuart başıyla onayladı. Hepsi doğruydu.

"Dedem bir ara çok kötü bir duruma düşmüş, ama işlerin nasıl gittiğini gören bir Avustralyalı subay varmış. Çok hasta olan veya kendisine bakamayacak hale gelenlerin uzun süre hayatta kalamayacağını biliyormuş. Tanıştıkları zaman dedem onun elini belli bir şekilde sıkınca adam onun bir mason olduğunu anlamış. Subay Japonlardan yemek çalınmasını sağlamış ve bunları dedeme getirmiş. Eğer fark edilseydi muhtemelen hemen öldürülürdü. Ama başarmış ve dedemin hayatını kurtarmış. Avustralyalılar epeyce cesurmuş.

"Tabii hayatımın kurtulması için masonlara katılmıyorum," diye devam etti Keith. "Ama sana şunu söyleyeyim Stuart, dedemin hayatını iki kez kurtardılar. Çok ciddiyim. Savaştan sonra Dundee'deki bir firma adına bir kauçuk plantasyonu işlettiği Malaya'ya gitmiş. Orada büyük bir komünist ayaklanması

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

olmuştu, hatırlıyor musun? Bu kauçuk plantasyonlarının çoğu saldırıdan nasibini almış. Fazlasıyla tehlikeliymiş. Her neyse, dedem de bir gün kasabaya inmiş ve dönerken kamyoneti bozulmuş. Bir süre sonra bir araba gelmiş ve bir adam inip onunla el sıkışmış. Aynı tokalaşma.

"Dedem aracının başından ayrılmak istememiş, bu yüzden diğer adam yardım getirmek için gidebileceğini söylemiş. Ama onu silahsız bırakmak istemediği için yanındaki makineli tüfeği ona bırakmış. Sırf dedem başına bir şey gelirse kendisini koruyabilsin diye adam yola tüfeği olmadan çıkmayı göze almış yani. Nasıl? Diğer insanı düşünmek... tüm olay burada."

Stuart başıyla onayladı. "Ya sonra ne oldu?"

"Dedem saldırıya uğramış, ama tüfekle birkaç el ateş edince adamlar ormana kaçışmışlar. Ama kardeşlik tokalaşması sayesinde hayatı iki kez kurtulmuş işte."

"İnanılmaz," dedi Stuart. Gerçi kendi hayatının bu tokalaşmayla kurtulabileceğine pek inanmasa da insan ne olacağını bilemiyordu.

Genç adam sessizleşti ve ikisi de bir süre boyunca tören kuşakları ve önlükleri giyen erkeklerin fotoğraflarıyla kaplı karşı duvara baktılar. Stuart'ın oturduğu yerden fotoğrafların bazılarındaki yüzleri çıkarması zordu. İstatistikçi gözü eski bir alışkanlıkla fotoğraflardakilerin yaşlarını hesaplamaya başlamıştı ki duraksadı. O adamı tanıyordu... Evet, diğerini de tanıyordu. Ortadaki adam kesinlikle... evet, oydu. Bazı oyları bu

BELONGS TO KAKTUS TEAM

şekilde aldığına şüphe yoktu... ve şuradaki de eğer yanılmıyorsa banka müdürüydü.

"Evli misin?" diye sordu Keith.

"Evet," dedi Stuart. "Sen?"

"Değilim. Ama uzun süredir birlikte olduğum bir kız arkadaşım var. Geçen gün üstünde bazı mason işaretleri olan bir broş aldım. Mineli. Çok beğendi."

Stuart gözlerini kapadı. Irene'e üzerinde semboller olan bir mason broşu verdiğini hayal ediyordu. Gözünde canlandırması bile zordu.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

36. Stuart Üyeliğe Kabul Ediliyor

Karşı duvardaki kapı açıldı ve üstünde masonluk simgeleri olan bir önlükle bir adam dışarı çıktı.

"Sırada ilk siz varsınız Pollock," dedi.

Stuart ayağa kalktı. Neler olacağı kendisine anlatılmıştı, ama Loca başkanı gömleğini çıkarmasına yardımcı olduğu sırada çıplak göğsünde kalbi güm güm atıyordu.

"Bunu üstünüze geçirin," dedi başkan tuhaf bir yarım giysi verirken. Bu Italo Calvino'nun ikiye bölünen vikontuna mükemmel bir şekilde uyacak yarım bir gömlekti. Bir tarafı düğmeli ve tam görünüyordu, ancak öteki tarafı varla yok arasıydı, yarım bir yaka, yarım bir sırt ve ön kısmı vardı. Stuart giydikten sonra başkan gömleğin sağ omzundan kaymasını engelleyecek ipleri bağladı. Sonra boynuna gevşek bir ip geçirdi.

"Lütfen sol ayakkabınızı ve çorabınızı çıkarın," dedi. "Sonra da pantolon paçalarınızı dizinizin altına gelecek şekilde sıyırın."

Stuart boyun eğdi. Robinson Crusoe'ya benzediğini düşünüyordu, deniz ve rüzgârın parçaladığı giysiler içinde ve ıssız bir kumsalda yürümeye hazırlanmış gibi paçaları sıvanmış haldeydi.

"Pekâlâ," dedi başkan. "Başlamaya hazır mısınız?"

Stuart başıyla onayladı, sonra da yutkundu. Irene'i aklına getirmemeye çalışmıştı, ama şu soruyla karşılaşınca sesinin kafasında yankılandığını duyabiliyordu. Sen ne yaptım dedin Stuart? Pantolon paçalarını mı sıvadın? Doğru mu duyuyorum?

Başkan sanki kendiliğinden açılmış gibi duran kapıya doğru yürüdü. Stuart onu takip etti ve odaya girdiğinde kendisini odanın köşesine doğru kibar bir şekilde yönlendiren iki yardımcının arasında buldu. Bir masanın yanında Büyük Üstat duruyordu. En azından onunki tanıdık bir çehreydi, çünkü Stuart Loca'ya katılmak için yaptığı başvuru kabul edilmeden önce onunla görüşmüştü.

Büyük Üstat'ın ardında ışıklar vardı ve bu ışıklar Üstat'ın çevresinde bir hare oluşmasını sağlıyor, asistanlarını altın pırıltılara boyuyor, Stuart'ın gözlerine giriyordu. Stuart yemin için gerekli olan ilk soru sorulduğunda gözlerini kırpıştırdı. Evrenin Ulu Mimarı'na inanıyor muydu?

Teolojik tartışmalara girmek için uygun bir zaman değildi –o koşullar altında verebileceği tek bir yanıt vardı, en azından Loca'ya kabul edilmek istiyorsa–, ama soruyu cevaplamaya başladığı anda bile ağzından çıkan sözlerin tamamen dürüst olup olmadığını sorgu-

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

luyordu. Ayrıca böyle bir soru soran Büyük Üstat'ın karşısında yalan söylemek tercih edilebilir bir seçenek miydi?

Kalkıp da, "Ulu Mimar derken neden bahsettiğinize göre değişir," demek pek mümkün değildi, x'e veya y'ye inanıp inanmadığınızı soran insanlar –özellikle de arkalarından ışık vuruyorsa– kaçamak sözleri pek uygun bulmuyorlardı, tıpkı kişinin valizinde ne kadar viski olduğuna dair bir sorgulamada cevap olarak viskiden ne kastedildiğini sormanın gümrük görevlilerince umursanmayacağı gibi. Ulu Mimar var mıydı? Ulu Mimar nosyonu İncil derslerinde, din kurslarında, hatta Mound'daki teoloji alanında çalışmaların yapıldığı New College'da tartışılan Tanrı fikrinden farklı mıydı? Yapılan Ulu Mimar atfı bir amaç ve tasarım anlamı yüklese de bunlar bir yaratıcı konseptinin muhakkak sahip olması gereken kavramlar değildi. Sadece maddeyi yaratan ve hiçbir şekilde sonuçlarını planlamayan bir varlık da söz konusu olabilirdi; dünyadaki kaosun ve çekilen acıların düşünülerek akıl süzgecinden geçirilmesi böylesi bir teorinin çekici gelmesine sebep oluyordu.

Stuart buna inanabileceğini düşünüyor ve üstünde çok durmadan, muğlak bir şekilde inanıyordu. Gördüklerinin dışında da bir şeylerin olabileceğini düşünüyordu; bir tür harekete geçiren kuvvet, bir çeşit yönlendirici prensip; bunun böyle olduğuna inanıyordu, çünkü öyle olduğunu hissediyordu; sevgi, neşe veya şaşkınlık hissettiğinde bunu fark ediyordu. Matematiksel bir teorinin –bir üniversite öğrencisiyken yap-

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

tığı gibi– kalbine ulaştığında ve sayılarla sembollerin altında yatan güzelliği gördüğünde hissediyordu. Belki de Ulu Mimar aslında Ulu Matematikçi'ydi; bu aklına daha kolay yatan bir fikirdi.

"Evet," dedi. "Ulu Mimar'a inanıyorum."

Ardından Büyük Üstat, Stuart'ın anlamadığı bir şeyler söyledi. Daha çok Bemofmpth gibi bir şeydi ve kelime bir çember oluşturarak ayakta duran, üç ila yirmi altıncı seviye arasındaki üstatlar, şu veya bu üstatları tarafından tekrar tekrar söylenirken yine kulağa Bemofmpth gibi geliyordu.

"Benim ardımdan tekrarla: Güneş batıdan nasıl batar," diye gösterişli bir şekilde konuştu Büyük Üstat, "ve Kudüs ile tüm Doğu'nun büyük yıldızı Ulu Kubbe'nin üçüncü çeyreğinde nasıl doğarsa, duymaya hak kazanmamışlara Büyük İskoç Ayini'nin bu kabul töreni de dâhil olmak üzere, usullerine dair tek bir kelime eder veya bir söz fısıldar isem ruhum kuruyup dalından kopsun."

Stuart eline tutuşturulan bir kitapçıkta da yazan sözleri tekrar etti. Sonra yine kubbelere, dördünlere, köşelere, hatta U şekilli borulara dair pek çok söz söylendi ve yeminler edildi. Bütün bunlardan sonra Büyük Üstat'la resmi bir şekilde el sıkıştılar; Üstat'ın işaret parmağı Stuart'ın sağ elinin üst boğumuna sert bir şekilde bastırırken Stuart'ın topukları birbirine değiyor ve uçları dışarı bakıyordu, bu pozisyon "karenin kenarlarında" olarak betimlenmişti. Bunun ardından pantolon paçası törenle indirildi ve kendi gömleği tekrar giydirildi.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Kardeşlerden biri, "Tebrikler!" diye fısıldadı Stuart aralarındaki yerini alırken. "O kadar da kötü değildi değil mi?"

Stuart teşekkür edip gülümsedi. Hiç de fena olmamıştı ve ritüelin bütün o saçmalıklarına rağmen her şeyin amacını şu anda daha net görebiliyordu. Onur ve sağlam toplumsal değerlere bağlılığı simgeleyen bir şeyin içine katılıyordu. Bütün bu insanlar kolaylıkla savunulabilecek aynı değerleri kabul ettiklerinin altını çiziyorlardı sadece: Dürüst olmak ve diğerlerine yardım etmeye gayret etme gerekliliği. Bunun nesi yanlıştı ki? Hiçbir şeyi diye düşündü.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

37. Johannesburg Dükü'yle Tanışıyoruz

Törenin sonunda Stuart ile Keith'e yeni edindikleri mason arkadaşlarıyla kaynaşma fırsatı tanındı. Üyeliğe kabul edilme çilesinin bitmesiyle rahatlayan Stuart ilginç bir neşe, özel bir başarının vereceği türde bir sersemlik hissediyordu. Artık tam anlamıyla bir masondu. Ayrıca eşi işin içinde olmadan, tamamen kendi başına yaptığı bir şeydi; tamamen kendisine özel bir durum olduğunu, hatta yıllardır, tüm evliliği süresince yaptığı ilk özel şey olduğunu fark etmişti.

Etrafına bakındı. Bu erkeklerin çoğunun evli olduğunu tahmin ediyordu ve eşleri kocalarının masonlarla ilişkisi olduğunu biliyor olmalıydı. Eğer Irene'e bunu söylemediğini onlara açıklasa şaşırıp şaşırmayacaklarını merak etti. Eşine söylemediği için onu zayıf, hatta yalancı addederler miydi? Üyeliğinin bu kadar erken bir döneminde masonların dürüstlük ölçütünü yerine getiremediğini mi düşünürlerdi?

Bir yandan çayını yudumlayıp bir yandan bunları düşünürken süslü yeşil bir önlük ve uyumlu bir kuşak takmış iri yapılı bir adam yanına yaklaştı.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

"Yeni kardeşimiz senmişsin. Tebrik ederim!"

El sıkışırlarken Stuart adamı inceliyordu. "Teşekkürler. Çok memnunum." İri ve göze çarpan bıyığını, içten ifadesini ve kendinden emin duruşunu fark etmemek mümkün değildi. Bu adam betimleyecek en iyi söz bulunduğu yere layık sözüydü.

"Kendimi tanıtayım," dedi adam. "Ben Johannesburg Dükü'yüm. Bana Johannesburg de, daha kolay olur."

Stuart'ın gözleri kocaman olmuştu. Bir dükle karşılaşmayı beklemiyordu, ama o gün beklemediği pek çok şey olmuştu zaten.

"Uzun zamandır üyeyim," diye devam etti Dük. "Tam olarak ne zaman katıldığımı hatırlamıyorum, ama bu iyi bir topluluk, amaçları da gayet makul. Anlayabildiğim kadarıyla tek yaptığımız hayır kurumları için para toplamak. Bir de ortama uygun giyinmek. Şahsen bunda hiçbir sorun görmüyorum. İnsanların masonlardan bahsederken söyledikleri şeylere bakarsan kötücül niyetleri olan bir topluluk olduğumuzu sanırsın. Bundan daha saçma bir şey olamaz. İnsanlar hakkında hiçbir şey bilmedikleri şeyleri neden eleştiriyorlar ki? Bir fikrin var mı?"

"Hiçbir fikrim yok," dedi Stuart. "Belki de zorlarına gidiyordur. Kıskançlık ile hınç insanları şüpheci yapıyor. İnsanların eğlenmesini istemiyorlar. Keyif alsın istemiyorlar. Bu insanlar bir şeyleri engellemek istiyor."

"Ben de böyle düşünüyorum," dedi Dük. "Basının masonluk hakkında karanlık ipuçları bırakmaktan

BELONGS TO KAKTUS TEAM

daha iyi işleri vardır diye düşünüyorsun. Saçmalık... tam bir saçmalık." Duraksadı. "Belki de yeminlerden endişeleniyorlardır. Masonluktan çıkılamayacağına dair söylentiler. İnsanlar bundan bahsedip duruyor. Bir de yeminlerden. Bence yeminler biraz abartılı, ama ben yemin ederken buna basit bir çare buldum."

Stuart merak etmişti ve Dük'e ne gibi bir çare bulduğunu sordu.

"Parmaklarımı çaprazladım," dedi Dük. "Yemin ederken sol elimin parmaklarını çaprazladım. Bunu hep yapmışımdır, çocukluğumdan beri. Tutmak istemediğim bir söz vermem gerekiyorsa ya da küçük bir yalan söylemekten başka çarem kalmıyorsa parmaklarımı çaprazlamışımdır. Hepimiz çocukken yapmışızdır."

"Bu yeminin sizi bağlamadığı anlamına mı geliyor?"

Dük gülümsedi. "Ahlaki açıdan bağlıyor. Herhangi bir ahlak filozofunun da söyleyeceği gibi sözler tutulmalıdır. Hatta bunu sana herhangi biri de söyleyebilir. Ama parmaklarını çaprazlarsan bir çekince şartın olduğu anlamına gelir ve böylece yeminin boyunduruğu altına girmezsin." Sanki şüpheli bir iddiayı savunuyormuş ve destek istiyormuş gibi görünüyordu.

"Çekince şartı ilginç bir konsept," diye devam etti. "Roma evlilik iptallerinde bunu kullanıyor. Eğer eşinin çocuk sahibi olmakla ilgili çekince şartları olduğunu kanıtlayabilirsen Roma Katolik Kilisesi'nin en yüksek temyiz mahkemesi tarafından evliliğin rafa kaldırılmasını sağlayabiliyorsun. Korkunç derecede yararlı.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

"Ama her önüne gelene de bu hakkı tanımıyorlar. Roma'ya bir mektup yollayarak evliliklerin feshedilebileceğine inanan insanlar var. Fakat bu doğru değil. Böyle şeylere pek dikkat ediyorlar."

Stuart bir şey demek üzereydi, ama Dük lafını bitirmemişti.

"Evlilikten bahsetmişken," diye devam etti, "Sri Lankalı bir arkadaşımdan harika bir hikâye duydum.

"Evlilik ruhsatı için başvuran bir çiftin bilgilerini kaydeden bir nikah memuru varmış. Memur genç adama adını sormuş, adam 'da Silva' diye yanıt vermiş. Memur da not etmiş. Sonra genç kadına sormuş. Kadın aynı şekilde 'da Silva' demiş. Memur tam bunu not edecekken kafasını kaldırıp, 'İlişkiniz var mı?' demiş." Dük devam etmeden önce duraksadı. "Genç kadın önce utanmış, ardından da çekingen bir tavırla, 'Sadece bir kez efendim!' demiş."

"Hah!" dedi Stuart.

"Bence de," dedi Dük etrafına bakarak. "Mason kardeşlerimizin ne kadar çok olduğunu görmek çok şaşırtıcı. Herkes bir." Çok özel bir sır verecekmiş gibi Stuart'a doğru eğildi. "Edinburgh'un yeni bölgesinin ölçülerine bakarsan pi sayısını elde ediyorsun, tam masonlara özgü bir sayı. Bunu biliyor muydun?"

Stuart bilmediğini söyledi.

"St. Andrew Meydanı'ndaki Royal Bank of Scotland binasından Charlotte Meydanı'nın köşesi ile Glenfinlas Sokağı'na kadarki mesafeyi alır –ki sanırım 469,3 metre ediyor–, yeni bölgenin enini oluşturan

Princes Caddesi'nden Queen Sokağı'na kadarki 149,4 metrelik mesafeye bölersen sonuç 3,142 çıkıyor ve bu da neredeyse pi eder."

Dük bu bilgiyi özümsemesi için bekledi. Sonra Stuart'a fısıldayarak devam etti. "Tanrım, viski olsaydı iyi olurdu. Burada sadece çay içebiliyorsun. Yemin ettiğimde parmaklarımı çaprazladığım, böylelikle gerçek bir mason olmadığım için çok mutluyum. Ancak ne yazık ki sen benim tam tersime hakiki bir üyesin. Talihsizsin dostum."

"Hiç de talihsiz değilim," diye çıkıştı Stuart. "Halimle gurur duyuyorum... Ekselansları!"

BELONGS TO KAKTUS TEAM

38. Otların Üstünde

Ertesi çarşamba Domenica erkenden ve yıllardır hissetmediği bir hafiflikle uyandı; yirmi yaşında insan böyle hissediyor diye düşündü. Genellikle derin uyur, her sabah –en azından yaz aylarında– altı buçukta uyanırdı; güneşin Edinburgh'a dokuza kadar uğramadığı –o da eğer uğrarsa– kış aylarında ise yatak odasından çıkmakta o kadar da acele etmezdi. İnsan kasvete boğulacak ve titremeye başlayacaksa erken uyanmanın ne anlamı vardı ki?

Tabii çoğu insan işe gitmek için kışın da erken kalkmak mecburiyetindeydi, ama Domenica için bu artık geçerli değildi. Günleri tamamen ona aitti; ara sıra kendisine bunun muazzam bir lüks olduğunu hatırlatması gerekiyordu. Elbette bu lüks yakın zamanda ortadan kalkacaktı, çünkü Angus ile evlenmek üzereydi. Bundan sonra zamanın kendisine ait olmayacağını fark etti: Düşünmesi gereken bir kocası, günü planlarken, alışveriş yaparken, ne yapması gerektiğine karar verirken göz önünde bulundurması gereken bir başka insan olacaktı.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Buna hazır mıydı? Hazır olduğunu düşünüyordu, ama ara sıra şüpheye kapıldığı, bekârlığa özlemle baktığı anlar da oluyordu.

O sabah kendisini hafif hissetmesine sebep olan evlilik ve getirileri değil, uyanmadan hemen önce gördüğü rüyaydı. Rüyalara dair anılar nedense uçup gidiyordu; birkaç saniye önce tecrübe edilen, büyüleyici veya korkutucu görüntüler bir an sonra ya tamamen unutuluyor ya da hayal meyal hatırlanıyordu. Sanki gün ışığı başlangıçta inandırıcı görünen, ama sonra önemini yitiren, dikkate almaya değmeyecek kadar saçma bir kargaşayı aydınlatan bir sahne ışığı görevi görüyormuş gibi geliyordu. Ancak zihin saçma ve karman çorman rüyaları silerse, aynı rüyaların sağlayacağı içgörülerden, sevgi dolu anlardan, bir şeyleri dostça açığa vuran imgelemlerden, uçma yeteneğinden de bizi mahrum bırakabilirdi. Rüyalarımızda uyanık geçirdiğimiz hayatta henüz bulamadığımız bir dostu bulabilir, başka koşullarda paçayı kurtaramayacağımız bir şekilde dilbaz, komik, popüler ve takdir gören insanlar olabilirdik ve böyle rüyalar hatırlanmaya değerdi. Ancak unutulmaları istenmiyorsa, uyandıktan sonra olabildiğince kısa süre içinde akla not edilmeleri gerekiyordu ki beynin farklı ve daha kuvvetli bir kısmında depolansın. Rasyonel zihin tahrip etme görevine giriştiği anda bunlara sakın riayet etme demeye başlıyordu. İnsan, hayır, hatırlamak istiyorum demeliydi.

Auden'ın gördüğü rüya kadar güzelini görmek herkese nasip olmazdı elbet, Bucolics'te anlattığı, tutku

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

dolu ölümlü sevgilerin tanrısıyla onu karşı karşıya getiren rüya gibi... ama Domenica'nın o gün gördüğü rüya da buna benziyordu. Kocaman açılmış gözleriyle yatakta doğruldu. Tekrar Magnus Campbell'la birlikteydi ve yıllar önce Harris'te oldukları gibiydiler. Rüyayı devam ettirebilmek için gözlerini tekrar kapatmıştı. Bir dere ve derenin yanında geniş bir çayıra doğru uzanan bir patika vardı. Magnus ayakkabılarını çıkarıp otların ötesindeki derenin kıyısında, rüzgârın minik beyaz burgaçlar halinde savurduğu ince kumlarda çıplak ayakla yürümeyi öneriyordu.

Magnus Campbell ona bakıp gülümsüyordu; Magnus Campbell işte bu koyda ringa avladığını ve gümüş sevgililer dediği balıklardan bir kova tuttuğunu anlatıyordu; Magnus Campbell ellerini tutuyordu ve Domenica onun kollarına giriyordu. Gözlerini açtı. Tüm bunlar olmuştu; o dereyi takip etmişlerdi, minik çiçeklerle dolu bir otlak vardı, ayakkabıları ellerinde kumlarda yürümüşlerdi. Bütün bunlar olmuştu ve şimdi Edinburgh'daki odasında tekrar oluyordu, hem de Magnus Campbell'ın Antonia'nın dairesine geleceği ve onu tekrar göreceği günün sabahında.

Yataktan çıkıp mutfağa gitti, çay suyu koydu. Sonra duraksayıp Angus'u bir kez bile bu şekilde hayal etmedim diye düşündü. Bir kez bile ve onunla evleneceğim.

Yere baktı. Magnus Campbell'a âşık olmuştu. İlk aşkı oydu ve gözlerinin açılmasını sağlamıştı. İnsan bir başkası hakkında nasıl bu kadar yoğun hislere sahip olabilirdi? Onu görmekten, onunla birlikte olmaktan,

BELONGS TO KAKTUS TEAM

sesini duymaktan, ona dokunmaktan başka bir şey istememesi nasıl mümkün olabilirdi? Bu duygunun, bu katışıksız ve insanı çaresiz bırakan duygunun aşk olduğuna şüphesi yoktu. Mantıklı gelmeye başlamıştı en sonunda. Artık şairlerin ne anlatmaya çalıştığını anlıyordu, eskiden teorik ve entelektüel açılardan ne dediklerini anlıyordu. Fakat artık biliyordu.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

39. Rüyaların Manzarası

Saat sabahın beşi bile olmamıştı, ama Domenica elinde dumanı tüten bir fincan çayla Edinburgh'un çatılarına bakıyordu. Yaz gündönümüne yakındılar ve bir saatten uzun bir süredir hava aydınlıktı; insana bulunduğu enlemi hatırlatıyordu. Günün erken saatlerindeki ışık parlak ve iyimserdi, dokunduğu her şeye yumuşak bir öpücük konduruyordu. Biraz ötede birkaç martı sokaktaki yiyecek artıklarının tepesinde dönüp duruyor, çığlıklar atıyordu, güneş bacalardan ve gökyüzünden oluşan arka plana karşı kanatlarını aydınlatıyordu. Bir an bağırıp çağrışan kuşlara acıdı; tüm balıklarını yedik diye düşündü ve onları hayatlarımızdan geriye kalan çöplerimiz için didişen bağımlılar yaptık.

Rüyasında yaşadığı şeyler hâlâ canlıydı. Uyandığı sırada rüyasını hâlâ hatırladığı için daha fazla hafızasına yerleşmekteydi ve bu onu rahatsız ediyordu. Önce Magnus'u rüyasında gördüğü için kendini suçlu hissediyordu. Ancak sonra kendisine bunun saçma olduğunu hatırlattı: Rüyalarımız üstünde hiçbir kont-

BELONGS TO KAKTUS TEAM

rolümüz yoktu, üstelik bunu çocuklar bile biliyordu. Rüyalarımızda başımızdan geçenler son derece önemsizdi. Bir rüyada olup bitenler yağmur, deprem veya şimşek gibiydi ve insanlarla hiçbir ilgisi olamazdı. Bu güven verici bir hatırlatmaydı ve kendisini kısa bir an için olsa da rahatlamış hissetti. İnsanın rüyalarından sorumlu olduğuna inanmak ne kadar korkunç olurdu diye düşündü. Sadık koca rüyasında bir başkasının –bir denizkızının– kollarında olduğunu görüp eşini aldattığına kanaat getirse, diyet yapan birisi bir ziyafet çektiğini görse ve başarısızlığı yüzünden utanç duysa, ürkek biri akıl almaz cesaret gösterilerine soyunsa ve pervasızlığını düşündüğü anda bile titremeye başlasa... tüm bunlar korkunç birer yük olurdu ve insanın yapabileceklerinden korktuğu için gece yatmaktan çekinmesine sebebiyet verebilirdi.

Domenica çayından bir yudum aldıktan sonra fincanı masaya bıraktı ve Magnus'a dair rüyasını unutabileceğini düşünerek rahatladı. Ona âşık değilim dedi kendi kendine, bu sadece bir şey meselesi... Tam o anda duraksadı. Gördüğümüz rüyalar üstünde hiçbir kontrolümüz olmayabilirdi, ama bu rüyalarımızın anlamsız olduğu anlamına gelmiyordu. Bayat psikoloji konularındandı belki, ama rüyalar arzu giderme görevi görmüyor muydu? Rüya analizi tamamen buna dayanmıyor muydu, rüyaların gerçekten istediğimiz şeyi bize söylediği fikrine? Magnus o gece rüyasına girmişti, çünkü Domenica onu istiyordu. Bilinç engelinin altından hayatına tekrar sızmış olabilirdi, ama bu

BELONGS TO KAKTUS TEAM

istenmeyen bir misafir olduğu anlamına gelmiyordu; Domenica'nın istediği ve memnuniyetle kollarını açtığı bir ziyaretçiydi.

Bu düşünce yüzünden şaşkınlığa uğramış halde oturdu. Angus Lordie'nin evlenme teklifini kabul etmişti. Nişanlanmışlar ve nişanlarını arkadaşlarıyla birlikte kutlamışlardı. *The Scotsman*'a ilan vermişlerdi ve kelimeler büyük bir özenle seçilmişti: Edinburghlu Domenica Macdonald ve Angus Lordie nişanlandıklarını büyük bir mutlulukla ilan ediyor... Sadece mutluluk değil, büyük bir mutluluk. Böylesi, "Nişan duyurusu" diye başlayan o soğuk ilanlardan daha sıcak, daha neşe doluydu. Tabii sosyal bir titizlik göstermek de gerekiyordu: Her iki aile de nişanı ilan etmekten memnuniyet duyar... Buna benzer cümleleri kimileri hor görüyordu. Bu saçmalık diye düşündü Domenica. Eğer iki aile de mutluysa bu gerçeği neden halka duyurmayacaklardı ki? İki ailenin de nişanı ilan etmekten memnuniyet duyduğunu söylemek, nişandan pişmanlık duyduklarını söylemekten daha iyiydi. Kızımızın nişanlandığını büyük bir pişmanlıkla duyuruyoruz... anne ve babaların tam olarak böyle hissettiği durumlar olduğu şüphe götürmezdi, ama bunu dile getirmek bir evlilik için iyi bir başlangıç da olmazdı.

Evlilik ilanlarına ve ailelere dalmış olan Domenica annesiyle babasının Angus hakkında ne düşünebileceklerini merak etti. Hayatta olsalardı nişanı büyük bir mutlulukla ilan ederler miydi? Çok uzun süre düşünmesine gerek kalmadı. Tabii ki ederlerdi. Angus'a

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

bayılırlardı, çünkü iyi ve cömert bir adamdı. Özellikle babasının kabalığa tahammülü yoktu ve Angus'un kendi görüşünü benimsediğini hemen anlardı. Annesine gelince, o da sanata ilgi duyuyordu ve İskoçya Milli Galerisi'ndeki tüm resimleri ezberlemişti; Ramsay'leri, Raeburn'leri seviyordu ve Angus'un bir portre ressamı olmasıyla gurur duyardı.

Ben de kızları olarak, onların aileye katılmasından mutluluk duyacakları biriyle nişanlandım; bir de başka bir adamın, eski bir erkek arkadaşın kollarında olduğumu hayal ediyorum, hem de düğünümden kısa bir süre önce...

Domenica gözlerini kapadı. Bunları düşünmeyeceğim dedi kendi kendine. Saçma bir rüya sadece saçma bir rüyadır. Bir anlamı yok. Hem de hiç. Angus Lordie'yi seviyorum ve onunla evleneceğim. Angus Lordie'yi seviyorum...

Gözlerini açtı. Seviyor muydu? Gerçekten Angus'u seviyor muydu, yoksa hayatını paylaşmayı planladığı bir arkadaş mıydı sadece?

Eğer ikinci şık doğruysa çok geç olmadan bir şeyler yapması gerekmez miydi? Angus'a onu sevmediğini açıklayıp bu koşullar altında evlenmelerinin yanlış olacağını söylemeli miydi? Yapılması gereken doğru, mantıklı şey bu değil miydi?

Oturdu. İçinden bir ses ona bir soru soruyordu. Kaç evlilik en azından başlangıçta sevgiye dayalıydı? Ne kadar kuşkucusun diye düşündü. İçindeki ses karşı çıktı. Gerçekçiyim Domenica, gerçekçiyim.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

40. Kenya Meseleleri

Domenica kartpostaldan Magnus'un Waverley İstasyonu'na ne zaman geleceğine dair aşağı yukarı bir fikir edinmişti. Magnus'un basamaklardan çıkarkenki ayak seslerini duyabilmek için kapısını açık bırakmayı düşünmüş, ama bunun biraz fazla hevesli, hatta ısrarcı görüneceğine karar verip vazgeçmişti. Bunun yerine Antonia'nın kapısına "Lütfen geldiğinizde karşı kapının zilini çalın" yazan bir not bırakmıştı.

Magnus gelmeden önceki bir saat pek hızlı geçmemişti. Artık rüyasını ya da içine saldığı rahatsız edici şüpheleri düşünmüyordu –bunlara daha sonra kafa yoracaktı–, aklı, beklenti ve bununla birlikte gelen düşüncelere yoğunlaşmıştı. Magnus, Antonia'nın komşusunun o olduğunu görünce şaşırır mıydı, yoksa Antonia ona söylemiş miydi? Onu tanıyacak mıydı? Çok yaşlanmadığını söyledi kendi kendine –gerçi bu konuda pek kibirli davranması da mümkün değildi–, ama yıllar Magnus'a nasıl davranmıştı acaba? Gençken korkunç derecede yakışıklıydı, gören dönüp bir daha

bakardı (neyse ki o bunun farkında değildi), ama bu uzun zaman önceydi. Artık öyle görünmüyor olmalıydı, çoğu erkek çabucak çekiciliğini kaybediyor, yaşlanıyor ve sarkıyordu. Bu değişim bir genç erkekliğe adım attıktan sonra kısa bir süre içinde, birkaç yılın sonunda bile gerçekleşebiliyordu. Hemen ardından da dokular insanın gururunu kırıyordu; gövde genişliyor, gıdı çıkıyor, gözlerin feri sönüyordu. Kadınlarda ise durum farklıydı, güzellikleri daha yumuşaktı ve daha yavaş soluyordu; ayrıca makyaj yapan erkekler olsa bile güzel bir kadının elinin altında bir erkeğinkinden daha fazla hile vardı.

Magnus'un gelişindeki muazzam tesadüfü düşünmeye başladı. Magnus ile Antonia'nın nasıl tanıştıklarını merak ediyordu. Onu yanına kabul eden rahibelerin arasına katılma hevesine kapılmış olan Antonia her zaman bir erkek avcısı olmuştu. Bu kaba bir betimleme oldu diye düşündü, ama böyle doyumsuz bir iştah için pek uygundu. Kitaplığında halasının verdiği The Man–Eaters of Tsavo kitabı duruyordu, Kenya'nın sömürge olduğu dönemde demiryolu için ray döşeyenlere musallat olan insan yiyen aslanlarla uğraşan bir avcının eski bir anı yazısıydı. O kitap gerçek aslanlardan bahsediyordu, ancak Tsavo'da yaşayan ve yanlarından geçen erkeklere karşı koyamayan erkek delisi bir grup kadından da bahsediyor olabilirdi... Domenica ağır makyajlı, açık saçık giyimli, önlerinden bir erkek geçsin diye bir ağacın altında bekleyen kadınları hayal etti. Antonia böyle bir grubun alfa kadını, erkek avcısının erkek avcısı olurdu.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Ona kitabı veren halası o günlerde Kenya'daydı ve balıkçı filosu adını taktığı bir gruptan bahsetmişti.

"Balıkçı filosu koca bulmaya kararlı gruplardan oluşuyor," diye açıklamıştı. "Sadece bunu düşünerek Kenya'ya gidiyorlar ve genel olarak başarılı oluyorlar. Eve eli boş dönenler de tüm başarısız balıkçılar gibi kaçırdıkları büyük balıklardan bahsediyorlar."

Domenica onun da balık avına çıkıp çıkmadığını sormak istemişti.

Halası böyle bir soru soracağını bekliyor olmalıydı. "Dürüst olmam gerekirse ben de o filonun bir üyesiydim diyebilirim. Hepsini tanıyordum, bütün kızları. Tıpkı onlar gibiydim. Kime özeniyorduk biliyor musun? Diana Delves Broughton'a. Erkekleri istediği gibi parmağında oynatmakta üstüne yoktu."

Tam da Domenica'nın sevdiği türde bir hikâyeydi. "Öyle mi?"

"İlk evliliğinden kısa süre sonra Kenya'ya gitti," dedi halası. "Cape Town ve Mombasa'ya buharlı gemiyle gittiler ve ne oldu biliyor musun? Yolda birisiyle ilişki yaşadı. Balayında!"

"Biraz zor olmuş olmalı," dedi Domenica.

"Kesinlikle. Bana göre büyük bir kararlılık gerektiriyor, sence de öyle değil mi?"

"Evet. Ya kocasına ne demeli?"

"Birkaç kocası oldu," dedi halası. "Genellikle uzun sürüp sakız gibi uzayan ilişkilerdi. Esas çileyi Jock Delves Broughton çekti. Tam bir centilmendi. Gerçek bir centilmen eşinin başka bir ilişki yaşayıp yaşamadığını

BELONGS TO KAKTUS TEAM

fark etmez, bunu biliyor muydun? Çünkü koşullar ne olursa olsun insanın eşi hakkında eleştirel cümleler kurması centilmenliğe sığmaz. Bu yüzden zavallı Jock bunu kabullenmişti ve eşinin istediğini yapmasına izin veriyordu. Korkunç derecede hoşgörülüydü."

"Hem de ne korkunç." Domenica aldatılan kocanın en sonunda eşiyle yüzleştiğini gözünde canlandırabiliyordu: "Nasıl desem hayatım, şu delikanlıyla fazla bir ahbap göründünüz gözüme..." O günlerde ne kadar saf, ne kadar naiftiler; şimdiyse biz... Biz nasıldık? Şüpheci, alaycı, masumiyete karşı inançsız...

"Sonra şu vurulan Lord Erroll'la görüşmeye başladı. Hatırlar mısın? Mottosu 'kocaların canı cehenneme'ydi. Arabası bir hendekte, kendisi de direksiyona yığılmış bir halde bulundu. Jock ve Diana'nın evindeki bir yemekli partideymiş."

"Onu kim vurmuş?"

"Mesele henüz aydınlatılmadı. Jock mahkemeye çıktı bu yüzden. Mahkeme süresince üstünde gümüş bir şırınga ve yüksek dozda morfin taşımış, eğer suçlu bulunursa doğru olan şeyi yapmak için. Bir baronetin asılması olmazdı zaten. Böyle bir durumda bir centilmenin yapması gereken kibar şey meseleyi kendisinin halletmesi ve herkesi bu utançtan kurtarmasıydı."

"Beraat mi etti?"

"Evet."

"Peki Lord Erroll'ı kim vurdu? Kimse biliyor mu?"

"Ah, herkes biliyor. Elbette ben de biliyorum. Ama sana kim olduğunu söylemesem alınmazsın değil mi?

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Sonuna kadar hak etse bile ölenin ardından kötü konuşmamak gerektiğine dair eski kafalı bir görüşüm var. Tek diyeceğim şey Jock'un son derece centilmen olduğu. Eşi için her şeyi yapardı."

"Yani onu mu vurdu?"

"Kesinlikle hayır. Hayatım, yanlış çıkarımlara varmak gibi bir eğilimin var. Umarım bunu atlatırsın. Yoksa... yoksa hayatta hep yanlış çıkarımlar yaparsın."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

41. Ben Kopenhag'danım

Ev Çözümleri'nin Matthew ile Elspeth'e göndereceğine söz verdiği Felemenk au pair Anna Kopenhag'dan tahmin edilenden erken gelmişti. Ancak daha vakitli gelemezdi, çünkü kronik uyku yetmezliğinden mustarip Elspeth onu karşıladığı sırada zar zor ayakta duruyordu. Bir önceki gece Matthew hiç uyumamıştı ve Elspeth bir iki saat uyumayı başarmış olsa da tuhaf zamanlarda dalmış ve bölünmemiş bir uyku uyumamıştı. İkisi de yorgunluktan sersemlemişti ve kapı çaldığında açacak güce bile sahip değildiler; hatta Matthew kapı çaldığı sırada uykuya daldığı için Elspeth kendisini dinç ve sırtında büyük bir çantası olan genç bir kadına bakarken bulmuştu.

"Benim adım Anna," dedi genç kadın. "Ben Kopenhag'danım ve size yardıma geldim."

Sıra dışı bir takdimdi ve o uyuşuk haliyle bile Elspeth şaireneliğine çarpılmıştı. Ben Kopenhag'danım ve size yardıma geldim, Kopenhaglıyım değil Kopenhag'danım. Felemenkçede aynı tanımı bu şekilde yapıp

BELONGS TO KAKTUS TEAM

yapmadıklarını merak ederek fark etmeden söylediği ortada diye düşündü Elspeth. Ancak bu cümle kulağa çok hoş geliyordu. Ben Kopenhag'danım ve size yardıma geldim çok kuvvetli bir cümleydi; biçare bir ölümlü büyük kanatlara ve kuvvetli kollara bakarken bir meleğin söyleyebileceği türde bir cümle. Bir melek basitçe merhaba veya daha da beteri selam demez ya da kendini acil hizmetler görevlisi olarak açığa vurmazdı; yardıma geldim çok daha uygundu.

Melek diye düşündü Elspeth kapıda durup karşısındaki genç Felemenk'e bakarken. Sen bir meleksin!

O kadar çok şey söylemek istiyordu ki; kadını hemen orada kucaklamak ve her şeyi –Matthew, daire, üçüzler, mutfak, biberonlar için sterilizatör, biberonlar, o korkunç göğüs pompası– her şeyi ona bırakmak istiyordu. Ev Çözümleri'nden gönderilmiş olan Kopenhaglı, daha doğrusu Kopenhag'dan Anna'ya her şeyi teslim etmek istiyordu. Ama hiçbir şey söylemedi, kelimeler dilinin ucuna gelmiyordu; bunun yerine ılık ve hiç beklenmedik gözyaşları gelmişti.

Anna bir adım öne attığı sırada sırt çantasını çıkardı. "Ah, yapmayın," diye mırıldandı. "Lütfen ağlamayın, Bayan..."

"Elspeth," diye hıçkırdı Elspeth. "Bana Elspeth de. Yapabileceğim hiçbir şey yok, özür dilerim, yapamıyorum..."

Anna ilk buluşmada bir insan nasıl doğal bir hareketle ötekine sarılırsa aynı o şekilde Elspeth'e sarıldı, ama anlayışlı ve nazikti de.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

"Ağla Elspeth," dedi. "Ağlamak hep daha iyidir."

"Kendimi çok aptal hissediyorum. Sen henüz geldin ve ben ağlıyorum..."

"Şişşt. Hiç önemli değil."

Anna, Elspeth'i açık kapının önünden yavaşça içeri doğru çekti ve arkasından kapıyı kapadı. "Sen otur Elspeth. Sonra ne olup bittiğini anlarız. Bunu daha önce de yaptım."

Elspeth gözlerini Anna'nın cebinden çıkardığı mendile sildi. "Daha önce mi?"

"Evet. Anne yardımcısı olarak çalıştım, öyle deniyor değil mi? İki kez. Bir kez Almanya'da, bir kez de Amerika'da. İkisi de çok üzgün annelerdi, ama umarım onları daha mutlu edebilmişimdir."

"Üzgün mü?" diye burnunu çekti Elspeth.

"Evet," dedi Anna. "Sana benziyorlardı. Birinin kocası başka bir kadınla gitmişti, diğeri de kalça sorunu olan bir bebek doğurmuştu. Zavallı bebeğin kocaman atelleri vardı ve annesi çok mutsuzdu."

Elspeth bu öyküde saklı bir eleştiri olup olmadığını merak etti. Üç sağlıklı çocuğu vardı ve kocası bir başka kadınla kaçıp gidecekmiş gibi görünmüyordu. Matthew böyle bir şey yapamaz diye düşündü, o kadar yorgun ki. Eğer başka birisiyle gitmeye karar verse yorgunluktan bayılmadan ancak India Sokağı'na ya da Ainslie Meydanı'na kadar gidebilirdi, bu da diğer kadının pek işine yaramazdı muhtemelen. Ayartılarak asıl yuvasından uzaklaştırılan erkekler hakkında kadınların çok daha büyük beklentileri oluyordu genellikle.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Tanışma sırasında arka plan tamamen sessizdi, fakat çocuk odasından gelen ağlama bu sessizliği bozdu.

"Uyandılar," dedi Elspeth.

Anna kaşlarını çattı. "Onlar derken? İkizler mi?"

Elspeth başını eğdi. Bu genç kadının –bu meleğin– bir anda uçacağından korkmaya başlamıştı. Ev Çözümleri durumun detaylarını ona açıklamamış mıydı? Eğer önceden üçüzlere bakması gerekeceğini söyleseler bu işi kabul etmeyecek miydi? İç geçirdi. Bu aşamada konunun üstünü örtmek mümkün değildi.

"Üçüz," dedi kısık sesle.

Anna üç parmağını kaldırıp şaşkınlıkla baktı. "Üç bebek mi?"

Elspeth sefil bir halde başını salladı. "Üç bebek beklemiyordum," dedi. "Eşim de..."

Anna gülmeye başladı. "Elbette. Ama bu harika bir haber. Daha önce üç bebeğe birden hiç bakmadım. Çok şanslıyım."

Elspeth tereddütlüydü. Alay mı ediyordu? "Hoşuna mı gitti?"

"Tabii ki. Bebekleri çok seviyorum. Hem de çok! Eğer sevecek üç bebeğiniz varsa o zaman... o zaman sevecek daha çok şeyiniz var demektir. Çok şanslıyım."

"Gel yanlarına gidelim," dedi Elspeth. Bir anda kendisini daha güçlü hissetmeye başlamıştı.

"Çok tatlı olduklarına eminim," dedi Anna. "Eşini de seveceğime eminim. Evde dört erkek. Üç ufak, bir büyük erkek ve hepsine bakmak gerekiyor. Neden ağladığına şaşmamalı."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Elspeth kısa bir an için çöktüğü koltuktan Anna'nın yardımıyla kalktı. "Çocuk odasındalar," dedi. "Senin odan da onun yanında. Onu da göstereyim."

"Daha sonra vaktimiz olur," dedi Anna. "Şimdilik önemli olan şu ufak sevimli oğlanlarla tanışmak."

"İngilizcen çok iyi," dedi Elspeth.

Anna iltifatı ağırbaşlı bir tavırla kabul etti. "On altı yaşında bir sene İngiltere'de okudum. İngilizcemi geliştirmeme yardımcı oldu. Yatılı okuldu ve çok heyecanlı şeyler yaşadım. Sana başka bir zaman anlatırım, olur mu?"

Elspeth gülümsedi. "Çok isterim."

Çocuk odasının kapısına gelmişlerdi. "Ufaklıkların adları ne?" diye fısıldadı Anna.

"Rognvald, Tobermory ve Fergus," diye yanıtladı Elspeth.

"Çok tatlı!" dedi Anna. "Küçük ve sevimli İskoç oğlanların sevimli İskoç isimleri!"

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

42. Anna Kontrolü Ele Alıyor

Çocuk odasına çevrilmiş odaya girdiler. Yeni sakinleri için henüz tam hazırlanmamış odada sadece iki duvar parlak ana renklerle boyanmış ve buna uygun neşeli resimlerle süslenmişti, fakat Matthew'un bitmemiş projesi yüzünden hâlâ süt mavisi olan diğer iki duvarda dairenin önceki sahiplerinden kalma, çerçeveli Trossachs resimleri duruyordu. Pencerenin önünde bebeklerin uyuduğu yan yana dizili üç beşik vardı.

İkisi uyanmıştı, biri ağlıyor, öteki sırtüstü tavana bakıyordu. Anna yanlarına gidip ağlayan bebeği kucağına aldı.

"Çok güzelmiş," dedi. "Ağlama ufaklık." Elspeth'e döndü. "Bu hangisi?"

Elspeth iç geçirdi, çocuk odasının kapısında dururlarken bu anı yaşamamak için dua ediyordu. Anna hangi çocuğunun hangisi olduğunu bilmeyen bir anne hakkında kim bilir ne düşünecekti. Ya İskoçya hakkında? "Tam olarak bilmiyorum," diye mırıldandı. "Yani emin değilim..."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Anna gülümsedi. "Karıştırdın mı?"

Sorusunda suçlamaya dair en ufak bir iz olmadığı için Elspeth rahatlayarak açıklamaya başladı. "Matthew isim bilekliklerini çıkarmış," dedi. "Ama farkında olmadan..."

Anna gülümsemeye devam ediyordu. "Bunu yapmak işten bile değil," dedi. "Umarım onu suçlamamışsındır."

"Tabii ki suçlamadım," dedi Elspeth hızla. Sonra bu doğru diye düşündü; Matthew'u bu yüzden, hatta başka herhangi bir sebepten suçlayamayacak kadar yorgundu.

"O zaman yapmamız gereken hangisinin hangisi olduğuna karar vermek," dedi Anna. "Sonra da bir daha karıştırmamak." Bebeğin yanağına hafifçe dokundu. "Bu hangisi olsun istersin?" diye sordu.

"Rognvald," dedi Elspeth. "Ya da..."

Cümlesi tamamlanmadı. "Rognvald ona çok uydu," dedi Anna. "Tamam, şimdi onu benim için tutarsan Rognvald olarak kalmasını sağlarız."

Elspeth bebeği tuttu. Çok tuhaf, ama artık onu tutmaktan çekinmiyorum diye düşündü. Anna geldiği için kendini artık daha sakin ve daha kontrollü hissediyordu; Rognvald bir tehdit unsuru olmaktan çıkmıştı.

Anna odadan çıktı, biraz sonra elinde iki minik şişeyle döndü. "Bunları çantamdan aldım," dedi. "Oje."

Kırmızı ojeyi açtı ve fırçalı kısmı elinde tuttu. "Tamam," dedi. "Bana Rognvald'ın minik ayak parmaklarını gösterebilir misin? Sağ ayağı mesela."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Elspeth Rognvald'ın ayağındaki minik patiği çıkardı. Ufacık diye düşündü, ufacık ve pembe.

Anna ufak bebeğin minik parmaklarına dokundu. "Mükemmel," dedi. "Hem onu sen yaptın Elspeth. Mucizevi değil mi?"

Elspeth oğlunun ayak parmaklarına baktı. Ağlamak istiyordu, gözlerinin dolduğunu hissetti. Minnettarlık. Rahatlama. Sevgi...

Ayak parmaklarına minicik noktalar halinde kırmızı oje sürerken, "İşte oldu hayatım," dedi Anna. "Rognvald'ın kırmızı ayak tırnakları var. Şimdi şu ufaklığa ne diyelim? Onun ismi ne olsun?"

"O bence... bence Tobermory. Evet, onu Tobermory yapalım."

"Tobermory'nin çok daha uçuk bir rengi olacak," dedi Anna. "Bu rengi annem kullanır. Sedef rengi. Hatta bu oje de annemin, ama İskoçya'ya götürebileceğimi söyledi. Her şeyini kullanıyorum, o da söylenmekten vazgeçti. Artık izin veriyor."

Elspeth kendi annesini düşündü. O da annesinin giysilerini giyerdi, çünkü bedenleri aynıydı. "Anneler için bu hep sorun olur," dedi. "Benimki de söylenirdi."

"Ailenin sahip olduğu her şey herkesindir," dedi Anna. "Bence böyle olmalı."

Sedef ojeyi açtı ve Elspeth'in Rognvald'ı yatırıp Tobermory'yi almasını bekledi. Oje fırçasını ustaca tutarak hemen onun tırnaklarını da boyadı. "İşte," dedi. "Bu da Tobermory. Onunki de sedef. Son olarak minik Fergus, o da tırnaklarında hiçbir şey olmayan bebek olacak. Doğa nasıl olmasını istediyse öyle."

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Elspeth rahatlayarak iç geçirdi. "Çok basit bir çözüm," dedi. "Şimdi tek yapmamız gereken ayak tırnaklarının bu renk kalmasını sağlamak."

Anna başıyla onayladı. "Kesinlikle. Artık odamı görebilirim. Sonra da evdeyse eşinle tanışırım. Evde mi?"

"Hıı," dedi Elspeth. "Zili çaldığında uyukluyordu. Çok yorulduk da."

Anna hafifçe koluna dokundu. "Tabii ki. Bu yüzden beni istediniz ya."

Elspeth gülümsedi. "Geldiğine çok memnunum."

Anna kapıyı gösterdi. "Odama bakalım mı?"

Çanta içeri taşınıp yatağın yanına kondu. Sonra Anna pencereden dışarı bakıp manzaraya iltifat etti. "Edinburgh çok güzel. Tıpkı Kopenhag gibi. Burada çok mutlu olacağımı hissediyorum."

İçeriden bir ses geldi, kapı açılıyordu. "Sanırım bu Matthew," dedi Elspeth.

Matthew'un koltukta uyuduğu oturma odasına gittiler, uyanmış başını kaşıyordu. "Uyuklamışım," diye mırıldandı. "Ne zamandır uyuyorum bilmem ama..." Bir anda Anna'yı fark etti. "Aa..."

Elspeth onları tanıştırdı.

"Çok yorgun görünüyorsun," dedi Anna. "Bir şeyler yedin mi?"

Matthew omzunu silkti. "Kahvaltı yaptım," dedi. "Yoksa öğlen yemeği miydi?.. Bilmiyorum."

"Çok fena," dedi Anna. "Mutfağa gidelim. Elspeth, bana her şeyin yerini göster olur mu? Yumurta.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Yumurtan var mı? Bir de salam. İskoçya'da salam yiyor musunuz? Erkekler yumurta ve salama bayılıyor sanırım."

"Bebekler," dedi Matthew. "Ağlıyorlar..."

Anna kontrolü eline aldı. "Elspeth," dedi, "sen gidip Rognvald'ı emzir. Matthew sen de Tobermory'yle Fergus'u mutfağa getir. Yumurtalarla salamı hazırlarken onlara biz bakarız. Tamam mı?"

Matthew yardım almak istercesine Elspeth'e baktı.

"Sedef," dedi Elspeth. "Öteki doğal olan. Kolay..."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

43. Bertie Beşinciyi Alıyor

Bertie'yi ertesi sabah Ranald Braveheart Macpherson'ın evinden Stuart alıp İskoçya Sokağı'na bırakmıştı, ama ardından bir açıklama yapmadan başka bir yere gitmişti.

"Baban nereye gittiğini söyledi mi?" diye sordu Irene mutfakta çapata ekmeği yaparken.

Bertie başını iki yana salladı.

"Emin misin Bertie?" diye ısrar etti Irene.

Bertie pencereden dışarı baktı. Babasının kısa süre önce katıldığı kulüple ilgili bir işi olduğunu tahmin ediyordu, ama özellikle annesine bundan bahsetmemesi istenmişti. "Alışverişe gitmiş olabilir," dedi. "Belki Valvona & Crolla'ya gitmiştir. Belki zeytinyağı alacaktır."

Irene başını salladı. "Yeterince zeytinyağımız var Bertie. Eminim baban da bunu iyi biliyordur."

Bertie omzunu silkti. "Belki başka bir yere gitmiştir," dedi. "Glasgow'a mesela."

"Baban cumartesi sabahı Glasgow'da ne yapabilir?" diye sordu Irene. "Hayır Bertie, babanın Glasgow'a gittiğini sanmıyorum."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Bertie karşılık vermedi. Irene bir süre sonra sorgulamaya devam etti. "Bir şey söylemediğine emin misin Bertie?"

Bertie başını salladı. Televizyonda bir film seyretmişti –İskoçya Sokağı'nda televizyon yasak olduğu için Tofu'nun evindeydi–, bir Alman subay bir Fransız direnişçiyi sorguya çekiyordu. Subay tutukluya gerçekleri şöyle veya böyle söyleteceğinden bahsediyordu. "Üstelik öteki yöntem hiç hoş olmayacak," demişti. "Buna inansan iyi olur."

"Onu gıdıklayacak," dedi Tofu. "Öyle yapıyorlar Bertie. Konuşana kadar gıdıklıyorlar."

"Çok acımasızca," dedi Bertie.

Bertie'den daha görmüş geçirmiş olan Tofu omzunu silkti. "Savaşta böyle oluyor Bertie. Gerçi beni gıdıklasalar yine konuşmam. Konuşmayı reddederim."

"Çok cesursun Tofu."

"Evet," dedi Tofu. "Öyleyim. Bence sen konuşurdun Bertie. Seni gıdıklasalar hemen konuşurdun. Her şeyi söylerdin."

Annesi babasını sorarken Bertie bunları düşünüyordu. Tofu ona inanmıyor olabilirdi, ama babasını hayal kırıklığına uğratmamaya kararlıydı. "Bir kulübe üye değil," dedi.

Irene çapata hamuru yoğurmayı bıraktı. "Ne dedin Bertie?"

Bertie yutkundu. "Kulüpte değil," diye tekrarladı.

Irene havluya ellerini sildi. "Çok ilginç Bertie," dedi. "Babanın bir kulüpte olmadığını neden söyledin? Kim kulüpten bahsetti ki?"

BELONGS TO KAKTUS TEAM

"Kulüpte olmadığını söyledim," dedi Bertie. Rahatsız olmuştu. İstemeden babasını ele mi vermişti? Kulüpte olmadığını söylemesindeki tek amaç annesinin ilgisini başka yöne çekmekti. Ama nedense tam ters etkiyi yaratmıştı.

Irene gelip Bertie'nin yanına oturdu. "Dinle Bertie," dedi kısık sesle. "Bir kulüpten bahsedilmemişken senin kulüp demen annenin babanın bir kulüpte olduğunu düşünmesine sebep oluyor. Anladın mı?"

Bertie gözlerini yerden ayırmadı. "Ama değil," dedi.

Irene elini tuttu. "Bertie annen babanın bir kulüpte olmasını umursamaz. Gerçekten önemli değil. Sadece hangi kulüp olduğunu öğrenmek ister. Çok mantıksız değil, değil mi? Eğer ben bir kulüpte olsam sana söylerdim, değil mi? Sen bir kulüpte olsan annenin bilmesini isterdin, yanılıyor muyum?"

Bertie düşünmeye başladı. Bir kulübe üye olduğunu annesinin bilmesini kesinlikle istemezdi. Hatta isteyeceği son şey bu olurdu.

Taktik değiştirmeye karar verdi. "Sen bir kulübe üye misin anne?"

Irene hafife alırmışçasına güldü. "Tabii ki değilim Bertie!"

"Ya İşçi Partisi?" diye sordu Bertie. "Ona üyesin değil mi anne?"

Irene gülümsedi. "İşçi Partisi bir kulüp değil Bertie. Bir siyasi parti."

"Ama toplantıları oluyor öyle değil mi?"

"Tabii ki oluyor. Ama toplantı yapmak insanı kulüp üyesi yapmaz." Duraksadı. "Eğer baban İşçi Partisi'ne

BELONGS TO KAKTUS TEAM

üye olursa onunla konuşursun. Bugünlerde üye olacak sanırım."

"Sanmıyorum," dedi Bertie.

"Öyle mi? Niye peki Bertie?"

"Çünkü babam böyle bir şey istemez. İşçi Partisi'ni sevmiyor."

Irene nefesini tuttu. "Bu çok saçma Bertie. Baban tabii ki İşçi Partisi'ni seviyor. Onlara oy verdi."

Bertie başını salladı. "Vermedi anne. Muhafazakârlara verdi. Bana söyledi."

Irene bir süre sessiz kaldı. Bertie hâlâ yere bakıyor, başını kaldırmaya cüret edemiyordu. Babasını ele veren bir şeyler söylediğinden şüpheleniyordu, ama bunun ne olduğunu çıkaramıyordu.

En sonunda Irene konuştu. "Babanı yanlış anlamış olmalısın Bertie," dedi buz gibi bir sesle. "Baban asla böyle bir şey yapmaz."

Bertie daha fazla konuşmamaya karar vermişti. Demek Fransız Direnişi'nde olmak böyle bir şey diye düşündü. Tofu'yla izledikleri filmdeki adama ne olduğunu merak etti. Sonunu izlememişlerdi, çünkü Tofu'nun babası film bitmeden televizyonu kapatmıştı.

"Şu kulübe dönecek olursak," dedi Irene, "hangi kulüp olduğunu söylersen çok iyi olur Bertie."

Bertie başını salladı. "Kulüpte değil. Ayrıca Muhafazakârlara da oy vermedi anne. Şaka yapıyordum."

Irene kızsa mı rahatlasa mı bilemiyormuş gibi görünüyordu. "Böyle şeyler hakkında şaka yapmamalısın Bertie."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

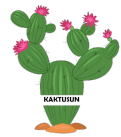
Bertie başıyla onayladı. “Özür dilerim anne.”

“Peki söyle bakalım Ranald’la geçirdiğin akşam nasıldı? Annesiyle babası iyi insanlar mı?”

“Çok iyiler,” dedi Bertie. Aslında söylemek istediği çok şey vardı, ama sessizliğini korudu. Ranald o akşam onu arayıp eBay’den evlatlık alma teklifi gelip gelmediğini söyleyeceğine söz vermişti. Eğer teklif geldiyse böyle konuşmalar geçmişte kalacaktı. En azından dört gözle bekleyeceği bir şey vardı.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

44. B.O.A.C.

Babası geldiğinde Bertie odasında bir uçak maketiyle uğraşmaktaydı. El sürülmemiş kutusuyla uçak Stuart'ın bir iş arkadaşı tarafından çatı katında bulunmuştu, üstünde eski parayla ederi yazıyordu: Beş şilin, altı peni. İş arkadaşının üç kızı vardı ve kızlar maketi istemeyince o da Bertie'ye vermesi için Stuart'a teklif etmişti.

Bertie çok mutlu olmuştu. Stuart uçağın bir yolcu uçağı, hatta bir Comet olduğunu açıklamıştı. "Comet harika bir uçaktı Bertie," demişti. "Çok büyüktü ve modern hava taşımacılığının başlangıcıydı. O günlerde çok az insan uçağa biniyordu." Uçağın üstündeki logoyu gösterdi. "Şuna bak Bertie. B.O.A.C. İngiliz Denizaşırı Hava Yolları Müessesesi anlamına geliyor. Nasıl isim ama?"

Bertie kutudaki resme baktı. Uçak bir havalimanı apronunda duruyordu ve ardında pist uzanıyordu. Uçağın açık kapısına yanaştırılmış bir merdiven vardı ve birkaç yolcu yukarı çıkıyordu. Yolcuları uğurlamaya gelen arkadaşları basamakların dibindeydi. Bunlardan

BELONGS TO KAKTUS TEAM

birinin tasmalı bir köpeği vardı –İrlanda av köpeği diye düşündü Bertie–, sanki köpek de veda ediyormuş gibi gidenlere bakıyordu. Basamakların en üstünde kaptanla ardında duran üniformalı bir kadın vardı. Kaptan ilk gelen yolcularla el sıkışıyordu.

"Nereye gidiyorlar acaba?" diye sordu Bertie babasına. "Sence Glasgow'a mı gidiyorlar?"

Stuart güldü. "Sanmıyorum Bertie. Çok daha uzaklarda bir yerlere gidiyor olmalılar. Resmin altına bak. Kargo kısmına yüklenen valizler var. Keşke etiketlerini okuyabilsek."

Bertie valizlere baktı. Uçağa yerleştiren adam tulumu ve papyonuyla çok şık görünüyordu. Yolculara dostça bir gülümsemeyle baktığına göre işinden keyif alıyor olmalıydı.

Tekrar av köpeğine baktı. "Uçaklara köpek alınıyor mu baba?"

Stuart kaşlarını çattı. "Köpeği uçağa bindirebiliyorsun sanırım. Büyük köpekler özel kafeslerde taşınıyor; küçük köpekler de uslu durdukları sürece kabine alınıyor." Resmi gösterdi. "Ama köpeğini merdivenin oraya kadar götürebileceğini sanmıyorum. Bugünlerde oraya yürüyerek bile gidemiyorsun. Zaman değişiyor Bertie!"

Bertie'nin aklı karışmıştı. "Neden? Nasıl veda ediyorsun o zaman?"

Stuart bir süre düşündü. Cevaplaması zor bir soruydu. Nasıl veda ediyorsun? Oğluna baktı ve kısa bir an beklenmedik, tuhaf bir pişmanlık hissetti. Çocuklarımıza nasıl bir dünya miras bırakıyorduk? Güvensizlik

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

ve çatışmalarla dolu bir dünya mı? Sıradan insani eylemlerin –sıradan insani hislerin– korku ve korkunun beraberinde getirdiği kurallarla baskılandığı bir dünya mı? Köpeklerin bile bir güvenlik tehdidi olarak algılandığı bir dünya mı?

Bertie tekrar sordu. "Nasıl veda ediliyor o zaman baba?"

"Terminalinin dışında onları bırakıyorsun," dedi Stuart. "Sonra arabana binip gidiyorsun. Tabii para verdikten sonra."

"Veda etmek için para mı vermek gerekiyor?" diye sordu Bertie.

"Çoğu yerde gerekmiyor," dedi Stuart. "Ne yazık ki Edinburgh'da ödemek zorundasın. İnanmak zor, değil mi? Hava limanı çalışanları birini bırakıp veda etmek istiyorsan senden para kesiyor. Şimdiye kadar duyduğun en acımasızca şey değil mi?"

"Kendilerinden utanmalılar baba. Tofu bile böyle bir şey yapmazdı."

"Evet," dedi Stuart. "Yapmazdı. Ama bu ülke Bertie..." Duraksadı. O kadar çok hata vardı ki nasıl başlaması gerektiğine emin olamıyordu. İç geçirdi. "Sen maketinle uğraş Bertie, eğer yapamadığın bir şey olursa sana yardımcı olurum."

Henüz yardım istememiş olan Bertie B.O.A.C. Comet'in kanatlarıyla uğraşıyordu ki kapının açıldığını duydu. Cumartesi öğleden sonraydı ve Stuart genellikle bu saatlerde televizyonda spor karşılaşmalarını seyrederdi. Bertie uzun süredir oynamaya heves ettiği rugby

BELONGS TO KAKTUS TEAM

dışında sporla pek ilgilenmiyordu ve Stuart'ın izlediği sıkıcı golf karşılaşmalarından ziyade uçağıyla uğraşmayı tercih ediyordu.

Ancak o öğleden sonra spikerin tanıdık sesi ile seyircilerin kibar alkışlarının yerini mutfaktan yükselen sesler almıştı. Bertie kulak kabarttı. Annesi babasına bir şey söylüyordu, babası da karşılık veriyordu. Bir şey hakkında tartışıyorlar diye karara vardı Bertie. Haberlerde duyduğu birkaç isim geçtiği için İşçi Partisi hakkında olmalı diye düşündü. Sonra bir kulübe dair bir şey söylendi ve kalbi duracak gibi oldu; eğer babasının kulüp yüzünden başı belaya girerse bunun kendi hatasından kaynaklanmış olacağını düşünüyordu ve kendini çok kötü hissetti.

Comet'i bıraktı ve sessizce koridora çıktı.

"... ya arkadaşlarım onlardan biri olduğunu öğrenirlerse?" Serzeniş dolu bu ses Irene'e aitti.

Stuart, Bertie'nin tam çıkaramadığı bir şeyler söyledi. Tek duyduğu özgürlük kelimesi ve başka kelimelerle birlikte hadım kelimesiydi. Bu sözcükler Irene'in öyle hızlı bir nutuk atmasına sebep oldu ki Bertie hiçbir şey anlayamadı.

Odasına geri döndü. Annesiyle babası çok sık tartışmıyordu, ama tüm çocuklar gibi Bertie onlar arasında bir anlaşmazlık çıktığında üzülüyordu. Annesiyle babasının tartışmasını istemiyordu; kimsenin tartışmasını istemiyordu. Ama bu beyhude bir dilekmiş gibi görünüyordu: İnsanlar kavga ediyorlardı. Tofu Olive'le, Olive sık sık Lakshmi'yle, o da Larch'la arkadaşlığını

kıskanan Pansy'yle kavga ediyordu. Şimdi de annesiyle babası... hem de Stuart'ın bir kulübe üye olup istediği gibi Muhafazakârlara oy vermesine imkân verilip verilmemesiyle ilgiliydi.

Bertie iç geçirdi. Evlat edinilmesi şarttı. Eğer evlat edinilir ve Glasgow'da yaşamaya başlarsa, gerçek annesiyle babasını hafta sonlarında görebilirdi. Böylece herkes mutlu olurdu, Bertie altı yaşındaki ruhunun derinlerinde sadece, ama sadece bunu talep ediyordu.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

45. Erkek Menopozu

Bertie B.O.A.C Comet'i bir kenara bırakıp yatağına uzandı. Evin öteki yanındaki oturma odasından babasının televizyonda seyrettiği golf turnuvasının monoton yorumları duyuluyordu. Ona çok tekdüze geliyordu ve babasının bu kadar sıkıcı bir karşılaşmaya neden ilgi gösterdiğini anlayamıyordu, ama annesiyle tartışmasından daha iyi olduğunu düşündü.

Stuart ile Irene arasındaki tartışma her zamankinden daha hararetliydi. Hatta sıradan tartışmaları Irene'in yaptığı iğneleyici bir yorumun ardından Stuart'ın söylediği kısa bir iki kelimeden oluşurdu. Bunların bu kadar aralıklı olması belki de tek taraflı olmalarına bağlıydı. Stuart tartışmak için bir sebep göremiyordu, ne de olsa daha zorlu ve önyargılı eşine karşı tartışmaları kaybediyordu. Bu yüzden işin peşinden gitmektense omzunu silkip konuyu olduğu gibi bırakmaya meyilliydi. Bunun sonucunda Irene kazandığını hissediyordu ve tabii ki gerçekten de kazanıyordu. Bu da işine geliyordu.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

O günkü hararetli tartışmaysa farklıydı. Bertie'den edindiği bilgilerle silahlanan Irene iki konuyla Stuart'ın karşısına dikilmişti: Gizli kapaklı siyasi tercihleri ve şehrin güney yakasındaki gizemli bir kulübe üyeliği.

Stuart eve girdiği anda, "Bertie'yle konuşuyordum," dedi Irene.

"Öyle mi?"

"Gerçekten aydınlatıcıydı."

Stuart karşılık vermedi. Irene'in ses tonunda tetikte olmasını hissettiren bir şeyler vardı.

"Evet," diye devam etti Irene. "Çok ilginç bir konuşmaydı."

"Bertie gerçekten de hoşsohbet bir ufaklık," dedi Stuart. "Hep bir sohbet programı yapması gerektiğini düşünmüşümdür. Tabii gecenin geç saatlerinde olanlardan değil, yoksa yatma vaktini kaçırır. Daha erken bir program, altı mesela."

Irene öfkeyle bakıyordu. "Arsızlaşma Stuart. Sana yakışmıyor."

"Her neyse."

"Her neyse de deme. Bugünlerde bunu hep gençler kullanıyor."

"Her..." Stuart tam zamanında kendini tuttu.

Mutfakta bir yemek kitabına bakan Irene hızla kitabı kapadı. "Evet Stuart, Bertie'ye Muhafazakâr Parti hakkında ne söylüyordun?"

"Hiçbir şey," dedi Stuart. "Bence Bertie siyaset için biraz küçük. Oy verme yaşını aşağı çekmeye dair tartışmalar yapıldığını biliyorum, ama altı yaş..."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Irene ona öfkeyle bakmaya devam ediyordu. "Cizvitler ne diyordu Stuart? Yedi yaşına kadar bir çocuğu ellerine teslim ettiğinde entelektüel algıları hayat boyu zihinlerine yerleşmiş olmuyor muydu?"

Stuart güldü. "Muhafazakârların aynı düşünceye sahip olduklarını sanmıyorum. Gilbert ve Sullivan'ı iyi dinlemiş olsaydın tüm çocukların liberal veya muhafazakâr doğduğuna dair yaptıkları gözlemi de hatırlardın."

"Senin de çok iyi bildiğin gibi sığ operetlerle ilgilenmiyorum Stuart."

Stuart kaşlarını çattı. "Sığ operet mi? Bu biraz abartılı kaçmıyor mu?"

Irene elini havada şöyle bir salladı. "Bunlarla konuyu dağıtmayalım Stuart. Mesele şu: Öğlenleyin neredeydin?"

Stuart tereddüt etti. "Bugün mü?"

Irene'in sesi buz gibiydi. "Evet."

"Arkadaşlarla yemek yedim aslına bakarsan."

"Öyle mi? Kim bunlar?"

Stuart tereddüt etti... bir an tavana, ardından da pencereden dışarıya baktı. Bu bir dönüm noktası dedi kendi kendine. Bunu daha fazla kabullenmesi için bir sebep yoktu. Son derece uzun bir süre dayanmış ve hiçbir şey yapmamıştı. Irene'in yöntemlerine yıllardır katlanıyordu, en sonunda canına tak etmişti.

"Masonlar," dedi. "Masonlara katıldım. Görmek istersen masonluk giysilerim de burada."

"Stuart!" Irene neredeyse çığlık atıyordu. "Sen aklını mı kaçırdın?"

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Stuart ona sükûnetle baktı. "Hayır, hiç de değil. Son derece zararsız, hatta anlayabildiğim kadarıyla asıl amaç ufak tefek hayır işleri yapmak. Bunda ne gibi bir sakınca var sorabilir miyim?"

Irene konuşmak için ağzını açtı, ama ses çıkaramadı. Kocaları hakkında kimi zaman karanlık şeyler keşfeden eşlerin birçoğunun ilk tepkisi, bunu görmeyi nasıl başaramadım oluyordu. Aslında görüyorlardı –çok da iyi görüyor olabilirlerdi–, ama gördüğümüz şeyleri her zaman kabullenmiyorduk.

"Sana bir şey daha söyleyeyim," diye devam etti Stuart. "Ayrılmayı da düşünmüyorum. Bundan sonra bu bana ait bir şey olacak." Altını çizmek için, "Her neyse," diye bitirdi.

Bunu açık sözlü ve hararetli görüşler takip etti. Stuart geri adım atmadı ve tartışmanın belli bir noktasında hadım kelimesini kullandı. "Erkeklere bunu yapmak istiyorsunuz," diye bağırdı. "Hadım etmek istiyorsunuz!"

Irene'in bakışları mutfaktaki makasa kaydı, ama kendini toparladı. Sakin olmalıyım dedi kendi kendine. Eğer kocası Melanie Klein'ı kendisini hadım etmeyi düşünmekle suçlasaydı ne yapacağını hayal etmeye çalıştı. Bir defter bulup daha sonra analiz edebilmek için her şeyi not edeceğini görür gibiydi.

Gözlerini kapadı. Erkek menopozu ne zaman başlıyordu? Bunun onunla ilgisi mi vardı? Stuart bunun için biraz gençti, anlayabildiği kadarıyla erkekler ellili yaşlarının sonuna doğru bundan etkileniyorlardı, Stu-

BELONGS TO KAKTUS TEAM

art daha kırklarının başındaydı. Orta yaş krizi miydi öyleyse? İskoçya'nın doğusunda ortalama erkek ömrü seksenlere yaklaşıyor olmalıydı. Bunu ikiye bölünce orta yaş, yani kırk çıkıyordu.

Bu hızlı aritmetik hesap Irene'i biraz olsun rahatlatmıştı. Belki de en iyi tutum bunu tamamen görmezden gelmekte yatıyordu. Eğer Stuart mason olmak istiyorsa izin vermeliydi. Geç kalmış bir tür ergenlik asiliğinden başka bir şey değildi. Erkek güçsüzlüğü hissinden kaynaklanan bir erkek dayanışması içine girme isteği de olabilirdi. Bu, hadım etme konusundaki saçma yorumunu da açıklardı; eğer hadım edilmekten korkuyorsa, bu modern erkeğin güçsüz kılındığının farkındalığından kaynaklanıyor olmalıydı. Zavallı erkekler. O kadar yararsızdılar ki... Bu yararsızlık da masonlara veya sadece erkeklerin üye olabildiği golf kulüpleri ve benzeri saçmalıklara katılmak istemelerine sebep oluyordu. Evet. Durum bu olmalıydı. Şimdi anlayışlı olması gerekiyordu, çünkü Fransızların dediği gibi, *tout comprendre c'est tout pardonner*.*

"Sorun değil Stuart," dedi teselli edercesine. "Mason ol tabii. Anlıyorum. Hiç sorun değil." Sonra da ekledi: "Üzme kendini."

---

* Fr. - Her şeyi anlamak, her şeyi affetmektir. (ç.n.)

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

46. Amaçlı Hayatlar

Angus Lordie'nin günü her zaman Cyril'le birlikte Drummond Parkı'nda yaptığı yürüyüşle başlardı. Bu önemli bir olaydı ve kar yağışı dâhil olmak üzere kötü hava koşullarında bile ertelenmiyordu. Tabii yaz ortasında bu uzak ve keyifsiz bir hatıraydı, en azından Cyril için. Bazı köpekler kardan hoşlanıyordu, ama Cyril onlardan biri değildi ve ona göre rahatsızlık verici beyaz felaket anlamına gelen karlı hava yüzünden Angus'u suçlama eğilimine sahipti.

Cyril'in sitemkâr bakışları karşısında, "Benim suçum değil Cyril," derdi Angus. "Hava koşullarını değiştirebilmem ne yazık ki mümkün değil. Olabildiğince sabırlı bir şekilde katlanmalıyız."

Fakat bu ne yazık ki çözüm değildi. Cyril, Angus'u her şeye kadir bir güç, hayatının yazarı ve yöneticisi olarak görüyordu ve bunun doğal uzantılarından biri içinde yaşadığı koşullar için de aynı görevde olmasıydı. Angus, Cyril için bir tanrıydı: Bu basit metafor, insanla köpek ilişkisini bir yaratıcıyla olan ilişkimizi çözüm-

BELONGS TO KAKTUS TEAM

lemekte işe yarar bulan bazı teologların ilgisinden de kaçmamıştı. Fakat insanın tanrı kavramı, yaratıcısına kendi isteğine göre olmayabilen bir dünya yaratma özgürlüğü tanırken –Tanrı'nın eylemlerine tayfunlar, yıldırımlar, ölümcül hastalıklar da giriyordu... en azından sigorta sözleşmelerinin tercümeleri bağlamında– Cyril'in teolojisinde böyle bir durum yoktu. Kar rahatsızlık vericiydi ve orada olmamalıydı: Angus buna neden izin vermişti ve hakkında ne yapmayı öneriyordu?

O gün ise böyle bir sorun yoktu. Drummond Parkı'nın kocaman ve yemyeşil ağaçları sabah güneşiyle aydınlanıyordu; koşullar köpeklerin çimlerle çalıları inceleyebilmesi ve geceden kalan kokuları analiz edebilmesi için idealdi. Bu kokulardan bazıları ilgi çekiciydi, bazılarıysa –özellikle sincaplar ya da daha beteri kediler tarafından bırakılanlar– sinir bozucu, tüm kedilerin etnik temizliğe tabi tutulması amacı güden her köpeğe bir hakaretti.

Bu meseleler halledildikten sonra Cyril sahibine ve tasmasına dönüyordu. Sonra parktan çıkıp kahvaltı için eve dönüyorlardı. Cyril bir kâse dolusu ıslak mama yiyor, Angus ise gazeteci çocuğun mektup deliğinden attığı *The Scotsman*'ı yumurta, salam ve kruvasan eşliğinde okuyordu. Angus önce okuyucu sütununu okurdu ve düzenli okurların katkılarını görmekten keyif alırdı. Genellikle bu insanlar bir amacı olan, ilgilendikleri konuda seslerini duyurmaya hazır insanlar oluyordu. Sadece *The Scotsman*'ın değil,

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

öteki gazetelerin okuyucu sütunları da İskoçya'nın gerçek milli iletişim alanı diye düşündü Angus. *Oban Times* ve *Press and Journal* tıpatıp aynıydı; tüm ülkede bir şeylerin doğru gitmediğine ve bunun başkalarının hatası olduğuna inanan, ardından bunların adlarını ilan edip utandıran güçlü görüşleri olan insanlar vardı. Çözüm elbette basitti, ama nedense İskoçya Parlamentosu, Argyll ve Bute Konseyi veya Aberdeen Şehir Konseyi tarafından ele alınmıyordu. Bu kurumlar ders almayacak mıydı? Ya bankacılar? Onların da öğrenme zorluğu çektiği ortadaydı. Bankalarına giderken diğer insanlara bakıp gülüyorlardı... ama onlardan çok daha erken bir vakitte işbaşı yaptıklarını unutuyorlardı.

Okuyucu köşesini sindirdikten sonra Angus ölüm ilanlarına geçiyordu. Bu sayfa ona büyük bir keyif veriyordu, ama *schadenfreude*'den* kaynaklandığı pek söylenemezdi. Angus bu ölüm ilanlarını adı geçenlerden daha uzun süre yaşadığı için memnun olarak okuyanlar gibi değil, insanların hayatlarıyla neler yapabildiğine dair hissettiği huşuyla okuyordu. Onu en çok etkileyen bir amacı olduğu ortaya konan hayatlardı. Çoğumuz başımıza gelenleri yaşıyoruz diye düşündü. Yaptığımız işlere sürükleniyor, karşımıza çıkan zorluklar ve engellerin arasından yolumuzu bulmaya çalışıyor, bir şeye başlayıp ötekini bırakıyor ve ardından çoğumuz fazla ani bir şekilde her şeyin sona erdiği gerçeğiyle yüzleşiyorduk; vaktimizi tam olarak ne yaparak geçir-

* Alm. - Başkalarının acılarından zevk alma. (ç.n.)

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

miştik? Bu insanlar böyle değildi. Erken yaştan itibaren ne yapmak istediklerine karar veriyor, ardından adım adım bunu yapıyorlardı. Genellikle eşleriyle hayatlarının erken bir döneminde tanışıyor ve evleniyorlardı, evliliğin de bir temeli ve amacı oluyordu, muhtemelen bu yüzden mutlu bir şekilde sürüyordu. Kendilerine metaforik bir ev kuruyor ve içinde yaşıyorlardı. İnkâr edilemeyecek derecede etkileyiciydi.

Tabii hayattaki amaç ve düzen bilinçli olmak zorunda değildi. Dışarıdan bakıldığında bir düzeni olduğu belli olan hayatları yaşayanlar, yaşadıkları sırada o düzeni fark etmiyor olabilirler diye düşündü Angus. İnsanlar hiçbir kader algısı olmadan alınlarında yazılı olanları yapabiliyorlardı. Ama hayatları masaya yatırıldığında nereye yönlendikleri de net bir şekilde görülebiliyordu; aldıkları kararları neden aldıkları belli oluyordu. Sonunda amaçsız veya sıkıcı gibi görünen bir var olma durumuna, pek hayat gibi görünmeyen bir şeye bir ölçüde haysiyet kazandırılmış oluyordu.

Tabii küçük ve mütevazı bir hayatın da başarı ve itibar dolu bir hayat kadar harika olduğunu unutmamalıyız dedi kendi kendine. İşinde çok başarılı olmamış, bir sürü ufak tefek işe girip çıkmış ve sonra da işsiz kalmış, ama güvercinleri konusunda son derece başarılı, Doğu Lothian'daki küçük ve eski bir maden kasabasındaki evinin arka bahçesinde nesil nesil şahane beyaz kuşlar yetiştirmiş bir adam tanıyordu. Bu da daha büyük ölüm ilanlarında adından övgüyle bahse-

BELONGS TO KAKTUS TEAM

dilen halk figürleri kadar hayatına itibar katıyordu. Onu takdir eden arkadaşları güvercinleri görmeye geliyor, beyazlıklarına, çırpınıp duran ürkekliklerine, yumuşacık seslerine, uçup havada asılı kalmalarına ve sonra sessiz kanatlarıyla ortadan kaybolmalarına hayranlıkla bakıyorlardı.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

47. İtalya'dan Bir Mektup

Kimi sabah Angus Lordie'nin gazete okuma seansı gelen mektuplarla bölünürdü. Hiçbir şey gelmediği günler oluyordu; çok az mektup yazıyor, karşılığında neredeyse hiç mektup almıyordu ve bu sıkıcı gerçeği kabullenmişti. Sıkıcı ya da az mektup aldığından şikâyet eden, ama genel olarak hak ettiğimizi aldığımızın pek farkına varmayanlar vardı, ama Angus kendisine bir şeyler yazılmamasından başkalarını sorumlu tutmuyordu. Fakat o sabah sandaletli Hermes yüzüne güldü: Birkaç gün önce Antonia'ya bir mektup yazmıştı ve şimdi de Angus Lordie (Sanat Dr.), Drummond Meydanı, Edinburgh adresine bir mektup gelmişti. Angus eski unvanının resmi bir şekilde eklendiğini görünce gülümsedi; İtalya Antonia üstünde etkisini göstermeye başlıyor olmalıydı. İtalyanlar hangi seviyede olursa olsun unvanlara düşkündü, hatta gözlük takan birisi dottore titrini alabiliyordu; bir profesör ise *chiarissimo** veya fakülte

* İt.. - En tanınmış. (ç.n.)

BELONGS TO KAKTUS TEAM

dekanı *amplissimo*[*] olarak anılıyordu. Angus basit bir sanat diplomasının olmasından memnundu. Bir ressam için yeterli diye düşündü; daha yüksek onur dereceleri yaptığı işi karmaşıklaştırır, fırçasını ağırlaştırırdı.

Zarfı yırtıp açtı ve birkaç tane krem renkli kalın kâğıt çıkardı. Antonia'nın küçük ve düzenli harflerden oluşan el yazısı sayfaları kaplıyordu. Birkaç saniyeliğine Angus'un gözü korktu, öyle ki ne yazdığını bile okuyamıyordu. Antonia özellikle erken dönem İskoç azizleri hakkında susmadan konuşabiliyordu ve Angus bunu çekebileceğinden pek emin değildi. Fakat iletişimi kendisinin başlattığını ve en azından gelen cevabı okuması gerektiğini hatırlattı kendine.

Mektubun antetinde Sant'Annetta dei Fiori Manastırı yazıyordu. Antonia bunun altına romen rakamlarıyla tarihi yazmıştı ve ardından hitap geliyordu: "Sevgili Angus." Bu benim diye düşündü Angus, okumaya devam etti.

"Domenica ile iletişime geçmiş olmama rağmen senden haber almayı beklemiyordum, mektubun benim için hoş bir sürpriz oldu. Epeyce uzun bir zaman önce söylemiş olmam gereken, ama hiç söylemediğim birkaç şeyi dile getirmem için vesile oldu. Önce bunları bir yana bırakıp dairemdeki resimle ilgili sorunu cevaplayacağım. Fakat bu mektubun en sonunda olacak. Bunu şimdiden söylüyorum ki söylemem gerekenleri sorusu cevaplanmayacakmış gibi düşünen birisinin hissedeceği rahatsızlıkla okuma. Cevap vereceğim, inan.

---

* Alm. - En yeterli. (ç.n.)

BELONGS TO KAKTUS TEAM

"Floransa'da başıma gelenlerin benim kadar sana da sıkıntı yarattığını tahmin ediyorum. Toskana'ya gitmenin bu kadar tehlikeli olduğunu hiç bilmiyordum, hem kim bir anda Stendhal Sendromu'na yakalanacağını bekler ki? Geriye dönüp baktığımda Uffizi'de kriz geçirip aşağılayıcı bir biçimde götürülmemden çok önce belli işaretlerin olduğunu görebiliyorum. İki gün önce Gombrich'in kitabını, belki de Kenneth Clark veya başkasıydı bilmiyorum, karıştırırken Donatello'nun Davut'unun fotoğrafını gördüğümde hafifçe midemin bulandığını hatırlıyorum. O sırada Montalcino'da aldığım incirli tarttan olduğunu düşünmüştüm, ama Stendhal Sendromu'nun ilk belirtisi olduğunu ancak şimdi görüyorum.

"Teşhis konulduktan sonra bu sendroma dair bir şeyler okudum ve kendimi ne kadar seçkin insanların arasında bulduğuma çok şaşırdığımı söylemem gerek. Eğer insanın bir sağlık sorunu olacaksa bunun son derece seçkin insanları yere seren bir durum olduğunu bilmesi huzur veriyor. Tabii Stendhal Sendromu'nun herkesi etkilemesi de beklenmiyor: İnsanın duygusal bir çöküş yaşayabilmesi için durumun sanatsal olasılıklarına açık olması gerekiyor. Hayal gücü olmayan ya da sanatsal veya ruhani konulara ilgi göstermeyen birinin büyük sanat eserleri karşısında aşırı duygusal bir tepki vermesi pek mümkün değil.

"Çok tuhaf, ama galeriye gittiğimi bile hatırlamıyorum Angus. Orada olduğumu biliyorum, hastanedeki doktorlar Uffizi'den getirildiğimi söylemişlerdi ve koy-

BELONGS TO KAKTUS TEAM

dukları teşhis de hemen hemen bununla ilgiliydi. Ama benim için günün büyük kısmı yok. Kahvaltı yaptığımızı ve Piazza della Signoria'da olduğumu hatırlıyorum, ama bunun dışında... zihnim bana hiç yardımcı olmuyor.

"Doktorlardan birinin Stendhal Sendromu'na özel bir ilgisi vardı ve bu tür bir hafıza yitiminin böyle bir durumda pek nadir görüldüğünü söyledi. Aynı zamanda disosiyatif bir durumda da olduğum anlamına gelebilirmiş. Merak ettiğim için bu konuda da biraz okudum. Anlaşıldığı kadarıyla hepimiz belirli seviyelerde disosiyatif durumlar yaşayabiliyor ve o durumda ne yaptığımızı hatırlamayabiliyormuşuz. Çok ilginç değil mi? Çoğumuz buna özel bir isim koymuyoruz, sadece aklımızın yerinde olmadığını biliyoruz. Erken dönem İskoç azizlerine dair bir şeyler yazarken veya araba kullanırken zihnimin başka yerlerde olduğunu çoğu kez hissetmiştim. Hatta bir keresinde kendimi Jenners'ta bulup, Tanrım buraya nasıl geldim diye düşündüğümü hatırlıyorum.

"Floransa'daki psikiyatri hastanesinde bana çok iyi davrandılar. Üç kadının daha olduğu bir odaya koydular, ikisini aile üyeleri günde iki kez ziyaret ediyordu. Aralarından biri bir çiftçinin eşiydi ve tanıdıkları her geldiklerinde meyve ve salamlarla dolu kocaman sepetler getiriyorlardı. Benimle de paylaşmak için ısrar ediyorlardı –İtalyanlar gerçekten cömert oluyor–, aklına gelebilecek her tür yiyeceği yedim. Bunun da iyileşmeme yardımı dokundu sanı-

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

rım, doktorlar da aynı görüşteydi. Yatakta yatıyor, pencereden dışarı bakıyordum ve yanımdaki komodinin üstünde üzümler, zeytinler ve sarımsaklı salamlar duruyordu. İnsan böyle bir durumdayken neden İskoçya'ya dönsün ki? Bunu evinde bulabilmen mümkün mü? Milli Sağlık Kurumu iyileştirici amaçlarla da olsa zeytin kullanıyor mu?"

BELONGS TO KAKTUS TEAM

48. İskoç Erkeklerinin Zihni Açığa Vuruluyor

Angus sayfanın arkasını çevirdi.

"Bildiğin gibi," diye devam ediyordu Antonia, "hastanede çok uzun süre kalmadım, ama düşünecek çok vaktim oldu. İtiraf etmem gerekir ki –ve umarım bunu dile getirmeme kızmazsın– hem sana hem de Domenica'ya içerlemiştim. İtalya'ya gitme fikri tamamen bana aitti, ama Edinburgh Havalimanı'ndan ayrıldığımız dakikadan itibaren beni dışlamış gibiydiniz. Sonra ne zaman bir şey söylesem Domenica duymazdan geldi. Bunun benim için ne kadar acı verici olduğuna dair bir fikrin var mı? Erkekler kimi zaman böyle şeyleri algılamıyorlar, ortada ciddi bir durum varken bile her şeyin yolunda olduğunu varsayıyorlar. Seni suçlamıyorum, bir erkeksin ve bu konuda yapabileceğin bir şey yok... Aslında bunu söylememeliyim, çünkü gerçekten inandığım şey bu değil. Kimilerinin söylediği kadar cinsiyetler tarafından kapana kısılmış değiliz; bunları aşıp insan olabiliriz, basit. (Bu kelimeyi seviyorum bu arada. Okulda bir konu hakkında çıkacak tartışmaları

BELONGS TO KAKTUS TEAM

engellemek için bu kelimeyi sürekli yanlış kullanan bir öğretmenimiz vardı. Bunu yapmayacaksınız, basit. Nasıl oluyorsa işe yarardı ve kimse ağzını açmazdı. Basit.) Erkek olduğun gerçeği başkalarının hislerine karşı duyarsız olman için bir bahane olamaz; hepimiz başkalarına karşı farkındalık geliştirmeye çalışmalıyız, manevi çabalarımızın bir parçası da halden anlayabilme yetisi olmalı. Çok sayıda erkek, erkek olmanın getirdiği lüks içinde yaşıyor; hassasiyet gösterme ihtimalini bilinçli bir şekilde hayatlarından çıkarıyorlar ve yüzeysel tavırlar takınıyorlar. Kendilerini kapatıyorlar.

"Zavallı erkekler! Bunun İskoçya'da ne kadar derinlere uzandığını hiç fark ettin mi Angus? İskoç erkeklerinin zihni yaralı bir yaratık gibi güçlü görünmeye ve tamamen doğal olan insani hislere sahip değilmiş gibi davranmaya ayarlanmış. Ama hastanedeyken ve evimi düşünürken inanılmaz bir içgörü anı yaşadım Angus. Bir anda İskoç erkeklerinin aslında futbolla ilgilenmediğini fark ettim. Evet, saçma geldiğini, hatta ortada olanın tam zıttı gibi göründüğünü biliyorum, ama doğru olma ihtimali var. Futbol ilgilenmeleri gerektiğini hissettikleri bir şey, çünkü onlardan bu bekleniyor. Korku yüzünden futbolla ilgileniyorlar: Erkek grubundan dışlanma, yeteri kadar erkek görünmeme, erkeklerin ilgilenmemesi beklenen şeylerden birine fazla ilgi gösterdiklerinin düşünülmesi korkusu.

"Oysa bu sırada İskoç erkeği içten içe ağlıyor Angus. Kendisi için yarattığı sert ve talepkâr dünya yüzünden ağlıyor; tıpkı biz zavallı savunmasız yaratıklar gibi, o

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

da ihtiyaç duyduğu ve arzuladığı yumuşaklık ve sevgi için ağlıyor; olduğunu bildiği ruhu için ağlıyor, bütün o sağlıksız yiyeceklerin, biranın, sigaraların ve katılığın altında bir yerlerde, insanın belini büken sertliğin altında bir ruhu var, ancak o ruh filizlenmiyor, kösteklenıyor, olduğundan farklı bir hale sokuluyor.

"Eğer vaktim ve enerjim olsa, kendimi İskoç erkeklerini kendileri için inşa ettikleri o korkunç hapishaneden kurtarmaya adardım. Etrafına örülen duvarları yıkar, onu yumuşak bir şekilde öper ve nesillerdir sahip olması engellenen, umutsuzca özlemini duyduğu teselliyi ona sunmaya çalışırdım. Ah bunu yapardım Angus, bunu İskoçya için en kutsal görevlerimden biri haline getirirdim.

"Ama konuyu dağıtıyorum. Domenica'yla paylaştığınız o yakınlıktan beni ayrı tuttuğunuzu gördüğüm için moralimin bozulduğunu fark etmiş olmalısın, ama bu konuda hiçbir şey yapmadın. Bu yüzden gerçekten içerlemiştim, ama seni affettim Angus, artık sitem etmeyeceğim. Orada Stendhal Sendromu'nu atlatmaya çalışırken yatıp düşündüğüm sırada sen ve Domenica da dâhil olmak üzere başkalarından hoşgörü beklemem için gerçek bir sebep olmadığını fark ettim. Bizi bir araya ne getiriyordu? Bana dair bir şey hissetmeni bırakıyorum, benim için herhangi bir şey yapmaya seni ne zorunlu kılıyordu? Dostluk mu? Bu ilginç bir konu, değil mi? Birisinin arkadaşı olduğun gerçeği onun için bir şey yapma zorunluluğu doğurur mu? Pek sanmıyorum. Arkadaşın olduğunu iddia eden insan için bir şey-

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

ler hissetmen gibi bir vazife de yaratmaz. Zaten arkadaşlık pek bir his yaratmaz; bu içten gelen bir şeydir.

"Etrafıma baktım. Hastane koğuşunda diğer hastalarla ve içeri girip çıkan salamlı aile üyeleriyle birlikteydim. Sadece onlarla aynı odada olduğum gerçeğini yaratan bağlar dışında, bu insanlarla hiçbir bağım yoktu. Ama bu neden bir bağ yaratacaktı ki? Aynı otobüste ya da tren kompartımanında birlikte oturduğumuz insanlarla bir bağımız var mıydı? Bu örnekleri düşününce söylemek istediğim şeye karşı olduklarını fark ettim. Çok zayıf olsa da bu insanlarla manevi açıdan önemli bir ilişkimiz var. Trenle Glasgow'a gittiğini düşün Angus ve bir sebeple tren duruyor. Diğer yolcuların yüzlerine bakıyorsun ve sabırlı bir tavırla gülümsüyorsun. Bir adam endişeli bir şekilde saatine bakarken göz göze geliyorsunuz. Sen omuzlarını yapacak bir şey yok der gibi silkiyorsun, o da sana gülümsüyor. Bir bağ kurdun işte; o kompartımanda hepiniz arasında bir şey var. Orada bir anlık görünen bir şey, bir şekilde birbirine bağlı olma hissi. Muhtemelen şu eski, aynı yolun yolcusu olmak deyiminin ardında yatan da bu. Hepimiz aynı yolun yolcusuyuz. Bunu çoğunlukla kabul etmek istemesek de gerçekten aynı yolun yolcusuyuz. Tabii kendi yaşamımızın diğerlerininki kadar hızlı bir şekilde kötüye gitmediğini varsaymak istiyoruz.

"Ama yollardan ve trenlerden bahsettiğim yeter. Sana rahibeleri anlatayım."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

49. Doğru Yerde Olmaya Dair

"Doktorlar çok kibardı," diye devam ediyordu Antonia. "Biri kısa süre Glasgow'da eğitim görmüştü, Byres Yolu ile yanında kaldığı ve nedense benim bildiğimi varsaydığı Mactavish ailesi hakkında sorular soruyordu. Ama iyi niyetliydi ve rahat etmem için elinden geleni yaptı. İngilizce kitaplar getiriyordu, tabii sanata dair hiçbir şey getirmemeye özen gösteriyordu; durumum göz önünde bulundurulursa anlaşılır bir tutumdu bu. Ayrıca Stendhal'den de hiçbir şey getirmedi, bu epeyce nezaketsiz bir davranış olurdu, değil mi?

"En sonunda nekahet dönemi için kırsala gönderilebilecek duruma geldiğime karar verdiler. Oradan ayrılacak kadar kendimi iyi hissediyordum, ama ısrarcıydılar. Eğer dikkatli olmazsam tekrar edebileceğini söylediler. Oldukça iyi göründüğü için iki gün sonra hastaneden taburcu edilen Alman bir kadından bahsettiler, hiç düşünmeden Pitti Sarayı'na gitmiş ve Sebastiano del Piombo'nun Aziz Agatha'nın Şehit Edilmesi resmi önünde korkunç bir hadise çıkarmış. Tekrar has-

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

taneye kaldırılması gerekmiş ve üç hafta daha yatmış. Benim de bunu yaşamamı istemediklerini söylediler, ama istersem hastanelerinde daha uzun bir süre kalmamın onlara büyük keyif vereceğini de eklediler. İtalyanlar sahiden çok kibar.

"Siena tepelerindeki bir manastıra gitmemi önerdiler. Bu manastırda Stendhal Sendromu yaşayan birkaç kadını daha önce yanlarına almış rahibeler vardı ve onların gözetimi altında tamamen iyileşmişlerdi. Katolik olmadığımı söyledim, ama bunun önemi olmadığını anlattılar. Rahibeler kimseyi geri çevirmiyordu ve dini törenlerine katılmamı da beklemeyeceklerdi.

"Bana pek şans tanımadılar aslında. Esir olduğum yoktu, zorunlu olarak orada tutulan bir hasta olmadığımı ve istediğim zaman çıkabileceğimi açıkça söylediler, ama tatlı sözlerle tekliflerini kabul etmemi sağladılar ve şu anda buna minnettarım.

"Bunun üzerine eşyalarımı toplayıp koğuştaki diğer hastalara veda ettim. Kadınlardan biri oradan ayrılacağımı söylediğimde ağlamaya başladı; o kadar çok ağladı ki hemşirelerden biri gelip onu sakinleştirmek zorunda kaldı. Diğerleri de bana hediyeler verdiler: Daha çok salam, zeytin ve kuru incir. Sonra beyaz önlüklü bir adamın kullandığı küçük bir minivana bindim. Bu adam yol boyunca İngilizce pratiği yapmak konusunda ısrar etti ve tüm hikâyesini dinledim. Güneyde bir köyde doğduğunu söyledi ve doğduğu yerden uzaklaştığı için çok mutluydu. O tip yerler hakkında Carlo Levi'nin şu harika romanında yazanlar

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

dışında pek bir şey bilmiyorum ne yazık ki, hani şu doktorun faşistler tarafından sürüldüğü ve kendisini yerel bandonun yanlışlıkla uçurumdan aşağı düştüğü ve hâlâ çaldıkları müziğin duyulabildiği korkunç bir kasabada bulduğunu anlatan kitap... Oralarda aşırı derecede batıl inançlılar galiba.

"Sonra anlattığına göre iflah olmaz bir sahtekâr olan, ama adalet sistemi çok yavaş işlediği için hiç hapse girmeyecek kaynanasından bahsetti. Kadın da bundan haberdarmış ve davasının başlayacağı zamana dek işlediği suçların bir çeşit mühlete tabi tutulacağını bildiği için sahtekârlık yapmaya devam ediyormuş. Çok tuhaf bir durum. Ama adam omzunu silkip, 'Bu ülke böyle işte. İstediğin her şeyi, hem de her şeyi yapabilirsin. İnsanlar da yapıyorlar zaten. Sürekli,' dedi.

"İngilizcesi çok iyiydi, iltifat ettim. Mutlu oldu ve Almanca öğrendiğini, böylece Almanya'ya gidip şoför olarak çalışabileceğini söyledi. Bunu yapan bir kuzeni varmış; daha tehlikeli ve aklı yerinde olmayan hastaları taşımakla yükümlü hastane şoförüymüş. Şimdi İtalya'ya dönmüş ve önde gelen bir İtalyan politikacının şoförlüğünü yapıyormuş. Hiç fark yok dedi. Gerekli olan şeyler aynı.

"Bu konuşma anayoldan çıkıp dar bir yola sapana kadar devam etti. Ara sıra çiftliklerin yanından geçiyorduk ve tepelerin yamaçlarında sıra sıra ağaçlar vardı. Hani şu İtalyanların çok sevdiği serviler var ya? Bunların hep bir resme eklenmesi için oralara konulduklarını düşünmüşümdür. Çiftçilerin ressamları düşünerek

BELONGS TO KAKTUS TEAM

manzarayı düzenlemeleri çok hoş bir fikir değil mi Angus, sen de bir ressam olarak bunu içtenlikle onaylarmışsın gibi geliyor. Bunun günümüz İngiltere'sinde olduğunu düşünebiliyor musun?

"En sonunda manastıra ulaştık. Manastır Toskana kırsalında karınca yuvaları gibi yükselen tepelerden birinin eteğinde. Tepenin zirvesindeyse küçük bir köy var, bir düzine ev ve on dördüncü yüzyıldan kalma bir kilise; aşağıda tarlalar, bağlar, ağaçlıklar, sık çalılıklar uzanıyor. Manastır büyükçe bir bina, ama hiç göz korkutucu değil. Hatta oldukça büyük bir çiftliğe benziyor; yüzyıllar boyunca yapılan gelişigüzel eklemelerle büyümüş bir çiftlik gibi. Aşıboyası duvarları ve kırmızı kiremitli bir çatısı var. Sağlam binaların kendine güveniyle olduğu yerde duruyor. Sağlam bir bina gördüğünde anlarsın değil mi? Doğru yerdedir hani, olması gereken yerde.

"İşte bu da en önemli şey, sence de öyle değil mi Angus? İster bina ister insan için olsun: Doğru yerde olmak."

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

50. Glasgow'a Bir Yolculuk Planlanıyor

Bertie, Ranald Braveheart Macpherson'dan ne cumartesi ne de pazar günü bir telefon alabilmişti. Ranald eBay'e koyduğu evlatlık ilanıyla ilgilenen olup olmadığını haber vereceğine dair söz vermişti, ama ya hiç karşılık almamıştı ya da sözünü unutmuştu. Bertie ikinci açıklamanın daha akla yatkın olduğunu düşünüyordu: İnsanlar kolayca bir şeylere söz veriyor, ama nadiren bu sözleri yerine getiriyorlardı.

Tutulmayan sözler söz konusu olduğunda Tofu en büyük suçlu diye düşündü Bertie, ikincilik için de Olive ve Pansy yarışıyordu. Ayrıca Tofu sadece kendisi hakkında değil, başkaları hakkında da yalan söylüyor ve Olive'in babasının hırsızlıktan, annesinin de hızlı araç kullanmaktan hapse atılacağını duyduğunu söyleyerek Olive'i sinirlendirmekten özel bir keyif alıyordu.

Bir gün bahçedeyken"Babamın tanıdığı bir polis var," demişti. "Şu anda davayı hazırlıyorlarmış. Bitirmek üzereymişler, ama henüz tamamlanmamış."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Olive ona şüpheyle bakıyordu. "Polisler seni tanıyor," dedi rahat bir tavırla. "Seni yakalayacaklar Tofu. Bunu herkes biliyor, değil mi?"

Pansy ve Lakshmi ağırbaşlı bir tavırla başlarını salladılar. Pansy bir yandan parmağını sert bir şekilde Tofu'ya sallıyor ve kendi tahminini dile getiriyordu. "Seni Polmont'a yollayacaklar Tofu. Orası neresi biliyor musun? Senin gibi oğlanları yolladıkları bir yer. Gerçekten kötü oğlanları." Duraksadı. "Çoğu Glasgowlu."

Tofu pek korkmuş gibi görünmüyordu. "Öyle mi? Sana bir şey söyleyeyim Olive. Polisler annenle babanı çok uzun zamandır takip ediyor. Babamın arkadaşı öyle dedi. Babanın bir şeyler arakladığını görmüşler ve nerede sakladığını da biliyorlarmış. Ayrıca şu kameraması şeylerde annenin kırmızı ışıkta geçtiğini ve çok hızlı gittiğini gösteren bir sürü fotoğraf varmış. Çok yakında ikisini de hapse yollayacaklarmış. Nereye biliyor musun? Glasgow'a! Bu da onları bir daha göremeyeceğin anlamına geliyor."

Olive bu bilgiye karşı çıkmaya çalıştı. Dudağını ısırdı. "Bu doğru değil, sen de biliyorsun."

Tofu sırıttı. "Hem de çok doğru işte. Çok üzücü, senin için çok üzülüyorum. Ama bazı şeylerden kaçamazsın. Bu da onlardan biri."

Bu kadarı Olive için fazlaydı, ağlamaya başladı, hemen ardından Pansy ve Lakshmi'yle birlikte olayı anlatmak için öğretmenler odasının kapısına dayandılar.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

"Yalan söylememelisin Tofu," dedi Bertie. "Olive'e bile."

Tofu aldırmaz bir tavırla güldü. "Niyeymiş?"

Bertie bir an düşündü. İnsan neden yalan söylememeliydi? Çünkü... çünkü yanlıştı. Ama bir şeyler neden yanlış oluyordu? Yetişkinler yanlış olduğunu söylediği için mi? Ama yetişkinler de pek çok konu hakkında yanlış düşünüyordu. Mesela zavallı Dr. Fairbairn'in neyin ne olduğu konusunda hiçbir fikri yoktu... Ya da Tanrı öyle söylüyor diye mi? Bu daha büyük bir otorite yaratıyor olabilirdi, ama Tanrı yalan konusunda bu kadar katıysa neden Tofu'yu şimdiye dek söylediği yalanlar yüzünden cezalandırmamıştı? Tofu'nun başına yıldırım düşmesi çok kolay olurdu, ama Bertie kimsenin yıldırımla çarpıldığını görmemişti. Bir kez bile. Hem de görünüşe bakılırsa herkes tarafından söylenen ve cezadan muaf olan çok fazla yalana rağmen. Bir yalancılık ormanı yalan üstüne yalan eklenerek Aberdeen'e kadar uzanıyordu...

Bertie, Ranald Braveheart Macpherson'ın Tofu'dan daha güvenilir olduğuna inanıyordu, ama bir türlü aramamasına bozulmuştu, bir sonraki yavrukurt toplantısında bunu ona söyledi.

"Benim suçum değil," dedi Ranald. "Evdeki telefona uzanamıyorum. Çok yüksekte. Özür dilerim."

Bertie bu açıklamayı yeterli bulmamıştı. "Bir sandalyeye çıkabilirdin."

Ranald Braveheart Macpherson başını salladı. "Sandalyeye çıkamam. Sağlık ve güvenlik meselesi Bertie. Kusura bakma. Ama bilgisayara baktım."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Bertie nefesini tuttu. "Kimse yanıt vermiş mi?"

Ranald başını salladı. "Hayır. Büyük talihsizlik Bertie. İlanı silmişler."

Bertie kaşlarını çattı. "Neden böyle bir şey yapmışlar?"

Ranald insanların satmaya çalıştıkları şeyleri eBay'in kontrol ettiğini anlattı. "Silah ya da tank satamıyorsun," dedi. "Böyle şeyler satmak isteyen çok insan var, ama izin verilmiyor. Sağlık ve güvenlik meselesi Bertie."

Bertie iç geçirdi. "Her neyse, yine de teşekkürler Ranald."

Ranald anlayışla arkadaşına baktı. Yardımsever bir çocuktu ve Bertie'nin hayal kırıklığına uğramasını istemiyordu. "Ama sana başka bir şey buldum Bertie. Evlat edinme ve İskoçya diye yazdım ve bir adres buldum. Buraya not ettim. Al."

Ranald tam elindeki kâğıdı Bertie'ye uzatıyordu ki kümebaşı onları gördü.

"Elinde ne var Ranald?" diye sordu. "Bertie'yle yeni bir oyun mu icat ettiniz?"

Çevrelerinde dolanmakta olan Olive araya girmeye karar verdi. "Bir şey planlıyor olmalılar," dedi. "Elinden alıp okuyun bence."

Kümebaşı, Olive'e baktı. "Özel bir şey olabilir Olive," dedi.

"Evet," dedi Tofu. "Her şeye burnunu sokma Olive."

"Pekâlâ Tofu," dedi kümebaşı. "Bu şekilde konuşmaya gerek yok. Ama Tofu haklı Olive." Ber-

BELONGS TO KAKTUS TEAM

tie'ye döndü. "Etrafta başkaları varken fısıldaşmak ve not alıp vermek kaba bir davranış. Bunu biliyorsun değil mi?"

Bertie başıyla onayladı. "Önemli bir not değil."

"Tamam, daha fazla konuşmaya gerek yok," dedi kümebaşı. "Hadi bakalım çocuklar, oyun vakti."

Olaylar bu şekilde geliştiği için rahatlayan Bertie nota baktı. Ranald bir adres ve telefon numarası yazmıştı.

"Ben de seninle geleceğim Bertie," diye fısıldadı. "Babamın kasasının şifresini çözdüm, tren bileti için parayı oradan alabiliriz. Bu adres Glasgow'da. Birlikte gideriz."

Bertie başıyla onayladı. "Ne zaman?"

"Yarın," dedi Ranald. "Okulu asıp yarın gidelim."

"Harika," dedi Bertie. "Ama kimseye söyleme."

"Yemin ederim," dedi Ranald Braveheart Macpherson.

Olive onları izliyordu. Bir şeyler planlıyorlar diye düşündü. Söz konusu oğlanlar olduğunda anlaşılıyordu. Hep bir şeyler planlıyorlardı ve kızlar bunu biliyordu, içten içe anlıyorlardı.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

51. Domenica'nın Misafiri

Antonia'nın kapısına gelen Magnus Campbell'da uzun süre kalacak bir misafir görüntüsü yoktu. Önüne bir valiz kervanı katan misafirler insanın bir an kalbinin teklemesine sebep oluyordu: Haftalarca mı kalacaklardı yoksa? Belki aylarca, hatta kim bilir belki de yıllarca... Yoksa temelli mi taşınmayı planlıyorlardı? Bu kimi zaman olabiliyordu; bazı misafirler ev sahipleriyle ya da ev sahibinin çocuklarıyla evleniyor ve bir daha hiçbir yere gitmiyordu. Nadir görülen bir durumdu, ama oluyordu. Aynı zamanda çok görgüsüzceydi. Görgü kuralları yanında kalınacak kişiye, özellikle eve varıldıktan kısa bir süre sonra romantik veya cinsel yaklaşımlarda bulunulmamasını gerektiriyordu. Bir burjuva kısıtlaması olduğundan değil, son derece kaba olduğundan. Aynı zamanda işgal kuvveti askerlerinin bölgedeki kadınlarla evlenmesi de hoş karşılanan bir durum değildi. Erkeklerin net bir şekilde istenmediği ve kadınların yurttaşları yerine, işgalci olmasına rağmen onlarla evlendiği ülkelerde bu bir sorun teşkil edebilirdi.

Tabii insanlar fikir değiştirip planladıklarından daha uzun süre de kalabiliyorlardı. Neredeyse sadece İskoçya'da görülen, futbol taraftarlarının başka bir ülkedeki deplasman maçına gidip bir daha geri dönmemesi gibi ilginç bir durum da vardı. Bu özellikle İspanya'da oluyordu, Barselona veya Madrid gibi yerlerde oynanan İskoçya maçlarının ardından birkaç bin kadar İskoç futbol taraftarının dönmediği tahmin ediliyordu. Bu erkekler maçın ertesi günü, hatta maç gününde İspanyol kadınlarla evleniyor ve hemen İspanyol ailelere kabul edilerek kızıl saç ve alkole düşkünlük genlerini soyağacına katıyorlardı. Bu erkeklerin çoğunun başka bir yerden geldiklerine dair hayal meyal bazı hatıraları oluyordu ve ara sıra bir nostaljiyle kuzeylerde bir yerde olan o çok sevdikleri yeşil ülkeyi özlediklerinden bahsediyorlardı, ama bu hatıra da zaman içinde solup gidiyordu.

Magnus Campbell'ın çok uzun süre kalmaya niyetli olmadığı çantasının boyutundan belliydi; sadece bir çift giysiden fazlasını alamayacak ufak bir çantaydı. Elinde bu mütevazı seyahat çantasıyla Domenica'nın Antonia'nın kapısına yapıştırdığı yazıya baktı. Bir an tereddüt ettikten sonra döndü ve öteki zile basmak için sahanlığın karşısına geçti. Onun basamaklardan çıktığını duymuş olan Domenica koridorun öteki ucunda durmuştu. İnsanların ne zaman mektup deliğinden bakacakları belli olmuyordu ve heyecanla beklediğinin ortaya çıkmasını istemiyordu.

Kapıyı açmak için harekete geçmeden önce beşe kadar saydı. Ardından titreyen ellerle kapıyı onca yıl

BELONGS TO KAKTUS TEAM

önce son derece yoğun ve sersemlemiş bir halde sevdiği adama açtı.

Magnus Campbell'ın onun kim olduğunu anladığına şüphe yoktu. Aklı tanımlama sürecini sadece bir saniyede tamamlamıştı daha fazla değil; o bir saniye içinde yüz ifadesi şaşkınlıktan memnuniyete geçmişti.

"Domenica!"

Domenica cilveyle gülümsedi. Tekrar on dokuz yaşına dönmüştü. "Büyük bir şok yaşamıyorsundur umarım."

Magnus başını salladı. "Şok mu? Tabii ki hayır..." Çantasını yere koydu, son derece doğal bir hareketle eğilip ona sarıldı ve iki yanağını öptü.

Omuzlarındaki elleri hisseden Domenica ürperdi. Umarım bunu hissetmemiştir diye düşündü ve kendine çekidüzen verdi. "İçeri gel. Orada durma. Antonia..."

Magnus endişeyle ona baktı. "Antonia iyi değil mi?"

Domenica onu rahatlattı. "Çok iyi. Hatta mantıklı mı bilmiyorum, ama biraz fazla iyi."

Magnus rahatlamıştı. "Ben de merak etmiştim. Gönderdiğim kartpostala yanıt vermedi, ben de sandım ki..."

"İnsan hep en kötüsünü düşünüyor. Ama Antonia çok iyi." Sonra ekledi: "Artık."

Magnus kaşlarını çattı. "Hasta mıydı?"

Domenica başıyla onayladı.

"Ciddi bir şey değildi umarım."

Domenica tereddüt etti. Antonia'nın durumunu herkesin bilmesini isteyip istemeyeceğinden emin değildi,

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

ama Magnus evine gelip kalabildiğine göre yakın bir arkadaşı olmalıydı. "Stendhal Sendromu," dedi.

Magnus ağzını eliyle kapattı. "Ah, olamaz..."

"Ama iyileşti," diye devam etti Domenica. "Şimdi de... bir manastırda."

Magnus boş gözlerle bakıyordu. "Kalıcı olarak mı?"

"Öyle sanırım." Domenica onu kahve hazırladığı mutfağa çağırdı. "Çantanı koridorda bırak," dedi. "Birazdan Antonia'nın dairesini açarım. Kahve ister misin?"

Magnus kabul etti ve çam masaya geçtiler. Domenica Magnus'u inceleme fırsatı bulmuştu. Çok değişmemişti, en azından tanıyamayacağı kadar değil. Hatta daha da yakışıklı olmuş diye düşündü. Yılların ona asalet ve adı konulamayan bir kalite, bir tür ağırbaşlılık kattığına karar verdi. Yakışıyordu.

Magnus da ona bakıyor ve gülümsüyordu. "Bu inanılmaz bir şey," dedi. "Antonia ile kapı komşususunuz. En eski iki arkadaşım."

Ben bundan biraz daha fazlasıyım diye düşündü Domenica. Ama öyle miydi? Eski sevgili konumu biraz karışık bir konumdu; bazı eski sevgililer düşmanken bazıları arkadaş olabiliyordu, ama arkadaşlarsa özel bir sınıfa ait oldukları kesindi. Ayrıca yıllar boyunca birbirlerini görmeyen insanlar ne kadar arkadaş kalıyorlardı? Arkadaşlık, aile ilişkileri gibi sonsuza kadar sürüyor muydu, yoksa sararıp soluyor muydu?

Magnus'un ellerine baktı. Teni bronz ve pürüzsüzdü. Tüm zamanını iç mekânlarda geçiren birinin elleri

BELONGS TO KAKTUS TEAM

gibi değil diye düşündü; ama Londra'da çalışıyordu. Londralı eller. Tuhaf bir kavramdı; yaşanılan yerin karakteristiğine bürünen eller.

Magnus nereye baktığını fark etti. "Biraz güneşe çıktım."

Domenica suçlu gibi bakışlarını kaçırdı.

"Artık Londra'da yaşamıyorum," dedi. "Tabii ara sıra gidiyorum. Hatta geçen hafta oradaydım. Ama artık İskoçya'ya döndüm."

"Güzel." Laf ağzından hiç düşünmeden çıkmıştı.

Magnus gülümsedi. "Senin de burada olman güzel."

Domenica nefesini tuttu. Birbirlerini çok iyi anlıyorlardı.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

52. Peki Ya Sen?

Domenica, Magnus'a bir fincan kahve koyup masanın üstünden uzattı.

Olabildiğince sakin bir ses tonuyla konuşmaya çalışarak, "Demek Londra'yla işin bitti," dedi.

Magnus kahvesine uzandı. "Teşekkür ederim. Orada yirmi yıl kaldım. Açıkçası her şeyin... yolunda gittiğini söylemem gerek."

"Mütevazı olmana gerek yok."

Kahvesinin dumanını üfledi. "Yok mu? Olmayabilir. Bugünün finans dünyasında hali vaktinin yerinde olması biraz şüpheyle karşılanıyor, öyle değil mi?"

"Mümkün," dedi Domenica. "Ama her zaman değil."

"Bazı insanlar bunun üçkâğıtçı olmaktan bir nebze daha iyi olduğunu düşünüyor." Domenica'nın eğlendiğini fark etmişti. "Gerçekten. Bir keresinde sokakta biri bana tükürdü."

"Gerçekten mi?"

BELONGS TO KAKTUS TEAM

"Evet. Londra'da göstericilerin yanından geçiyordum. Genç bir çocuk yanıma gelip tükürdü. Sigara kokuyordu."

Domenica yüzünü buruşturdu. "Neden seni seçti?"

"Üstümdeki giysilerden sanırım. Takım elbise. Şehir merkezi. Böyle düşünüp bir sonuca varmış olmalı."

"Hiç hoş değil."

Magnus başını salladı. "Evet. Gerçi tuhaftır, ama ona hiç kızmadım. Onun yerinde olsam ne hissederdim diye düşündüm."

"Ne kadar hoşgörülüsün."

"Pek değil. Basit bir çare bence. Kendini başkasının yerine koyunca pek çok şey anlamlı gelmeye başlıyor. O çocuğun hiç parası yoktu, parası olmadığını tahmin ettim. Belki bir öğrenciydi ya da işsizlik maaşıyla başkalarının sırtından geçiniyordu."

Domenica tek kaşını kaldırdı. Birisini başkalarının sırtından geçiniyor diye betimlemek biraz abartılıydı. Herkes çalışamaz ki diye düşündü, ayrıca bankacılar ya da finans dünyasındakiler başkalarının çabalarıyla geçinmiyorlar mıydı?

Magnus gülümsedi. "Yanlış bir sonuç çıkarma," dedi. "Başkalarının sırtından geçinme sözünü küçük düşürücü bir şeymiş gibi söylemiyorum. Ama bu bir gerçek, öyle değil mi? Pek çok insan başkalarının iyiliğiyle hayatını idame ettiriyor ve bu konuda ne düşünüyorlar biliyor musun? Minnettarlık olmadığını söyleyebilirim. Düşmanlık hissediyorlar."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Domenica pek emin değildi. Hindistan'da yaşamak insana merhamet ve yardımlaşma hakkında bir şeyler öğretiyordu. "Bilemiyorum," dedi. "Hindistan'da başkalarının verdikleriyle hayatta kalan milyonlarca insan vardı. Çok olağandı ve buna içerlemiyorlardı."

Magnus bir an düşündü. "Hindistan mı? Ah, tabii sen orada yaşamıştın, değil mi? Evlenmiştin, unutmuşum."

"Evet. Bir dönem Bayan Varghese oldum. Güneyde, Kerala'da yaşadık. Eşimin ailesi oralıydı."

Magnus tereddüt etti. "Ne olduğunu sormamın sakıncası var mı?"

Domenica sakıncası olmadığını söyledi. "Eşimin ailesi o zamanlar Cochin olarak bilinen bölgenin yakınlarında küçük bir elektrik üretim şirketinin sahibiydi. Elektrik fabrikamız diyorlardı. Kulağa garip geldiğini biliyorum, ama hayatlarını bu şekilde idame ettiriyorlardı. Birkaç farklı iş daha yapıyorlardı tabii. Batı Gatlar'da bir baharat plantasyonu ve biber ticareti yapan bir şirket... küçük ölçekli bir ticaret imparatorluğu denilebilir sanırım."

Magnus devam etmesini bekledi.

"Kocam bir kaza geçirdi," diye devam etti Domenica. "Fabrikada elektrik çarptı."

"Bunu duyduğuma çok üzüldüm."

Domenica başını salladı. "Teşekkürler. Ama üstünden çok uzun zaman geçti ve artık neredeyse hiç düşünmüyorum. Tabii yine orada olduğumu ve elektrik fabrikasının bahçesinde durduğumu ara sıra rüyamda

BELONGS TO KAKTUS TEAM

gördüğümü itiraf etmeliyim. Çok güzel bir bahçesi vardı. Flört eden çiftler orada buluşurdu. Ben umursamazdım, ama kaynanam bunu görünce çok öfkelenip üstlerine köpek salardı." Duraksadı. "O kadın ne çok aşk hikâyesine son verdi kim bilir."

"Aranız pek iyi değildi sanırım."

Domenica başını salladı. "Beni bir türlü kabullenemedi. Aklındaki gelin ben değildim."

"Farklı bir dine mi mensuptu?" diye sordu Magnus.

"Pek sayılmaz. Kerala genel olarak Hıristiyanlığın benimsendiği bir bölge. Başka inançlar da var tabii... Marksizm mesela: Eyalet sosyalist idareyle yönetiliyor, bazı yolların kenarında Hindu tapınakları ve Hıristiyan şapelleriyle Karl Marx'ın büstleri var."

"Hindistan çok şaşırtıcı bir yer."

Domenica güldü. "Bu hafif kalır. İnanılmaz bir karışım. Ama bütün o muhteşem ruhani geleneklerin yanı sıra güneyde bazı insanlar Hıristiyanlığın batıda kök salmadan önce burada başladığını iddia ediyorlar. Kendilerine Süryaniler diyorlar, ayinlerde kullandıkları dil Süryanice."

Magnus kahvesini yudumladı. "Süryani olmadığın için hayal kırıklığına mı uğramışlardı?"

"Evet. Bu konuda bir şey demediler, ama kaynanamın beni kabul etmeyeceğini biliyordum. Tabii bu çok tuhaf bir durum değil. Pek çok kaynana oğullarının evlendiği kadını kabullenmiyor. D. H. Lawrence'ın bu konuda söyleyecek sözü olurdu eminim."

"Öyle mi?"

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Domenica güldü. "Muhtemelen. İnsan ilişkilerinin karanlık köşelerini seviyordu. Yazdıklarını artık okuyabilmem mümkün değil. Sanırım biraz eskidi, Hemingway gibi biraz. Kötü demiyorum, ama Hemingway ara sıra Eski Ahit'ten fırlamış gibi yazıyor."

Magnus iç geçirince Domenica bir sorun olup olmadığını sordu.

"Yok," dedi Magnus. "Hiçbir sorun yok. Sadece bu konuşmayı düşünüyordum. Seninle Lawrence ve Hemingway'den filan bahsetmemiz bana... eskiden nasıl konuştuğumuzu hatırlattı. Tam olarak bunları konuşuyorduk, değil mi?"

Gerçekten öyleydi, Domenica da bunu kabul etti. Fakat bu kabul bile onu her ne pahasına olursa olsun uzakta durması gereken bir bölgeye çekiyordu. Masanın üstünden uzanıp Magnus'un elini tutmak istiyordu, ama yapamazdı. İnsan bu şekilde sevdiği bir insana dokunamazdı, çok tehlikeliydi.

Bir süre ikisi de konuşmadı. Sonra Domenica sessizliği bozdu. "Hep kendimden bahsettim. Kusura bakma. Peki, ya sen?" Evli olup olmadığını sormak istiyordu, ama kendisini tuttu. Fakat Magnus Domenica'nın bunu öğrenmek istediğini anlamıştı; anlamıştı ve cevap verdi.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

53. Tik Ağacına ve Erkek Arkadaşlara Dair

"Hiç evlenmedim," dedi Magnus Campbell. "Gerçekten niyet ettim, ama hep erteledim. Sanırım çok meşguldüm." Özür dilercesine Domenica'ya baktı. "Korkunç bir şey gibi geliyor kulağa değil mi? Evlenmek için zamanı olmamak."

Domenica'nın yüz ifadesinden bir şey anlamak mümkün değildi. "Bu herkese göre bir şey değil," dedi ciddi bir tavırla. "Ayrıca evlenmek için zamanı olmamak meselesine gelince... bırak evlenmeyi yaşamak için bile zaman bulamayan o kadar insan var ki. Hayatlarını çalışarak geçiriyorlar, sonra bir anda... Ama evlilik zorunlu bir durum değil. Pek çok insan tek başına yaşamaktan mutlu."

"Evliliğin benim hoşuma gideceğine eminim," dedi Magnus. "Evliliğin beraberinde getirdiği ödünleri vermek istemeyen şu huysuz bekârlardan değilim."

Domenica, Angus'u düşünmemeye çalıştı, ama aklına ilk olarak o geliyordu. "Özel birileri oldu mu?"

"Ah, evet. Londra'da altı yıl boyunca biriyle beraberdim. Büyük firmalardan birinde avukattı. Çok başa-

BELONGS TO KAKTUS TEAM

rılıydı ve genç ortaklardan biriydi. Ama Londra'daki hukuk şirketlerinin nasıl olduğunu bilirsin... ruhunu sömürürler. Hong Kong'daki ofislerini yönetmesi için oraya gitmesini istediler. Büyük bir işti."

"Sonra ne oldu?"

"O da gitti. Benimle kariyeri arasında seçim yapmak zorunda kaldı ve o da kariyerini seçti."

Bunu nasıl yapar diye düşündü Domenica. "Hayatında olmaması daha iyi olmuş muhtemelen." Duraksadı; Magnus kaşlarını çatıyordu.

"Ona âşıktım," dedi. "Ama karşılığı yokmuş demek ki. Yoksa Hong Kong'a gitmezdi, değil mi?"

"Evet," dedi Domenica hızla. "Ama bak, hayatta kalmışsın."

Magnus başıyla onayladı. "Aslına bakarsan çok çabuk unuttum. Yaklaşık üç hafta sürdü. Uygunsuz kaçacak kadar kısa bir süre. Bir anda onu artık sevmediğimi fark ettim. Öylece oluverdi." Duraksadı. "Daha sonra ondan azıcık bile hoşlanmadım."

Domenica avukat kadını düşünüyordu. Magnus'a âşık olmuş muydu? İnsanın kariyerini sevdiği insanla mutlu bir hayata tercih edebileceğini aklı almıyordu. Ama bunu yapıyorlardı.

"Bu çok uzun zaman önce olmadı," diye devam etti Magnus. "Hatta geçen sene oldu, tam zamanı vermem gerekirse martta. Beni bir karar almaya itti."

"Ne hakkında?"

"Kendi kariyerim hakkında. Epeyce para kazanmıştım. Çok zor değil, biliyor musun? Bize hep çok

BELONGS TO KAKTUS TEAM

yetenekli olduklarını anlatmaya çalışıyorlar, bu şişkin maaş çeklerini haklı göstermelerine yarıyor. Bir zekâ gerekiyor tabii, sayılara kafanın basması gerekiyor mesela, ama daha fazlası değil. Bana soracak olursan bir zanaatkâr bir finansçıdan daha çok yeteneğe ihtiyaç duyar. Ama mühendisle zanaatkârı aynı şekilde ödüllendirmiyoruz, değil mi?"

Domenica meraklanmıştı. "Peki, diyelim ki ben çok para kazanmak isteyen hevesli bir gencim. Londra'ya gelip bir işe girebilir miyim? Bu işler nasıl yürüyor?"

"Bağlantılar," dedi Magnus. "Her zaman değil, ama genel olarak böyle."

"Ya?"

"Evet. Ama tüm bunları geride bıraktım. Şehirden çekip gittim ve buraya geri döndüm. Mallaig yakınlarında bir ev satın aldım. Bir de tekne."

Domenica ona şaşkınlıkla bakıyordu. "Mallaig. Biz..."

"Evet," dedi kısaca. "Evet, Mallaig. Hatırlıyorum."

Domenica yere baktı. Kalbi çok tuhaf şeyler yapıyordu; koşmuş gibi atıyor ya da bir şeylerle başa çıkmaya çalışıyordu.

"Teknenin nasıl bir şey olduğunu öğrenmek ister misin?"

Domenica başıyla onayladı. "Teknelerden pek anlamam, ama yelkencilik yapan bir kuzenim vardı..."

Magnus araya girdi. "Muhteşem bir şey. On iki metre. Tik ağacından. Aslına bakarsan tüm güverte tikten yapılma. Aşağı kısmı da mükemmel. Her tarafı

BELONGS TO KAKTUS TEAM

ahşap. Modern yatlar hep plastikten oluyor. Bu çok farklı."

"Ahşap karakter katıyor, değil mi?" Domenica bunu söyler söylemez utandı; kitapların bir odayı dekore ettiğini söylemek gibi bir şeydi bu. Ancak bu doğruydu, tıpkı ahşabın karakter katması gibi.

"Öyle," diye onayladı Magnus. "Ama bakım gerektiriyor. Ayrıca tik ağacının çok özel gereksinimleri var. Eğer hava koşullarına maruz bırakırsan gümüşi bir renge bürünüyor. Eğer kahverengi kalmasını istiyorsan üstüne bir tür cila sürmek gerekiyor."

"Anladım."

Bu konuda daha söyleyecekleri vardı. "Tik ağacının en büyük düşmanı kir. Eğer kirlenirse çıkarana kadar akla karayı seçiyorsun. Bu yüzden deniz suyuyla yıkamak ve fırçalamak lazım."

"Anlıyorum."

Domenica tik ağacına dair söyleyecek bir şeyi olup olmadığını düşündü; daha önce ilgi duyduğu bir konu sayılmazdı, ama Magnus bu konuda çok şey biliyor gibiydi.

Magnus tekrar ona bakmaya başlamıştı. Bakışlarında Domenica'nın tam adlandıramadığı, belki de müşfik bir ilgi vardı. Kesinlikle tehditkâr değildi.

"Nasıl tekne kullanıldığını öğrenmek ister misin?"

Böyle bir soruyu hiç beklememesine rağmen yanıtlamakta gecikmedi. "Çok isterim."

"Emin misin?"

"Evet, kesinlikle. Pek başarılı olacağımı sanmıyorum, ama deneyebilirim."

Magnus güldü. "Bir roket mühendisliği değil. Çok az şey öyle zaten. Hatta roket mühendisliği bile roket mühendisliği değil bence."

Bir anda pişmanlığa kapılmış olmasa Domenica bunu komik bulabilirdi. Demin onunla yelken açmayı kabul ettim. Nişanlı bir kadınım ve eski erkek arkadaşlarımdan biriyle yelken açmayı kabul ettim. Gözlerini kapadı. Her şeyi mahvetmişti. Geri dönülmeyecek bir nokta geçilmiş, gemiler yakılmış, Betty Crocker* veya Jamie Oliver'ın** heyecanla karıştırdığı kek malzemeleri gibi bütün metaforlar birbirine girmişti. Niye böyle davranıyorum diye sordu kendine. Bu çok saçma. Ama bunu aklından geçirmesi bir şeyi değiştirmiyordu; kendisini kontrol edemeyeceği bir noktaya gelmişti. Eğer arka planda bir Yunan korosu olsaydı söyleyecekleri nakarat ortadaydı: Orta yaşlı kadınların her ne kadar kendilerini kontrol edebildiklerini düşünseler de geçmişte onları cezbetmiş ve hâlâ etmeye devam edenlerin karşısında nasıl aptallaştığına dair birkaç yerinde dize...

---

* Amerikan un sanayicisi Washburn Crosby Company, 1910–1920 arasında pişirme yöntemlerine dair gelen çok sayıda soruya daha kişisel yanıtlar verilmesinin daha iyi olacağına karar vermesi sonucunda gerçek olmayan, ama kültür ikonu haline gelen bir karakter yaratmıştı. (ç.n.)

** Yemek programları ve tarif kitaplarıyla da ünlü İngiliz aşçı. (ç.n.)

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

54. Domenica Temize Çıkıyor

"Özür dilerim," dedi Magnus Campbell. "Özür dilerim, ama benim... benim Antonia yokken onun evinde kalma konusunda çekincelerim var."

Domenica, Antonia'nın kapısını açıp onu yan daireye yerleştirebileceğini söyledikten sonra bunu söylemişti.

"Ama seni çağıran kendisiydi," dedi Domenica. "Davetsiz gelmiyorsun ki."

"Evet ama, bu uzun zaman önceydi. Geleceğimi unutmuş olmalı."

Domenica bunun yapılan daveti ortadan kaldıracağını düşünmüyordu. Antonia'nın aklında çok şey vardı ve Stendhal Sendromu'ndan mustarip olduğu da göz önünde bulundurulursa, İskoçya'da yaptığı planları unutması affedilebilirdi. Bundan da öte Antonia özellikle Domenica'dan evine bakmasını istemişti ve unutulmuş olsun olmasın buna misafirleri ağırlama izni de dâhil olmalıydı.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Magnus bu argümanları dinledi, fakat yine de kendisini tuhaf hissedeceğini söyledi. "Özel alanına müdahale ediyormuşum gibi hissedeceğim," dedi.

Domenica bir an düşündü. Boş bir yatak odası vard, orada kalmasını önerebilirdi. Çekici bir olasılıktı, ama yelken açma konusundaki daveti de kabul etmekte aceleci davranmıştı ve şimdi de evinde kalması için ona teklifte bulunuyordu.

"Burada kalabilirsin," dedi yavaşça. "Boş bir odam var."

Çok tuhaf bir durumdu: Çıkan ses kendine ait değil gibi gelmişti. Kelimeler onun ağzından çıkmıştı, ama onun kelimeleri değildi, en azından söylediklerinin kontrolünü elinde tutan mantıklı ve dikkatli benliğinin söyleyeceği sözler değildi.

Magnus çok kısa bir an tereddüt etti. "Emin misin? Emrivaki gibi olsun istemiyorum..."

Domenica başını iki yana salladı. "Böyle bir şey söz konusu değil."

"O zaman seni akşam yemeğine çıkarayım," dedi. "Yemek yapmazsan kendimi daha iyi hissederim. Leith'teki şu balık yapan yerlerden birine gidebiliriz. Haklarında çok şey okudum."

Domenica başını çevirdi. Aklından bazı dizeler geçiyordu, küçük bir kızken kulağını çekerken söylenen bir mani aklına geldi. Ah, ne karmaşık örülür o ağ, başlayınca hile yapmaya. Bu gerçekten de doğru diye düşündü, tıpkı halk arasındaki diğer inanışlar gibi. Nefesini tuttu. "Magnus, sana söylemediğim bir şey var. İlk başta anlatmalıydım."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Magnus gülümsedi. "Diyet mi yapıyorsun yoksa? Henderson's Salad Table'a filan gidebiliriz."

İşini kolaylaştırmayacaktı. "Hayır," dedi. "Daha ciddi bir şey."

Bir anda endişelenmiş gibi görünüyordu. "Hasta değilsin, değil mi Domenica?"

"Hayır, nişanlandım."

Kelimeler havada asılı kaldı. Magnus önce bir şey söylemedi, ardından çekinerek, "Nişanlandın mı?" diye sordu.

"Evet. Angus Lordie ile nişanlandık. İtalya'da. Bir ressam, portre ressamı. Drummond Meydanı'nda bir atölyesi var." Bu son bilgiyi daha kısık sesle eklemişti, sanki Drummond Meydanı'nda atölyenin olması rakibe atılan yumruğun etkisini azaltabilirmiş gibi.

Magnus'un duygularıyla cebelleştiğini görebiliyordu. "Anlıyorum."

"Bu seni hayal kırıklığına uğratmaz umarım."

Magnus başını kaldırdı. "Neden hayal kırklığına uğrayayım ki?"

Domenica kıpkırmızı kesildiğini hissetti. Çok şey mi varsaymıştı? Teknesine binmesi için yaptığı teklif sıradan bir tekliften öte bir şey değil miydi? Belki de tayfaya ihtiyacı vardı hepsi bu.

Magnus bir cevap beklemedi. "Senin adına çok sevindiğime emin olabilirsin Domenica. Bu harika bir haber."

Domenica ona baktı, ama Magnus'un söylediklerinde ciddi olmadığını görebiliyordu. Keyfi kaçmıştı; Domenica buna emindi.

"Ne zaman evleniyorsunuz?"

Domenica henüz bir tarihte karar kılmadıklarını, ama yakında olacağını söyledi. Büyük bir düğün olmayacaktı: İkisi de tantanayı sevmiyordu. Eğer o sırada Edinburgh'da olursa gelmesinden memnuniyet duyacağını söyledi. Magnus seve seve geleceğini söyledi.

"Yine de burada kalmamı istiyor musun?"

Domenica ne söyleyeceğinden emin değildi. Kalmasını istiyordu, ama Angus'un ne düşüneceğini merak ediyordu. Angus kıskanç bir adam değildi, ama her erkek nişanlısının çatısının altında eski erkek arkadaşının bulunmasına içerlerdi, hele evli değillerse.

"Belki de biz..." Cümlesini bitiremedi. Kapı tıklatılmıştı: Angus'un hayli sert, üç defalık karakteristik kapı çalma sesi. Ardından havlama sesi geldi; Cyril sahibinin kapı çalmasını taklit edercesine üç kez aksi aksi havladı.

"Angus geldi," dedi. "Tanışma fırsatı bulacaksınız böylece."

"Çok hoş," dedi Magnus.

Domenica Angus'u karşılamaya gitti. "Magnus Campbell geldi," dedi. "Antonia'nın misafiri."

Angus yanağından öpmek için eğildi. "Güzel." Teni sertti ve Domenica tıraş olmaya vakit ayırıp ayırmadığını düşündü. Bir an geri çekilmek, öpüşme faslını iki yabancı arasındaki bir formalite gibi göstermek isteğiyle mücadele etti.

Mutfağa gittiler, Magnus ayağa kalkmıştı. Domenica onları tanıştırdı, el sıkıştılar.

"Sizi tebrik ediyorum," dedi Magnus. "Domenica bana nişanlandığınızdan bahsediyordu."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Angus, Domenica'ya baktı. "Çok şanslı bir adamım," diye mırıldandı. Domenica başını çevirdi.

Oturdular. Angus, Magnus'un Antonia'yla nasıl tanıştığını sordu ve Londra'daki iş arkadaşlarından birinin Antonia'nın kuzeni olduğuna dair hikâyeyi dinledi. "Bir yemekli partide tanıştık," dedi. "Antonia kuzenini ziyarete gelmişti ve biz de onu eve davet ettik. Sonra da neredeyse her yıl, Londra'ya her gelişinde görüştük. Bazen bizimle kalıyordu. Ortağım Shirley'yle çok iyi anlaşıyorlardı."

Shirley diye düşündü Domenica. Üst düzey bir Londralı avukattan bunu beklemiyordu. Claire olabilirdi veya Margaret. Şu son derece ünlü kadın avukatın takma adı neydi... sansasyonel ayrılıklarda kadınları temsil eden boşanma uzmanının takma adı? Çelik Manolya, evet. Çok iyi bir takma ad diye düşündü. İnsan bir çelik manolyayla tartışmaya girmezdi ya da Cenazeci veya Büyük Beyaz isimli avukatlarla. Böyle lakaplar hukuki şöhret için çok işe yarar diye düşündü.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

55. Crieff Hydro'ya Davet

Pat güne oldukça talihsiz bir şekilde başladı. Dolaba koyduğu ve kahvaltıda haşlamayı düşündüğü son yumurtayı birisinin yediğini fark etmişti. İki kişiden biri yapmış olabilirdi; Pat yaz aylarında üniversite tatilken ev arkadaşları gittiği için pek tanımadığı iki genç kızla evi paylaşıyordu. Geçici ev arkadaşları Catriona ve Lizzie, Fringe Festivali'nde sahneye çıkacak olan Aberdeenli bir drama ekibinin üyesiydi. Seti kurmak için bir ay önceden gelmişlerdi ve Pat'in sigara içmeyen ve işbirliği yapmaktan memnun olacak insanlar için verdiği ilana başvurmuşlardı. Biziz demişlerdi hevesli bir şekilde. O biziz!

Genel olarak kolay geçinilen insanlardı, ama çalınan yumurta bir hafta içinde gerçekleşen buna benzer üçüncü olaydı ve Pat rahatsız olmaya başlamıştı.

"Yiyeceklerimizi birbirinden ayrı tutmaya dikkat etmeliyiz," demişti üstüne basa basa. "Böylece birbirine karışmaz."

"Kesinlikle," demişti Catriona. "İyi fikir."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Fakat ardından Pat peynirinin yarısının yendiğini ve bir iki gün sonra da yarım paket yağ ile bir paket taglatellenin ortadan kaybolduğunu fark etmişti. Hiçbir şey söylememişti, onları direkt olarak hırsızlıkla suçlamak istemiyordu, fakat başka nasıl bir açıklama bulunabilirdi ki?

Yumurtanın ortadan kaybolması kaldırılamayacak bir durumdu ve şikâyet etmek için Lizzie'nin kapısını çaldı. "Bir yumurta kaybolmuş," dedi. "Dolaptaydı, ama artık yok. Kaybolmuş."

Lizzie boş boş bakıyordu. "Eee?"

Pat kalbinin hızla atmaya başladığını hissediyordu. "Birisi yemiş," dedi.

Lizzie omzunu silkti. "Öyle olduğu ortada. Ama ben yemedim." Arkasındaki yatakta uzanan Catriona'ya döndü. "Sen yumurta yedin mi?"

"Hayır. Sen?"

"Hayır." Duraksayıp Pat'e baktı. "Yumurtayı sen mi yedin yoksa?"

"Tabii ki yemedim. Bu yüzden size soruyorum."

"Ya bir arkadaşın yediyse? Geçen gün arkadaşların gelmişti, belki onlardan biri yemiştir."

Pat ensesinin ısındığını hissediyordu. "Arkadaşlarım neden yumurta yesinler ki? Ayrıca onlar geleli çok oldu. O yumurta dün dolaptaydı. Gözlerimle gördüm."

Lizzie kaşlarını çattı. "Gördüğünü sanıyorsun."

"Ne?"

"Gördüğünü sanıyorsun dedim. Bazen görmek istediğimiz şeyleri görüyoruz." Catriona'ya döndü.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

"Sen psikoloji okuyorsun, değil mi Catriona? Ortada olmayan şeyleri görmüyor muyuz bazen?"

Arkadan yanıt gelmekte gecikmedi. "Tabii. Zihin bunu hep yapar."

Pat dudağını ısırdı. "Ben de sizin yemeğinizden yiyeceğim," diye mırıldandı. "Görürsünüz."

Ertesi sabah Big Lou'nun kafesine gittiğinde bu inanılmaz konuşmayı ona da anlattı. "Orada durup inkâr etti," dedi. "Açık açık inkâr etti."

Big Lou başını salladı. "İnsanlar yalan söyler," dedi. "Bugünlerde neredeyse herkes yalan söylüyor. Artık olağan sayar oldum."

"İnanamıyorum," dedi Pat. "Karşındaki yalan söylediğini bilirken neden yalan söyleyesin ki? Amacı ne?"

Big Lou'nun verecek bir yanıtı yoktu. "Arbroath'ta bir adam vardı," dedi. "Adı Davey'ydi, ama soyadını unuttum. Ufacık çocukken bile yalancının tekiydi. Yalan söyleyip dururdu. Yalan söylediğini herkes çok iyi biliyordu tabii. Balıkçı oldu. Kıyıya bağladığı bir teknesi vardı, onunla açılıp balık tutardı. Bir gün imdat çağrısı yapmış ve bir kayalığın açıklarında başının belaya girdiğini söylemiş. Diğer teknelerden biri karşılık vermiş."

Pat neler olduğunu tahmin edebiliyordu. "Ona inanmamışlar mı? Kayalara mı çarpmış?"

Big Lou başını salladı. "Yardım çağrısını öteki balıkçılardan biri almış. Kahkaha atıp umursamamışlar. Ama zaten doğru değilmiş. Başına bir şey gelmemiş."

"Ya," dedi Pat. "Bir an 'Kurt var' diye bağıran çoban hikâyesi gibi olacak sandım."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

"Hayır, öyle bir şey olmamış," dedi Big Lou. "Davey gayet iyiymiş."

Pat'e kahve hazırlamakta olan Big Lou kahvenin üstüne köpüklü süt ve toz kakao serperek işini tamamladı.

Pat teşekkür etti. Big Lou'yu Darren'la barda bıraktığından beri görmüyordu ve akşamın nasıl geçtiğini öğrenmek istiyordu.

"Randevu nasıl gitti Lou?" diye sordu.

"Fena değil," diye yanıtladı Lou.

Bu pek açık bir yanıt olmadığı için Pat bir soru daha sordu. "Tekrar görüşecek misiniz?"

Big Lou cevap vermeden önce kısa bir an düşünmüştü. "Evet, görüşeceğiz."

"Ah, bu çok güzel Lou. Umarım..."

Pat cümlesini bitiremedi. "Beni bir toplantıya çağırdı." Big Lou duraksadı. "Crieff Hydro Oteli'nde."

Pat gülümsedi. "Bu çok hoş Lou. Crieff Hydro'ya on iki yaşındayken gitmiştim. On dört yaş altı salon bowlingi yarışmasını kazanmıştım."

"Bak gördün mü?" dedi Big Lou. "Küçükken kazandığımız şeyler ne kadar önemli oluyor değil mi?"

Kısa bir sessizlik oldu. Canonmills'e doğru, tepenin aşağısından bir ambulansın sireni duyuluyordu, taş binalara çarpan ses yankılanıyordu. Birilerinin trajedisi diye düşündü Pat; bir kalp krizi, inme, bir anda sonuyla karşılaşan bir insan, son noktası konulan upuzun bir öykü; tabii çoğumuz için bu bir nokta değil, beklenmedik bir üç nokta oluyordu.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Başını öteki yana çevirmişti, ama dönüp Big Lou'ya baktı. "Bir toplantı mı?"

"Evet," dedi Lou. "Elvis taklitçilerinin toplantısı." Sanki utanmış gibi başını eğdi. "Aslında gidilecek bir şey olmadığını biliyorum. İnsanların güleceğini de biliyorum ama..."

"Ben asla gülmem Lou," dedi Pat hemen. "Asla."

Tezgâhın üstünden uzanıp Lou'ya sarılmak istiyordu. Bu kibar, nazik ve çalışkan kadını rahatlatmak istiyordu, onca zorlukla yüzleşmişti, özellikle de erkekler konusunda bahtsızdı: Genç garsonlara ilgi gösteren şu korkunç aşçı, fantezileri ve takıntılarıyla gülünç Jacobite, şimdi de dürüst bir çiftçi veya Borderslı bir rugby oyuncusu yerine onca insanın arasından bir Elvis taklitçisi.

"Ah, Lou," dedi. Başka şeyler de söylemek istiyordu, ama ekleyecek bir şey bulamamıştı. Elvis veya sadece kendilerinin bildikleri –belki de bilmedikleri– sebeplerle onu taklit etmekte ısrar eden insanlar hakkında söylenecek başka ne vardı?

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

56. Bruce'a Dair Düşünceler: Bruce Düşünceleri

Galeriye dönünce Pat kendi durumunu düşündü. Big Lou'nun talihsiz erkek seçimlerini düşünüyordu, ama ya kendi duygusal geçmişine ne demeliydi? Hayatına giren erkekleri şöyle bir aklından geçirdi. Uzun bir liste değildi, bir elin parmakları saymak için yeterli olurdu: Kalbini büyük bir rahatlıkla kırıp ardına bakmamış olan Watson's'taki o çocuk... ergen erkeklerin her şey bittikten sonra bencillik örneği göstermemesi beklenebilir miydi? Altı ay boyunca özlemini çekmiş ve bir daha asla hayatına bir erkek girmeyeceğine karar vermişti. Bu karar her kadının doğal olarak âşık olduğu Bruce'la tanışıncaya kadar sürmüştü, o da bir yere varmamıştı. Ardından bir edebiyat tezi hazırlayan Glass & Thompson's'ta çalışan çocuk gelmişti, bu da başka bir hataydı; sonra da dördüncü olarak Wolf... ve beşinci Matthew. Düşünceli ve dürüst bir insandı, ilişkileri yürüyebilirdi, ancak Pat onu hiçbir zaman sevmemişti.

Pat'in babası Dr. Macgregor bu erkeklere dair direkt olarak bir soru asla sormamıştı, fakat genel olarak sevgi

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

hakkında yorumlar yapmıştı. "Sevgiyi birine vurulmayla karıştırma," demişti. "Çok insan bunu karıştırıyor. Sevginin daha uzun zamanda gelişen bir şey olduğunu fark etmiyorlar. Sevgi asla bir anda kendini ortaya koymaz."

Pat bundan pek emin değildi. Şairler bu konuda yanılıyorlar mıydı? "Yani ilk görüşte aşk imkânsız mı?"

Babası başıyla onayladı. "Ne yazık ki öyle. İnsanlar bir başkasına dair bir anda güçlü bir ilgi hissedebilirler, ama bu neredeyse her zaman tam anlamıyla fizikseldir. Bu sevgiye dönüşebilir, ama bunu da bekleyip görmek gerekir."

"Peki insanlar birbirlerini nasıl fark ediyorlar?"

Dr. Macgregor bir an düşündü. "İki şey olabilir: Güzellik ya da biyolojik yuva kurma güdüsü."

Pat açıklamasını bekledi. "Güzellik ilgi duyulmasına sebep oluyor, çünkü güzel olana arzu duyuyoruz. Sahip olmak istiyoruz, çünkü farkında olsak da olmasak da uyum ve çözüm gibi ihtiyacımız olan şeyleri temsil ediyor." Duraksadı. "Ayrıca bize de bulaştığını düşünüyoruz. Eğer güzel bir insanla berabersek kendimizi daha güzel hissediyoruz. Gerçekten öyle. Gülme Pat. Durum böyle sahiden."

Pat özür diledi. "Gülmüyordum. Tamam, gülüyordum, ama güzelliğin maskara ya da pudra gibi başkalarına bulaşması fikrine gülüyordum. Düşünsene. Son derece itici bir adamın güzel bir kadının yanında durması ve gömleğine bulaşmış makyaj malzemeleri olması mesela."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

"Evet," dedi babası. "Gözümde canlandırabiliyorum. Ama şu dergilerdeki fotoğrafları düşün..."

"O dergileri almıyorum," dedi Pat kendini savunurcasına.

"Tabii almıyorsun."

"Kuaförde görüyorum ya da birileri evde bırakıyor."

"Tabii. Orta yaşlı zengin erkeklerle kendilerinden genç eşlerinin ya da kız arkadaşlarının fotoğraflarını düşün. O kadınların hepsi güzel. Fakat para ve statünün bir etken olmadığı başka durumlarda farklı bir durum gözüne çarptı mı hiç?"

Pat'in aklı karışmıştı. "Ne gibi?"

"İnsanlar kendilerine benzer ortaklar seçiyorlar."

"Öyle mi?"

"Evet. Eşleri veya ortakları karşılaştırma huyu geliştirdim. Sıra dışı bir durum, ama çok sayıda insan yüz hatları kendininkini andıran kişileri tercih ediyor. Sarışınlar sarışınları seçiyor. Çıkık elmacık kemikleri olanlar yine çıkık elmacık kemiklilerle evleniyor."

Pat güldü. "Bu mümkün değil." İlişkileri olan arkadaşlarını düşündü. Bu mümkün olamazdı... Gülümsemesi soldu. Arkadaşı Zoe ve erkek arkadaşı Zack'i düşündü. Zoe'nin ince uzun bir boynu vardı, Zack'in de... İkisinin de ismi Z harfiyle başlıyordu, bu bir şey ifade eder miydi? İnsanlar isimleri kendilerininkine benzeyenleri mi seçiyorlardı? Bir bağlantı olabilirdi, çünkü üyelerin alfabetik olarak sıralandığı gruplarda veya A'ların B'lerden önce geldiği sıralarda insanın soyadının ilk harfi aynı olanlarla tanışma olasılığı daha fazlaydı.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Elspeth ve Matthew'u düşündü. Evet, gerçekten de birbirlerine benziyorlardı; gözleriyle ilgili bir durum diye düşündü Pat. İkisinin de nazik bakan gözleri vardı, hiçbir zaman çıkarcı veya korkutucu olamayacak gözler. Sonra Big Lou'nun yanından dönerken Bruce'u düşündü ve bu düşünce duraksamasına sebep oldu. Bruce. O da Bruce'a mı benziyordu? Bu yüzden miydi?

Galeriye gittiğinde depoya açılan küçük mutfağın kapısını açtı. Orada lavabonun hemen üstünde bir ayna vardı. Karşısına geçip yansımasına baktı. Bu Bruce'un dişi yüzü müydü? Ürperdi.

Güçlü olacağım dedi kendine. Onu arayıp buluşmayı iptal edeceğim. Gidip Lou'yla konuşacağım ve bana doğru şeyi yaptığımı söylemesini sağlayacağım. Ben... Bakışlarını kaçırıp iç geçirdi. İşe yaramayacaktı. Bruce'la buluşacaktı, bunu biliyordu, çünkü temsil ettiği cazibeyi görmezden gelemiyordu. Ona karşı koyabileceğini söylemesinin anlamı yoktu, çünkü karşı koyamıyordu. George Sokağı'nda karşılaştıkları akşam tekrar buluşmalarını teklif etmiş ve Pat de kabul etmişti; kendine engel olamamıştı. Bir sonraki dozunu almak için kıvranan bir uyuşturucu bağımlısının tam da böyle hissedeceğini tahmin ediyordu. Üst benlik –irade, bilinç, artık ne ad konulursa– ne derse desin beynin zevk merkezi tatmin edilmeyi talep ediyordu. Manyetizma kadar güçlü bir kimyaydı ve iradenin çabalarına bir o kadar kuvvetle karşı geliyordu.

Geri döndü ve suratsız suratsız masaya geçti. Önünde bir kâğıt destesi ve ucu açık bir kalem vardı. Farkına

BELONGS TO KAKTUS TEAM

varmadan kalemi alıp kâğıdı çiziktirmeye başladı. Kalem hızlı ve tereddütsüz bir şekilde akıp gidiyordu, Pat'in içindeki bir şeyden güç alır gibiydi. Bakıp nefesini tuttu. Bruce'u Davut olarak mı çizmişti? Kalemin neredeyse otomatik hareketleri tıpkı bir yalan makinesinin iğnesi gibi gerçeğin göstergesi miydi?

Kızarıp kâğıdı buruşturdu. Ardından tıpkı bir yazarın hikâyesini tamamen yanlış bir tarafa, felaketten başka bir şey getirmeyeceğini bildiği utanç verici yönlere götüren bir sayfayı atması gibi kararlılık ve titizlikle çöpe fırlattı.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

57. Anna Moray Meydanı'nda Şaşkınlığa Uğruyor

Eğer Pat'in özel hayatı kötüye gitme işaretleri taşıyorsa, Matthew ile Elspeth'in Moray Meydanı'ndaki hayatı için tam tersi geçerliydi. Daha önce üçüzler yüzünden çektikleri uykusuzlukla çökmek üzereyken Felemenk au pair Anna'nın gelişi her şeyi değiştirmişti. Uzun uzun uyuyup dinlenebilmenin keyfini çıkarmışlardı –hatta Matthew mutluluk içinde on dört saat uyumuştu– ve bu süre boyunca çalışmasına rağmen uzun çalışma saatlerinden dinç ve sıkıntısız çıkıyormuş gibi görünen Anna rahatsızlık duymamıştı.

"Kendimi çok rahat hissediyorum," dedi Matthew Elspeth'e. "Anna'nın işbaşında olduğunu bildiğim için böyle uyuyabiliyorum. Sanırım bir başbakan veya cumhurbaşkanı ameliyat olmak zorunda kalınca yerine bakabilecek bir yardımcısının olduğunu bildiği için böyle hissediyordur."

Elspeth düşünceliydi. "Bu Amerika Birleşik Devletleri'nde oluyor değil mi? Ya burada? Başbakan yardımcısı kim biliyor musun? Yerine kimi getireceklerini biliyorlar mı sence?"

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Matthew kısa bir an düşündü. "Eskiden başbakan yardımcısı pek görünmezdi," dedi. "Sonra şu adam geldi. Hani şu neredeyse birine vuracaktı ya... o başbakan yardımcısıydı değil mi?"

"Yumurta atan birine karşılık veriyordu. Onu suçlayamazsın. Başlatan o değildi."

Matthew düşünceliydi. "Bütün suç onun olmayabilir, ama yine de..."

"Şu anda başbakan yardımcısı kim?"

Matthew çenesini kaşıdı. "Şu diğeri... hani var ya. O işte. Başbakan yardımcısı o değil mi?"

"Olabilir," dedi Elspeth. "Bugünlerde çok mutsuz görünüyor. Belki iktidarda olmakla ilgilidir. Gerçi partisi koalisyon olacağını keşfedince büyük bir şok yaşadı, değil mi? Pek iktidar peşinde değiller. Daha çok danışmanlık yapma geleneğinden geldiklerini düşünüyorum."

"İyi insanlar," dedi Matthew.

"Evet, öyle."

"Ayrıca düzgün işler yapmaya çalışıyorlar."

"Hükümette olmanın dertleri," dedi Elspeth düşünceli düşünceli. "Sence başbakan her sabah kalkıp ülkeyi yönettiğini hemen fark ediyor mudur, yoksa kendisine hatırlatması mı gerekiyordur?"

"Kendisine hatırlatması gerekiyordur bence," dedi Matthew. "Bazen galeriyi unutuyorum... en azından kahvaltıdan önce. Sonra olamaz, işe gitmem gerek diyorum."

Elspeth gülümsedi. "Sence çocukları unutur muyuz?"

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Matthew başını salladı. "Anne babalar çocukları olduğunu asla unutmuyorlar. Asla. Bu hep sürüyormuş diye duydum. Kırk yaşına geldiklerinde bile endişeleniyormuşsun, sen de o zaman... kim bilir kaç yaşında oluyorsun."

"Anna geldiği için minnettarım," dedi Elspeth. "Ne kadar becerikli fark ettin mi?"

"Nasıl fark etmeyeyim. Bugün dolabı bir açtım, üç küçük şişe bowling lobutları gibi dizilmişti. Banyoda da bezle ilgili malzemeleri dikkatli bir şekilde dizmiş, tüm ekstra malzemeler, kremler filan. Klinik gibi. Harika."

Elspeth de aynı fikirdeydi. Evet, Anna gerçekten harikaydı, bir kahraman, hayat kurtarıcı, tam bir... çözümdü. "Alışveriş işini bile organize etti," dedi. "Raflara tek tek bakıp bitmek üzere olan şeylerin listesini çıkardı. Sonra markete gidip yiyecek dolu poşetlerle geldi. Hatta en sevdiğin marmelatın ne olduğunu ve Danimarka usulü balık yumurtası sevip sevmediğini bile sordu."

"Şu küçük siyah balık yumurtalarından mı? Yalancı havyar mı? Bayılıyorum. Haşlanmış yumurtanın üstüne koysan her gün yiyebilirim."

"Gidip almış," dedi Elspeth. "Ayrıca smorgasbord* hazırlamak için tuhaf bir balık ezmesi de almış. Yemek olarak..."

Anna'nın gelmesiyle konuşmaları bölündü; üçlü bebek arabasıyla üçüzleri Moray Meydanı Parkı'na yürüyüşe çıkarmıştı ve ön kapıyı açmaya uğraşıyordu. Matthew yardımcı olmaya gitti.

---

* Meze türü soğuk yiyeceklerden oluşan İskandinav yemeği. (ç.n.)

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Bir sorun olduğunu hemen anlamıştı.

"Çocuklar iyi mi?" diye sordu. "Canın sıkkın görünüyor."

Anna başını salladı. "Çocuklar iyi. Uyusunlar diye beşiklerine yatıracağım. Onlar iyi."

"Ama sen..."

"Benim bir sorunum yok. Ben de iyiyim."

Matthew iyi olmadığını görebiliyordu. "Ama sen..."

"Benim için endişelenme. Güçlüyümdür."

Tuhaf bir söz diye düşündü Matthew. İnsan güçlü olmasını gerektirecek bir durum olmadığı sürece böyle bir şey de söylemezdi. Oğlanları pusetten almak için eğildi.

"Bir şey gördüm de," dedi Anna. "Parkta bir şey gördüm."

Matthew kaşlarını çattı. "Ne? Ne gördün?"

Anna, Rognvald'ı beşiğe yatırıyordu. "Tuhaf birilerini gördüm," dedi. "Aşağı yukarı on kişi. Çalıların ardındaydılar."

Matthew iç geçirdi. "Ah... Ah galiba biliyorum."

"Bazılarının üstünde giysi yoktu," dedi. "Beni görünce hızla yürüyüp bir eve girdiler."

Matthew şaşkınlık ve bitkinlik karışımı bir ifadeyle Elspeth'e baktı. "Yine onlar," diye mırıldandı.

Elspeth, Anna'ya endişeyle bakıyordu. "Bu çok saçma. Gerçekten." Matthew'a döndü. "Matthew, bu konuda bir şey yapman lazım. Kendilerine İskoç Nüdistler Topluluğu ya da artık her ne ad veriyorlarsa o olabilirler, ama insanları korkutmaya hakları yok."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Matthew aynı fikirdeydi. “Tabii ki. Kusura bakma Anna.”

Anna hafifçe gülümsedi. “İskandinavya’da çok nüdist var, ama genellikle sahillerde olurlar.”

“Bizim sahiller biraz vahşi,” dedi Matthew. “En iyi ihtimalle Kuzey Denizi’ne sürüklenirler.”

“Onlarla konuşman gerek Matthew,” dedi Elspeth.

Matthew kararını vermişti. “Kesinlikle. Hangi evdi Anna? Hemen oraya gideceğim.”

BELONGS TO KAKTUS TEAM

58. Kuzey İskoçya Tatarcıkları

Anna nüdistlerin üç dört bina ötedeki kapıdan girdiklerini söyledi.

"Çok saygın görünen bir ev gibiydi," dedi. "Ardında böyle şeyler döndüğünü kim bilebilir ki."

Matthew başını salladı. "Sakın kanma," dedi. "Robert Louis Stevenson Edinburghluydu biliyorsun değil mi?"

Anna'nın kafası karışmış gibiydi. "*Kaçırılan Çocuk*'un yazarı mı?"

"Evet," dedi Matthew. "Ta kendisi. Ama aynı zamanda *Dr. Jekyll ve Bay Hyde*'ı da yazdı. Onu duymuş muydun?"

Anna duymamıştı. "*Kaçırılan Çocuk*'u okudum, ama diğerini okumadım."

"Kabak tadı verdiğini biliyorum ama..."

"Anlayamadım. Kabak tadı mı?"

"Bir deyim," dedi Matthew. "Çok sık kullanılan, eskiyen şeyleri anlatmak için kullanılır. Jekyll ve Hyde olayı da Edinburgh'daki zıtlıkları betimlemek için söy-

lenir durur. İnsanlar Edinburgh'un iki kişiliği olan bir şehir olduğunu söyler: Biri saygın, öteki de tam tersi."

"Ya Bay Jekyll?"

"Stevenson'ın öyküsü iki karakteri olan bir adam hakkında. Dr. Jekyll ve Bay Hyde. Ama ikisi de aynı insan."

Anna düşünceli görünüyordu. "Yani Edinburgh'un saygın bir yüzeyi ve o kadar saygın olmayan bir içyüzü mü var?"

Matthew iç geçirdi. "Keşke o kadar basit olsaydı. Bu metafor çok kullanılıyor bence. Çoğu şehir böyle zaten, bir daha geleneksel ve temkinli yönleri, bir de bohem ve daha karanlık tekinsiz yönleri var. Edinburgh'da bu diğer yerlerdekinden daha belirgin sanırım. Yaşadığımız yer oldukça... saygın bir yer. Ama bunun tam tersini ortaya koyan şeylerin de olduğu ortada."

"Nüdizm gibi mi?"

"Evet, öyle de diyebiliriz. Nüdizm giysilerin kısıtlamasından kurtulmayı içeriyor olabilir, ama Moray Meydanı kısıtlamalarla dolu bir yer. Burada yaşayan insanlar kim oldukları ve nerede yaşadıkları hakkında bilinçliler."

"Anlıyorum."

"Bu da iyi bir şey," diye devam etti Matthew. "Ama nüdizmi kendilerine saklamalılar. Herkes giysileri olmayan insanların etrafta dolandığını görmek istemeyebilir."

"Evet," dedi Anna. "Böyle bir şeyi Kopenhag'da da hoş karşılamayız."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

"Gidip konuşacağım," dedi Matthew. "Şikâyet edeceğim."

Anna'nın söylediği kapıya gitti, fakat ilk olarak şikâyet edeceğini söylediği andan bu yana kendine güveni azalmıştı. Kapı parlak siyah kaplaması ve çarpıcı pirinç kapı numarasıyla ürkütücü görünüyordu. Sayılar romen rakamıyla yazılmıştı ve bu şikâyet etme işini çok daha korkutucu bir hale getiriyordu. Modern sayılar veya plastik bir tabela şikâyet için daha kolay diye düşündü; romen rakamı, hem de pirinç romen rakamı kullanan birisine şikâyete gitmek bambaşka bir meseleydi.

Matthew zilin yanındaki minik pirinç isim levhasına baktı. Harfler sürekli parlatılmaktan silinmeye başlamıştı –çok ilgi gösterilen pirinçlerde bu olabiliyordu– ve ismi okumak çok zordu. İlk iki harf net bir şekilde görülüyordu "Je", ama sonra okunmaz hale geliyordu. Derin bir nefes aldı ve zili çaldı. Ben doğru yoldayım diye düşündü. Komşulara şikâyete gitmekten hoşlanmıyorum, hele yeni taşınmışken, ama gerçekten doğru yapıyorum.

Daireden boğuk konuşma seslerinin geldiğini duyabiliyordu. Sonra tiz bir zil sesi ve kapının öte yanından ayak sesleri duyuldu.

Matthew taşındıktan bu yana birkaç komşusunu görmüştü, ama kapıyı açan adamı tanımıyordu. İnce, kırklı yaşlarında, epeyce sade görünüşlü bir adamdı, beyaz bir keten takım elbise ve kanvas ayakkabı giymişti. Yatıyla açılmak üzere olan bir denizci gibi görünüyor diye düşündü Matthew.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

"Ah, içeri buyurun," dedi adam.

Ses tonu samimiydi ve Matthew bir an ne yapacağını şaşırdı. Konuşmalarının oldukça resmi ve kapı ağzında olmasını beklemişti.

"Haydi," diye teşvik etti adam. "Ben Bill Jekyll bu arada. Lütfen içeri gelin. Birazdan başlayacağız."

Matthew konuşmaya çalışarak ağzını açtı. "Ben aslında..."

"Haydi," dedi adam. "Şuradan. Hâlâ birkaç sandalye var. Gelip oturun."

Matthew oturma odasına kadar ev sahibini takip etti. Çoğu oturmakta olan, birkaçı ayakta yaklaşık yirmi kişi vardı. Herkesin giyinik olduğunu görünce rahatladı, fakat birkaç erkeğin gömleklerinin üst düğmeleri açıktı ve yanık tenleri görünüyordu.

"Şuraya oturun," dedi Bill Jekyll koltuktaki boş yeri göstererek.

Matthew bir tür toplantıya katıldığını fark etti ve toplantının içeriğinin ortaya çıkması çok vakit almadı.

"Bu akşamki konuşmacı Tom MacNaught olduğu için çok şanslıyız," dedi Bill Jekyll. "Tom, Glencoe fotoğraflarını getirmeyi kabul etti. Çoğunuzun orada olduğunu ve kendi fotoğraflarınızı çektiğinizi biliyorum, ama Tom çok iyi bir fotoğrafçı ve bu akşam çok güzel resimler göreceğiz." Bir dizüstü bilgisayarın başında oturan, gündelik bir gömlek ve kot giyen adama döndü. "Tamam Tom, sahne senin."

Işıklar söndürüldü ve Tom fotoğrafları boş duvara yansıtmaya başladı. "Buachaille Etive Mhor," dedi.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

"Bu dağın Glencoe'nun korumalarından biri olduğunu düşünmüşümdür hep. Birkaç kez tırmandım. Glencoe'ya gittiğimiz gün de hatırlayabileceğiniz gibi çok güzel bir gündü. Gökyüzünde tek bir bulut bile yoktu ve Kuzeybatı İskoçya için bunu pek sık söylemek mümkün olmuyor."

Ona katılanlardan mırıltılar yükseldi.

"Tabii," diye devam etti Tom, "tatarcık mevsimiydi ve minik şeytanlar güneşe rağmen tam gaz çalışıyordu. Tatarcıklar kulübümüzün üyeleri için tehlike arz ediyor, eminim hepiniz bunu biliyorsunuz."

Ardından minik kırmızı beneklerle dolu bir kol fotoğrafı göründü. Tatarcıklar diye düşündü Mat-thew. İskoçya'da nüdist olmanın bütün keyfini kaçırıyor olmalılar.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

59. Edinburgh'un Tensel Mütevazılığı

Matthew, Elspeth'in kucağında Rognvald'la onu sabırsızlıkla beklediği eve döndü, Anna da Tobermory ve Fergus'a bakıyordu.

"Eee?" diye sordu Elspeth. "Ne oldu?"

Matthew omzunu silkti. "Onlarla konuştum. En azından biriyle. Adı Jekyll. Bill Jekyll."

"Eee?"

"Çok hoş bir adam," dedi Matthew. "Bir tür toplantı yapıyorlarmış, ben de katılmak zorunda kaldım."

"Bu yüzden o kadar sürdü," dedi Elspeth. "Peki konuyu açtın mı? Şikâyet ettin mi?" Matthew'u sıkıştırması gerektiğini öğrenmişti, konuyla alakasız şeyleri anlatmaya eğilimi vardı.

Matthew başıyla onayladı. "Evet, konuştum. Ama önce toplantıya katılmam gerekti. İçeri dalıp şikâyet etmeye başlayamazdım..."

Elspeth de aynı fikirdeydi.

"Oturduk ve bir slayt gösterisi oldu."

Elspeth gülümsedi. "Eee..."

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

"Slaytlar hayli masumdu. Glen Etive'e kadar gitmişler ve Buachaille Etive Mhor'un bir sürü fotoğrafını çekmişler. King's House Hotel'de öğle yemeği yemişler, hani şu tepedeki var ya, sonra..."

Elspeth araya girdi. "Nüdistler değil mi?"

Matthew başıyla onayladı. "Evet ama üstlerinde giysileri vardı. Bazı erkekler gömleklerini çıkarmış, ama o kadar. Tatarcıklar varmış ve hepsi ısırılmış. Rahatsız olmuş gibi görünüyorlardı."

"Zavallılar," dedi Elspeth. "İskoç bir nüdist olmak çok keyifli olmasa gerek."

"Öyle," dedi Matthew. "Her neyse, sonra komite için bir tür seçim yapmışlar. Oy vermek isteyip istemediğimi sordular. Sanırım katılmak istediğimi düşündüler, ama ilgim yoktu tabii."

Elspeth ona bakıyordu. Kocamı ne kadar da iyi tanıyorum dedi kendi kendine. Bazı kadınlar eşlerini tanıdıklarını düşünüyor, sonra da bir anda tanımadıklarını keşfediyorlardı. Gizli ilgileri açığa çıkabiliyordu ve kadın kocasının aslında bir... ne? Nüdist olduğunu mu keşfediyordu? Gizli nüdistler, eşlerine hobilerini söylemekten utanan insanlar var mıydı? Tabii daha az dramatik açıklamalar yapanlar oluyordu muhtemelen, mesela erkeğin kadına trenlere gizli ve tatmin edemediği bir tutkusu olduğunu söylemesi gibi. Elspeth insanın kocasının gizli bir tren meraklısı olduğunu keşfetmesinin nasıl olacağını hayal etti. Yıkıcı bir durum olabilirdi: Waverley İstasyonu'ndan bir yere giderken tam tren perondan ayrılırken eşinin paltosuyla bir

BELONGS TO KAKTUS TEAM

kenarda durmuş geçen tüm trenlerin numaralarını hızlı hızlı not aldığını görmek... Başını bile kaldıramadığı için gitmekte olan karısının şaşkın yüzünü görmezdi, kadın gördüğünü doğrulamak istercesine boynunu uzatır, ardından keşfettiği şey karşısında yorgunlukla koltuğuna çökerdi. Bir tren meraklısıyla evli olmak! Daha kötüleri de olabilirdi tabii; Elspeth kırk yaşındaki kocasının kaykayı olduğunu keşfeden bir kadına dair bir yazı okumuştu. Kaykay bir basket kepi ve kesilmiş kotla birlikte bir dolabın arkasına saklanmış olarak duruyormuş. Zavallı kadın bir derginin tavsiye köşesine yazı yazmış ve bazı erkeklerdeki geç ergenliğe ve içlerindeki çocuğun ihtiyaçlarına anlayış gösterilmesi gerektiğiyle ilgili bir tavsiye almıştı. "Erkekler çocuktur," yazmıştı dert doktoru. "Kadınlar sabırlı olmalı."

Ya Matthew? Mümkün değil dedi kendi kendine. Onu çok iyi tanıyordu ve Matthew son derece saydamdı. İskoç Nüdistler Topluluğu'na katılma özlemi duyuyor olamazdı, çünkü Edinburgh'un tensel mütevazılığına sahipti. Edinburghlular kendi evlerinde bile nadiren çıplak dolaşırlardı, banyodan yatak odasına bile bornozlarıyla giderlerdi. Evet, gerçekten mümkün değildi.

"Peki sonra ne oldu?" diye sordu.

Matthew her şeyin oldukça iyi gittiğini söyledi "Anna'nın şoka uğradığını söyledim, o da özür diledi. Toplantıdan önce parka çıkanların sadece küçük bir grup olduğunu ve kendisi orada olsa böyle bir şey olmayacağını söyledi. Topluluğun resmi kanat ve geçici

BELONGS TO KAKTUS TEAM

kanat olarak ikiye ayrıldığını anlattı. Parka çıkanlar muhtemelen geçici kanattakilermiş."

Elspeth devam etmesini bekliyordu.

"Ben de bu açıklamayı kabullendim," dedi Matthew. "Onlarla net bir şekilde konuşacağını ve bunun bir daha yaşanmaması gerektiğini açıklayacağını söyledi. Moray Meydanı Parkı'nda hiçbir giysinin çıkarılmaması gerektiği kuralını tekrarlayacakmış ve gerektiği takdirde onları topluluktan çıkaracakmış."

Elspeth iç geçirdi. "Yine de bu durum hoşuma gitmedi," dedi. "Ben..." Duraksadı. "Mutlu değilim Matthew."

Matthew'un ne kadar endişelendiği ortadaydı. "Sevgilim! Hayatım! Mutsuzum deme sakın."

Elspeth arkasını döndü. Rognvald kucağında uykuya dalmıştı, bir örtüyle sarılmış küçük insan bohçasını yavaşça koltuğa koydu; gözleri kapalı, minik ağzı açık olarak yatıyordu; benim oğlum diye düşündü Matthew, benim oğlum Fergus; hayır, Tobermory; hayır, Rognvald.

Elspeth elleri kucağında, sükûnet dolu bir annelik portresi gibi sessizce oturuyordu. Ama bu yılgınlığın resmi diye düşündü Matthew.

"Gerçekten mutsuz değilsin, değil mi?"

Elspeth başıyla onayladı; başını çok az hareket ettirmiş olmasına rağmen anlamı açıktı. Evet, mutsuzdu.

"Ama hayatım neden mutsuzsun? Her şeyin var: çocuklar, ben, birlikte geçireceğimiz bir hayat." Bu listeden kendimi çıkarmalı mıydım acaba diye düşündü.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Elini tuttu. "Benle ilgili değil, değil mi? Söylediğim ya da yaptığım bir şey mi?"

Elspeth başını salladı. "Seninle ilgili değil." Elini hafifçe sıktı. "Seninle ilgili değil hayatım. Seninle çok mutluyum. Harika bir insansın, gerçekten."

"Öyleyse ne oldu? Depresyonda mısın? Bazı insanlar bebek sahibi olduktan sonra kendilerini çok kötü hissedebiliyorlar."

Elspeth başını salladı. Mesele bu değildi.

"Daire yüzünden," dedi. "Burayı sevmiyorum Matthew. India Sokağı'na geri dönmek istiyorum."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

60. Satılık... Tekrar

Bu Matthew'u düşündüren bir konu olmuştu. Elspeth'in açıklamasına hemen karşılık veremese de şaşkınlığı geçince birkaç soru sorabilmişti. Bunu baştan beri mi hissediyordu, yoksa son dönemde mi böyle hissetmeye başlamıştı? Elspeth yanıtlamıştı, ama çok açıklayıcı değildi. "Böyle bir şey hissediyorum işte," dedi. "Sen kontratı imzaladıktan sonra taşınma konusunda rahatsızlık hissetmeye başladım. Bir şey söylemek istedim ama..." Cümlesini tamamlamadı. "Bu konuda kendimi çok kötü hissediyorum. Sana söylemek istememiştim. Ağzımdan kaçtı."

Matthew derin bir nefes aldı. "Bana söylediğine sevindim," dedi. "Eğer içine atmak zorunda kalsaydın çok kötü olurdu. Artık hakkında konuşabiliriz."

Elspeth başıyla onayladı, ama mutsuz olduğu belliydi. "Üstesinden geleceğime eminim."

"Yoksa Jekyll ve arkadaşları yüzünden mi?"

Elspeth bunu kesinlikle reddetti. "Hayır, onlarla ilgili değil. Onları gerçekten umursamıyorum." Tavana

BELONGS TO KAKTUS TEAM

baktı. "Burası... Ah, Matthew bunu söylediğim için özür dilerim, ama burayı kasvetli buluyorum."

"Kasvetli derken ne demeye çalışıyorsun?"

Elspeth iç geçirdi. "Tam olarak bunu işte. Ortamda bir şey var. Belki ışık ya da loşluk. Matthew burası bodrum katı."

Matthew etrafına baktı. Yeterince ışık yok muydu yani? "Burası bodrum değil ki. Binanın en alt katı olduğu doğru, ama bodrum katlar girişin altındadır. Burası giriş katı."

Elspeth'in yanında yatan Rognvald uykusunda kıpırdandı. Minicik, mavi yün çoraplı bir ayak Elspeth'in kalçasına değdi. Elspeth uzanıp hafifçe okşadı.

"Kendimi çok kötü hissediyorum," dedi. "Pek çok insanın sahip olmaya can attığı bir şeyden şikâyet ediyormuşum gibi hissediyorum. Halimize bir baksana. Yeni evlendik sayılır, ama her şeyimiz var. Dört yatak odamız, bir sürü eşyamız, ihtiyaç duyduklarımız. Hatta bir çalışanımız bile var. Onca yerimiz, merkezi ısıtmamız, bahçemiz... her şeyimiz var ve ben söyleniyorum. Çok özür dilerim."

Matthew ona şefkatle yanaştı. "Bir tanem..."

"Kendimi gerçekten kötü hissediyorum. Sen çok nazik ve ilgilisin Matthew. Bense bencillik ediyorum." Duraksadı. Sesi çatlıyordu, ağlamak üzereydi. "Söylediğim için bile özür dilerim. Atlatacağım. Buna eminim."

"Emin misin?"

Cebinden mendil çıkarıp burnunu sildi. "Evet. Kesinlikle. Eminim."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Elspeth'in bu konuda daha fazla konuşmak istemediğini fark eden Matthew konuyu değiştirdi. Üçüzler ertesi gün klinikte kontrole gideceklerdi ve Elspeth'le programı konuşmak istiyordu. Bu işi hallettikten sonra saatine baktı. "Cumberland Bar'a gitmemin bir sakıncası var mı? Çok uzun süredir gitmiyorum, gidip bizim çocuklarla biraz sohbet ederim dedim."

Elspeth için tabii ki sakıncası yoktu. Bu çocukların kim olduğunu bilmiyordu –aralarında Angus Lordie olabileceğini düşünüyordu–, ama onun için sakıncası yoktu.

"Çok kalmam," dedi Matthew çabucak.

"İstediğin kadar kal," dedi Elspeth gülümsemeye çalışarak.

Matthew birkaç dakika sonra çıktı.

Koridorda yanından geçerken. "İçmeye gidiyorsun," dedi Anna.

"Bara gidiyorum sadece," dedi savunmacı bir tavırla.

"Bu da içmek sayılır. Ama yanlış bir şey değil tabii."

"İnsanlar Danimarka'da içmiyor mu?" Söylediği sözden rahatsız olmuştu. Cumberland Bar'a gidip gitmemesi onu ilgilendirir miydi ki? Kesinlikle hayır diye düşündü.

"Evet," dedi Anna. "İçiyorlar. Hatta biraz fazla içiyorlar. Ama senin içmediğine eminim."

Matthew karşılık vermek için ağzını açmıştı ki Anna koridordan çıktı. Bir sonraki sefer böyle bir şey söylediğinde ne yapmam gerektiğini söylemenin ona düşmediğini söyleyeceğim diye düşündü.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Moray Meydanı'ndan geçip Darnaway Sokağı'na doğru keyifsizce yürüdü. Elspeth'in hissettiklerine dair itirafı canını sıkmıştı. Neden evi almadan önce onunla konuşmamıştı ki? O aşamada bazı endişeleri olmuş olmalıydı, fakat evden hoşlanmamaya taşındıktan sonra başlamıştı muhtemelen. Ona bu konuda içerlemenin bir anlamı yoktu, önemli olan Elspeth'in evde mutsuz olduğuydu ve bu konunun üstesinden gelmeliydiler. Yeniden dekore etmeleri yeterli olur muydu? Renklere ve ışığa dair fikir verebilecek birini tutabilirdi belki. Bu konularda basit değişiklikler mekânın atmosferini büyük ölçüde değiştirebiliyordu. Hatta feng shui uygulayan birini tutup chi enerjisiyle ilgili fikir vermesi de istenebilirdi.

Darnaway Sokağı'ndan Elspeth'le yaptığı konuşmalara dalmış bir şekilde yavaş yavaş yürümeye devam etti. India Sokağı'na ulaştığında diğer uçtaki hafif yokuşa ve ağaçlara baktı. Evine giderken buradan kaç kez geçmişti? Ortak merdivene açılan kapıya giden minik taş köprüye kaç kez adımını atmış, anahtarını kilide sokmuş ve ağır siyah kapıyı aralamak için itmişti? Orada ne kadar da mutluydu, o ev kendini ne kadar da iyi hissetmesini sağlıyordu. Bir yuva hep böyle doğru hissi verirdi.

Gözüne bir tabela takıldı. Satışa çıkan bir evin veya dairenin parmaklıklarına takılan tabelalardandı ve bu... Tereddüt etti. Evet, eski evlerinin dışında duruyordu.

Matthew incelemeye karar verdi. Belki de başka biri evini satıyordu; alt katta oturan komşusu eğer iyi bir

BELONGS TO KAKTUS TEAM

fiyat verirlerse evini satabileceğini söylemişti. Belki de onun eviydi.

Ama değildi. Matthew eskiden oturduğu binanın kapısına varınca tabelanın en üst kattaki daireye ait olduğunu gördü, bu da onların eski dairesiydi. Ama yeni sahipleri evi birkaç ay önce satın almıştı; neden bu kadar çabuk satıyorlardı ki? Onlar da Elspeth gibi kararlarından vazgeçmiş olabilirler miydi?

BELONGS TO KAKTUS TEAM

61. Cumberland Bar'da

Matthew Cumberland Bar'da Pat'i görmeyi beklemiyordu, tıpkı Pat'in onu görmeyi beklemediği gibi. İkisi de bu karşılaşmadan memnun olmuştu, ama farklı sebeplerden. Bir köşede tek başına oturan Pat artık tek başına oturmayacağı için rahatlamıştı. Kendisini bir pubda yalnız başına bulan her genç kadının hissedebileceği, anlaşılır bir şeydi. En düzgün barda bile tek başına oturan bir kadına göz ucuyla ve şüpheyle bakanlar oluyordu. Tıpkı yalnız bir erkeğe çevresindeki insanların sağladığı güvencenin sefasını sürenlerin acıyarak baktığı gibi. Matthew ise Elspeth'in onu rahatsız eden açıklamalarından sonra hissettiği mutsuzluk yüzünden birileriyle –herhangi biriyle– konuşmak istiyordu ve kim eski bir kız arkadaştan daha uygun olabilirdi? Pat iyi bir dinleyiciydi –bu nadir bulunan ve hoş bir şeydi– ve Matthew'un ilk aklına gelen, harika, işte Pat ve ona ne yapmam gerektiğini sorabilirim düşüncesi olmuştu.

Masasına doğru gidip eğilerek yanağına bir öpücük kondurdu. Pat'in hafifçe çekildiğini hissetti, ama bu

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

ona doğru bir hareket gibi gelmişti, uzun ve rahat bir arkadaşlığın getirdiği basit bir öpücük. Aynı zamanda kısa bir an evli ve üç çocuk babası olarak eşini ve ailesini evde bırakıp, şu anda kimseyle görüşmeyen eski kız arkadaşıyla buluşmaya bir bara gitmesinin ve üstüne üstlük onu öpmesinin biraz tuhaf göründüğünü de düşündü. Fakat bunun daha önceden ayarlanmış olmadığını hatırlattı kendine. Ayrıca insanlar bugünlerde hiç düşünmeden birbirlerini öpüyorlardı, hatta çok fazla öpüşüldüğünü düşünen insanlar da vardı. Matthew, Angus Lordie'nin böyle düşündüğünü biliyordu.

"Buna katlanamıyorum," demişti Angus bir keresinde ona. "İnsanlar birinin evine yemeğe geliyorlar, doğru dürüst tanımadığın insanlar bunlar, geldiklerinde ve ayrılırken seni öpmeleri gerektiğini düşünüyorlar. Neden? El sıkışmanın ya da birbirine gülümsemenin nesi yanlış? Ne zamandan beri İskoçlar birbirlerini böyle öper oldu?"

"Ama sen yemeğe kimseyi davet etmiyorsun," demişti Matthew.

Bu şikâyetin önünü kesmişti, ama kısa bir süre için.

"Prensip aynı," diye devam etti Angus. "Ayrıca bu kadar az yemek daveti vermemin sebebi..."

"Yani hiç," dedi Matthew.

"Bir konu hakkında görüşlerinin olması için onu direkt olarak tecrübe etmiş olmana gerek yok. Bunu biliyor olmalısın Matthew."

Matthew bunu neden bilmesi gerektiğinin beklendiğine dair bir fikre sahip değildi, ama konuyu uzatmadı.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Şimdi Cumberland Bar'da Pat'i öpüp, sevdiği şampuanın kokusunu aldığı anda bu anı aklına gelmişti. Bu ilginç bir kokuydu, vanilya ve Hindistan cevizi karışımı, birbirine pek uymayabilecek iki kokunun karışımıydı, ama Matthew seviyordu, çünkü pek çok hoş hatırayı beraberinde getiriyordu. Pat'i severdi, hatta ona bir zamanlar âşıktı ve evlenmek istemişti, artık bunun olgunlaşmamış bir fikir olduğunu kabul ediyordu.

"Ne yapıyorsun?" diye sordu yanına otururken.

"Oturuyorum."

Matthew gülümsedi. "Bugün galeriyi arayacaktım, ama aramadım."

"Önemli değil. Bir şey olmadı. İki mektup geldi. Burada olacağını bilsem getirirdim."

Matthew gelip alacağını söyledi. Kendisine babalık izni verdiğinden beri işini savsakladığını düşünüyordu, ama bu izin de bu yüzden vardı zaten. İnsanın iş yaptığı bir izin izin olmazdı.

Pek içmediği içkisine baktı. "Biriyle mi buluşacaksın?"

Pat utanmışçasına başını çevirdi. "Evet."

Matthew gülümsedi. "Yeni bir erkek arkadaş mı?" Pat'in ilişki durumundan hiçbir zaman emin olamıyordu; ara sıra bazı erkekler olmuştu ve bir erkek arkadaşı olduğunu düşünüyordu, ama Pat ona hiçbir şey söylememişti.

Pat yüzünü buruşturdu. Anlık ve bilinçsiz bir tepkiydi, ama Matthew sorduğu sorunun üstüne vazife olmadığını fark etti. "Kusura bakma," dedi hızla. "Beni hiç ilgilendirmez."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Pat başını salladı. "Özür dilemene gerek yok. Sadece ben şey... Bruce'la buluşacağım."

Matthew şaşkınlığını gizleyemedi. "Bruce mu?"

Pat gülümsedi. "Hiç kimsenin ondan hoşlanmadığını biliyorum. Ama..."

Ama ne diye düşündü Matthew. Bruce hakkında söyleyecek iyi bir şey bulmakta zorlanıyordu, yine de denemesi gerektiğini biliyordu. Ahlak duygusu gelişmiş insanlar övgüleri pek parlak olmasa da başkasını övecek bir şeyler buluyorlardı. Son derece bencil ve gaddar bir insan, hesapçı bir sosyopat için bile ölüm ilanında iyi bir yemek arkadaşı olduğu veya Fransa topoğrafyası hakkında geniş bilgiye sahip olduğu veya çatallı bir sopayla su bulabildiği söylenebilirdi. Genellikle çok kötü bir hayat hikâyesini iyileştirecek bir şeyler bulunabilirdi. Kötü niyetli bir zorba köpeklerden hoşlanıyor olabilirdi, her ne kadar bu köpekler saldırgan görünen köpekler olsa bile; bir seri katil iyi piyano çalıyor olabilirdi; Bruce böyle birisi değildi, fakat hakkında ne söylenebilirdi? Bu soruyu düşünürken Matthew yanıtını da bulmuştu. Bruce yakışıklıydı, hem de çok. Onun hakkında söylenebilecek tek olumlu şey buydu. Ama gerçekten öyle miydi? Bruce kibarlık ve cömertlik yapabilecek bir insan mıydı? En azından ara sıra böyle şeyler yapıyor olmalıydı. İnsanlar hakkında teşvik edici şeyler söylediği anlar oluyor muydu? Oluyordu herhalde.

"Ondan hoşlanıyor musun?" dedi Matthew.

Pat ellerine baktı. "Galiba evet."

"Kişiliğinden mi?" diye sordu Matthew. "Yoksa..."

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

“Yoksa ne?” diye çıkıştı Pat.

Matthew bunu nasıl ince bir şekilde söyleyebileceğini düşündü. Şehvet için daha kibar ne gibi kelimeler kullanılabilirdi? Aslında şehvet için gündelik olarak ne söylenebilirdi ki? Arzu denilebilir miydi? “Fiziksel bir şey mi?” dedi Matthew kısık sesle.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

62. Aracıların Görevi

Matthew, Pat'i gücendirdiğini hemen anladı.

"Öyle demek istemedim," dedi hemen. "Özür dilerim."

Pat cevap verirken ona bakmadı. "Bir erkek güzel bir kadından hoşlandığında kimse laf etmiyor da, bir kadın yakışıklı bir erkekten hoşlandığında neden özür dilemesi ve utanması gerekiyor?"

Matthew'un yüzü kızardı. "Seni utandırmak istemedim," dedi. "Gerçekten istemedim."

Pat devam etti. "Kadınların... ihtiyaçlarını dile getirmemesini bekliyorsunuz da ondan. Bu yüzden değil mi? Sanki bu konuda hiçbir duygumuz yokmuş gibi davranmamız bekleniyor."

Matthew başını salladı. "Artık durum öyle değil. Eskiden öyleydi, ama artık değil."

"Öyleyse neden Bruce'tan hoşlanmayayım?"

Matthew kıvranıyordu. "Hoşlanamayacağını söylemedim. Sadece ben... o pek senin..." Elini salladı. "Senin seviyende değil. Sen iyi bir insansın, o ise...

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Bruce nasıl bir insan biliyorsun, değil mi? Kendisiyle fazla gurur duyuyor."

Pat yanıt vermek üzereydi, ama veremedi. Bara genç bir adam girip etrafına hızla bakındıktan sonra masaya doğru yürümeye başlamıştı. Önlerinde durdu, dışarıda yağmur başladığı için saçları dağılmış ve ıslaktı. Önce Matthew'a, sonra Pat'e baktı.

"Sen Pat misin?"

Pat onun kim olduğunu çıkarmaya çalışırken kaşlarını çattı. Daha önce bir yerlerde görmüştü, buna emindi, ama ne zaman ya da nerede olduğunu hatırlayamıyordu.

"Evet, benim."

Genç adam bir sandalye çekip oturdu.

"Sırılsıklam olmuşsun," dedi Matthew. "Yağmur yağdığını fark etmemişim."

"Otobüsü kaçırınca yürüdüm," dedi adam. "Ben Neil. Bruce'un William Sokağı'ndaki ev arkadaşıyım."

Pat hâlâ Neil'ı daha önce nerede gördüğünü hatırlamaya çalışıyordu. Eğer Bruce'un ev arkadaşıysa onu orada, evinde görme olasılığı olabilirdi, ancak Bruce'un evine daha önce hiç gitmemişti.

Neil bara bakmak için hafifçe döndü. "Size içki ısmarlayacağım," dedi, "ama önce ne yazık ki kötü haberlerim var." Duraksadı. Pat yanağından aşağı bir damlanın süzüldüğünü fark etti. Yağmur yüzündendi. Uzanıp silmek, saçını düzeltmek istiyordu.

"Bruce bir kaza geçirdi," diye devam etti Neil. "Seninle buluşamayacak. Kraliyet Hastanesi'ne götü-

BELONGS TO KAKTUS TEAM

rüldü, sana haber vermemi istedi. Onunla acile kadar gittim, sonra buraya geldim." Pat'e döndü. "Cep telefonu numaran yoktu, yoksa arardı."

"İyi mi?" diye sordu Pat.

"Bacağı kırıldı," dedi Neil. "Kafatasını da çatlatmış olmasından endişeleniyorlar."

Pat sessizleşmişti. Matthew ona baktı. Bruce'a üzülmüştü, elbette üzülmüştü, ancak aynı şey başka insanların başına gelse daha fazla üzülürdü. Bu da bir an için kendisini suçlu hissetmesine sebep oldu.

Acayip bir kazaydı diye açıklama yaptı Neil. Bruce duş almış, çıkarken lavabonun kenarından düşmüş bir saç jölesi tüpüne basmıştı. Dışarı püsküren jöle yüzünden ayağı kaymıştı.

"Başa alınan darbelerde çok fazla kan akıyor," diye devam etti. "Nasıldır biliyor musunuz bilmem. Bir keresinde bisikletten düşünce kafamı yarmıştım. Her yer kan olmuştu. Aynısı Bruce'a oldu. Kan ve jöle. Hepsi birbirine karıştı."

Pat ürperdi. "Umarım iyidir," dedi.

"İyi, iyi," dedi Neil. "Birkaç ay bacağı alçıda kalacak galiba, ama daha kötüsü de olabilirdi." Pat'e gülümsedi. "Yoksa seni yemeğe çıkarmayı planlıyormuş, öyle söyledi."

Pat başıyla onayladı. "Evet. Leith'e gidecektik. The Shore'a."

Neil kısa bir an Matthew'a, ardından Pat'e baktı. "Çok iyi bir yer. Benimle gitmeye ne dersin? İşim yok ve Bruce'un başına gelenlerden sonra biraz dolaşmak istiyorum açıkçası. Hastaneler sinirimi bozuyor."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Pat tereddüt etti.

"Gitsene," dedi Matthew. "Hadi."

"Tamam," dedi Pat. "Ama bir şartım var. Kendi yemeğimin parasını ödeyeceğim."

Neil omuz silkti. "Olur." Sonra sırıttı. "Aslında böyle söylemeni umuyordum zaten. Senin adına da ödemek istemeyeceğimden değil ama..."

Pat gülümsemesini beğenmişti. "Tabii, eminim." Sesini de... ve gözlerini...

Neil ona ilgiyle bakmaya başlamıştı. "Ne var biliyor musun?" dedi. "Galiba biz daha önce tanıştık. Maggie Henderson'ın partisinde mi acaba?"

Pat oraya gitmişti. Maggie Henderson okulda ondan birkaç dönem üstteydi, ama daha küçük kızlarla sosyalleşmekten hoşlanıyordu ve bu yüzden büyük saygı görüyordu. Prestonfield'da bir yirmi birinci doğum günü partisi vermişti ve Pat'i de davet etmişti.

Neil'a baktı. Onunla dans etmiş olabilir miydi?

"Ben gaydacıydım," dedi Neil. "Muhtemelen beni hatırlamıyorsundur. Ama ben de vardım, taksi beklerken dışarıda seninle sohbet ettik."

Pat hatırlamaya başlamıştı. Bir gaydacı vardı ve konuşmuşlardı, onunla daha fazla vakit geçirmek istemesine rağmen taksi gelmişti. O Neil'dı.

"Şimdi hatırladım," dedi.

Pat, Matthew'u Neil'la tanıştırmadığını o anda fark edip onları tanıştırdı. Pat, Matthew'un galerisinde geçici olarak çalıştığını anlattığında Neil, "Evet," dedi. "Seni biliyorum. Bruce'a o daireyi satan sensin."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Matthew kaşlarını çattı. "Kusura bakma, anlayamadım."

"India Sokağı'ndaki daireni Bruce satın aldı. Bana anlatmıştı."

Matthew bu açıklamayı anlamaya çalıştı. Bruce! Dairesini Edinburgh'da oturan kızına yakın olabilmek için satın almak isteyen Kelsolu bir kadına satmıştı, Bruce'a değil. Bunu açıklamaya başlamıştı ki Neil başını salladı.

"Hayır, durum öyle değil. Bruce aracılar kullanıyor. Aslında alan o. Daireyi satacak... kârla." Gülümsedi. "Bunu çok da iyi başarır, biliyor musun?"

BELONGS TO KAKTUS TEAM

63. Solastalji Açıklanıyor

Pat ve Neil yemek yemeğe gitmek için birlikte ayrılmıştı, ama Matthew uzun süre tek başına kalmadı. Matthew, Neil'ın büyük bir rahatlıkla dile getirdiği Bruce'un hainliğini yaklaşık beş dakikadır düşünüyordu ki Angus peşinde Cyril'le içeri girdi. Matthew'un masada oturduğunu görünce neşeyle el salladı ve Cyril'i onun yanına bırakıp kendisine bir bira, Cyril'e de içmekten hoşlandığı bir kâse Guinness almak için bara gitti.

Cyril'in kâsesini masanın altına koyarken Angus, "Seni gördüğüme çok sevindim," dedi. "Babalık görevleri geçici olarak askıya alınmış galiba."

"Elspeth evde," dedi Matthew. "Ayrıca bize yardımcı olan birini tuttuk, Danimarkalı bir au pair."

"Ya," dedi Angus birasından bir yudum alarak. "Çekici mi bari?"

Matthew karşılık vermedi, ama Angus'a sitemkâr gözlerle baktı.

Angus yüzünü buruşturdu. "Şaka yapmıştım Matthew. Senin canın mı sıkkın? Betin benzin atmış."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Bunun üstüne Matthew iyice keyifsiz görünmeye başladı. "Her şey kötü," dedi.

Angus birasından bir yudum aldı. "Her şey mi?"

Matthew, Elspeth'in söylediklerini anlattı.

"India Sokağı'nı mı özlüyor yani? Anlamadığımı söyleyemem, hatta anlayışla karşılıyorum. İnsan tanıdığı bildiği yere bağlanıyor. Oturduğu yerden ayrılması önemli bir sıkıntı yaratabiliyor."

"Oysa taşınmak mutluluk da verebilir," diye karşı çıktı Matthew. "Yeni bir çevre. Her sabah pencereden baktığında aynı manzarayı görmemek... Bunlar olumlu şeyler olmalı."

Angus pek aynı fikirde değildi. "Sanmıyorum. Hatta bence çoğu insan bir şeylerin olduğu gibi kalmasını istiyor. Kalmadığında veya çok hızlı değiştiğinde strese girebiliyorlar." Duraksayıp bir yudum daha bira içti. Kâsesindeki birayı şapırdatarak bitiren ayaklarının dibindeki Cyril beklentiyle ona baktı. Bazen bir kâse daha içmesine izin veriliyordu, ama bunun Angus'la barda yalnız oldukları zaman olabildiğini fark etmişti; sahibinin yanında birileri varken –şimdiki gibi– ikinci kâseyi getirmeyi unutuyordu. Cyril, Matthew'a öfkeyle baktı, gitmesini istiyordu. Bu öfkeli bakış yavaş yavaş aşağı kaydı ve burnunun otuz santim ötesinde duran çıplak ayak bileklerine odaklandı. Cyril, birayla cesaret bulup bir ısırık almanın artılarıyla eksilerini tartan bir köpeği bir kenara bırakın, en kendine hâkim, en sağlam iradeli köpeği bile cezbedecek bir görüntüye ve çekiciliğe sahip ayak bileklerini uzun süredir ısırma hayalleri kuruyordu. Basitti, hem de çok basit, ama Cyril çoğu

BELONGS TO KAKTUS TEAM

köpekten daha derin bir sonuç algısına sahipti ve Matthew'u ısırırsa Angus'un kendisini burduğu *The Scotsman*'la pataklayacağını biliyordu.

"Aslına bakarsan," diye devam etti Angus, "değişikliklerden kaynaklanan sıkıntı hissinin bir ismi var: Solastalji."

"Solas ne?"

"Solastalji. Bir türetme sözcük," diye açıkladı Angus. "Ama öteki türetme sözcüklere nazaran daha kullanışlı. Hızlı veya kökten bir değişikliğin doğal olarak mutsuzluğa yol açtığını düşünen Avustralyalı bir profesör tarafından türetilmiş. Tabii çok da haklıymış. Mutsuzluk yaratıyor elbette."

Matthew, Angus'un bira bardağına bakıyordu. "İkimiz için de iyi olacağını düşünmüştüm," dedi. "Bizi tekdüzelikten kurtarabilirdi."

"Tekdüzeliğin nesi varmış," dedi Angus. "Tanıdığım en mutlu insanlar o kadar tekdüze hayatlar yaşıyor ki."

Matthew iç geçirdi. "Şimdiyse ne yapacağımı bilmiyorum..."

Angus solastalji konusuna döndü. "Bu fikri çok ilginç buluyorum. Değişikliklere kucak açmamız gerektiğini söyleyen insanların küstah çıkarımlar yaptıklarını düşünmüşümdür hep. İnsanlar büyük değişikliklerle başa çıkamıyorlar. Değişim can yakabilir. İnsanlar tanıdık olanı severler. Alıştıkları şeylerden hoşlanırlar."

"Ama hiçbir şey aynı kalamaz ki," dedi Matthew. "Eğer değişen koşullara ayak uyduramazsan..." Eliyle

boğazını kesiyormuş gibi yaptı. "O zaman işin bitik demektir."

"Nedenmiş?" diye sordu Angus.

"Çünkü dünya rekabetçi. Hayatta kalmak için yeni stratejiler geliştirmemiz gerekiyor. Bir şeyler değişmeli."

Angus Matthew'a baktı. "Sonunda mutsuz olsak bile mi? Kim olduğumuza ve nereden geldiğimize dair kavramları kaybetsek dahi mi? Yabancı, özelliksiz ve karmaşık olduğu için kendimizi rahat hissedemediğimiz bir dünyayla çevrili bulsak bile mi?"

"Ekonomik gereklilikler..." diye söze başladı Matthew.

Angus patlayıverdi. "Bana ekonomik gerekliliklerden bahsetme! Paranın vicdanı yoktur Matthew! Bunu anladığına eminim. Sermaye insanların ne yaptığını önemsemez, açgözlülükle hareket eder. İskoçya'daki endüstriyi nasıl katlettiğine bir bak. Başka yerlerde de. Amerika'da bile. Sermaye daha ucuz yerlere gitti diye Detroit gibi yerlerin nasıl mahvolduğuna bak. Otomobil veya çelik fabrikalarında çalışanlar veya diğerleri... hiçbirini umursamadı. Onları dımdızlak ortada bıraktı. Her yerde aynı durum."

"Peki ne öneriyorsun?"

Angus omzunu silkti. "Bilmiyorum. Ben ressamım Matthew. Ressamlar her zaman çözüm üretmez. İnsanlara dünyanın nasıl olduğunu gösterebiliriz. Onları olasılıklar hakkında düşünmeye teşvik edebiliriz. Adil bir şehir resmedebiliriz, ama insanlara o noktaya nasıl ulaşılacağını göstermemiz şart değil."

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Matthew ellerine baktı. "Ben sadece Elspeth'in mutlu olmasını istemiştim," diye mırıldandı.

"Ah yapma!" dedi Angus. "Söylenmeyi bırak. Tekrar taşın. India Sokağı'nda er ya da geç bir ev satışa çıkar."

"Çıktı bile," dedi Matthew.

"Satın al o zaman," dedi Angus.

Bir anda Cyril hırlamaya başlayınca Matthew ile Angus'un ilgisi ona kaydı.

"Nesi var?" diye sordu Matthew.

Angus, Matthew'un bileklerine bakıyormuş gibi duran köpeğe döndü. "Kendine acıma duyguna katlanamıyor," dedi. "Böyle şeyleri algılıyor."

"Senin için hava hoş tabii," diye çıkıştı Matthew. "İşlerin yolunda gidiyor. Cyril'in de."

Angus başını salladı. "Hayır gitmiyor," dedi. "Bir şey keşfettim. Domenica hakkında bir şey keşfettim." Söyleyip söylememek konusunda şüphesi varmış gibi duraksadı. Sonra devam etti: "Başka birisini sevdiğini keşfettim Matthew. Beni sevmiyor. Başkasını seviyor."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

64. Glasgow İhtimali

Glasgow'a seyahat etme planlarını yapan Ranald Braveheart Macpherson'dı. Ranald'ın deyimiyle brifing bir yavrukurt toplantısında verilen arada yapılmıştı.

"Şimdi beni dinle Bertie," diye fısıldadı. "Bu işi şöyle halledeceğiz. Yarın gidiyoruz, değil mi? Annen seni okula bıraktığı zaman içeriye girme. Çalılıklara saklan. Ben de benim okulda aynısını yapacağım. Sonra kapıdan koşarak çık ve Bruntsfield Hotel'in yakınındaki Meadows'un köşesinde buluşalım. Nerede olduğunu biliyor musun?"

Bertie kandırmacanın düşüncesiyle bile korkudan titremeye başlamıştı. Ranald'ın planının tehlikelerle dolu olduğunu düşündü, ama geri çekilmek için artık çok geçti. "Biliyorum," dedi. "Ya sonra Ranald?"

Ranald etrafına bakındı. Biraz uzakta etrafında küçük bir kız grubuyla Olive'in onları izlediğini görebiliyordu.

"Ağzının kenarıyla konuşmaya çalış Bertie," dedi Ranald. "Amerikalı gibi." Gizlice Olive'i gösterdi. "Böylece Olive konuştuğumuzu anlamaz."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Ranald bunu söyler söylemez Olive, ardında Pansy ve Pansy'nin arkadaşı olan yuvarlak gözlüklü, kalkık burunlu ve saç örgülü Angela'yla iki oğlanın yanına geldi.

"Neden bahsediyorsun Ranald Macpherson?" diye sordu ciddi bir tavırla Olive.

Ranald karşılık vermedi.

"Bertie'yle konuştuğunu gördüm," diye devam etti Olive. "Kör değiliz, değil mi Pansy?"

"Evet, değiliz," dedi Pansy. "Dudaklarının kımıldadığını gördüm Ranald. Bertie'yle konuşuyordun. Bunu herkes gördü."

Ranald yardım istercesine Bertie'ye baktı. Glasgow'a yapılacak yolculuğu gayet güzel planlayabiliyordu, ama özellikle sivri dili ve zorlu tavırlarıyla tanınan Olive'le yüz yüze gelme fikrinden hoşlanmıyordu.

"Özel bir konuşmaydı Olive," dedi Bertie kibarca. "Ben Ranald'la konuşuyordum ve bu bizi ilgilendiriyordu, sen de Pansy ve Angela'yla konuşuyordun, bu da sizi ilgilendiriyordu. Doğruya doğru Olive."

Olive hızla ona döndü. "Öyle mi? Demek doğruya doğru. Sana yeni haberlerim var Bertie Pollock. Yavrukurtlarda erkeklerden çok kız olacak. Bunu biliyor muydun? Bu da oğlanlar için yolu sonu demek!"

Angela zaferle parlayan minik gözleriyle konuşmaya katıldı. "Evet, Olive haklı Bertie. O kadar çok kız olacak ki çoğunluk bize geçecek. Sonra da sizin işiniz bitecek, anladın mı, bitecek!"

BELONGS TO KAKTUS TEAM

"Sadece yavrukurtlar da değil," diye araya girdi Pansy. "Annem gazetede erkeklerden çok kızların üniversiteye gittiğini okumuş. Yani yakında erkekler daha kötü işlerde çalışacak. Yani çok kötü bir işin olacak Ranald, senin işin Bertie'ninkinden de kötü olacak."

"Kesinlikle," dedi Olive.

Bertie bu haber yüzünden hayal kırıklığına uğramış gibi görünen Ranald'a baktı. "Ranald'ın neden daha kötü bir işi olacakmış?" diye sordu. "Nereden biliyorsun Pansy?"

"Bacakları yüzünden," dedi Olive. "O yüzden, değil mi Pansy?"

"Evet," dedi Pansy. "O yüzden."

"Ranald'ın bacaklarının konuyla ne ilgisi var?" diye sordu Bertie.

"Çok ince ve cılız," dedi Olive, Ranald'ın bacaklarını göstererek. "Bir de kendine Braveheart diyor! Asıl Cesur Yürek'in kalın ve güçlü bacakları vardı. Erkeklerin erkek olduğu günlerdi tabii. Annem öyle söylüyor. O günler artık sona ermiş."

Kızlar bir süre daha böyle şeyler söylediler, ama oğlanların ne konuştuklarını bir türlü öğrenemediler. En sonunda Olive ve yandaşları onları yakından takip edeceklerine ve bir şey yaptıklarına dair bir işaret gördükleri anda yetkililere haber vereceklerine dair açık bir tehditle yalnız bırakarak uzaklaştı.

Bu konuşma hem Bertie'nin hem de Ranald'ın keyfini kaçırmıştı, ama planlarının daha ince detaylarını belirlemelerine ve ertesi sabah planı yürürlüğe koymaya

BELONGS TO KAKTUS TEAM

karar vermelerine engel olmamıştı. Bertie hayli heyecanlı ve endişeli olarak eve döndü. Tek başına nadiren seyahate çıkmıştı ve her defasında yüz kızartıcı sonuçlar doğmuştu. Mesela Steiner Okulu'ndan Watson's'a rugby oynamak için kaçmıştı, ama bu daha önce arkadaşı olduğunu düşündüğü Jack tarafından yere düşürülüp tekne yemesiyle sonuçlanmıştı. Sonra tek başına Dundas Caddesi'nden geçmeye yönelik talihsiz girişimi vardı, bunun sonucunda da caddenin ortasında kendisine doğru yanaşmakta olan arabaların görüntüsüyle donakalmıştı. İskoçya Başbakanı Jack McConnell trafiğin ortasına cesurca dalıp olaya müdahale etmiş olmasa (bu hareketinden dolayı daha sonra soyluluk unvanı verilmişti) bu maceranın sonu gerçekten trajik olabilirdi. Yani Ranald Braveheart Macpherson tarafından dikkatlice planlanan bu Glasgow gezisi pek ümit verici bir arka plana sahip değildi.

O akşam Bertie yatağına uzanıp sabah daha çabuk gelsin diye kendisini uyumaya zorladı, ama bir türlü başaramadı. Glasgow! İsmi bile kulağa Edinburgh'dan daha güzel geliyordu. Ona kıyasla Edinburgh çok daha düzenli ve ağırbaşlı gibiydi; Glasgow daha gürültülü ve coşkulu. Ayrıca yolculuk heyecanının yanı sıra evlat edinme kurumuna gitmenin ve kendisini kaydettirmenin heyecanı da vardı. Çok uzun sürüp sürmeyeceğini, onlar yeni anne babaya gelip almalarını söylemek için telefon açtığında çok bekleyip beklemeyeceğini veya bekleme odasında anne ve babaların olup olmayacağını merak ediyordu. Bertie bekleme odalarını çok iyi

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

biliyordu elbette; Dr. Sinclair'in Queen Sokağı'ndaki muayenehanesinde *Scottish Field*'ların olduğu bekleme odasında düzenli olarak oturuyordu. Evlat edinme kurumunun bekleme odasında da *Scottish Field* var mıydı acaba?

Yavaş yavaş uykusu geliyordu. Uykuya dalarken yarı bilincinde olduğu bir rüya gördü. Glasgow'daydı ve Queen Street İstasyonu'nda onu bekleyen bir adam vardı, ona doğru yürüyordu. Bu Domuz O'Connor'dı ve Bay O'Connor Bertie'ye, "Ben aslında ölmedim Bertie, bu sadece Edinburgh'da o doğallığı ve hayatı sevmeyen, ruhu çürümüş, burnu havalardaki insanların hayali..."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

65. İçindeki Kız

Bertie ertesi sabah Irene ve kardeşi Ulysses'le birlikte okula gitti. İstediklerine sahip olmak için ses tellerinin gücünü keşfetmiş olan Ulysses otobüste epeyce gürültü yapıyor ve Bertie'nin utanmasına sebep oluyordu.

"Şu sesi çıkarmasını engelleyemez misin anne?" diye sordu Bertie. "İnsanlar bize bakıyor."

Irene hoşgörülü bir tavırla gülümsedi. "Bebeklerin ve küçük çocukların çığlık atması doğal Bertie. Onları engellememiz gerektiğini hiç sanmıyorum."

"Şu emziklerden veremez misin? Bebekler bunları seviyor galiba. Ağlamalarını kesiyor."

Irene başını salladı. "Olmaz Bertie, bu hiç iyi bir fikir değil. Oral tatmin iyi ama kişilik gelişimine ket vuruyor. Hem Ulysses'in takılıp kalmasını istemeyiz, değil mi?" Duraksadı. "Ayrıca emzikler korkunç şeyler. Amerikalılar bunlara yatıştırıcı diyor, ama yatıştırmıyor, baskılıyorlar. Almanların emziğe ne dediğini merak ediyor olabilirsin, onlar da Schnuller diyorlar. Korkunç bir alet için korkunç bir kelime."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Bertie otobüsün penceresinden dışarı baktı. Annesi insanların takılıp kalmasından çok sık bahsediyordu ve tam olarak ne anlama geldiğini bir türlü çıkaramamıştı. Her tür insanın, özellikle de Edinburgh'da yaşayanların takılıp kaldığını söylüyordu, ama Bertie böyle bir şey göremiyordu. Sokaktaki insanlar –günübirliğine şehre gelmedilerse çoğu Edinburgh'da yaşıyordu– takılıp kalmış gibi görünmüyorlardı. Hatta çoğu takılıp kalan insanlardan beklenecek bir yavaşlıkla değil, gayet rahat bir şekilde yürüyordu.

Irene devam etti. "Yani Ulysses'in öfkesini dışa vurmasının doğal olduğundan bahsediyorum. Dünyada böyle bir tepkiyi tetikleyecek çok şey var, o da bunu açığa çıkarıyor sadece. Olan bu."

Bertie karşılık vermeden önce tereddüt etti. Genel kural olarak annesini bir şeyleri açıklaması için teşvik etmiyordu, çünkü bu kendi görüşlerinin reddedildiği uzun tartışmalara yol açabiliyordu, ama öfke meselesi de neydi böyle? Ulysses gerçekten öfkesini ifade ediyor olabilir miydi?

"Bir şeyin pek farkına vardığını sanmıyorum anne," dedi Bertie kibarca. "Bence Ulysses neler olup bittiğini gerçekten bilmiyor. Genel olarak ne olup bittiğini anlamazken öfkesini de ifade ediyor olamaz ve..."

Irene'in cesaret kırıcı bakışları Bertie'nin cümlesini bitirememesine sebep oldu. "Kesinlikle haksızsın Bertie," dedi. "Ulysess neler olup bittiğini çok iyi anlıyor. Minik zihni çok yoğun. Arı gibi çalışıyor, bir oraya bir buraya gidiyor, dünyayı özümsüyor. Şu anda bile

BELONGS TO KAKTUS TEAM

ifadesine bakarsan bir şey düşündüğünü görebilirsin. Bak. Odaklandığı için yüzünde oluşan kaş çatışa bak."

Bertie, Ulysses'e döndü, sonra hemen başını çevirdi. Gördüğü surat ifadesi dünyayı özümseyen birisinin ifadesine değil, çok daha fiziksel bir işe yoğunlaşmış birinin ifadesine benziyordu.

"Altını değiştirmen gerekecek anne," diye fısıldadı Bertie. "Keşke şunu otobüste yapmasa."

Irene gülümsedi. "Sessiz ol Bertie, onu rahatsız etmek istemeyiz. Bu tamamen doğal ve herkes böyle şeylere anlayış gösteriyor."

Yola devam ediyorlardı. Ulysses karşı tarafta oturan bir yolcunun gür sakalına odaklandığı için sesini kesmişti. Irene de böylelikle Bertie'ye Olive'in ziyareti konusunu açma fırsatı buldu.

23 numaralı otobüs Heriot's Okulu'nun Rönesans şaşaasının yanından geçip giderken, "Olive'in annesiyle konuştum," dedi. "Olive'in önümüzdeki hafta bir gün, muhtemelen çarşamba günü gelmesinin gayet uygun olduğunu söyledi. Bu çok hoş olur, değil mi Bertie?"

"Hayır, olmaz."

"Ah, yapma Bertie," dedi Irene. "Olive hoş bir kız ve İskoçya Sokağı'na gelip oyun oynamayı seviyor. Annesi dedi ki bu ufak gezintileri günler öncesinden planlıyormuş ve ardından hep bunlardan bahsediyormuş. Gelip seni görmekten bu kadar keyif alması hoş değil mi?"

"Ondan nefret ediyorum," dedi Bertie. "O da benden nefret ediyor. İkimiz de birbirimizden eşit derecede nefret ediyoruz."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

"Ah, Bertie, saçmalama. Olive senden nefret etmiyor. Senden nefret etse neden gelip oyun oynamak istesin?"

"Geliyor, çünkü beni itip kakmayı seviyor," dedi Bertie. "Olive patronluk taslıyor. İnsanları itip kakmaktan hoşlanıyor, özellikle de beni. Hemşire setini getirdiğinde..."

Bertie, Olive'in kan numunesi almak için hemşire oyun setinden gerçek bir şırınga çıkardığını annesine söylememişti. Bu son derece travmatik bir olaydı ve Olive ile eski öğretmenleri Elspeth Harmony arasında terslikler yaşanmasına sebep olmuş, Elspeth Harmony büyük bir öfkeyle Olive'in kulağını çekmişti. Bertie bunu daha önce annesine söylememişti, ama artık söylemeyi planlıyordu. Eğer Irene, Olive'in gerçek şırıngaları olduğunu duysa eve gelmesini o kadar da iple çekmeyebilirdi.

Fakat çabaları boşa çıktı. Çünkü Irene, Olive'in gelmesinin ne kadar iyi bir fikir olduğunu açıklamak için araya girdi. "Olive'in oynamak için eve gelmesi sana bir dişiyle yakınlık kurma fırsatı tanıdığı için iyi bir şey. Bu çok önemli. Böyle bir arkadaşının olması feminen yanınla bağlantı kurmanı sağlar."

Bertie hareket bile edemiyordu. Bu feminen yan da neydi?

Irene özenle açıkladı. "Her oğlanın içinde bir kız vardır, bir saklı kız. Dünyayı feminen bir gözle gören, narin ve duyarlı tarafıdır bu."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Bertie annesine baktı. "Emin misin anne?" İzin almadan bir ağacı kesen ve bir pencereye tuğla fırlattıkları için başları belaya giren Tofu ile Larch'ı düşünüyordu.

"Evet," dedi Irene. "Evet Bertie, eminim."

"Peki," dedi Bertie, "bu kızların da içinde birer oğlan olduğu anlamına mı geliyor? Onların da içlerinde saklı birer oğlan mı var?"

Irene kaşlarını çattı. "Hayır Bertie," dedi. "Böyle bir şey hiç gerekli değil."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

66. Ah, Glasgow'un Vaat Edilmiş Toprakları!

Bruntsfield'da 23 numaralı otobüsten inip Merchiston Crescent'tan Spylaw Yolu'na doğru yürüdüler. Bertie, Ulysses'in bebek arabasını iten annesinin birkaç adım gerisinden geliyordu, aklı heves ve endişe karışımı bir hisle beklediği maceradaydı. Okula son kez bu yoldan gidişim diye düşündü. Ertesi hafta, hatta belki ertesi gün Glasgow'daki bir okula, belki de Hutchy olarak anıldığını duyduğu Hutchesons'a gidiyor olacaktı. Hutchy kulağa hoş geliyordu ve Glasgow'da onu evlat edinecek aile bu okuldan bahsetmese bile o okula yazılma konusunu açmaya karar vermişti. Duyduğuna göre rugby'nin yanında pul koleksiyonu kulübü ve gayda grubu da vardı ve... onun için bambaşka bir şey olacaktı. Belki Domuz O'Connor'ın o okula giden bir oğlu vardı ve zaman içinde Bertie onunla tanışabilirdi. Glasgow'da o kadar çok ihtimal vardı ki... ve artık hepsi çok yakınında, sadece kırk beş dakikalık bir tren yolculuğunun ucundaydı.

Irene dönüp, "Acele et Bertie," dedi. "Bugün ayaklarını sürüyorsun resmen. Bir şey mi düşünüyorsun?"

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Bertie annesine bakmadı. Ah, evet diye düşündü. Evet bir şey düşünüyorum: Glasgow'daki yeni hayatımı düşünüyorum. Zavallı anneciğim, gittiğim zaman umarım çok üzülmezsin, ama artık Ulysses var, onunla da bir sürü şey yapabilirsin. Yoga derslerine götürebilir, piyano çalmayı öğretir, İtalyanca konuşursun. Benim psikoterapi seanslarıma o gidebilir ve çişi gelmediği sürece suyla terapi merkezindeki havuzun içinde yüzebilir. Ulysses'le yapabileceğin o kadar çok şey var ki...

Okul kapısına yaklaştıkları sırada Bertie'nin kalbi gümbür gümbür atmaya başlamıştı. Önündeki manzaraya baktı: Tofu'nun babası oğlunu bırakmış ve Tofu'nun zeytinyağıyla çalıştığını söylediği eski arabayla uzaklaşıyordu. Pansy'nin annesinin kızına el salladığını ve öpücük gönderdiğini gördü, gerçekten utanç verici bir manzaraydı! Larch'ın babasının kamyonetiyle geldiğini ve Larch'ı yolcu koltuğundan dışarı fırlattığını gördü, sanki ondan bir gün daha kurtulduğu için memnuniyet duyuyormuş gibiydi... anlaşılır bir şekilde. Her şey son derece olağandı ancak... ancak bu minik günlük gösterinin aktörlerinden biri konuda büyük bir değişiklik yapmayı planlıyordu.

Okul kapısına gelmek üzereydiler.

"Burada durmana gerek yok anne," dedi Bertie kapıya gelmeden önce. "Son kısmı ben hallederim."

Irene gülümseyerek baktı. "Hiç sorun değil Bertie," dedi. "Annen kapıdan sana el sallamayı ve içeri girmeni seyretmeyi seviyor. Ulysses'in senin okula gittiğini görmesi de iyi bir şey."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

"Okula gittiğimi bildiğini sanmıyorum," diye karşı çıktı Bertie. "Hem çoğu şeyi tersten görüyor bence."

"Saçmalama Bertie," diye çıkıştı Irene. "Ulysses senin gördüğün gibi görüyor."

Bertie hızla aklını çalıştırıyordu. "Bu bir özgürlük meselesi anne," diye karşılık verdi. "Kendi başıma denemem gereken şeyler varmış gibi hissediyorum. Okula giden son birkaç adımı tek başıma atmam kendimi özgür hissetmeme yardımcı olacak."

Irene düşünceliydi. "Seni engellemek istemem Bertie. Senin için bu kadar önemliyse Ulysses'le burada bekleyip el sallayabiliriz."

"Dönüp Spylaw Yolu'na doğru yürüseniz daha iyi olur," diye ısrar etti Bertie. "Böylece daha özgür hissederim."

Şaşkınlık verici bir şekilde Irene kabul etti ve eğilip onu öptü. "*Sois sage, mon sausage*,"* dedi.

Bertie'nin yüzü kızardı. Bunun tek sebebi annesinin Fransızca konuşmakta ısrar etmesi değildi –kısa süre için de olsa İtalyancadan vazgeçmişti–, Fransızca ve İngilizce karışımı bir cümle kurması da onu utandırmıştı. Sosis diye mırıldandı, ama annesinin duyabileceği kadar yüksek sesle değil.

Onları orada bırakıp yürüdü. Birkaç adım attıktan sonra hafifçe arkasına döndü ve annesinin Spylaw Yolu'na doğru yürüdüğünü gördü. Arkası dönüktü ve oğlunun ona baktığını görmedi. Aniden kapının hemen

---

* Fr. - Uslu ol, sosisim. (ç.n.)

BELONGS TO KAKTUS TEAM

yanındaki çalıların arasına doğru koştuğunu ve gizlenmek için altlarına daldığını da...

Gizli gözetleme noktasından Bertie annesine son kez baktı. Yaptığı şeyin muazzamlığını ancak kavrayabiliyordu ve algıladığı anda yutkundu. Onu altı buçuk yıldan uzun süre yetiştirmiş olan annesine veda etmişti. Onu Glasgow'daki yeni ailesinin yanından tatil için geldiğinde elbette tekrar görecekti, ama ikisi için de hiçbir şey aynı olmayacaktı.

Yutkundu. Bir anneye veda etmek kolay iş değildi. Hele altı yaşındayken ve duygusal açıdan ona bağımlıyken özellikle zordu. Onu seviyordu –elbette seviyordu–, ama ona evlatlık edinilmesinden başka çare bırakmamıştı. Nazik olmadığından değil, istediği şeyleri verebilmek için elinden geleni yapmıştı; acımasız olduğundan da değil, olayları onun açısından da görmeye çalışmıştı, ama başarısız olmuştu. Artık Bertie'nin daha az müdahaleye maruz kalacağı yeni bir hayat aramasından başka çaresi yoktu.

Irene'in uzaklaşmasını seyrederken Bertie neredeyse vazgeçiyordu, annesine koşup sarılmak ve vefasız düşüncelerini ona itiraf etmek üzereydi... fakat yapmadı. Dudağını ısırırken onu bir daha asla göremeyeceğini fark etti... ya da onu tekrar gördüğünde Glasgowlu, eğlenceli, asla Melanie Klein okumamış ve okumaya ilgi duymayan bir annesi olacaktı. Ah, Glasgow'un vaat edilmiş toprakları; doğal, neşeli, cana yakın, ah o yemyeşil memleket!

BELONGS TO KAKTUS TEAM

67. Waverley İstasyonu'nda Oturdum Yere...

Her şey ancak bu kadar tıkır tıkır işleyebilirdi. Bertie annesinin Spylaw Yolu'na vardığından emin olunca etrafına baktı ve kimsenin izlemediğini görüp okul kapısının yanındaki çalılara doğru koştu. Bunlar kalın gövdeleri olan yaşlı ormangülleriydi ve çocukların çeşitli kanunsuz işlerini gizlemek için son derece uygundular. Bertie'nin çalılardan tek isteği geç gelenler de okula girene kadar kendisini saklamalarıydı. Sonra kimseye yakalanmadan ve olabildiğince hızlı bir şekilde –koşmayacaktı, çünkü bu dikkat çekebilirdi– Ranald Braveheart Macpherson ile Bruntsfield Hotel'in önünde buluşmak için oradan çıkabilirdi.

Bu arada iki olay Bertie'nin nefesini tutmasına neden olmuştu. İlkinde bir öğretmen tam saklandığı çalının karşısında durup merkezi ısıtma sisteminin tamiri için gönderilecek eleman hakkında uzun uzadıya telefonla konuşmuştu, ikincisinde annesi tarafından kapıya kadar bırakılan Olive onun olduğu yöne bakmıştı. Kısa bir an Olive sanki gözlerinin içine bakıyormuş gibi hissetti, hatta Olive çalılara doğru bir

BELONGS TO KAKTUS TEAM

adım attı, ama sonra döndü ve okula doğru devam etti. Nazilerin saklanmakta olan von Trapp'ları bulmak için kilise bahçesini araştırmaları kadar gerginlik dolu, işkence gibi bir andı ve risk o kadar ciddi olmasa da yeterince kötü bir durumdu. Olive'in onu görmüş olsa ispiyonlamak için bir saniye bile kaybetmeyeceği kesindi. O zaman çalıların arasında ne yaptığını açıklaması gerekirdi. Kuş gözlemciliği en masum açıklamaydı, fakat inanılacağından emin değildi. Ayrıca son derece dürüst olan Bertie, neredeyse ağzını her açtığında yalana başvuran Tofu veya onun kadar dürüst olmayan Larch, hatta dürüstlüğün her yöne çekilebilir bir kavram olduğunu düşünen Olive gibi yalan söyleyemiyordu. Bu yüzden kaçmak için saklandığını itiraf etmesi işten bile değildi. Bu da annesine söylenecek ve bütün planları mahvolacaktı.

Olive içeri girdikten sonra Bertie hızla etrafına baktı, çalıların arasından çıkıp okul kapısından uzaklaştı. Ölçülü adımlarla Spylaw Yolu'ndan ve Merchiston Crescent'tan geçti. Onu kimse durdurmadı, küçük bir çocuğun kararlı adımlarla kaldırımda yürümesi kimsenin ilgisini çekmedi. Bruntsfield Hotel'e yaklaşırken Bruntsfield Meydanı'ndan geçtiğinde kaldırımlar işe giden insanlarla dolmuştu, ama kimse Bertie'ye bakmadı bile. Bu kendine güvenini yerine getirdi, buluşma yerine geldiğinde hafif ve rahat adımlar atar olmuştu.

Ranald Braveheart Macpherson tam da söz verdiği yerde bekliyordu. "Tamam Bertie!" dedi. "Her şey hazır. Hadi gidelim."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Ranald Waverley İstasyonu'na nasıl gidileceğini bildiğini iddia ediyordu, ama Bertie babasının dergilerinin birinin arkasında bulduğu Edinburgh haritasını yanında getirmeyi akıl etmişti. Bu haritada şehrin barları ve restoranları yer alıyordu, ama anacaddeler ile Waverley İstasyonu'da görülebiliyordu. Haritayı takip ederek Meadows'tan ve IV. George Köprüsü'nden geçtiler. 23 numaralı otobüs her sabah bu yoldan geçtiği için Bertie artık tanıdığı bölgelerdeydi. "Artık yanılmamız mümkün değil Ranald," dedi kendinden emin bir şekilde. "Waverley İstasyonu hemen şurada, Scott Anıtı'nın ilerisinde. Gördün mü?"

Bertie kararmış taştan ince uzun anıtı gösterdi. Ranald başıyla onayladı. "İçinde Sir Walter Scott'ın kemikleri varmış," dedi. "Babam söylemişti. On peni verip bakabiliyormuşsun."

"Bence bu çok büyük düşüncesizlik," dedi Bertie. "Ben öldüğümde kimsenin kemiklerime bakmasını istemezdim."

"Ben de," dedi Ranald. "Kemikler özel şeyler. O yüzden onları göremiyorsun, x ışınları dışında." Duraksadı. "x ışınlı gözlükleri biliyor musun Bertie?"

Bertie biliyordu ve bir çizgi romanın arkasında ilanını gördüğünden beri gizliden gizliye böyle bir gözlüğü olsun istemişti.

"Gözüne takıyormuşsun," diye devam etti Ranald, "ve insanlara baktığında kıyafetlerinin içini görüyormuşsun. Çok eğlenceli. Çok komik şeyler görüyormuşsun."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Bertie onayladı. "Galiba çok pahalı," dedi. "Yoksa herkes alırdı."

Mound'dan geçip Waverley İstasyonu'na doğru inmeye başladılar. Ranald, Glasgow biletlerini alacak parası olduğu konusunda Bertie'ye güvence verdi. "Benim dönüş bileti de almam gerek," dedi. "Ama sana tek yön alsak olur değil mi? Orada evlat edinileceksin, dönüş için bilete ihtiyacın olmayacak."

Bertie endişeli olduğunu belli etmemeye çalışarak başını salladı. Glasgow'da evlat edinilme düşüncesi iyiydi hoştu, ama rüya gerçeğe dönüşürken şüpheler de ortaya çıkmaya başlıyordu. Ya evlat edindirme kurumunun önerdiği anne babayı sevmezse? Başka anne ve babalarla tanışmayı talep edebilecek miydi, yoksa onun için seçtikleri insanları kabul mü etmesi gerekecekti? Ya onlardan önce hoşlanır, fakat birkaç hafta sonra hoşlanmazsa? Bir şans daha verilmesini isteyebilir miydi? İkinci seferde daha iyi birilerini bulabilir miydi? Bu düşüncelere daha önce pek kafa yormamıştı, ancak Waverley İstasyonu'na varmak üzereydiler ve trenlerin sesleri açık bir şekilde duyuluyordu. Düdükler, raylara sürtünen metal tekerlerin sesleri, trenlerin son derece egzotik yerlere gittiklerini ilan eden anonsların yankıları: Dunfermline, Croy, Montrose...

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

68. Başkasının Omuzlarında

Waverley İstasyonu'nun parlak zeminli büyük salonu yolcularla doluydu. Bazıları panodaki tren kalkış ve varış saatlerine bakıyor, bazıları trenlerine yetişmeye çalışıyor, bazıları sohbet ediyor, bazılarıysa bavul yığınlarının yanında sanki nereye gideceklerinden, hatta aslında gidip gitmemekten bile emin değillermiş gibi kararsızca duruyordu. Bu İskoç kalabalığının arasında iki küçük çocuk pek sırıtmıyordu. Birileri onları fark etse bile kalabalıktaki başka yetişkinlerle birlikte olduklarını düşünürlerdi. Elli yıl önce olsaydı böyle düşünülmezdi elbette. Sadece her yerde görülen, yanlarında yetişkin olmayan, dilenen, köşebaşlarında boy gösteren, gazete satan, ayak işlerine bakan, cüzdan çarpan, misketlerle kadim ve az bilinen oyunlar oynayan çocuklar oldukları düşünülürdü. İşler şimdi ne kadar da farklıydı. Artık çocuklar sokaklardan temizlenmiş, evlere kapatılmış, sanki son derece yetkin bir kavalcının peşinden gider gibi elektronik cihazların peşine takılmışlardı.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

"Bilet gişesi şurada," dedi Ranald Braveheart Macpherson. "Buraya daha önce gelmiştim. Babamla gidip bilet almıştık."

Altta kalmak istemeyen Bertie umursamaz bir tavırla bir süre önce Glasgow'a yaptığı yolculuktan ve arabalarını almak için Stuart'la trene bindiklerinden bahsetti. "Ben de Glasgow'a gittim," dedi. "Babamla arabayı almaya gittik."

Ranald şaşkın bir bakışla, "Arabanız niye Glasgow'daydı ki Bertie?" diye sordu.

Bertie babasının oraya arabasıyla gittiğini unutup trenle geri döndüğünü anlattı. "Orada çok şişman biriyle tanıştık," diye devam etti. "Adı Domuz O'Connor'dı ve şu yağda kızartılmış çikolatalı gofretlerden yiyordu. Glasgow'da onlardan yiyorlar, oradakilerin temel gıda maddesi galiba."

"Keşke ben de Glasgow'da yaşasaydım," dedi Ranald. "Sen şanslısın Bertie. Bundan sonra orada yaşayacaksın."

Bertie başıyla onayladı, ama bir şey demedi. Glasgow'da yaşama fikri ona hâlâ çekici geliyordu, ama ilk başlarda olduğu kadar değil. Yağda kızartılmış çikolata bile bir süre sonra insanı sıkabilir diye düşündü. Peki, ya Hutchies'teki çocuklar da onu rugby maçında iten, sonra bir de tekmeleyen Jack gibi çıkarsa? Ya orada Valvona & Crolla gibi bir yer yoksa? Olmaması pek muhtemeldi. Bu da *panforte di Siena* ve kürdanların ucunda servis edilen küçük salam parçaları olmayacağı anlamına gelirdi. Ya saat bir olduğunda kaleden top

BELONGS TO KAKTUS TEAM

atmıyorlarsa, hatta kale bile yoksa? Sonra ne olacaktı? Ya İskoçya Ulusal Galerisi ve buzda patenle kayan rahibin resmi ve bayrakların dalgalandığı Princes Caddesi ve Ross Pavilion'da çalan bando ve hatta Ross Pavilion yoksa? Ya Leith Nehri'nin aksine, cesetlerle dolu kocaman bir nehir varsa orada? Anlayamadığınız şeyler söyleyen ve onları anlamadığınızı söylediğinizde veya o dilde konuştuklarını düşünüp onlara İtalyanca bir şeyler sorduğunuzda size kafa atan çocuklar varsa? Sonra ne olacaktı?

Ama artık bunları düşünmek için çok geçti. Bertie kalkış fikrinden vazgeçemeyeceği kadar pistte yol alan bir pilot gibi artık bu keşiften caymak için hiçbir şey yapamayacağını hissetti. Ne de olsa fazla arkadaşı yoktu, büyük bir yalancı olduğu için Tofu gerçek bir arkadaş sayılmazdı ve neredeyse her konuda onunla aynı fikirde olmayanlara tükürmek gibi bir huyu vardı, bu yüzden Ranald Braveheart Macpherson az sayıdaki yakın arkadaşından biriydi ve Bertie onun gözünde değeri düşsün istemiyordu. Ranald'ın da çok cesur olduğu söylenemezdi, hatta Bertie her zaman Ranald'ın bir şeylerin üstesinden gelebilmek için başkalarına muhtaç olduğunu düşünmüştü. Bertie'ye göre bunun nedeni Ranald'ın bacaklarının çırpı gibi olmasıydı. Birinin böyle bacakları varsa hayatta hep başkalarının desteğine muhtaç olurdu, en azından fiziksel olarak.

Gişeye girdiler, düzenli sıra oluşturmuş birkaç kişi bilet almak için bekliyordu. Ranald ve Bertie de sıraya geçti, Ranald'ın avucunda İskoçya Kraliyet Bankası'n-

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

dan çıkma 20 sterlinlerden oluşan ufak bir tomar vardı. "Bunları babamın kasasından aldım Bertie," diye fısıldadı Ranald parayı gösterirken. "Orada ne kadar para olduğunu görecektin. Evde yığınlarca para var. Paraya ihtiyacın olursa söylemen yeter."

"Teşekkür ederim Ranald," dedi Bertie.

"Ne demek," dedi Ranald.

Kuyruk yavaşça ilerleyip sıra onlara geldiğinde Bertie birazdan bir sorunla karşılaşacaklarını fark etti.

"Bizi göremeyecek," diye fısıldadı Ranald'a.

"Kim göremeyecek?"

"Gişedeki adam. Baksana, tezgâh boyumuzu geçiyor. Önünde durduğumuzda bizi görmeyecek."

Ranald gişeye doğru baktı, Bertie'nin haklı olduğunu anladı. Bir an durup düşündü. "Omzuma çık," dedi. "Böylece boyun yeter. Hem böylelikle adam senin daha büyük olduğunu sanacaktır. On iki yaşında olduğunu bile düşünebilir, çünkü çok uzun olacaksın. Glasgow'a gitmek için izniniz var mı diye sormaz."

Bertie ilk önce bunun iyi bir fikir olduğunu düşündü, ama sonra itiraz etmek için aklına bir neden geldi. "Ağırlığımı taşıyabilecek misin Ranald?" diye sordu.

"Elbette taşırım," diye cevapladı Ranald. "Neden taşıyamayayım?"

Hassas bir meseleydi. "Bacakların," diye başladı Bertie.

"Ne olmuş bacaklarıma?"

"Sahiden iyi bacaklar," diye konuştu Bertie aceleyle. "Ama galiba benim bacaklarım biraz daha kalın,

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Ranald. Sadece birazcık daha. Sen benim omzuma çıksana."

Ranald omuz silkti. "Fark etmez," dedi. "Sen öyle istiyorsan."

Sıra onlara geldiğinde Bertie eğildi ve Ranald Braveheart Macpherson onun omzuna çıktı. Sonra Bertie arkadaşının dizlerini sıkıca tutarak ayağa kalktı. Ranald şimdi ona şaşkınlıkla bakan adamla doğrudan konuşabilecek kadar uzundu.

"Glasgow'a iki bilet lütfen," dedi sesini olabildiğince kalın çıkarmaya çalışarak.

Adam gülümsedi. "Gidiş mi gidiş dönüş mü?"

Bertie bu sorunun önemini kavradığında ürperdi. "Bir gidiş, bir gidiş dönüş," dedi Ranald.

"Yarım bilet mi olsun?" diye sordu adam ve sonra gülümseyerek ekledi, "sonuçta iki yarımdan ibaretsin."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

69. Queen Street İstasyonu

Bertie ve Ranald Braveheart Macpherson ellerinde sıkıca tuttukları biletleriyle Waverley İstasyonu'nda trene binecekleri perona doğru ilerlediler.

"Benimkinde GİDİŞ ve DÖNÜŞ yazıyor Bertie," dedi Ranald. "Seninkinde sadece GİDİŞ yazıyor, çünkü sen geri dönmeyeceksin."

Bertie biletine bakınca Ranald'ın haklı olduğunu anladı. Yutkundu. Bilette yazan GİDİŞ kelimesinde meşum bir şeyler vardı ve yapmakta olduğu işin sonuçlarını hatırlattı. Eski hayatı söz konusu olduğu sürece, evet, Bertie sahiden de gidecek ve geri dönmeyecekti. Birden evdeki odasını ve eşyalarını düşündü. Maket uçaklarını. Kitaplarla dolu rafını. Valvona & Crolla'yı düşündü. İzcileri düşündü. Tüm bunları eğlenceli ve heyecanlı olabilecek, ama aynı zamanda belirsiz bir gelecek için geride bırakıyordu.

"Ranald," diye başladı Bertie trenlerinin kalkacağı perona yaklaştıklarında. "Düşünüyordum da..."

Ranald, Bertie'nin lafını yarıda kesti. "Acele etmemiz lazım Bertie. Bizim tren şuradaki."

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

"Düşünüyordum da," dedi Bertie tekrar, ama tam arkalarında, istasyonun mağaramsı çatısının öteki ucunda kaybolan hatlardan birinden geçen bir tren hüzünlü düdük sesiyle söylediklerini tamamen boğdu.

"Hadi Bertie," dedi Ranald. "Biz binmeden kalkmasını istemeyiz."

Vagona bindiler, iki boş yer buldular. Ranald önce saatine, sonra Bertie'ye baktı. "Yelkovan nerede?.."

Bertie saati söyledi, Ranald da sadece bir dakika daha beklemeleri gerektiğini söyledi. O kadar bile beklemediler, kapılar kapandı ve vagonun altında bir yerlerdeki motorun sesi duyuldu. Sonra hafif bir sarsıntıyla yolculukları başladı.

Tren Waverley İstasyonu'ndan yavaşça çıktığı sırada çocuklar şehrin tarihi bölgesindeki taş binaların yüksek kulelerini gördüler. Bertie İskoçya Bankası'nı seçebildi, eski bankanın bayrağı İskoç bayrağıyla beraber dalgalanıyordu. Mound'dan geçen bir otobüsün tepesini gördü ve bunun 23 numaralı otobüs olup olmadığını merak etti. Bu da aklına başka bir şeyin gelmesine neden oldu: Glasgow'da da pekâlâ bir 23 numaralı otobüs olabilirdi, ama nerelerden geçtiği hakkında hiçbir fikri olmayacaktı ve Edinburgh'taki 23 numaradan çok farklı bir otobüs olma ihtimali vardı. Bertie bakışlarını kaçırdı, otobüse bakmak canını acıtıyordu. Korkunç bir hata yapıyordu ve İskoçya Sokağı'na geri dönmeliydi. Eve gitmek, kendini evden kaçtığı için ona kızacak ve muhtemelen daha fazla terapi ayarlayacak olan annesinin insafına bırakmak istedi.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

"Ranald..." diye başladı Bertie, ama tren Ulusal Galeri'nin altındaki tünele girince sözleri bir kez daha kayboldu. Princes Parkı tarafında tünelden çıktıklarında Ranald üstlerindeki kaleyle ilgili bir şey söylüyordu, Bertie cümlesini tamamlayamadı. Aslında cümlesi sadece üç kelimeden oluşacaktı: Eve gitmek istiyorum.

Bir tünelden daha geçtiler ve kısa süre sonra tren yavaşlamaya başladı.

"Geldik," dedi Ranald yerinden kalkarak. "Gel Bertie. Burası Queen Street İstasyonu. Glasgow'dayız."

Bertie yolculuğun fazlasıyla kısa geçtiğini düşündü, ama artık tuhaf bir şekilde kaderini kabullenmişti, artık Ranald'la tartışacak durumda değildi. Tren yolcu almak ve Bertie'yle Ranald'ı indirmek için durmuştu.

"Bu taraftan," dedi Ranald kendine güvenen bir sesle ve perondan çıkan merdivenleri gösterdi. "Acele et Bertie."

Başka bir trenden inen küçük bir yolcu grubuna karıştılar ve sokağa çıktılar.

"Demek burası Glasgow," dedi Ranald etrafa bakınarak. "Farklı görünüyor değil mi Bertie?"

Bertie başını salladı. Artık planını belirlemişti. Evlat edinme kurumuna gidecek, ama önerdikleri anne babayı geri çevirecekti. Böylece hem Ranald'a karşı mahcup olmayacak, hem de Glasgow'a başka bir zaman geri dönmek üzere arkadaşıyla Edinburgh'a gideceğini söyleyebilecekti. Ama elbette geri dönmeyecekti ve her şey unutulmuş olacaktı.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Bu planı yapmak Bertie'nin neşesini yerine getirmişti, artık Glasgow'la kendini keyifsiz hissederek yüzleşmek zorunda kalmayacaktı.

"Biraz dolaşalım," dedi Ranald. "Eminim eninde sonunda aradığımız sokağı buluruz."

Bu Bertie için uygundu, sokağı bulamazlarsa keşif gezisini kısa kesmek daha da kolay olurdu.

"Şuradaki sokak olabilir," dedi Bertie anacaddeden sapan bir sokağı göstererek. "Şurayı bir deneyelim."

"İyi fikir," dedi Ranald.

Bertie'nin gösterdiği sokakta yürüdüler, sonra bir başkasına geçtiler. Her köşede Bertie sokağın adının yazılı olduğu tabelayı okuyor, Ranald'sa elindeki kâğıda bakıp başını olumsuz anlamda sallıyordu. Aramaya devam ettiler ve dik bir yokuşa gelene kadar sokaklarda dolandılar. Yokuştan aşağı indiler ve kendilerini nehir kenarındaki ufak binaların arasında buldular.

"Bak Bertie," diye bağırdı Ranald heyecanla. "Clyde Nehri!"

Bertie yanlarından akan suya baktı. "Pek derin değil," dedi. "Dibi görebiliyorum. Şu kayalara baksana, uçları sudan nasıl çıkmış."

"Gemiler için çok tehlikeli bunlar," dedi Ranald. "Kayalara çarpmamak için çok yavaş ilerlemeleri lazım."

Bertie nehre bakmaya devam etti. "Hiç gemi göremiyorum," dedi.

"Çünkü hepsi denize açılmış," dedi Ranald bilmiş bilmiş. "Sonra gelirler."

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Bertie yine nehre baktı. Küçük köpeğini yürüyüşe çıkarmış biri nehrin öteki yakasına bir dal parçası fırlatmıştı. Köpek önce çekinse de ayaklarını neredeyse hiç ıslatmadan karşıya geçmişti. Gemiler böyle bir nehirde nasıl yol alabilir diye merak etti Bertie. O görkemli Clyd Nehri de övünecek bir şeyler bulmaya hevesli bürokratların uydurduğu efsanelerden biri miydi?

BELONGS TO KAKTUS TEAM

70. Mochle Çiftliği

Bertie ve Ranald Braveheart Macpherson nehre kafa yorarken kafesini kapatan Big Lou içindeki kaplıcasıyla nesillerdir İskoç ailelerin gözbebeği olan Kraliçe Victoria döneminden kalma büyük oteliyle meşhur, Perthshire'a bağlı hoş bir kasaba olan Crieff'teydi. Bu otel Güney İskoçya Elvis Derneği tarafından yıllık Elvis taklitçileri konferansı için seçilmişti, Big Lou da arkadaşı Darren Gow tarafından davet edilip kendini orada bulmuştu.

Big Lou daveti kabul etmiş, fakat anma yemeği ve ardından gelen Elvis karaoke yarışmasından sonra Edinburgh'a döneceğini söylemişti. Darren'sa orada kalacağını ve ertesi güne kadar Edinburgh'a dönmeyeceğini belirtmişti. "Belki Edinburgh'ta akşam yemeği yeriz," demişti. "Sana ikinci günde olanları anlatırım."

Big Lou'ysa çekimser bir yanıt vermişti.

Big Lou ondan hoşlanıyordu, ama işler ilerlemeden önce emin olmak istiyordu. Elvis'e pek merakı yoktu, üstelik bu konuda şüpheleri vardı. Bunun eski erkek

BELONGS TO KAKTUS TEAM

arkadaşı gibi Jacobite olmaktan farkı var mıydı? Kendine böyle sorunlu erkekleri hangi yanının çektiğini sordu. Darren bir önceki akşam oraya vardığından Big Lou Crieff'e tek başına gelmişti. Darren Elvis taklitçileri derneği söz konusu olsa bile doğası gereği taşıdıkları önemi vurgulayarak, "Komite görevleri," demişti. "Gündemi bir gün önceden belirlememiz lazım. Elvis'ler her şey derli toplu planlanmazsa huysuzluk çıkarabiliyor. Çoğunda prima donna'lık var." Big Lou öğleden sonra saat dörtte kasabaya varmış ve böylece Elvis kılığındaki motosikletçilerin tek bir bulutun bile olmadığı Perthshire göğünün altında üçlü sıralar halinde Harley-Davidson'larını kükreterek sürdükleri geçit törenine denk gelmişti. Oteli arkalarına almış, kriket oynayan İskoçya Kilisesi'nin emekli rahipleri ve Kuzey Berwickli fon operasyon sorumluları şaşkın bakışlarını oyunlarından Elvis'lere çevirmişti. Kriket ve Elvis pek alışıldık bir karışım sayılmazdı, ama kaplıca çalışanları daha şaşırtıcı kombinasyonlar da görmüştü, böyle zıtlıklara ayak uydurabiliyorlardı. Bir keresinde İskoçya'ya golf oynamaya gelmiş Amerikalı cenaze levazımatçıları ile Kuzey Denizi Petrol Sanayi Eşcinsel Vokal Grubu Şarkı Yarışması'na ev sahipliği yapmış bir otelin çalışanları için rahipler ve Elvis'lerin bir arada olması sıradan bir şeydi.

Big Lou resepsiyon masasının yanında Darren'la buluştu. Darren onu görmekten memnun gibi görünüyordu ve Big Lou'nun yanağına sevecen bir öpücük

BELONGS TO KAKTUS TEAM

kondurdu. "İşler çok yoğun Lou," dedi etrafındaki hareketliliğe bakarak. "Bu sene rekor sayıda katılım oldu. Etkinlikler çok güzel geçecek."

"Bunu duyduğuma sevindim Darren," dedi Big Lou. "Konferans düzenlense ve kimse gelmeseydi çok kötü olurdu."

"Evet," dedi Darren. "Ama bugün böyle bir tehlike yok. Göreceksin, her şey çok güzel olacak." Saatine baktı. "Sakıncası yoksa gidip birkaç kişiyle konuşacağım. Akşam yemeği için birkaç ayarlama yapmamız lazım. Kimin şarkı söyleyeceği konusunda biraz rekabet var, işler biraz sarpa sarmaya başladı. Seninle bir saat sonra barda buluşalım mı? Saat beş buçukta? Uyar mı Lou?" Big Lou sakıncası olmadığını söyledi ve bahçede yürümeye çıktı. Daha önce buraya gelmemişti, etrafı görmek istiyordu. Belki de bir gün buraya tekrar gelir, dağların insanı zindeleştiren havası ve huzurlu ortamında birkaç gün geçirirdi. Saat beşi çeyrek geçe içeri girdi ve on beş dakika sonra buluşacağı ev sahibini beklemeye başladı.

Saat altı olduğunda Darren hâlâ ortalıkta yoktu ve Big Lou endişelenmeye başlamıştı. Big Lou onu doğru mu anlamıştı? Darren beş buçuk mu demişti, altı buçuk mu? Beklemeye karar verdi. Yemek saat sekizdeydi ve Darren'la orada da buluşabilirdi. Muhtemelen komite işlerinde çıkan bir pürüzle uğraştığı için geç kalmıştı. Big Lou anlıyordu. Organizasyonla uğraşan bir komitede olmak zaten zor işti, bir de bu komite Elvis'lerden oluşuyorsa kim bilir işler ne kadar zorlaşırdı.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Barda Big Lou'nun yanındaki masada oturan adam da birini bekliyormuş gibi duruyordu. Big Lou adamın kendisine baktığını fark etti ve sonunda, "Güzel bir gün, değil mi?" dedi pencereden vadiye bakarken.

Adam ona şaşkın şaşkın baktı. "Affedersiniz," dedi. "Nerelisiniz?"

Adamın onun aksanını tanıdığı gibi Big Lou da adamın aksanını tanıdı. "Arbroath," diye cevap verdi.

Adam gülümsedi. "Benim adım Alex MacPhail. Sizin adınız..."

Adam sorusunu bitirmedi. "Alex MacPhail mi?" diye sordu Big Lou.

"Evet," dedi adam.

"Seni bir daha göreceğimi sanmazdım," dedi Big Lou. "Mochle Çiftliği, değil mi?"

Adam başını salladı ve gülümsedi. "Evet. Ben de senin adını biliyorum. Dur, söyleme. Sen... Sen Big Lou'sun, değil mi?" Tanışma faslı bitince adam Big Lou'nun masasına geçti.

"Birini mi bekliyordun?" diye sordu Big Lou.

Alex başını iki yana salladı. "Hayır, tek başımayım." Bir an tereddüt etti. "Eşimi bir sene kadar önce kaybettim ve bazen... bazen zaman geçmek bilmiyor."

"Peki çiftliğe ne oldu?" diye sordu Big Lou.

"Bana yapacak pek iş düşmüyor," dedi Alex. "Her işi halleden becerikli bir adamım var. Ayak altında dolaşmamı istemiyor, ben de sık sık çiftlikten uzaklaşıyorum. Buraya, Peebles Kaplıcası'na, Ballachulish taraflarındaki bir otele gidiyorum. Zaman geçiriyorum işte."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Big Lou adama baktı. Alex MacPhail'i en son ikisi de on altı yaşındayken görmüştü. O sırada Alex babasının çiftliğinde çalışmak üzere okulu bırakıp Mochle Çiftliği'ne, Big Lou'ysa yaşlı amcasına bakmak için onun çiftliğine gitmek üzereydi. İkisinin de geleceğe dair büyük planları yoktu. Her zaman olduğu gibi çok çalışacaklar, bir evlilik yapacaklar ve kader onları halklarının hep yaşadığı topraklardan alana dek, sonsuza kadar değişmeyeceğini sandıkları bir İskoçya'da yaşayacaklardı.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

71. Ender Rastlanan Domuz Türlerinin Olumlu ve Olumsuz Yönleri

Big Lou ve Alex MacPhail'in konuşacak çok şeyi vardı. Arbroath'ın tanınan simalarına dair anılar, çiftlik ve kafe işletilmesindeki sorunların karşılaştırılması... Alex yetiştirdiği Aberdeen sığırlarından başka, bir de ender rastlanan bir domuz türü yetiştirmeyi düşündüğünü, ama bunların bakım masrafları ve bazı türlerin yavaş büyümesi meselelerinin kendisini endişelendirdiğini anlattı.

"Standart çiftlik domuzları hızlı büyüyor, ama tatları çok yavan," dedi Alex. "Marketten aldığın domuz pastırmalarını düşünsene, pişirdiğinde ne oluyor. Pastırma su salıyor. Su ve tuz."

Big Lou da aynı fikirdeydi. "İğrenç," diye cevap verdi.

"Evet," dedi Alex. "Ama sana bir şey diyeyim Lou. Geçen gün Bayan Forrester'ın kendi tütsülediği domuz pastırmasından bir parça yedim. Onu hatırlıyor musun? Morriston Çiftliği'nden. Hani ufak köpeği bir sene Dundee'deki bütün ödülleri kazanmıştı. En iyi

köpek, yılın köpeği. Öyle bir şey işte. *Courier*'da tam sayfa haberi çıkmıştı."

Big Lou hatırlıyordu. "Harika bir köpekti," dedi.

"Neyse," diye devam etti Alex. "Bayan Forrester bana biraz domuz pastırması verdi. Gloucester Old Spot ve Tamworth kırmasındanmış. Güzel domuzdur. Marketten alınmış bir domuz pastırmasından bu kadar farklı olabilirdi. Muhteşemdi Lou. Sahiden lezzetli dilimlerdi." Alex duraksadı. "Bence kafende domuz pastırmalı sandviç satmalısın Lou. Hakiki domuz pastırmalı. Şu Edinburghlu tipler kesin bayılır. Arasında kocaman domuz pastırması dilimleriyle büyük sandviçler. Ne dersin Lou?"

Big Lou bir an düşündü... ama sadece bir an. "Harika fikir Alex," dedi sonra.

"Unutmamak lazım," diye devam etti Alex, "bu domuzlara dikkat etmek gerek. Bazıları çok saldırgan olabiliyor. Mike Stuart vardı ya, hatırlar mısın? Domuzlarından biri ona saldırdı. Birkaç sene önce. Damızlık domuzlarından biriyle ilgilenirken kayıp düşmüş ve domuz ona saldırmış. Kulağını ısırmış, Mike'ın şansı varmış da kulağını kaybetmemiş. Domuzlar kolaylıkla kulak koparabilir. Tabii bazı domuzlar da çok uysal oluyor. British Saddleback cinsi mesela, harika bir cinstir. Güzeldir de. Şu kalın, pembe çizgili, siyah olanlar. Belted Galloway türü ineklere benziyorlar biraz. Willy Lawson'ı hatırlar mısın Lou? Onda Belted Galloway cinsi ineklerden vardı. Gerçi sen gittikten sonra almıştı onları galiba."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

"Galiba," dedi Lou.

Big Lou birden saatine baktı ve neredeyse yemeğin başlayacağının farkına vardı. Darren hâlâ ortalıkta görünmüyordu.

"Bir yemeğe katılmam lazım," dedi Alex'e. "Biriyle beraberim ve büyük bir toplantı var..." Elvis'lerden bahsetmedi, Alex'in bunu bilmesini istemiyordu.

Alex'in yüzünde hayal kırıklığına uğramış bir ifade belirdi. "Ya."

Big Lou bir karar verdi. "Bak," dedi. "Büyük, resmi bir akşam yemeğine katılma havasında değilim. Gidip katılamayacağımı söyleyeceğim."

Alex'in yüzündeki hayal kırıklığı ifadesi anında yok oldu. "Bekleyeceğim," dedi. "Burada bekleyeceğim."

Big Lou kalktı ve resepsiyona gitti, oradan Elvis akşam yemeğinin verildiği salona yönlendirildi. Burası zemin kattaydı, pek uzakta değildi. Salona giden yol tarif edilirken bile Big Lou koridorun ilerisinden gelen Elvis seslerini duyabiliyordu. Salona yaklaştıkça sesler yükseldi ve Big Lou sonunda Elvis taklitçileri, onların eşleri, kız arkadaşları ve erkek arkadaşlarının olduğu geniş salonun kapısında durdu.

Darren'ı bulmak Big Lou'ya imkânsız bir işmiş gibi geldi. Onu gördüğünü düşündü ve konuşmak için salonun bir ucundan diğerine gidip gördüğü kişiyle yüz yüze geldiğinde yanıldığını anladı. Adam uzaktan Darren'ı andırıyordu, ama zaten herkes onu andırıyordu, çünkü hepsi kasıtlı bir şekilde Elvis'e benziyordu.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Big Lou bakışlarını Elvis kalabalığına çevirdi. İşte Darren oradaydı. Hayır, o değildi. O muydu? Hayır, o Elvis fazla kısaydı. Darren uzun bir Elvis'ti, tıpkı oradaki elli veya altmış Elvis gibi.

Big Lou arkasını döndü ve salondan çıktı. Kapının yanında duran ve başka bir Elvis'le konuşan bir Elvis'e çarptı.

"Affedersiniz," dedi Big Lou.

"Lou!" dedi Darren Gow. "Affedersin, Harry'yle karaoke hakkında konuşuyordum ve..."

"Ben eve gidiyorum Darren," dedi Lou. "Davetin için teşekkür ederim, ama gitmeliyim. Umarım gecenin tadını çıkarırsın." Darren bir şey diyecek oldu, ama Big Lou gitmişti bile.

Bara döndüğünde Alex MacPhail kendisine bir içki söyledi, Big Lou'ya da ne içeceğini sordu.

"Domuz pastırmasını düşünüyordum da," dedi Alex. "Acaba Edinburgh'ta iyi kalite domuz pastırmasının piyasası var mıdır? Yoksa insanlar ilgilenmez mi dersin?"

Lou bunun duruma göre değişeceğini düşünüyordu. "Bazı insanlar," dedi Big Lou, "iyi kalite domuz pastırması almak için zahmete girer, yeter ki zamanları olsun."

Alex başını sallayarak onayladı. "Evet, zaman önemli," dedi. "Çok haklısın Lou. Zaman."

Bir süre sessizce oturdular. Sonra Alex, "Benimle akşam yemeği yemek ister miydin Lou? Burada çok güzel bir restoran var," dedi.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Big Lou gülümsedi. "Bunu çok isterim Alex."

İçkilerini bitirdiler, restorana geçtiler. Pencere kenarında bir masa bulmuşlardı. Dışarıda, günün son ışıklarında Perthshire tepeleri altın rengine bürünmüştü. Menüye baktılar ve Alex kuzunun muhtemelen yıllardır tanıdığı yerli bir çiftçiden geldiğini söyledi. "Buralara epeyce et satıyor," dedi. "Çok iyidir."

"Eminim öyledir," dedi Lou.

Alex'e baktı, bakışı sevecenlik doluydu. Alex de Lou'ya öyle bakıyordu. Big Lou pencere kenarında otururken eninde sonunda herkesin hep olduğu şeye, gerçekten olduğu şeye döndüğünü fark etti.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

72. Fobikler İçin Edinburgh

Antonia'nın yazdığı mektubun sonunda, ona çok kibar davrandıkları Toskana manastırındaki yeni yaşamının detaylı ve sevgi dolu tasvirinden sonra gelen paragraf Angus'un uykularını kaçırmış ve onu kararsızlığın pençesine atmıştı. Bu duruma bir belirsizlik neden olmamıştı, söylenen basitti. "Bahsettiğin tabloya gelirsek," diye yazmıştı Antonia, "değerli de olsa onu senin almanı istiyorum. Bugünlerde bir Cadell tablosunun açık artırmalarda yüksek fiyatlardan gittiğini biliyorum, ama mesele bu değil. Lütfen tabloyu al ve zevkini çıkar ya da istersen sat ve kendine başka bir şey al. Bu sana bir hediye Angus. Dünyevi şeyler artık benim için eskiden oldukları gibi önem taşımıyor. Zorbalıklarından kurtuldum ve söylemem gerek, bu özgürlük hissi insana hayat veriyor. Ayrıca lütfen bana cevap yazıp fikrimi değiştirmeye çalışma. Bildiğin gibi, başkalarından hediye kabul edebilmek önemlidir ve bunu zarafetle yapmak dikkatle bakarsan eminim kendinde bulabileceğin bir beceridir."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Angus bu sözcükleri defalarca okumuş ve şu sonuca varmıştı: Antonia tabloyu onun almasını istiyordu. Ama bundan da ötesi Antonia'nın tablonun temsil ettiği değeri almasını istediğiydi. Bu da eğer isterse tabloyu satıp Antonia'nın da dediği gibi, başka bir şey alabileceği anlamına geliyordu. Önce bunu yapmak istemeyeceğini düşünmüştü; ama son zamanlarda, Domenica'nın ona karşı hislerinin değiştiği yargısına varmasından sonra, aklına yeni bir fikir düşmüştü. Domenica'nın fikrini değiştirmiş olması yüzünden her ne kadar hayal kırıklığına uğramış olsa da –Angus onun gerçekten fikrini değiştirdiğine emindi– alınmadığını ve kin tutmayacağını göstermek için bu tabloyu satıp Antonia'nın dairesini Domenica için alabilirdi. Tam olarak böyle yapacaktı ve böylece bütün bu nişan olayını onurlu ve cömert davrandığını Antonia'ya da göstererek arkasında bırakabilirdi. Ayrıca Angus zaten hep bu şekilde davranmak istemişti.

Dundas Caddesi'ndeki İskoç Galerisi'ne ulaştığında Antonia'ya yazacağı mektubun ana hatlarını çoktan belirlemişti. "Cömert hediyeni kabul ediyorum sevgili Antonia. Bu gerçekten cömert bir hediye. Mektubunda tabloyu ne yapacağım konusunda hiçbir kısıtlama olmadan vereceğini yazmışsın. Bu da bence hediyenin paradigması: Verilen şey alan kişinin oluyor, işlev veya hedefine dair tüm yüklerinden sıyrılıyor. İstersem tabloyu satabileceğimi de yazmışsın. Çok düşüncelisin..." Durdu ve bu düşüncenin aklına geldiği Great King Sokağı'nda bir an için donup kaldı.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Cyril, her zaman olduğu gibi sahibinin ayaklarının dibindeki yerinden ona beklentiyle baktı. Yürüyüşlerde buna benzer önceden planlanmamış, derin düşüncelere dalınan duraksamalara alışkındı, böyle anlar ona etrafı daha ayrıntılı biçimde koklamak için zaman veriyordu. Great King Sokağı'nın köpek seviyesinde özel bir kokusu vardı, insanların tamamen habersiz olduğu, ama köpekler için çok önemli bir kokuydu. Eğer Edinburgh'un köpekler için bir haritası çizilebilseydi, bu harita insanların çizdiklerinden tamamen farklı olurdu. İnsan haritalarında sadece sokak isimleri vardı, mesafeler dışında pek bir bilgi verilmezdi. Köpek haritacılarsa böyle bir konseptle ilgilenmez, ama bunun yerine birçok şey koyarlardı. Kasapların etrafındaki sokaklar kırmızı çizgilerle, hatta belki üç kat kırmızı çizgiyle belirlenirdi, kedilerin mesken tuttuğu sokaklarsa göze çarpan başka bir renkle işaretlenirdi. Kedilerin köpeklerden kaçarken kullandığı rotaların üzerinden dikkatle geçilir, böylece daha zeki olan köpekler pusularını uygun yerlerde kurabilirdi. Sokak lambaları haritada teker teker gösterilirdi, daha cazip olanlara dikkat çekilirdi; böylece köpek argosunda, nedendir bilinmez, ama kulübecilik denen etkinlik için kullanışlı bir rehber ortaya çıkmış olurdu. Köpekleri sevmeyenlerin ve kedi severlerin evleri de o bölgede yüksek sesle havlamayı teşvik eden sembollerle işaretlenirdi. Bunun gibi şeyler işte...

Böyle bir harita tamamen hayal ürünüydü. Hayal ürünü olmayan ve pek bilinmese de doğrulukları şüphe

BELONGS TO KAKTUS TEAM

götürmeyenler de vardı; Edinburgh Hırsız Haritası, Edinburgh Sınıf Atlama Haritası, Fobikler İçin Edinburgh Haritası gibi. Fobikler İçin Edinburg Haritası'nda çeşitli fobilerden mustarip olanların kaçınması gereken yerler gösteriliyordu. Mesela IV. George Köprüsü, yükseklik korkusu olanlara tavsiye edilmiyordu, tıpkı Kale Meydanı gibi. Princes Caddesi ise kalabalıktan korkanlar için işaretlenmişken, bu sokağın yanındaki bahçeler antofobikler (çiçeklerden korkanlar) ve korofobikler (dans etmekten korkanlar) için tehlikeli olarak etiketlenmişti. Korofobi için kullanılan sembol yazın düzenlenen İskoç folk dansları etkinlikleri yüzünden Ross Pavilion'ın yanına da eklenmişti. Bu etkinlikler sırasında bahçenin yüksek kısmında yürüyüşün keyfini çıkaran masum insanlar aniden aşağıya bakıp çoğunlukla mantıklı davranan bir grup insanın kiltler içinde *Strip the Willow* veya *Dashing White Sergeant** olarak bilinen garip kabile ayinlerini yaptığını görebilirdi. Kimsenin ansızın dans eden birilerine rastlamayacağına garanti verilemezdi. Toplum içinde dans bir bakıma yıldırım gibiydi ve böyle kabul edilmeliydi. Fakat fobikler için hazırlanan bu haritaya bakarak kişi en çok korktuğu şeye rastlama riskini en aza indirerek Edinburgh'u gezebilirdi. Hayatta en çok korktuğumuz şeylere rastlamadan yol alabilirsek, bu pek de fena iş çıkarmadığımız anlamına gelirdi.

Çoğumuz için en çok korktuğumuz şey kimsenin bizi sevmemesiydi. Angus da Great King Sokağı'nda,

* İskoç dansları. (ç.n.)

BELONGS TO KAKTUS TEAM

onu kayıtsız şartsız seven köpeği ayaklarının dibinde sevgisinin boyunu, derinliğini, genişliğini kelimeler kullanmadan anlatmaya çalışırken böyle hissediyordu.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

73. Venedik Odası

Angus İskoç Galerisi'ne vardığında Guy Peploe ofisinde bir telefon görüşmesi yapıyordu. Yeni bir sergi için tabloları asan Elizabeth Wemyss'e, "Rahatsız etmeyin," dedi Angus, "Beklerim." Diğer asistan Tommy Zyw'in Elizabeth'ten gelecek onay için elinde tuttuğu tabloya baktı. Tommy Edinburgh'a Polonya'dan gelen ve Angus'un da çok sevdiği Aleksander Zyw'in torunuydu. Hem dede hem torun bu işlerden anlıyordu.

"Tam orası," dedi Angus. "Tam tuttuğun yer."

Tablo yerine asıldı.

"Cyril tabloyu beğenmiş," dedi Elizabeth. "Baksana, tabloya nasıl bakıyor."

Angus ayaklarının dibindeki Cyril'e baktı. Köpek Napoli'de veya muhtemelen Palermo'daki bir sokağı tasvir eden yeni asılmış tabloya gözlerini dikmiş bakıyordu.

"Tabloda bir yerlerde bir köpek olmalı," dedi Angus. "Cyril köpekli resimleri sever. Köpekleri hep bulur."

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

"Yok artık," dedi Tommy. Cyril'le daha önce karşılaşmamıştı ve onun becerilerinden habersizdi.

Angus tabloyu daha yakından incelemek için yanına gitti. Tahmin ettiği gibi, bu renkli Akdeniz sokağında ufak bir köpek yürüyordu. "Şurada," dedi parmağıyla göstererek. "Cyril'in güçlerini hafife alma Tommy. Kayda değerdirler."

Guy ofisinden çıktı ve Angus'a yolun ilerisindeki Glass & Thompson'a gitmeyi önerdi. Oraya vardıklarında Angus ikisi için de kahve söyledi ve evrak çantasından çıkardığı ufak bir paketi açmaya başladı.

"Elimde bir tablo var Guy," dedi Angus.

"Evet, farkındayım. Heyecanlandım."

Angus paketi açmaya ara verdi. "Heyecanlanmalısın da. Bir tablonun açığa çıkmasını beklemek gibisi var mı?"

Guy pakete baktı. "Belli ki iyi bir şey bulmuşsun."

"Hem de nasıl," dedi Angus.

Angus, Antonia'nın tablosuna sardığı son kâğıdı da açmaya başladı.

"İşte!" diye fısıldadı. "Şuna baksana."

Guy tabloyu Angus'tan aldı ve kollarını uzatıp şöyle bir baktı. Birkaç dakika boyunca hiçbir şey söylemedi ve farklı açılardan ışık gelsin diye hafifçe oynatarak tabloyu inceledi. Konuştuğundaysa sesi kısıktı, tonundan saygı okunuyordu.

"Bu tablo mükemmel. Kesinlikle mükemmel."

"Cadell mi?" diye sordu Angus.

Guy tereddüt etmedi. "Evet. Hiç şüphesiz."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Angus da bu sözü duymak istiyordu. Bunu Guy'dan, S.J. Peploe'nun torununundan duymaksa daha da anlamlı kılmıştı.

"Bunu daha önce hiç görmemiştim," dedi Guy. "Menşei hakkında bir şey biliyor musun?"

"Domenica'nın komşusunun," dedi Angus. "Galiba uzak bir akrabasından kalmış. Glasgowlu, deniz ticareti yapan bir aileymiş."

Guy başını salladı. "O insanların çoğu sanatçılara hamilik ederdi. Sadece Burrell ailesi ayarında olanlar değil, daha az serveti olanlar da. Sanatçılara çok cömert davranırlardı."

"Ne dersin?" diye sordu Angus.

Guy tabloyu masaya koydu ve kahvesinden bir yudum aldı. "Elimizde çok ilginç bir şey var," dedi tablonun sağ tarafını göstererek. "Çiçek düzenleyen bir kadın iç mekânda tasvir edilmiş. Çok gözde bir konudur bu arada. Vuillard böyle birkaç tablo yapmıştı, muhtemelen biliyorsundur. Ayrıca bu iç mekânlar çok detaylı. Kadının arkasındaki pencereye baksana. Tanıdık geldi mi?" Angus tabloya baktı. Resim serbest ve izlenimci bir tarzda yapılmıştı ve bir... kanalın seçilebileceği kadar detay vardı. Hem bu herhangi bir kanal değildi. "Venedik mi?" diye sordu Angus.

Guy başıyla onayladı. "Bence öyle. Bu da Bunty Cadell'in kariyeriyle örtüşüyor. 1910 yılında hamisi Sir Patrick Ford'un emriyle Venedik'e gitmiş. Birkaç tane çok hoş Venedik tablosu yapmış ve bence bu da onlar-

BELONGS TO KAKTUS TEAM

dan biri. Akışkanlığına baksana, tasvir özgürlüğünün güzelliğine bak. Savaştan sonra değişmiş ama..."

"Öyle mi?"

"Evet. Argyll ve Sutherland Highlanders alaylarında hizmet vermiş. Tek parça halinde geri gelecek kadar şanslıymış, döndüğünde yapıtlarında daha kuralcı davranmış. Savaş sonrası tabloları çok daha derli topludur."

"Ben hepsini seviyorum," dedi Angus.

"Ben de," dedi Guy. "Bu tabloya da bayıldım Angus. Sahibi satmak mı istiyor? Bu yüzden mi bana getirdin?"

Angus tereddüt etti. Utanmıştı. "Sahibi tabloyu bana vermek istiyor."

Guy başını hafifçe yana eğdi. "Ah, öyle mi?"

"Ayrıca istersem tabloyu satabilirmişim."

Guy karşılık vermedi.

"Sahiden," dedi Angus. "Hem Cadell tablosu olduğunu da biliyor. Değerinden habersiz değil. Galiba..."

Guy araya girdi. "Bu değer çok yüksek Angus. Farkındasın, değil mi? Sahiden çok yüksek."

"Ne kadar?"

"Üç ya da dört yüz bin," dedi Guy fısıldayarak. "Kısa zaman önce biri bundan da yüksek bir fiyata gitti. Hem bu çok özel bir tablo. Sahiden öyle."

Angus başını salladı. "Biliyorum."

"Yerinde olsam başka birine daha danışırdım," dedi Guy. "Bunu hep tavsiye ederim zaten. İstersen Bonhams'e götür. Miranda Grant'le bir şeyler ayarlamak

BELONGS TO KAKTUS TEAM

için konuş. Aşağı yukarı benimle aynı şeyleri söyleyeceklerini tahmin ediyorum."

Angus tabloyu aldı ve tekrar sarmaya başladı.

"Tabloyu bana vermemesi için sahibini ikna etmeye çalışacağım," dedi Angus. "Kabul edemem."

Guy arkadaşının ifadesini inceledi. "Biliyor musun?" dedi, "Bazen bir şeyleri kabul etmek gerekir. İnsanlar genellikle bu konuda başarısızdır, bir şeyleri kabul etmek onlara kendilerini kötü hissettirir. Fakat bazen yapılması gereken tam da budur." Duraksadı. "Bu tablonun sahibinin durumu nedir? Paraya ihtiyacı var mı?"

Angus başını olumsuz anlamda salladı. "İtalya'da bir manastırda rahibe olacak."

Guy omuzlarını silkti. "O zaman bu tabloya ihtiyacı olmayacak. Hem bunu sahiden senin almanı veya satıp parasını kullanmanı istiyorsa, belki de kibarca kabul etmelisin. Daha sonra satacak olsan bile."

"Veya elimde tutmalıyım," diye mırıldandı Angus.

"Tabloyu seviyorsan," dedi Guy.

"Seviyorum."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

74. Mutsuzluk Ortaya Çıkıyor

Clyde Nehri'nin hayal kırıklığına uğrattığı Bertie, Ranald Braveheart Macpherson'a nehre paralel giden yolu izlemeyi önerdi. Artık ona çok güzel gelen şu sonuca varmıştı: Aradıkları adresi asla bulamayacaklardı. Evlatlık verilme fikrinden şimdilik de olsa vazgeçmişti ve yapılacak en iyi şeyin onlara Queen Street İstasyonu'na nasıl gidileceğini gösterecek birini bulmak olduğunu düşünüyordu. Ranald'ın zaten dönüş bileti ve Bertie için de bir bilet alacak parası vardı. Biraz şanslılarsa birkaç saat içinde, muhtemelen okulun çıkış saatinden önce, anne ve babaları gittiklerini fark etmeden Edinburgh'a dönmüş olurlardı.

"Bence şurayı aramayı bırakalım," dedi Bertie nehir kenarında yürürlerken. "Glasgow çok büyük Ranald. Orayı bulamayacağız."

Ranald hemen ikna oldu. O da endişelenmeye başlamıştı ve eve dönmeye hevesliydi. "İyi fikir Bertie. Glasgow anlatıldığı kadar değilmiş bana kalırsa. Edinburgh'tan çok da farklı değil, ne dersin?"

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Clyde Nehri'ni takip eden yolda ilerlediler. Etrafta tek tük insan vardı, ama bir süre sonra onlara Queen Street İstasyonu yolunu tarif edebileceğini düşündükleri bir kadın gördüler.

"Affedersiniz," dedi Bertie kibarca. "Queen Street İstasyonu'nu arıyoruz. Bize yolu tarif edebilir misiniz lütfen?"

Kadın durdu. "Ne istasyonu dedin?"

"Queen Street," dedi Ranald Braveheart Macpherson kararlı görünmeye çalışarak.

Kadın gülümsedi. "Queen Street İstasyonu'na gitmenin en iyi yolu Waverley'den trene binmek galiba."

"Biz de öyle yaptık," dedi Bertie.

"O zaman Edinburgh'ta ne yapıyorsunuz? Geri dönmüş olmalısınız."

Bir sessizlik yaşandı. Bertie arkadaşı Ranald Braveheart Macpherson'a bakarken Ranald yere bakıyordu.

"Glasgow'a geldik demiştin," diye fısıldadı Bertie. "Çok çabuk geldiğimizi düşünmüştüm. İndiğimiz yer Haymarket İstasyonu'ymuş Ranald!"

Kadın bunu duyunca güldü. "Demek daha Edinburgh'tan ayrılmadan trenden inmişsiniz. Tanrım... Hem siz ufaklıklar Glasgow'da tek başınıza ne yapacaktınız?"

Bertie bakışlarını kaçırdı. "İşimiz vardı," dedi. Dürüst bir çocuktu ve yalan söylemeyi sevmezdi. Bu cevabın da yeterince dürüstçe olduğunu düşündü; evlatlık verilme işi de işti.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

"Ah, evet," dedi kadın. "Ne işiniz vardı bakalım?"

İşte tam o anda Ranald Braveheart Macpherson ağlamaya başladı. Gözyaşları birden boşalmış, Bertie hazırlıksız yakalanmıştı. "Ağlama Ranald," dedi kolunu arkadaşının omzuna korumacı bir tavırla koyarak.

"Ben gitmek istemedim ki," diye hıçkırarak konuştu Ranald. "Gerçekten. Ben Edinburgh'u severim. Glasgow'a gitmeyi hiç istemedim. O istedi. Yemin ederim. O istedi."

Kadın tasvip etmez bakışlarla Bertie'yi süzdü. "Bu ufaklığı evden kaçmaya mı zorladın?"

Bertie'nin beti benzi attı. "Zorlamadım. Yemin ederim zorlamadım!"

"Eh," dedi kadın. "Ne olduysa olmuş. Ben en iyisi sizi evinize götüreyim. Nerede oturuyorsunuz?"

"İskoçya Sokağı 44 Numara," dedi Bertie. "Ama Ranald Braveheart Macpherson, Church Hill'de oturuyor. Evinin bahçesindeki ağaçta salıncak var, bir de..."

"Babamın *surround* ses sistemi var," diye ekledi Ranald, hâlâ hıçkırıyordu. "Bir de kasası var."

Kadın İskoçya Sokağı'nı biliyor gibiydi. "Orada oturan bir arkadaşım var," dedi. "Bak bak. Bana öyle geliyor ki ikinizin de evden kaçtığınızı öğrenirlerse çok endişelenecek iyi birer ailesi var. Bir de Glasgow'a kaçacaktınız! Hangi Edinburghlu çocuk Glasgow'a kaçmayı düşünür ki? Aklınızda ne vardı?"

Bertie'yi göstererek, "Onun annesi yüzünden," dedi Ranald. "Zavallı Bertie'ye bir sürü şey yaptırıyor. Yoga. Psikoterapi. Saksofon dersi. İtalyanca dersi."

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Kadın ciddi bir tavırla söylenenleri dinledi. "Bu doğru mu?"

Bertie başını salladı. "Evet, öyle."

"Sen de bunlardan memnun değilsin, öyle mi?"

Bertie sessizce başını sallayarak onayladı.

Kadın dudaklarını büzdü. "Peki hiç memnun olmadığını birine söyledin mi?"

"Psikoterapistime söylemeyi denedim," dedi Bertie. "Ama onun tek yapmak istediği rüyalarım hakkında konuşmak."

Yürümeye devam ettiler, kadının bir elini Ranald, diğerini Bertie tutmuştu. Çok geçmeden yürüdükleri yol Stockbridge'e çıktı ve Bertie tam olarak nerede olduklarını anladı. "Yoga için şuraya gidiyorum," diye işaret etti. "Annemin suyla terapi merkezi hemen köşeyi dönünce. Bir keresinde annem oraya psikoterapistle gitti ve ona nasıl suyun yüzeyinde duracağını gösterdi."

"Ne kadar ilginç," dedi kadın.

"Evet," dedi Bertie, neşesi biraz yerine gelmişti.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

75. Bertie Blues Çalıyor

Bertie yetişkin baskısı altında bu kadar çabuk çözülen ve onu yarıda bıraktıkları Glasgow yolculuğunu planlamakla suçlayan arkadaşı Ranald Braveheart Macpherson'a yüklenmedi. Ranald güvenilmezdi, bunu çoktan anlamıştı ve adı William Wallace'ı çağrıştırsa da pek cesur değildi. Bertie arkadaşının bu zaaflarının farkındaydı, ama bunlara müsamaha gösteriyordu. Ranald'ın cesaretine güven olmayabilirdi, ama bu durumun cılız bacaklarıyla alakalı olduğunu düşünüyordu; en ufak bir darbe, hatta hafif bir esinti bile birini yere yıkmaya yetiyorsa o kişinin başkaları karşısında dik durması zor olmalıydı. Bu yüzden, onları bulan Dilly Emslie mutfakta Irene'le konuşurken Ranald'la beraber odasına gittiğinde Bertie arkadaşıyla ihaneti konusunda yüzleşmedi, hatta titizlikle bu konudan uzak durdu. Ranald'sa Bertie'nin saksofonuyla ilgileniyordu, ondan bir şeyler çalmasını istedi.

"*As Time Goes By* çalabilirim istersen Ranald," dedi Bertie.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

"Hayır, teşekkür ederim," dedi Ranald. "*Nellie the Elephant* çalabilir misin?"

Bertie başını iki yana salladı. "*Blues* çalabilirim gerçi Ranald," dedi. "Dinle bak."

Mutfakta Irene, Dilly'ye çay yapmıştı. Bunu içinden gelerek yapmamıştı, ama misafirinin ne de olsa Bertie'yi Stockbridge'te bir yerlerden alıp getirdiğini de inkâr edemezdi.

"Size evden kaçtığını söyledi diyorsunuz," dedi Irene çay fincanını Dilly'ye uzatırken.

"Evet," dedi Dilly. "Aslında bunu diğer çocuk söyledi, ama Bertie de aksini iddia etmedi."

"Çocuk saçmalıkları işte," diye çıkıştı Irene. "Çocukların kafasına böyle fikirleri Enid Blyton ve onun gibi yazarlar sokuyor. Saçma kitapları evden kaçan çocukların hikâyeleriyle dolu. Rezil kadının teki. Şu Rowling denen kadınla onun büyücüleri de aynı. Ne kadar saçma sapan şeyler!"

"Sahiden böyle mi düşünüyorsunuz?" dedi Dilly çayından bir yudum alırken. Demlik poşeti diye düşündü. "Harry Potter kitaplarının milyonlarca çocuğa büyük keyif verdiğini düşünüyordum."

"Pöh!" dedi Irene soğuk bir tavırla. "Enfantilizm. Büyüsel düşünce."

"Büyüde büyüsel düşünce oluyordur herhalde," dedi Dilly sakince. "Neyse, bence oğlunuz evden kaçma konusunda ciddiydi. Görünüşe göre evlat edinilmek istiyormuş."

Melanie Klein hakkında bir şeyler söylemek üzere olan Irene duraksadı. "Evlat edinilmek mi?"

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

"Evet," dedi Dilly. "Zavallı çocuk evlat edinilmesini ayarlayabileceğini sanmış. Çocukların bunu yapabileceğini düşünüyormuş, tabii çocuk şeyden memnun değilse..." Dilly tereddüt etti. Bu kadın çekilmez diye düşündü, Bertie'nin neden evlat edinilmek istediğini tahmin edebiliyordu. Yine de ince davrandı. "Koşullardan hoşnut değilse." Koşullar için bakınız: Baskıcı anne diye içinden geçirdi.

Irene karşılık vermedi.

"Elbette bir şey demek bana düşmez," dedi Dilly, "ama küçük oğlunuz için çok şey ayarlıyor olabilirsiniz. Çok yetenekli bir çocuk olduğu belli, inanılmaz bir bilgi dağarcığı var. Ama neticede o küçük bir çocuk, değil mi?"

Irene hâlâ konuşmuyordu.

"Belki programını biraz gevşetmeyi deneyebilirsiniz," dedi Dilly. "Biraz da küçük çocukların yapmak istediği şeyleri yapsın."

Irene yere bakıyordu. Bertie'nin odasından yükselen saksofon sesini duydular. Blues. Hüzünlü, insanın içine işleyen türden bir müzik, küçük bir çocuk çaldığında bile böyleydi. Ama bu çocuk sıradan bir çocuk değil, Bertie'ydi. Kısa yaşamında türlü sorunla uğraşmak zorunda kalan, sadece eğlenmeyi, dünyayı keşfetmeyi, başka çocukların yaptıklarını yapmayı, pembe tulum yerine kot pantalon giymeyi, köpek sahibi olmayı, rugby ve kriket oynamayı, yarış gidonlu bisiklete binmeyi isteyen, İtalyanca konuşmayı ve psikoterapi görmeyi istemeyen, Irn-Bru içmeyi ve Pentlands'e balık

BELONGS TO KAKTUS TEAM

tutmaya gitmeyi isteyen, çok şey isteyen ve ona göre çok az şeyi olan bir çocuktu.

"O ufaklığı çok seviyorum," diye mırıldandı Irene.

Dilly fincanını bıraktı. Uzandı ve elini nazikçe diğer kadının koluna koydu. "Elbette seviyorsunuz. Belli oluyor. Elbette öyle."

"Ben sadece hayata sağlam bir başlangıç yapabilsin istiyorum," diye devam etti Irene.

"Bunu anlıyorum," dedi Dilly. "Ama bazen çocuklara kendi başlangıçlarını yapma imkânını tanımak lazım ve bazen onlara bizim onlar için istediklerimizi değil, onların istediklerini vermek lazım." Dilly duraksadı. "Hem geç kalmış sayılmazsınız. Hiçbir zaman yeni bir başlangıç yapmak için geç kalınmış sayılmaz. Hem de her durumda."

Irene başını kaldırıp misafirine baktı. "Ne yapmalıyım?"

Dilly gülümsedi. "Onu dışarı çıkarın... dondurma almaya götürün ya da balık ve patates kızartması. Evet, buna ne dersiniz? Henderson Yolu tarafında bir yer var, L'Alba D'Oro diye. Balık ve patates kızartmaları ödüllüdür. İkisini de oraya götürün, Ranald da oradan evine gider. Sonra da Bertie'yi Princes Caddesi'ne götürüp ona kot pantolon alın. Bir de şu topuklarında ışık olan spor ayakkabılardan. Başlangıç olarak fena olmaz, değil mi?"

Irene başını salladı. "Bunları yapacağım," dedi. Dilly'ye baktı. "Berbat bir anne olduğumu düşünüyorsunuzdur."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Dilly hayır anlamında başını salladı. Öyle düşünüyordu, ama berbat insanlara berbat olduklarını söyleyerek onları değiştiremeyeceğini de biliyordu. Berbat insanlara aslında çok iyi insanlar olduklarını söylerdiniz ve bu onları daha az berbat yapardı. Bu her seferinde işe yarardı. Her seferinde. Aslında çok az insanın onları tamamen berbat olmaktan kurtaran iyi özellikleri yoktu. Irene tipik bir baskıcı anneydi. Bu durumun tüm olumsuz yönlerine rağmen, baskıcı bir anne olmak çocuğunu hiç sevmeyen bir anne olmaktan iyiydi. Sevginin bazen yeniden yönlendirilmesi gerekiyordu; sevgiye bazen sevdiği şeyi sıktığı ve boğduğu söylenmeliydi, ama sevgi hiçbir zaman tamamen bir kenara kaldırılmamalı ve gitmesi söylenmemeliydi.

"Teşekkür ederim," dedi Irene birden.

Dilly alçakgönüllüydü. "Bir şey yapmadım ki," dedi.

"Çok şey yaptınız," dedi Irene. "Size biraz daha çay getireyim."

Dilly tereddüt etti. "Yaprak çay demlemeyi denediniz mi?" diye sordu.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

76. Yağlı Bruce

Son birkaç yıldır İskoçya'da kayıtlara geçen az sayıdaki saç jölesi kazalarından birinin sonucunda Bruce'un bacağı alçıya alınmış, başınaysa dramatik bir bandaj sarılmıştı. Kibir onu birkaç gün boyunca ortalıkta dolaşmaktan alıkoymuştu; bandajının az da olsa komik durduğuna karar vermişti. Ama bandajı çıkar çıkmaz Matthew'un Cumberland Bar'a gitme teklifini kabul etti.

Matthew ona telefon açtığında, "Tavsiyelerime mi ihtiyacın var?" diye sordu Bruce neşeyle. "Tavsiyede bulunmaya her zaman hazırım."

"Tavsiye istemiyorum," dedi Matthew. "Bir teklifim var."

Bruce güldü. "Üzgünüm Matthew. Yanlış kapıyı çalıyorsun. Yardım edemeyeceğim. Ben o takımda oynamıyorum. Oynamamı isterlerdi elbette, ama nasıldır bilirsin."

Matthew dudağını ısırdı. "Onu demek istemiyorum. İş teklifim var."

"Şimdi benim dilimden konuştun işte," dedi Bruce.

Ne zaman buluşacakları konusunda anlaştılar. Bruce koltuk değnekleriyle içeri girdiğinde Matthew çoktan barda oturuyordu.

"Bacağımı kırdım," dedi Bruce koltuk değneğini sallayarak. Bir şeye basıp kaydım. Bacağım en son alçıya alındığında Watson's'ta rugby oynuyordum, asırlar önceydi."

"Sen Watson's'lı muydun?" diye sordu Matthew.

"Elbette," dedi Bruce. "Kim değildir ki?" Duraksadı. "Neyse, senin şu iş teklifin neydi?"

Matthew ellerine baktı. Bruce'tan hoşlanmazdı, hiç hoşlanmamıştı ve onunla bu konuda konuşmaktan rahatsızdı. Ama başka şansı olmadığına karar vermişti. "India Sokağı," dedi.

Bruce tek kaşını hafifçe kaldırdı. Eğleniyor gibiydi. "Güzel sokaktır," dedi. "Hep sevmişimdir orayı. Geniştir. Aşağı doğru eğimlidir, eğimlerin en iyisi. Gerçi en aşağıda oturuyorsan gidebileceğin tek yön yukarısıdır, bu da pek fena değil. Güzel evler vardır."

Matthew başını salladı. "Bildiğin gibi orada oturuyordum."

Bruce şaşırmış gibi yaptı. "India Sokağı'nda mı oturuyordun? Sahiden mi? O zaman sen zevk sahibi adammışsın Matthew."

"Orada oturduğumu biliyordun," diye mırıldandı Matthew.

Bruce bir şey demedi.

"Evimi sattım ve Moray Meydanı'na yerleştik. Eski eve çok yakın, hemen köşeyi dönünce. Hatırlarsan mekânı bizim için sen incelemiştin."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

"İyi mekândı," dedi Bruce. "Şimdi sen söyleyince hatırladım, oraya bakmıştım. O kadar çok yere gidiyorum ki unutuyorum. Alınma sakın. Aslında orayı iyi hatırlıyorum. Tavanı şu büyük Çin şeyi tutuyordu değil mi?"

Matthew bu soruyu duymazlıktan geldi. "Sonra India Sokağı'ndaki evi bir aracıyla satın aldın."

Bruce'un dudaklarında belli belirsiz bir gülümseme belirdi. "Belki de öyle yapmışımdır."

"Belki filan değil," dedi Matthew. "Böyle yaptığın kesin. Sonra alıcı olarak kullandığın kadın orada yaşamak istediğini ima etti."

"Orayı beğenmiş," dedi Bruce. "Çok beğenmiş."

"Fakat aslında," diye devam etti Matthew, "başından beri niyetin oradan kâr etmekti."

Bruce omzunu silkti. "Benim işim bu. Gayrimenkul. Gayet makul."

Matthew doğrudan Bruce'a baktı. "Orayı geri almam lazım Bruce. Elspeth Moray Meydanı'nda mutlu değil. India Sokağı'na geri dönmek istiyor. İkimiz de orada mutluyduk."

Bir iki saniyeliğine Bruce dinginliğini kaybeder gibi oldu. Ama çabucak toparlandı. "Geri dönmek istiyorsun demek. Bir şeylere geri dönmek konusunda dikkatli olmak lazım Matthew. Çoğu zaman bir hatadır. Hayatta ileri bakmak lazım. İleri. Unut gitsin. Yoluna devam et."

Matthew bastırdı. "Sana bir teklif yapmak istiyorum."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Bruce arkasına yaslandı. "Peki, neden olmasın Matthew. Tekliflere hep açığım."

Birbirlerine baktılar. Matthew kendini Bruce'un başında, saçının bittiği yerdeki kesiğe bakarken buldu. Dikişleri gördü ve yaranın yüzeyinde jöle gibi görünen ufak damlalar olduğunu fark etti. Bruce karanfil kokuyordu.

"Bu aşamada satış yaparsan kârından feragat edeceğini biliyorum," dedi Matthew.

Bruce başıyla onayladı. "Hem de nasıl," dedi.

"Bu yüzden sana ödediğin miktardan seksen bin sterlin fazlasını teklif ediyorum. Yani... ne kadar ediyor... iki ayda seksen bin kazanmış olacaksın. Sadece iki ayda. Hiçbir şey yapmadığın iki ayda."

Bruce da Matthew'a baktı. "Hiçbir şey yapmadım diyemezsin Matthew. İki ay boyunca paramı oraya bağladım. O para başka bir yerde işleyebilirdi. Başka bir girişimde elde edebileceğim iki aylık kârı kaybetmiş oldum. Belki de büyük bir iş olacaktı. Bir de bu işin becerisi var. Riski var. Her şeyi var."

Matthew iç geçirdi. "Pekâlâ. İki aylık faiz kazancı. Bu..."

"Sadece faiz değil," diye araya girdi Bruce. "Sermaye kazancı da var. Ya parayı altına yatırsaydım? Altın fiyatlarına baksana. Çok daha fazlasını kazanırdım. Hayır Matthew, olay bu kadar basit değil."

Matthew mağlubiyeti kabul etmiş gibi görünüyordu.

"Ama sana ne yapabileceğimi söyleyeyim," dedi Bruce. "Sana orayı ödenen fiyatın üzerine... ne kadar desek? Üç yüz bin daha eklersen bırakırım. Ne dersin?"

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Matthew gözlerini kapadı. Bu ipe sapa gelmez bir teklifti, ama Matthew tartışabilecek durumda olmadığını biliyordu. Bruce onun daireyi çaresizce geri almak istediğini biliyordu, fiyatı da buna göre belirlemişti.

"Üç yüz bin daha eklersen," diye tekrar etti Bruce. "Bir de karını istiyorum."

Matthew'un soluğu kesildi.

"Sadece şaka yapıyorum. Tatlı karın sende kalabilir. Hayır, tek istediğim ödediğim miktar ve üzerine üç yüz bin." Duraksadı. "Bir de masraflar. Anlaştık mı?"

"Pek seçim şansım yokmuş gibi görünüyor."

"Moray Meydanı'nda oturmaya devam edebilirsin," dedi Bruce. "Kimse seni zorlamıyor. Sonuçta sen bana geldin, ben sana gelmedim."

Matthew kabul etti ve Bruce elini sıkmak için öne eğildi. Matthew tereddüt etti, ama uzatılan eli alıp sıktı. Bruce ona bir içki ısmarlamayı teklif etti. "En azından bunu yapayım," dedi gülümseyerek. "Bana üç yüz bin kazandırdın, sana bir bira ısmarlamayı kaldırabilirim."

Matthew saatine baktı. Eve gitmek istiyordu. Elspeth'e iyi haberi vermek, Bruce'tan uzaklaşmak istiyordu.

"Kalmazsam sakıncası olur mu?" diye sordu.

"Niye olsun," dedi Bruce. "Pek meşgulüz."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

77. Parktaki Çörekler

Matthew o akşam Bruce'la yaptığı konuşmadan Elspeth'e bahsetmedi. Bunun birkaç nedeni vardı, en önemlisiyse bunu anlatmadan önce tüm ayrıntıları halletmek istemesiydi. Bruce'un kaypak olduğunu ve anlaşmanın şartlarını değiştirebileceğini düşünüyordu. Bu konuda Elspeth'le konuşmamasının diğer nedeniyse utanmasıydı. Bruce'a karşı koyması gerektiğini biliyordu, ama bunu yapmamıştı. Bruce şekline bürünmüş açgözlülük, Matthew şekline bürünmüş ihtiyacı mağlup etmişti. Bu karamsar fakat isabetli bir çıkarımdı.

Ertesi sabah Matthew avukatı Lesley Kerr'le McKay Norwell'in ofislerinde erken vakitte bir randevu ayarladı. Rutland Meydanı'nda, Victoria döneminden kalma Caledonian Hotel'in hemen arkasında ve Matthew'un sık sık Angus Lordie'yle öğlen yemeği yediği İskoç Sanat Kulübü'nün karşısındaydı. Birkaç yıl önce Cyril'ın altın dişi de buraya üye olan bir dişçi tarafından takılmıştı. Bu çığır açan prosedür bolca viskiden sonra kulübün ana çizim odasında yetenekli bir piyanist olan

BELONGS TO KAKTUS TEAM

üyelerden biri Hamish MacCunn'dan *Land of the Mountain and the Flood*, Marjory Kennedy-Fraser'dan *Eriskay Love Lilt* ve Robert Burns'ten *Ca' The Yowes* aranjmanlarını çalarken gerçekleştirilmişti.

Matthew avukatı Lesley Kerr'e Bruce'la yaptığı anlaşmayı anlattı. Lesley anlayışlı davrandı ve anlaşmanın tek taraflılığı hakkında yorum yapmadı. "Teklifi söylediğin gibi resmi olarak yaparım," dedi. "Sen artık bunu kafana takma Matthew. Doğru olanı yapıyorsun. Her şeyi bana bırak."

Oradan ayrılıp Rutland Meydanı'na çıkan Matthew, Lesley'nin tavsiyesini pratiğe dökmeyi denedi. Kasvetle ve pek içinden gelmeyerek Bruce'u düşünmeyeceğim dedi kendi kendine. Ama Bruce'un pek işine gelen anlaşma yapıldığında suratında beliren halinden memnun sırıtış Matthew'un aklından kolay kolay çıkmamış, Charlotte Meydanı'ndan geçip Glenfinlas Sokağı'nın dik yokuşundan inerken ona eşlik etmişti. Moray Meydanı'ndaki dairesine vardığında üzerine çöken Bruce sisi kalkmış gibiydi. Elspeth üçüzleri pikniğe çıkarmayı önerdiğinde Matthew'un morali daha da düzeldi.

"Çok güzel bir gün," dedi Elspeth. "Boşa geçirmeyelim."

Matthew kendini tutamadı. "Benim de sana harika bir haberim var," dedi. "India Sokağı'na dönüyoruz. Daireyi geri aldım."

Elspeth uzanıp Matthew'u öptü. "Sen yok musun, harikalar yaratıyorsun," diye fısıldadı.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Matthew kızardı. Harikalar yaratmıyorum. Hatta biraz başarısızım, ama talihli bir yaşam süren talihli biriyim diye düşündü. Beni seven bir eşim, hangisinin hangisi olduğunu hatırlamakta güçlük de çeksem üç oğlum, yapmayı sevdiğim bir işim var ve inanılmayacak kadar güzel bir şehirde yaşıyorum. Hayatındaki nimetlerin listesi uzundu ve Matthew bunun farkındaydı.

Piknik hazırlığını Elspeth ve Anna beraberce yaptılar. Anna bir kez daha değerini ispatlamıştı; tüm işlerindeki neşeli enerjiyle ekmek dilimlerine hızla yağ sürüyordu. Elma dilimleri ve kuru üzümlü badem ezmesi doldurduğu çöreklerle de uğraşmıştı. Midye ve fener balığıyla doldurulmuş, üzerinde çapa şekilli süsler olan ufak börekler de vardı. Anna bunların Danimarka'nın tamamen balıkla beslenilen ücra bir köşesine özgü özel bir tarif olduğunu söyledi.

Bahçelerinin sonundaki tahta kapı Moray Meydanı Parkı'na açılıyordu. Park Leith Nehri'nin kıyısına kadar uzanıyordu. Özenle açılmış yollar parkın içinden geçiyor ve ufak taraçalara çıkıyordu. Bunlardan birinde battaniye yere serilmiş ve piknik sepeti açılmıştı. Ilık günlerde bile Stockbridge tarafından gelebilecek soğuk esintilere karşı sıkı sıkı giydirilmiş olan üçüzler üç küçük bebek sandalyesine oturtulmuştu. Bu sandalyeler minyatür plaj koltuklarına benziyordu ve üzerinde oturanlar sıkılır veya sızlanmaya başlarsa hoplayıp zıplamalarına olanak tanıyordu.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

"Yürüyüşe çıkmak isterseniz," dedi Anna battaniyenin üzerinde otururken, "hiç düşünmeden gidebilirsiniz. Ben çocuklara bakarım."

Matthew ve Elspeth bu teklifi kabul edip kol kola girerek yürümeye başladı. Matthew derin bir hoşnutluk duygusu içindeydi, birinin sevdiğini bildiği ve aslında terk etmemesi gerektiği bir şeye döndüğü zamanki zevki yaşıyordu. India Sokağı'nda mutluydu ve bir kez daha mutlu olacaktı. Geri dönme ayrıcalığı için bu kadar çok para vermek zorunda kalması önemsizdi. Para neydi ki zaten? Doğru insanla ve doğru yerde olmakla karşılaştırıldığında hiçbir değeri yoktu. İnsan her an ölebilirdi, şimdi, bu parkta bile. Yanınızdaysa tek bir peni bile götüremezdiniz. Paraya sahip olacak kadar şanslıysanız bunu sevdiğiniz şeylere neden harcamayacaktınız ki? Veya başka insanların sevebileceklerine?

Yürüyüşlerini tamamlayıp döndüler. Anna yakındaki bir banka geçmişti, sırtı Matthew ve Elspeth'e dönüktü. Tobermory'nin –yoksa Rognvald mıydı?– Anna'nın dizinde oturduğunu ve genç kadının ona bir şeyler söylediğini gördüler.

"İngilizcede çoğu fiil düzensizdir," dedi Anna.

"Fazlasıyla düzensiz," diye cevap verdi Tobermory. "Anadilimi konuşabilene kadar uzun zaman geçecek galiba."

Matthew ve Elspeth şaşkınlık içinde baktılar. Sonra Anna arkasına döndü, onları görünce gülümsedi. "Size vantrilok olduğumu söylememiştim," dedi. "Dani-

BELONGS TO KAKTUS TEAM

marka'nın en meşhur vantrilok ailesinden geliyorum. Tobermory'yle çalışıyordum."

Battaniyeye oturdular. Banktaki yerinden kalkan Anna, Tobermory'yi de alıp yanlarına geldi. Bebek artık konuşmuyordu.

Pikniğe başladılar. Çörekler ve balıklı börek çok lezzetliydi. Güneş çıkmıştı.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

78. Yıkılan ve Yıkılmayan Domenica

Domenica Macdonald yavaşça İskoçya Sokağı 44 Numara'nın merdiveninden indi. Genellikle burada oyalanmazdı, çünkü merdivenin kokusunu sevmezdi. Tozlu bir kokuydu, taşın kokusu olsaydı buna taş kokusu diyebilirdi. Ama bu sefer derin düşüncelere dalmıştı, yürüme hızı ve düşünceleri birbirine uyumsuz gelmişti. Yavaş, ihtiyatlı yürümek derin düşüncelere yardımcı oluyordu, Domenica'nın sahiden çok derin düşünmesi gerekiyordu.

İşte buradayım diye düşündü... ve kendine ne kadar sıklıkla düşüncelerimize işte buradayım diyerek başlarız diye sordu? Bu kelimeler insanın kendini yermesi için güçlü bir giriş yapmasını sağlayabilirdi. İşte buradayım, bu yaştayım (ya da bu kilodayım, bu pozisyondayım, böyle giyinmişim), o kadar şeyin arasından bunu yapıyorum. Ya da doğru ve yerinde bir kendi kendini analizle, işte buradayım ve derin sonuçlar doğuracak bir şey yapmak üzereyim (hayatımı değiştirecek, her şeyi mahvedecek, yeni bir sayfa açacak, vb.)

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

İşte buradayım diye düşündü, belirli bir yaşa gelmiş, yıllardır tanıdığım bir adamla, komşum sayılabilecek, iyi, nazik bir adamla evlenmeyi kabul etmiş bir kadınım, bu adamın bazı tuhaflıkları var, ama kimin yok ki? Gerçi bazıları biraz daha tuhaf olabiliyor. İşte buradayım ve Venüs'ün yolladığı şu ani hülyalardan birini yaşadım, geçmişimden çıkıp gelen, bana İskoçya'nın batısında bir yatı olduğunu ve onunla gitmemi istediğini söyleyen bir adama liseli bir kız gibi âşık oldum. Gülmek veya düşüneceğime dair muğlak şekilde söz vermek yerine –insanların asla uymayacağı teklifleri kabul etmesi gibi– severek geleceğimi söylemiş ve bunu içtenlikle söylemiştim. Seni ahmak kadın! Seni sahtekâr, aptal, gülünç, saçma, ucuz, oynak... Aklına başka sıfat gelmeyince durmak zorunda kaldı. İnsan kendini ancak kelime dağarcığı tükenene kadar azarlayabilirdi.

Ön kapıya ulaştığında kararını vermişti. Artık İskoçya Sokağı'nda amacını belirlemiş olarak yürüyordu, düşüncelere dalmış insan temposunu bir kenara bırakmıştı. Angus Lordie'nin Drummond Meydanı'ndaki stüdyosuna doğru yola çıktı. Merdivenin başındaki zile bastı, zilin altındaki ufak pirinç plakada Bay Lordie (Portre Ressamı) yazıyordu. Kilide bağlı bir intercom sistemi vardı, ama Angus bunu hiç kullanmaz, Radio 3 istasyonunu iyi çekmediğinden şikâyet ederdi. Domenica da bunu kullanmadı ve ön kapıyı itip açtı.

Zili duyan Angus iç kapıyı çoktan açmıştı. Domenica'ya gülümsedi ve içeri gelmesini söylercesine elini salladı.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

"Cyril'i besliyordum," dedi. "İçeri gel. Seyredebilirsin."

Domenica içeri girdi. Angus'un dairesinde daimiymiş gibi gelen terebentin kokusu yine duyuluyordu, Angus'un Cyril'e verdiği köpek mamasının kokusu vardı, bir de topraksı bir şeyin kokusu.. neydi acaba? Domenica bunu merak etmişti. Doğu Lothian'da amcasının çiftliğindeki patates ambarının kokusuna benziyordu. Domenica çocukken orada oynardı. Bir keresinde kocaman bir sıçanı ürkütmüş, fare de ona dişlerini gösterdiğinde koşarak çiftlik evine kaçmıştı. Annesi, "Sıçan falan yok Domenica," demişti. Ama sıçan vardı, bütün anneler ve otorite figürleri bir araya gelip bunu inkâr etse bile fare vardı.

"Angus," dedi Domenica. "Konuşmamız lazım."

Angus, Cyril'in çanağını yere bıraktı, Cyril de yukarı bakıp gülümsedi.

"Evet," dedi Angus ona bakmadan. "Ne söyleyeceğini biliyorum. Söylemene gerek yok."

Domenica bir an için afallamıştı. Angus ondan şüphelenmiş miydi? O kadar mı barizdi? Domenica en mahrem fikirleri açığa çıkmış birinin hissedeceği türden bir utanç duydu.

"Ne söyleyeceğimi bildiğini sanmıyorum."

Angus uzaklaştı, mutfak penceresinin önüne gitti, dışarı bakıyordu. Masanın üstünde *The Scotsman* gazetesi, Angus'un not defteri, yarısı boş bir süt şişesi ve çatlamış porselen çaydanlık duruyordu. Domenica'nın aklına Lear'ın trajik ve yalnız karakteri Yon-

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

ghy-Bonghy-Bò geldi. Yonghy-Bonghy-Bò Coromandel sahilinde yaşamıştı ve sahip olduğu her şey şunlardan ibaretti: İki eski sandalye, yarısı yanmış bir mum, kulpsuz güğüm, ki benzemez bir şeye. Anlamsız dizelerdi belki, ama Lear'ın çoğu yapıtı gibi insanlığın ıstırabını dokunaklı bir gerçeklikle özetliyordu.

"Bana ne söyleyeceğini çok iyi biliyorum Domenica. Ayrıca lütfen bunun için üzülme. Seni bir an için bile suçlamıyorum. Kimseye zorla bir şey yaptıramazsın."

Domenica anlam veremiyordu. "Kimseye ne yaptıramazsın?"

"Kimseye kendini sevdiremezsin. Bunun olacağını ümit edebilirsin, bunu dileyebilirsin, seni sevdiklerini düşünerek kendini kandırabilirsin. Ama her zaman bu konuda ne senin ne de karşındakinin bir şey yapamayacağını bilirsin. Bu yüzden..."

Domenica onun devam etmesini bekledi. Ayaklarının dibinde yemeğini yiyen Cyril'in ağzını şapırdatmasını duydu.

"Bu yüzden hiç," dedi Domenica. "Angus buraya sana yalan söylemeye gelmedim. Bir an, sadece bir an için eskiden içimde taşıdığım bir tutkunun alevlendiğini söylemeye geldim. Ama bu çok saçmaydı ve sadece çok kısa sürdü. Bir gün bile değil. Aklımı başıma topladım. Benim sevdiğim sensin. Gerçekten sensin."

Angus konuşmuyordu.

"En iyisi evlenmemek olacak," dedi Angus. "Seni zorlamak istemem."

"O zaman yıkılırım," dedi Domenica.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Angus arkasını döndü. "Yıkanır mısın?"

"Ne?"

"Yıkanacağını söylediğini sandım."

Domenica güldü. "Hayır. Yıkılırım. Yıkılırım."

Angus da güldü. Yemeğini bitiren Cyril gidip Domenica'nın ayak bileklerini yaladı. Bu kabullenme ve sevgiyi ifade eden bir hareketti ve ikisi de bunu gözden kaçırmadı.

"Baksana," dedi Angus.

"Evet," dedi Domenica eğilip Cyril'in başını okşarken.

Angus saatine baktı. "Gidip Big Lou'nun orada kahve içelim."

"Ve planlarımızı yapalım," dedi Domenica.

Angus itiraz etmedi.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

79. Düğün Planları

Düğün tarihi çok geçmeden kesinleştirilmişti, tıpkı yeri ve nikâhı kıyacak kişi gibi. Geriye sadece müzik meselesi kalmıştı, çünkü ne Angus ne de Domenica kendilerini o alanda uzman olarak görüyordu. Bu yüzden kararı ortak arkadaşları Peter Backhouse'a bıraktılar. Peter org çalmayı kabul etmişti. "Evlilik müziği çok yalındır," dedi Peter. "Davetliler oturmuş beklerken sakin bir şeyler çalarsın, onları heyecanlandırmak istemezsin. Sonra gelin içeri girerken, bayağı dramatik bir şey çalarsın. Düğündeki şüphesiz en teatral an budur. Son olarak da her şey tamamlandığında coşkulu bir şey çalarsın."

"Ben de tam bunu düşünmüştüm," dedi Angus. "Birinci perde, ikinci perde, üçüncü perde."

Hazırlanmak için iki haftaları vardı. Bu zamanın bir kısmını o sıradan iki evin birleştirilmesi işi almıştı. Neyse ki Angus'un pek mobilyası, mutfak eşyası veya nevresimi yoktu, Domenica bu konuda hiçbir değişiklik yapmak zorunda kalmamıştı. Drummond Meydanı'n-

BELONGS TO KAKTUS TEAM

daki evin muhtemel satışından sessiz ve sakince vazgeçildi. Angus orayı stüdyo olarak kullanacak, Domenica İskoçya Sokağı'ndaki dairesinde kalacak ve evleri burası olacaktı. Antonia'nın dairesi meselesi de Lesley Kerr'in akıllıca tavsiyesi sayesinde çözülmüştü; Antonia orayı kiraya versin diye ikna edilecekti. Domenica dairenin kiralanmasından gelen paranın Rahibe Anne-Marie'nin İskoçya'nın batısındaki denizcilere yardım projesine aktarılmasını tavsiye ettiği bir mektup yazmıştı. Antonia bunu hemen kabul etti, Rahibe Anne-Marie'nin yaptıklarını uzun zamandır takip ediyor ve destekliyordu. Cadell tablosu konusundaysa fikrini değiştirmiyordu. "O tabloyu sen alacaksın Angus. Hayatta mutluluk yaratma şansı çok nadir ele geçer, bunları kaybetmemek gerekir. Tabloyu seviyorsun, değil mi?"

Angus dürüstçe böyle olduğunu söyleyebilirdi. "Tabloyu almaktan zevk duyarım," dedi. "Tabloya her gün bakıp seni düşüneceğim." Ama tabloyu satmayarak vazgeçtiği dört yüz bin sterlini de düşüneceğini söylememişti. Hepimizin yakışıksız düşünceleri vardı ve kabul edilmeliydi ki bazı kişilerde başkalarına göre daha çoktu.

Davetli listesi her düğünde olduğu gibi zorlu bir meseleydi. Hem Angus hem de Domenica'nın çok arkadaşı vardı, ilk çıkardıkları liste bin yüz kişilikti. "İskoç Sanat Kulübü'nün tüm üyelerini çağırmamız gerekiyor mu?" diye sordu Domenica. "Çoğunun iyi insanlar olduklarından eminim Angus, ama hepsini mi çağıracağız?"

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Listenin o kısmında geniş çaplı bir budama yaşandı. "Johannesburg Dükü mü?" diye sordu Domenica listeye bakarken. "Bunlar kim peki? East Lothian, West Lothian ve Midlothian?"

"Dükün oğulları," dedi Angus. "Hoş çocuklardır."

Alınacak başka zor kararlar da vardı. "O kadın gelmesin," dedi Domenica listede iyi tanınan bir ismi göstererek. "Düğüne ya o kadın gelir ya da ben Angus."

Angus sadece bir an için tereddüt etti. "Pek seçme şansım yok."

"Hiç yok," dedi Domenica.

"Peki ya alt kattaki kadın," dedi Angus. "Şu berbat kadın, küçük Bertie'nin annesi ne olacak?"

"Mecburen çağıracağız," dedi Domenica. "Hem onun değiştiğine dair bir izlenim edindim. Geçen gün bana kibarca selam verdi ve hemen onun şu evcil hayvan sorunundan bahsetmeye başlamadı. Hem Bertie de daha mutlu görünüyordu. Hatalarını anladı mı dersin?"

Angus bir an düşündü. "İnsanların değişebildiğine inanmak isterim," dedi. "Ama kendimi mi kandırıyorum diye düşünüyorum. Acaba insanlar gerçekten yaradılışlarını değiştirebilir mi diye merak ediyorum."

Domenica iç geçirdi. "Çoğu insan bunu yapamıyor ne yazık ki. Zarlar ne yazık ki çok erken atılıyor."

"Ama bunun imkânsız olduğunu da düşünmüyorsun, değil mi?"

"Hayır, imkânsız değil. Antonia'yı düşünsene. Eskiden nasıldı; küçük hesapların peşinde koşan bir erkek

BELONGS TO KAKTUS TEAM

avcısıydı. Peki ya şimdi? Bir rahibe ya da yakında öyle olacak. İnsan bundan daha fazla değişimi hayal edebilir mi?"

Angus pencereden dışarı baktı. "Mutlu mudur dersin?"

"Elbette," dedi Domenica. "Mektuplarına baksana. Hem biliyor musun Angus? Bu durum erdemli yaşamanın insanı mutlu ettiğini gösteren bir durum. Asıl gerçeği gözden kaçırdık, çünkü artık bencilliğe ve kibre çok değer veren bir topluma dönüştük. Şu ünlü kültürü denen şeye bak, çocuklarımızın zihnine yaptıklarına bak. Basında günümüz çocuklarının kariyer hedeflerine dair yazıya rastladın mı? Ne olmak istiyorlar, biliyor musun? Ünlü! İnanabiliyor musun? İtfaiyeci, pilot, sirk çalışanı olmak isteyen oğlanlara veya hemşire olmak isteyen kızlara ne oldu? Nereye kayboldular?"

"Belki de genellemelerden uzaklaşıyoruzdur," dedi Angus. "Belki de artık oğlanlar hemşire, kızlar pilot olmak istiyordur."

"Belki," dedi Domenica.

"Peki küçük Bertie ne olacak dersin? Annesinden çok zarar görmeden büyüyebilecek mi?"

"Elbette," dedi Domenica. "Bertie'ye bir şey olmaz. O çocuk hem yürekli hem zeki. Bence o iyiliği temsil ediyor. Masumiyeti temsil ediyor, masumiyet ise çağımızda çok hırpalandı. Onunla dalga geçtik. Onu lekeledik. Yoğun bakıma soktuk ve doğrusu hayatta kalabilecek mi bilmiyorum. Buna rağmen zaman zaman masumiyetin ışığının alevlendiğini görebiliyoruz,

BELONGS TO KAKTUS TEAM

ama bunlar anlık şeyler. Bu sayede masumiyetin hepten ölmediğini anlayabiliyoruz."

Angus sessizdi, düşünüyordu. Domenica çoğu meselede olduğu gibi bunda da şüphesiz haklıydı. Bunu düşünürken onun gibi birini bulduğu için ne kadar şanslı olduğunu aklından geçirdi. Ayrıca bir de Cyril gibi bir köpeği vardı. Kadınlar sahiden zorluklara göğüs gerebiliyordu ve Angus hiçbirinin onunla evlenmeyi kabul eden dikkatli kadınınki kadar güçlü olmadığını düşündü. Domenica bu kararı vererek dünyadaki toplam yalnızlığı bir dakika kısaltmıştı, ama bu Angus için hesaplanamaz önemde bir ölçüydü.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

80. Final

Düğünden önceki akşam Domenica ve Angus İskoçya Sokağı'nda bir akşam yemeği verdi. Domenica'nın akşam yemekleri düşünüldüğünde bu daha kapsamlı bir etkinlik olmuştu, ama biri çizim odasında, diğeri mutfakta iki masa kurarak üstesinden gelinmişti.

"Davetliler ilk yemeği bir masada yiyecek, sonra diğer masaya geçip ikinci yemeği yiyecek. Böylece herkesin birbiriyle konuşabilmesini sağlayacağız. Ya da konuşacak bir şeyleri yoksa en azından birbirlerini görmüş olacaklar."

"İyi fikir," dedi Angus. Ama sonra ekledi: "Bir dakika Domenica. Hepsi birden başka masaya geçerse değişen bir şey olmaz ki. Başka bir yere geçmiş olurlar, ama yine aynı *dramatis personae** olur."

"Haklısın," dedi Domenica. "Gözünden bir şey kaçmıyor Angus."

Angus bu iltifatı başını eğerek kabul etti. "Bu yüzden şunu önereceğim; erkekler masa değiştirsin, kadınlar olduğu yerde kalsın."

---

* Lat. - Bir tiyatro oyunudaki kişilerin listesi. (ç.n.)

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Domenica bunu düşündü. "Ama böyle de erkekler aynı erkekleri dinlerken kadınlar da aynı kadınları dinlemek zorunda kalacak. Bu da çabamızı anlamsız kılar."

Sonra Angus bir kez daha itiraz etti. "Hem böyle durumlarda bardaklar hep sorun çıkarır. İki bardağın varsa, su bardağı ve şarap kadehi, ikisini de yanına alman lazım. Bir de peçete var. Yoksa senden önce orada oturan insanın mikroplarını kaparsın."

"Edinburgh'ta pek mikrop yok," dedi Domenica. "Ama ne demek istediğini anlıyorum. Belki de iki ayrı masa olması en iyisi."

Mesele çözülmüştü ve ilk misafirleri geldiğinde oturma planları insanlara bu konuda düşünüldüğünü hiç belli etmeyecek kadar doğal geldi. Misafirlerin çoğu Domenica'nın akşam yemeklerine sık sık gelen insanlardı, ilk defa gelen bir ya da iki kişi vardı. Gerçi herkes birbirini tanıyordu.

James Holloway, "Yeni yüzlerle karşılaşmamak ne kadar rahatlatıcı," dedi.

"Kesinlikle," dedi Susanna Kerr. "Edinburgh'ta bir akşam yemeğine gidip tanışmadığın birini görmek büyük bir şok olurdu."

Yemekten önceki sohbet en az yemek sırasındaki ve yemekten sonraki kadar güzeldi. Tartışılacak ve yoğun mutluluğa neden olacak çok şey vardı. Turner Ödülü adaylarının kısa listesi konusu açıldığında kahkahalardan neredeyse pencereler titreyecekti.

Masada kadehler kaldırıldı ve içildi. Domenica'yı yıllardır tanıyan David Robinson kısa bir konuşma

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

yaptı ve bu çiftin uzun arkadaşlıklarını bu şekilde nihayete erdirmelerinin misafirleri ne kadar memnun ettiğini anlattı. Masanın diğer ucunda, David'in karşısına şans eseri ona ve başka birçok insana çok nazik davranan cerrah Mhairi Collie oturuyordu. Mhairi, David'in dile getirdiği hisleri başıyla onayladı. Onun yanında etrafındaki herkesi komik hikâyeleriyle eğlendiren Harvey McGregor oturuyordu. Harvey yemekten sonra piyanoda Noel Coward parçaları çalacaktı. Yan odadaki misafirler elbette bunları duyamıyordu, ama söylenenlerin özeti onlara kapıya en yakın oturan kişi tarafından ulaştırıldı. Böylece kendilerini akşamın bir parçası gibi hissettiler, ikinci sınıf gibi değil.

Yemeğin yarısında Angus masadan bir an için ayrılıp dışarıda bekleyen Cyril'i kontrol etmeye gitti. Cyril'in kişisel temizlik sorunları onun akşam yemeklerine katılmasına engel oluyordu, ama ona bir kemik verilmiş, bu da onu bütün köpekler gibi mutlu etmişti.

Angus, Bertie'nin merdivenlerde pijamaları ve sabahlığıyla oturduğunu gördü, onun Cyril'in havlamasını duyup geldiğini anladı.

Angus basamağa oturdu.

"Eğleniyor musunuz?" diye sordu Bertie.

"Evet," dedi Angus. "Birazdan içeri girip bir şiir okuyacağım. Bunu hep yaparım Bertie."

"Ben de dinleyebilir miyim?"

"Neden olmasın," dedi Angus ve gözlerini kapadı. Kelimeler aklına geldi, hem de rahatça.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Sevgili dostlar, toplanmışlar bir yere
Hepimizin aşina olduğu yerde,
Dışarıdaki dünyayı unutmayı,
Burada dostlarımızla beraber,
Bir dünya olduğumuzu dileyebiliriz.
Bu gerçekse dışarıdaki dünya, dünya değil,
Öyle olmasını isteriz; İhtiyacım yok hiç
Dertlerini saymaya, sonları yok,
Ve selamlıyorlar bizi gazeteleri her açtığımızda.
Ama şüphecilik de yanlış olur,
İhtimalini göz ardı etmek olur,
Birçoğunun acısını dayanılır kılmanın
Yaşamlarımızdaki sevgi eylemleriyle,
Dostluk eylemleriyle, sadece değer vermekle
Her gün yolumuzun kesiştikleri ve kesişmedikleriyle.
Bu eylemlerle bence ne olabileceğini görüyoruz;
Bu eylemlerle dünyanın bize verilen
Küçük köşesini değiştirebiliriz,
Söz konusu bizim yaşantımız olunca,
O köşeye İskoçya diyoruz,
Huzurlu bir krallıkta, dostluğun ve sevginin
Şüphe duyulmadan kabul edildiği, gülünmediği,
Benimsendiği ve değer verildiği sıradan günlerimize,
Başrol verildiği, kendimizi yönettiğimiz.
Bir zamanlar ne kadar aptalmışım
Bunları düşündüğüm için; ne kadar içtenlikle
Dönüyorum şimdi bu eski düşünceye;
Nasıl hevesle umuyorum doğru olmasını,
Nasıl hevesle umuyorum böyle olmasını.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Angus gözlerini açtı. Bertie gözlerini dikmiş ona bakıyordu.

"Affedersin Bertie," dedi Angus. "Kendimi kaptırmışım."

"Anlıyorum Bay Lordie," dedi Bertie.

Sonra elini Angus'a uzattı. Angus uzatılan eli kısa bir süre tuttu. Ne kadar da küçük diye düşündü; ne kadar da kırılgan, insani ve değerli.

BELONGS TO
KAKTUS TEAM